

89582

YAZICI SALİH'İN  
MELHAME'Sİ  
(Kitâbü'ş-Şemsiyye)

SİBEL SEVİNÇ

Cumhuriyet Üniversitesi  
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin  
Türk Dili ve Edebiyatı  
Ana Bilim Dalı ve Yeni Türk Dili için Öngördüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

Tez Danışmanı  
Yrd. Doç. Dr. H. İbrahim Delice

T 89582

Sivas-1999

TC. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU  
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

İşbu çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

**Başkan**

.....

**imza****Akademik Ünvanı, Adı-soyadı****Üye**

.....

**Üye**

.....

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../1999

**İmza****Akademik Ünvanı, Adı-soyadı****Enstitü Müdürü****Mühür**

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| ÖNSÖZ.....                                       | 9  |
| BİBLİYOGRAFYA.....                               | 11 |
| KISALTMALAR .....                                | 13 |
| GİRİŞ .....                                      | 14 |
| YAZICI SALİH'İN HAYATI VE ESERLERİ .....         | 15 |
| Hayatı .....                                     | 15 |
| Doğum Yeri ve Ölümü .....                        | 15 |
| Yazıcı Salih'in Kasaboğlu Ali Beyle ilgisi ..... | 15 |
| Şahsiyeti.....                                   | 16 |
| Eserleri.....                                    | 16 |
| İncelediğimiz Metnin Muhtevası.....              | 17 |
| Nüshanın İmlâ Özellikleri .....                  | 18 |
| ÜNLÜLERİN YAZILIŞI .....                         | 19 |
| ÜNSÜZLERİN YAZILIŞI .....                        | 21 |
| GRAMER İCELEMESİ .....                           | 29 |
| I. SES BİLGİSİ .....                             | 29 |
| 1. ÜNLÜLER .....                                 | 29 |
| 1. 1. Ünlü Değişmeleri.....                      | 29 |
| 1. 1. 1. Daralma.....                            | 29 |
| 1.1.2.Genişleme .....                            | 29 |
| 1.1.3.Düzleşme .....                             | 29 |
| 1.1.4.Yuvarlaklaşma.....                         | 30 |
| 1.1.5. İncelme.....                              | 30 |
| 1.1.6 Kalınlaşma .....                           | 30 |
| 1.2 ÜNLÜ DÜŞMESİ .....                           | 31 |
| 1.3. ÜNLÜ TÜREMESİ.....                          | 31 |
| 1. 4. ÜNLÜ KAYNAŞMASI .....                      | 31 |
| 1.5. ÜNLÜ UYUMU .....                            | 32 |
| 1.5.1. Kalınlık-İncelik uyumu .....              | 32 |
| 1. 5. 2. Düzlük-Yuvarlaklık uyumu.....           | 32 |
| 1.Yuvarlaklık ve Yuvarlaklaşma .....             | 33 |
| 2. ÜNSÜZLER .....                                | 34 |
| 2.1. Ünsüz Değişmeleri.....                      | 34 |
| 2.1.1. Ötümsüzleşme.....                         | 34 |
| 2.1.2. Ötümlüleşme .....                         | 34 |
| 2.1.3. Sızıcılaşma .....                         | 35 |
| 2.2. Ünsüz Düşmesi .....                         | 35 |
| 2.3. Ünsüz Yer Değiştirmesi.....                 | 36 |
| 2.4 Ötümlü-Ötümsüz Uyumu.....                    | 36 |

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| 2.5. Ünsüz Kaynaşması .....          | 36 |
| 2.6 İkizleşme .....                  | 36 |
| II.ŞEKİL BİLGİSİ .....               | 37 |
| 1.İSİM ÇEKİMİ .....                  | 37 |
| 1.1.ÇOKLUK EKİ .....                 | 37 |
| 1.2.Aitlik Eki.....                  | 38 |
| 1.3. İyelik Ekleri.....              | 38 |
| 1.4.Hâl Ékleri .....                 | 39 |
| 1. 4. 1. İlgi Hâli .....             | 39 |
| 1. 4. 2. Yönelme Hâli.....           | 40 |
| 1.4.3.Yükleme Hâli.....              | 41 |
| .c.1.4.4.Bulunma Hâli .....          | 41 |
| .c.1. 4. 5. Çıkma Hâli.....          | 42 |
| 1. 4. 6. Eşitlik Hâli .....          | 43 |
| 1.4.7.Yön Gösterme Hâli.....         | 43 |
| 2.YAPIM EKLERİ.....                  | 43 |
| 2.1.İsimden İsim Yapım Ekleri .....  | 43 |
| 2.2.İsimden Fiil Yapım Ekleri .....  | 45 |
| 2.3.Fiilden İsim Yapım Ekleri .....  | 46 |
| 2.4.Fiilden Fiil Yapım Ekleri .....  | 47 |
| 3. FİİLİMSİLER .....                 | 49 |
| 3. 1. İsim-Fiiller .....             | 49 |
| 3. 2. Sıfat-Fiiller .....            | 49 |
| 3.3.Zarf Fiiller .....               | 50 |
| 4. ZAMİRLER.....                     | 52 |
| 4. 1. Şahıs Zamirleri.....           | 52 |
| 4. 1. 1. Birinci Şahıslar.....       | 52 |
| 4. 2. 2. İkinci Şahıslar.....        | 52 |
| 4. 2. 3. Üçüncü Şahıslar .....       | 52 |
| 4. 2. İşaret Zamirleri.....          | 53 |
| 4. 3. Dönüşlülük Zamirleri.....      | 53 |
| 4. 4. Belirsizlik Zamirleri .....    | 53 |
| 4. 5. Soru Zamirleri .....           | 54 |
| 5. SIFATLAR.....                     | 54 |
| 5. 1. Niteleme Sıfatları.....        | 54 |
| 5. 2. Belirtme Sıfatları.....        | 55 |
| 5. 2. 1. Belirsizlik Sıfatları ..... | 55 |
| 5. 2. 2. İşaret Sıfatları.....       | 55 |
| 5. 2. 3. Sayı Sıfatları.....         | 56 |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| 6. ZARFLAR.....                            | 56  |
| 6. 1. Yer-Yön Zarfları.....                | 56  |
| 6. 2. Zaman Zarfları.....                  | 56  |
| 6. 3. Hâl Zarfları.....                    | 56  |
| 6.4.Azlık ÇoklukZarfları .....             | 57  |
| 7. EDATLAR .....                           | 57  |
| 7. 1. Bağlama Edatları .....               | 57  |
| 7. 2. Cevap Edatları.....                  | 58  |
| 7.3.Çekim Edatları .....                   | 58  |
| 7. 4. Ünlem Edatları.....                  | 58  |
| 7.5.Soru Edatları.....                     | 58  |
| 8. FİİL.....                               | 59  |
| 8. 1. Şahıs Ekleri.....                    | 59  |
| 8. 1. 1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri.....   | 59  |
| 8. 1. 2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri ..... | 59  |
| 8. 1. 3. Emir Kipi Şahıs Ekleri .....      | 59  |
| 8. 2. Fiil Çekimleri.....                  | 60  |
| 8. 2. 1. Bildirme (Haber) Kipleri .....    | 60  |
| 8. 2. 1. 1. Geniş Zaman.....               | 60  |
| 8. 2. 1. 2. Görülen Geçmiş Zaman .....     | 61  |
| 8. 2. 1. 3. Gelecek Zaman .....            | 62  |
| 8. 3. Dilek (Tasarlama) Kipleri.....       | 63  |
| 8. 3. 1. Dilek Şart.....                   | 63  |
| 8. 3. 2. İstek .....                       | 63  |
| 8. 3. 3. Gereklilik.....                   | 64  |
| 8. 3. 4. Emir.....                         | 65  |
| 8. 4. EK-FİİL .....                        | 65  |
| 8. 4. 1. Görülen Geçmiş Zaman .....        | 66  |
| 8. 4. 2. Şimdiki Zaman .....               | 66  |
| SONUÇ .....                                | 67  |
| METİN .....                                | 70  |
| DİZİN .....                                | 133 |
| TIPKI BASIM .....                          | 246 |

## ÖZET

Üzerinde çalışma yaptığımız eser Yazıcı Salih'e ait Kitabü's-Şemsiyye'dir.

Eser on iki bab'a ayrılmıştır. Her bab'da yirmi dört atmosfer olayından bahsedilmektedir. Her bab'ın anlattığı ayın iklimsel ve tarımsal özellikleri, o aya ilişkin tabiat bilgileri, o ayda nelerin yenilip yenilemeyeceği, yapılması uygun olanlar ve uygun olmayanlar, o ayda cereyan etmiş tarihsel olaylar vb. hakkında bilgi verilmiştir.

İklimlerin ve hava olaylarının toplumsal yaşamın bütün alanlarındaki etkilerinden, insanların bu etkilerin zararlı sonuçlarını bertaraf etmek için nasıl davranması gerektiğine kadar birçok konuda bilgi veren eser Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliklerini belirgin şekilde taşır.

## SUMMARY

The work on which I studied is “Kitabü’ş-Şemsiyye” written by Yazıcı Salih.

This work divides into twelve sections. In each section, it is talked about twenty four atmosphere events. The information about the climatic and agricultural characteristics of the month which each section explains, nature informations about that month what we should eat and what we shouldn't eat in that month, what we should do and what we shouldn't do in that month, the historical events that were occurred in that month and etc... is given.

This work; that gives information about the effects of climates and atmosphere events in every fields of social life and how people should behave in order to eliminate the harmful effects of them, bluntly has the characteristics of old Anatolian Turkish.

## ÖNSÖZ

Batı Türkçesinin ilk devresi olan Eski Anadolu Türkçesi ihtiva ettiği özelliklerle Eski Türkçedeki gramer şekillerinin izlerini taşıması; yeni gramer şekillerinin oluşmaya başlaması bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Bunun yanı sıra Türkiye Türkçesine kaynaklık etmesi bakımından da ayrı bir önem arz etmektedir. Eski Anadolu Türkçesi Arapça ve Farsça unsurlar bakımından Türkçenin en temiz devresidir. Metnimizde de Arapça ve Farsça unsurlar yok denecek kadar azdır.

Sultan II.Murad devrinin önemli âlim ve müelliflerinden Yazıcıoğlu Mehmed ile Ahmed-i Bîcân'ın babası olan Yazıcı Salih'in muhtemel gökyüzü ve atmosfer olaylarından, havanın günlük durumundan, bunlardan ne gibi hükümler çıkarılacağından bahsettiği "Kitâbü'ş-Şemsiyye (Melhame-i Şemsiyye) adlı eserini yüksek lisans tezi olarak hazırlamaya çalıştım. İncelediğimiz eser Süleymaniye Kütüphanesi, Pertevniyal Bölümü, No: 766'da kayıtlıdır.

Üzerinde çalıştığımız eserin, ilk beş varağı manzum ve harekeli; sonraki kısımlar ise manzum mensur karışık ve harekesizdir.

Eser anlatım tekniği bakımından zayıftır. Mensur kısımlarda cümledeki anlatım bozuklukları oldukça fazladır. Manzum kısımlarda ise vezin ve kafiye tutarsızlıkları vardır.

İklimlerin ve hava olaylarının toplumsal yaşamın bütün alanlarındaki etkilerinden, insanların bu etkilerin zararlı

sonuçlarını bertaraf etmek için nasıl davranması gerektiğine kadar bir çok benzeri konularda bilgi veren bu eser, Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliklerini oldukça belirgin bir şekilde taşımaktadır. Eserin incelenmesi sonucunda dönemin sosyo-ekonomik yaşamına ilişkin bilgilere ulaşmak da mümkündür.

Çalışmamız: Giriş, Metin, Dizin bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde eser ve yazarı hakkında bulduğumuz kadarıyla bilgi vermeye çalıştık ve eseri dilbilgisi özellikleri itibariyle inceledik.

Metin bölümünde Arap harfli orijinal metni ilmî transkripsiyon usülleri doğrultusunda Latin harflerine transkripsiyonlu çevirisini yaptık.

Dizin bölümünde anlamı bilinmeyen kelimeleri cümle içinde geçtiği anlamıyla alfabetik olarak sıraladık. Ayrıca metinde geçen kelimeleri aldıkları çekim ekleriyle vermeye çalıştık.

Bu çalışmada bilgi ve tecrübeleriyle yol gösteren saygıdeğer danışman hocam Yrd.Doç.Dr.H.İbrahim Delice'ye teşekkürlerimi sunarım.

SİBEL SEVİNÇ

## BİBLİYOGRAFYA

AKALIN, Mehmet; Tarihi Türk Şiveleri, Atatürk  
Üniversitesi Yay., N:551, Sevinç  
Matbaası, Ankara 1979

ARAT, Reşit Rahmeti; Kutadgu Bilig, Türk Kültürünü  
Araştırma Enstitüsü Yay., İstanbul  
1979

ARAT, Reşit Rahmeti; Divanü Lügâti't-Türk Dizini,  
TDK. Yay. , Ank. 1986

BANARLI, N. Sami; Resimli Türk Edebiyatı Tarihi,  
MEB. Yay., İstanbul 1971

BANGUOĞLU, Tahsin; Türkçe'nin Grameri, Baha  
Matbaası, İstanbul 1974

BİLGEGİL, KAYA; Türkçe Dilbilgisi, Dergâh Yay.,  
İstanbul 1981

ÇELEBİOĞLU, Amil; Yazıcı Salih ve Şemsiyyesi,  
İslâmi İlimler Dergisi, sayı: 1,  
Erzurum 1976

DERLEME SÖZLÜĞÜ; C. 1. 12. , TDK. YAY.,  
Ankara 1963-1982

DEVELLİOĞLU, Ferit; Osmanlıca-Türkçe  
Ansiklopedik Lügat, Aydın  
Kitabevi Ankara 1982

ERGİN, Muharrem; Türk Dil Bilgisi, Boğaziçi Yay. ,  
İstanbul 1988

GABAİN A. Von; Eski Türkçe'nin Grameri , (Ter.  
M. AKALIN), TDK. Yay., Ankara  
1988

GENCAN, Tahir Nejat; Dilbilgisi, TDK. Yayınevi,  
Ankara 1979

İSLAM ANSİKLOPEDİSİ; MEB. YAY., C:13, İstanbul  
1986

İSLÂMÎ'NİN MESNEVİSİ; (Haz.,Dr. Hasan Yüksel,  
Dr. H. İbrahim Delice, İ. Hakkı  
Aksoyak), Dilek Matbaacılık, Sivas-  
1996

KARAHAN, Leyla; Türkçe'de Söz Dizini-Cümle  
Tahlilleri, Akçağ Yay., Ankara 1991

KOCATÜRK, V. Mahir; Büyük Türk Edebiyatı  
Tarihi, Edebiyat Yayınevi, Ankara  
1970

KÖPRÜLÜ, M. Fuat; Türk Edebiyatı Tarihi , Ötüken  
Yayınevi, İstanbul 1981

TİMURTAŞ, F. Kadri; Eski Türkiye Türkçesi , İstanbul  
Üniversitesi Edebiyat Fakültesi  
Yayınları, İstanbul 1977

TÜRK ANSİKLOPEDİSİ; Yazıcı Salih mad., MEB.  
Yay., C:33, Ankara 1970

TÜRKÇE SÖZLÜK I-II, TDK. Yay. , Ankara 1988

YENİ TARAMA SÖZLÜĞÜ, TDK. Yay., Ankara 1983

## KISALTMALAR

|      |                         |
|------|-------------------------|
| A    | : Arapça                |
| bkz. | : Bakınız               |
| C.   | : Cilt                  |
| DLT  | : Divānū Lūgati't-Türk  |
| EAT  | : Eski Anadolu Türkçesi |
| ET   | : Eski Türkçe           |
| F    | : Farsça                |
| Haz. | : Hazırlayanlar         |
| KB   | : Kutadgu Bilig         |
| s.   | : Sayfa                 |
| TDK  | : Türk Dil Kurumu       |
| Yay. | : Yayınları             |

A large, light pink 'X' shape is centered on the page, serving as a background for the text.

**GİRİŞ**

## YAZICI SALİH'İN HAYATI VE ESERLERİ

### Hayatı:

Yazıcı Salih 14. yy. 'ın ikinci yarısı ile 15. yy.'ın ilk yarısında yaşamış bir Türk mesnevî yazarıdır. Hakkında hiçbir bilgi bulunmayan Süleyman adlı bir zatın oğludur. Yazıcıoğlu Mehmed ile Ahmed Bican'ın babasıdır. Bu zatların "Yazıcızade, Yazıcıoğlu" diye anılmaları bundandır. Ailenin menşeinin neresi olduğu kesin olarak bilinmemekle beraber, Ankara civarında olduğu tahmin edilmektedir. Gelibolu'ya yerleşip, burada yaşamışlardır<sup>1</sup>.

### Doğum Yeri ve Ölümü:

Yazıcı Salih'in doğduğu yer hakkında bir bilgiye rastlanılmamıştır.

Mezarının Yazıcıoğulları'nın türbesi olan ve hâlen mescid olarak kullanılan binanın yanında olduğu tahin edilmektedir. Yazıcı Salih'in beş bin beyite yakın Şemsiyye adlı mesnevisi vardır. H. 811(1408-9)'de yazılmış olan bu eser, İskender Bin Hacı Paşa bin Nâsirüddin bin Husrev Şâh'a ithaf edilmiştir. Bu ithaf, yazıcı ailesinin Ankaralı olduğuna karine sayılmaktadır.

### Yazıcı Salih'in Kasaboğlu Ali Beyle ilgisi:

Kaynaklardan Yazıcı Salih'in Vezir Mehmed Paşa'nın kardeşi Kasaboğlu Ali Bey'in hizmetinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bursalı Mehmet Tahir Efendi, Yazıcı Salih hakkında "Fatih Sultan Mehmed Han'ın ikinci defa tahta çıkışında Karamanoğlu İbrahim Bey'in tecdid-i ahd ve misak (padişaha bağlılık yemini) için memur olarak gönderilen Kasaboğlu Mahmud Paşanın oğlu Ali Bey'in hocası olduğu ve

---

<sup>1</sup> Yeni Türk Ansiklopedisi; Ötüken Yay. , C.12 s. 4736 , İstanbul 1981

bilhassa tahdisi nimet makamında olmak üzere iftihar etmeğe hakkı olan oğlu Mehmed efendi'nin talim ve terakkisine itina etmesi de bunu te'yid ediyor"<sup>2</sup>.

Amil Çelebioğlu ise doğrusunun "Gelibolu'da Kasaboğlu Hamamının sahibi Vezir Mehmed Paşanın karındaşı Ali Bey'in hocasıdır. Merhum Beg vefat ittükten sonra Vezir-i Sultan Murad olan İskender Bin Hüsrev şah içün hicretün sekiz yüz on birinci yılında Şemsiyye nam bu melhameyi nazm idüp merhum ve mağfûrun keh İskender Paşaya tuhfe itmişdür." ifadesi olduğunu söylüyor<sup>3</sup>.

### Şahsiyeti:

Yazıcı Salih'in nasıl yetiştiği, nasıl bir eğitimden geçtiği konusunda kaynaklarda fazla bir bilgiye ulaşılammıştır. Kaynaklarda katip olarak adlandırılmaktadır. Eserlerinde kullandığı Farsça ve Arapça tamlama ve terkiplerden, iyi bir eğitim aldığı, okumuş ve bilgi sahibi birisi olduğu ve bu iki dile de hakim olduğu sonucuna varılabilir.

### Eserleri:

Yazıcı Salih'in beş bin beyite yakın "Şemsiyye" adlı eseri vardır. Eser kaynaklarda Kitābu'ş-Şemsiyye, Melhame-i Şemsiyye, Kitābü'l Melhame olarak geçmektedir. Yazıcı Salih bu eserde, oniki ayda meydana gelmesi muhtemel gökyüzü ve atmosfer olaylarından (ay ve güneş tutulması, bunların halelenmesi, yeni ay, kuyruklu yıldız, gök gürültüsü, yıldırım düşmesi, yağmur, sis, vs) insanların hayatı ve beldelerin durumlarıyla ilgili hükümler (kıtlık, bolluk, ucuzluk, pahalılık, savaş, barış, hastalık, veba, depresyon, vs. ) çıkarmaya dair bir ilm-i ihkam kitabıdır. Bugünkü bilgilere göre bu eser , bu

<sup>2</sup> Bursalı Mehmet Tahir Efendi ; Osmanlı Müellifleri , Moral Yayınları, C.3, s. 300-301, İstanbul 1975

<sup>3</sup> Amil Çelebioğlu; "Yazıcı Salih Şemsiyyesi", İslamî İlimler Dergisi, s. 1, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum 1976

kabil astrolojik Türkçe eserlerin ilki olarak yazılmış en mufassal olanıdır. Küçük oğlu Ahmed Bican tarafından Bostan'ül Hakāyık adıyla nesre çevrilmiştir<sup>4</sup>.

Bursalı Mehmed Tahir Efendi, Osmanlı müelliflerinde Melhame'yi gördüğünü, bir nüshasının Nuru Osmaniye Kütüphanesinde, bulunduğunu belirttikten sonra, Şemsiyye için "Yazıcı Selahaddin'in eserlerinden biri de riyazi ilimlerinin Nücum hey'et (astronomi) şubesine taalluk eden (Şemsiyye) isimindeki eseridir ki her güneş ayının birinden sonuna kadar her gündeki hava değişikliklerinden istidlal olunan hükümlerden bahseden bir eser olup manzumdur"<sup>5</sup> ifadesini kullanıyor.

Evliya Çelebi, Melhame' den başka Risale-i fi't-tıb, Seba'l-Mesani ve Tabirname adlı eserlerinden bahsederse de bu eserler bu güne kadar tespit edilememiştir.

#### İncelediğimiz Metnin Muhtevası:

Yazıcı Salih, eserinde on iki ayda meydana gelmesi muhtemel atmosfer olaylarından bahsetmiştir. Bu olaylardan yola çıkarak kıtlık, bolluk, ucuzluk, hastalık, savaş gibi konular üzerinde birtakım yargılar ortaya koymaktadır.

Eser on iki bab'a ayrılmıştır. Her bab'ta da yirmi dört atmosfer olayına dayalı alâmetten bahsedilmiştir:

|           |                             |
|-----------|-----------------------------|
| 1. alâmet | gün tutulması               |
| 2. alâmet | ay tutulması                |
| 3. alâmet | gün ağılanması              |
| 4. alâmet | ay ağılanması               |
| 5. alâmet | yeni ayın görünmesi         |
| 6. alâmet | kuyruklu yıldızın görünmesi |

<sup>4</sup> Yeni Türk Ansiklopedisi : Ötüken Yay., C. 12, s. 4736, İstanbul 1985

<sup>5</sup> Bursalı Mehmet Tahir Efendi ; Osmanlı Müellifleri, Moral Yayınları, C. 3, s. 300-301, İstanbul 1975

|            |                              |
|------------|------------------------------|
| 7. alâmet  | yıldız düşmesi               |
| 8. alâmet  | eleğimsağmanın görünmesi     |
| 9. alâmet  | sûnü şekil olması            |
| 10. alâmet | gökte kızılık olması         |
| 11. alâmet | havada garip nesne görünmesi |
| 12. alâmet | gök gürlemesi                |
| 13. alâmet | yıldırım düşmesi             |
| 14. alâmet | gökten od düşmesi            |
| 15. alâmet | katı yağmur yağması          |
| 16. alâmet | dolu yağması                 |
| 17. alâmet | havadan toprak yağması       |
| 18. alâmet | kurbağa veya solucan yağması |
| 19. alâmet | toz kopması                  |
| 20. alâmet | eşkiya görülmesi             |
| 21. alâmet | sert yel esmesi              |
| 22. alâmet | gök gürlemesi                |
| 23. alâmet | yer gürlemesi                |
| 24. alâmet | deprem                       |

### Nüshanın İmlâ Özellikleri

Eser, Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde görülen imlâ hususiyetlerinin tamamını bünyesinde barındırmaktadır.

Elimizdeki metin Arap harfleriyle yazılmıştır. Arap harfleriyle yazılmış metinlerde fonetik özelliklerin daha sağlıklı tespiti için imlâlarının dikkatle ve titizlikle incelenmesi gerekir.

Metinde dikkatimizi çeken ses özellikleri şunlardır:

Belirtme durumu eki yer yer /vav/ ile yuvarlak ünlülü olarak gösterilmektedir.

Elimizdeki metinde ikili harekeleme oldukça yaygındır.

Ünlülerin yazılışı ile ilgili dikkat çekici özelliklerden biri, iç ses ve son ses "e" için elif kullanılıyor olmasıdır:

|           |              |              |
|-----------|--------------|--------------|
| bitmeye   | بَتْمِيَا    | 21b2         |
| buraya    | بُورَايَا    | 26a7         |
| göreler   | كُورَالَر    | 48a9         |
| kaygıya   | قَيَغِيَا    | 33b10        |
| kuruya    | قُورِيَا     | 8a4          |
| nezle     | نَاَزَلَه    | 16a8, 28a6   |
| sevünmeye | سَاوْنَمِيَا | 10b5         |
| yukarıya  | يُعَارُوِيَه | 12a10, 12a11 |

Doğu Türkçesinin özelliği olarak Arapça ve Farsça kelimelere kalın sıradan ekler getirilmektedir:

|          |             |                        |
|----------|-------------|------------------------|
| ‘ādillik | عَادِلَلِيك | 35a1                   |
| hastelik | هَاسْتَلِيك | 7a6, 15a10, 63b4, 64a1 |
| sahtelik | سَاهْتَلِيك | 10b4                   |

## ÜNLÜLERİN YAZILIŞI

Ünlülerin imlâsında bazı kelimelerin hareke, bazı kelimelerin med'le, bazı kelimelerin hareke ve uzatma harfi ile, bazı kelimelerin ise bu üçü ile alternans hâlde yazıldığı görülmektedir. Arapça ve Farsça kelimeler ise aslına uygun olarak yazılmıştır.

### A

İlk ses a, aynı kelimenin yazımında bile bazen elif ile bazen de medli elif ile yazılabilmektedir.

**Başta****Elif ile:**

|           |                         |
|-----------|-------------------------|
| ay        | 10a9, 11b1, 12a10, 21b2 |
| ağıllansa | 24a8                    |

**Medli elif ile**

|          |                  |
|----------|------------------|
| ābril    | 17b5             |
| acı      | 37a1             |
| adamlar  | 47a1             |
| adem     | 36b9             |
| adı      | 23a9             |
| alına    | 56a11            |
| arasında | 18b5             |
| at       | 42b6, 43b4, 45a2 |
| az       | 18b1, 44b1       |

**Sonda****Hem güzel he ile hem elif ile:**

|     |    |                                  |
|-----|----|----------------------------------|
| ola | ال | 20a8, 22a322a11, 25b2,<br>25b11, |
| ola | ل  | 20a10, 22a6, 26a6                |

**İ**

iç seste i sesi aynı kelimelerde dahi hem ye ile hem ye'siz yazılabilmektedir:

**Hem ye'siz hem ye ile:**

|       |      |          |
|-------|------|----------|
| Bâbil | بابل | 7b8, 9b7 |
|-------|------|----------|

باړل

7b4, 7b9

U

Hem vav'sız hem vav ile:

ucuzluk

اوچوزلک  
اوچوزلک

10b6,

22a8, 16a11

Ü

Vav ile:

eyü

10a1, 15b5, 20a11, 31b4,  
35a7, 39b2, 53a7, 64a3

süñü

7b6, 13b7, 20a1, 24b11,  
29b11, 34a1

## ÜNSÜZLERİN YAZILIŞI

Ünsüzlerin yazılışında metnin en belirgin özelliği, aynı kelimelerde ötümlü ve ötümsüz ünsüzlerin kullanılıyor olmasıdır:

Ç

ç sesi bazen c ile yazılabilmektedir. Metinde aynı kelimenin hem ç'li hem c'li örneği mevcuttur:

Başta

Cim ile:

ceri

58b3, 59b1

Hem çim ile hem cim ile:

|       |       |            |
|-------|-------|------------|
| çalış | بالمش | 29a2       |
|       | بالمش | 12b5, 56a1 |
| çeri  | خري   | 48a4, 52b8 |
|       | خري   | 31b8, 33b6 |

Ortada

Cim ile:

|      |                         |
|------|-------------------------|
| gece | 14a10, 54a10, 59b9      |
| ucı  | 4a40, 12b11, 28a5, 46b5 |

Bir ünsüz yanında cim ile:

|          |      |
|----------|------|
| bicdiler | 3b38 |
| gecdi    | 4a44 |
| kacdılar | 2a11 |
| kucmağa  | 3a31 |

Hem çim ile hem de cim ile:

|        |         |            |
|--------|---------|------------|
| içre   | اخرى    | 41a8, 47b2 |
|        | اخرى    | 49b5       |
| üçünci | اوچينجى | 36b9       |
|        | اوچينجى | 17a4, 17b1 |

Sonda

(Cim ile):

|         |            |
|---------|------------|
| göç     | 56a4, 61b4 |
| havâriç | 58a11      |
| hiç     | 10b5       |

kırılğıç

6a1

Hem çim ile hem cim ile:

üç

اوج

5b2, 13b9

اوج

13b9, 17a6

P

Kelime başı P sesi, bazı kelimelerde 'be' ile yazılabilmektedir. Metinde aynı kelimelerde dahi hem pe'li hem de be'li yazımlar dikkati çekmektedir:

Başta

Be ile:

peygamber

28b8

Bir ünsüz yanında be ile:

Be ile:

abril

17b5, 36b5

Hem pe ile hem be ile:

arpa

ارپه

7a11, 18a1, 20b2

اربه

46bb

depren-

دیرن

31b7, 36b2,

دیرن

45a1

depres

دیرمش

25b6, 39a11

دیرمش

57b8

ķopsa 26a11, 57b10  
22a2

Sonda

Be ile:

heb 14b6, 55b1, 21a11

T

Bařta (ince űnlűlű kelimelerde )

Te ile:

Tűrk 13b11

(Kalın űnlű kelimelerde (tı ile):

taē 1b7, 26b7  
taēē 36a6, 38a8, 42a10, 48a8,  
53b2  
taflu 2a14 4b2, 23b2, 34a3  
tavar 10a9, 14a10, 28a8, 44b1  
tarnak 64a7  
toēuz 5b10, 113b6, 17a5, 46a6  
ton 61b11  
toprak 9b11, 15a10, 44a8, 57b5  
tur 2b24

(Te ile):

tañrı 4a46

**Ortada:**

(ince ünlülü kelimelerde (te ile):

|          |            |
|----------|------------|
| derletme | 31a3, 46a4 |
| dürtine  | 2a10       |
| götüre   | 56a3       |

(Kalın ünlü kelimelerde te ile)

|           |                                             |
|-----------|---------------------------------------------|
| altıncı   | 5a11, 23b1, 39b2, 51a5,<br>59b9             |
| altındağı | 28a1                                        |
| altmış    | 5b5, 5b6                                    |
| altun     | 2a11                                        |
| kat       | 6a4, 10b3, 22a6, 38b8,<br>46b11, 53b3, 62b9 |
| otuz      | 4a53, 25b8, 31b11, 58b6                     |
| sıtma     | 41b1, 44b6                                  |
| ıtgın     | 36a1                                        |
| tutıl-    | 6a7, 18a7, 23b11                            |

**Sonda:**

(İnce ünlülü kelimelerde (te ile)

|      |                         |
|------|-------------------------|
| dört | 2b23, 10b10, 22b8, 48b1 |
| evet | 61a11                   |
| ölet | 31a5, 33b9              |

(Kalın ünlülü kelimelerde te ile):

|       |                         |
|-------|-------------------------|
| bulut | 36b11                   |
| at    | 6b7, 43b4, 45a2, 60a10  |
| kıt   | 14b1, 27a1, 49a8, 50a11 |

|      |                                  |
|------|----------------------------------|
| oñat | 12b2, 23a3, 24b7, 30b4,<br>39b11 |
| ot   | 4b1, 12b6, 28b9, 45b7,<br>63b8   |

## S

### Başta

(İnce ünlülü kelimelerde sin ile):

|        |                         |
|--------|-------------------------|
| sekiz  | 8b4, 27b1               |
| semiz  | 4b2                     |
| sinek  | 11b3                    |
| söyle- | 51a2                    |
| söz    | 2b26, 6a11, 14a10, 28b4 |

(Kalın ünlülü kelimelerde sad ile):

|       |                          |
|-------|--------------------------|
| şaç-  | 51a5                     |
| şavaş | 7a9, 12b3, 19b10, 42b2   |
| şı-   | 14a1                     |
| şığır | 11b6, 42b5, 61a10        |
| şoñ   | 3b40, 31b1, 54b7, 57a4   |
| şovuk | 9a7, 16b10, 23a754b10    |
| şu    | 9ab11, 27b2, 37a1, 59b10 |

(Sin ile )

|          |                        |
|----------|------------------------|
| saña     | 2a5, 46b10             |
| sarımsak | 23a7, 27b3             |
| sıçan    | 28a8                   |
| sıtma    | 31a3, 41b1, 46a4, 53b4 |

(Hem sad ile hem sin ile):

şaçlu 7a7, 60b5, 19a2, 46b9

Kök veya tabanlarda:

(İnce ünlülü kelimelerde sin ile):

göster- 2b21  
kes- 6a7  
kimse 4a48  
nesne 9b11, 11a4, 34a3, 62a4

(Kalın ünlülü kelimelerde sad ile):

aşşı 48b11

(Sin ile):

eneğümsağm 24b7, 52a8, 60b10  
alı  
hırsuz 42b11  
ısıtma 17b7, 40b5  
ıssı 17b10, 18a4, 31a11, 44b1, 46b2

(Hem sad ile hem sin ile):

buşarık برصارق 10a3 22a4, 31a7, 44b3,  
جو صارق 54a2

(İnce ünlülü kelimelerde):

kes- 6a7  
pes 3a35, 14a10, 17a9

## G

Üzerinde çalıştığımız bu metinde ince ünlülü kelimelerde (ğ) harfinin yanında üç noktalı kef (Ğ) harfinin de kullanıldığını görüyoruz.

Üç noktalı kef harfi ile:

|        |                                  |
|--------|----------------------------------|
| dilege | 2a8                              |
| gökde  | 2b17, 14a5, 30a5, 34a9,<br>52b10 |

ng

ng sesi için de üç noktalı kef kullanılmaktadır:

|          |                       |
|----------|-----------------------|
| aña      | 63b11                 |
| diñle    | 4a44, 8b6, 19a3, 48a7 |
| deñiz    | 10a4, 60b5            |
| saña     | 1b5, 46b10            |
| soñra    | 13b9, 57a5            |
| tañlar   | 2b20                  |
| tañrınıñ | 4a46                  |
| beñzer   | 1b5                   |

## GRAMER İNCELEMESİ

### I. SES BİLGİSİ

#### 1. ÜNLÜLER

##### 1. 1. Ünlü Değişmeleri

###### 1. 1. 1. Daralma

Bir geniş ünlünün yanındaki ünsüzün etkisiyle dar ünlüye dönüşmesi olan daralmaya şu örnekleri verebiliriz:

gece > gice : 64a7

tez > tiz: 6b3, 20b4, 24b11, 63b2, 64a3

###### 1.1.2.Genişleme

Dar ünlülerin çeşitli sebeplerle geniş ünlüye dönüşmesi diye tanımlayabileceğimiz genişleme, Farsça iki örnekte görülmektedir:

bū-sitān > bostān : 3a32, 45a2

firişte > ferişteh: 4b9

###### 1.1.3.Düzleşme

Yuvarlak ünlülerin çeşitli sebeplerle düz ünlüye dönüşmesidir. Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlaklaşma temayülü oldukça fazladır. Bu nedenle Eski Türkçede düz şekilli olan bazı kelimeler, Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlaklaşmaktadır. Buna rağmen yuvarlak ünlülerin düzleştiği de görülebilmektedir:

uşbu > işbu : 6b9, 9b4, 13a10, 15a5, 16b7, 23a5, 46a3, 48a1, 50a7, 63a11

#### 1.1.4.Yuvarlaklaşma

Düz ünlülerin çeşitli sebeplerle yuvarlak sıradan ünlülere dönüşmesi olan yuvarlaklaşma, Eski Anadolu Türkçesinin fonetik bir hususiyetidir:

çatu < çatıĝ : 2b21  
 kapu < kapıĝ : 1b3  
 afetlü: 63a10  
 bereketlü: 23b8, 30b8, 61a7  
 canlu: 8a7  
 kayĝu : 28b3, 43a3, 55a6

#### 1.1.5. İncelme

Kalın ünlülerin ince ünlülere dönüşmesi hadisesidir.

birāz > birez: 11a2  
 dünya > dünya: 3b10  
 acele > ecele: 11a1  
 feraĥ > fereh: 34a6

Yabancı kelimelerde k- ve uzun -ū- sesleriyle kurulmuş ilk hecelerde -u- > -ö- olmaktadır:

kūy > köy : 47b1, 47b9, 32b11, 9b9

#### 1.1.6 Kalınlaşma

İnce sıradan ünlülerin kalın sıradan ünlülere dönüşmesidir. Daha çok yabancı kelimelerin büyük ünlü uyumu kuralına bağlanması sonunda ortaya çıkar:

cān-āver > canavar : 8a7, 20b8, 56b9

1.ve 2. teklik şahıs zamirlerinin çekiminde yönelme hal ekinin etkisi ile -e/-a şeklinde gerileyici benzeşme olarak görülmektedir:

sen > saña : 1b5, 46b10

## 1.2 ÜNLÜ DÜŞMESİ

Metnimizde, daha çok orta hecenin vurgusuz olmasından dolayı kelime bünyesinde ünlü düşmesi görülmektedir. Bunun yanında kelime başında da ünlü düşmesi olmuştur.

### Başta:

şimdi < uş imdi : 3a31, 5b3

şöyle < uş öyle : 2a13, 3a22, 28b5, 36a2, 38a1

### Ortada:

Ortada ses düşmesi genellikle vurgusuz kalan orta hece ünlüsünün düşmesi biçiminde görülmektedir:

göñli < göñüli : 4a45, 26b9, 30b8, 49b6

oğlan < oğulan : 57a3

yañılış < yañılış : 8a9, 12b7, 16a9, 22a2, 27a1, 30a2, 35b5, 40b10

ağzı < ağızı : 2a14

## 1.3. ÜNLÜ TÜREMESİ

Daha çok Arapça ve Farsça kökenli kelimelerde Türkçe söyleyiş sonucu, iki ünsüz arasına bir ünlünün girmesi şeklinde görülmektedir:

ıspāhi < sıpāhi : 6a4, 22a1, 51b3

ıryet < ra<sup>c</sup>iyyet : 20b9, 27a3, 39a5

## 1. 4. ÜNLÜ KAYNAŞMASI

Ünlü ile biten kelimelerden sonra yine ünlüyle başlayan bir kelimenin birleşmesi sonucunda yan yana gelen iki ünlüden birinin düşmesi ile ortaya çıkar.

bura < bu ara: 27a10

kendü <kendüz <kendü öz: 4a45, 21a6

## 1.5. ÜNLÜ UYUMU

Türkçe kelimelerde ünlüler arasında kalınlık-incelik uyumu son derece sağlamdır. Türkçe kalınlık-incelik uyumu açısından sağlam olmasına rağmen düzlük-yuvarlaklık uyumu bakımından zayıftır.

### 1.5.1. Kalınlık-İncelik uyumu

İnce (ön) ve kalın (art) sıradan ünlülerin söz içinde birbirleriyle uyumudur. Eski Türkçeden günümüze sürüp gelen bu uyum, Eski Anadolu Türkçesinde günümüz Türkçesinden daha ileri düzeydedir. Bugün uyumsuz olan +ki eki metnimizde de bazı örneklerde uyuma girmiştir.

altındağı: 28a1

### Büyük Ünlü Uyumunun Bozulduğu Örnekler

Metnimizde şu ekler büyük ünlü uyumunun dışında kalmıştır: "i-" fiiline eklenen -ken zarf fiil eki Türkiye Türkçesinde olduğu gibi daima ince ünlülüdür.

olmuşken : 26a

+lık ekinde ince sıradan kelimelere eklenerek damak uyumunu bozduğunu görüyoruz:

hastalık : 7b6, 15b10, 64a4

kahtalık : 13b8

selâmetlik : 64a11

### 1. 5. 2. Düzlük-Yuvarlaklık uyumu

Türkçe bir kelimenin ilk hecesinde düz ünlü varsa, onu takip eden kelimelerdeki ünlüler de düz olur. İlk hecenin

ünlüsü yuvarlak ise onu takip eren hecelerin ünlüsü, ya düz-  
geniş veya dar-yuvarlak olur.

Eski Anadolu Türkçesinde küçük ünlü uyumu henüz  
tamamıyla yaygınlaşmamıştır. Bazı eklerin uyuma girmemesi  
ve Eski Anadolu Türkçesindeki yuvarlaklaşma temayülü bunun  
başlıca sebebidir:

### 1.Yuvarlaklık ve Yuvarlaklaşma

A. Eski Türkçe Dönemi'nden bu yana devam eden ikinci  
hece yuvarlaklığı;

altun : 2a11

eyü : 6a6, 13a7, 20a11, 26b11, 31b4, 39b2

girü : 3b41, 11b4, 13b10, 23b7, 51a9, 46a6

tokuz : 5b10, 13b6, 17a5, 46a6

### 2.Sonradan meydana gelen yuvarlaklaşmalar

delü: 18a6, 23b4

tapu: 13a8

kamu: 1b8, 4b49, 13a9, 34a10, 49a7, 49b9

yavuz: 24b8, 35b1, 36a8, 37b1, 38a8, 47a2

kapu: 1b3

### 3.Düz ünlü kelimeler

sovi- : 5a11

uğrı : 9a10, 15b3, 21b9, 33b6, 37b8, 42a5, 43a8, :  
55a6, 56b1, 60a11

tokın-: 4a47

## 2. ÜNSÜZLER

### 2.1. Ünsüz Değişmeleri

Arapça kelimelerde iç seste Türkçe söyleyiş sonucu "hemze" "y" sesine dönüşmektedir:

'acā'ib > 'acāyib : 8a3, 14a6, 25a7, 30a9, 53a6

ḫalāik > ḫalayık : 48a4

#### 2.1.1. Ötümsüzleşme

Türkçe ünsüz uyumu kuralına göre ötümsüz ünsüzlerin iç hecelerde kaldığı durumlarda ötümlü karşılıklarına dönmesi gerekir. Bu kurala uymayan, ötümsüzlüğünü koruyan kelimeler de metnimiz de mevcuttur:

kapdan : 18a5

turpdan : 35b1

Ancak Türkçe kelimelerde ötümlü ve ötümsüz şekiller bir arada görülebilmektedir:

ṭalkalık : 34a2: ṭalgalık 48b6

niçe : 35b1; nice 54a3

oñat : 24a2: oñad 56b2

#### 2.1.2. Ötümlüleşme

Eski Anadolu Türkçesini diğer Orta Türkçe şivelerinden ayıran önemli ses bilgisi hadiselerinden biri, daha ziyade kelime başında vuku bulan ünsüzlerin ötümlüleşmesidir.

Ötümlüleşme, ek alıp iç hecede ötümsüz (p, ç, t, k) ünsüzlerin ötümlü karşılıklarına dönme hadisesidir.

ayak>ayağı: 41a7

artmak>artmağa: 5b9

burç>burcunda: 17a9

dört>dördinci: 27b10

git>gide: 47b2  
 gök>göğün: 30a4  
 kemük>kemügi: 11b2  
 ortak>ortacı: 2a16  
 şovumak>şogumağa: 5a11  
 susamak>susumağa: 54b11  
 uç>uci: 3b39

Zarf fiil eki "-p" de hep "b-"olarak tespit edilmiştir:

çevirüb : 2b2  
 kırub : 32b5  
 olub : 35a10

### 2.1.3. Sızıcılaşma

Patlayıcı ünsüzlerin (b, d, g, k, m, p, t) çeşitli sebeplerle sızıcı ünsüze dönüşmesi hadisesidir:

dağı> dağı: 15b11, 21a7, 38a9, 49b1, 61b4  
 yablağ> yavlağ: 8b3, 19b10, 48a3, 58b4  
 yabız> yavuz: 24b8, 37b1, 47a2  
 adak> ayağ: 2a13  
 edgü> eyü: 6a6, 15b5, 24b10, 35a7, 49a6  
 kudruk> kuyruk: 32b6, 37b8, 42a9  
 soğık> şovuk: 9a7, 16b10, 23a7, 54b10

### 2.2. Ünsüz Düşmesi

Kelimelerdeki ünsüz harfin düşmesi olayıdır.

**Başta:**

agaç< yıgaç: 5a9, 59b10, 63b3  
 ılkı< yılkı: 7b6, 13a1, 26a8, 30a1, 58a4, 61b11  
 ol< bol: 2b18, 12a11, 19a10, 23a3, 38a10

Ses hadiselerine dayalı birden fazla sesin düşmesi:

eylük< edgülük: 23a6

yaprağ< yapırğak: 4b3

Arapça kelimelerde son seste bulunan "hemze" düşmektedir:

enbiyā'> enbiyā: 2b19, 3a33, 4a44

evliyā'> evliyā: 2b19

### 2.3. Ünsüz Yer Değiştirmesi

Çeşitli sebeplerle ünsüzlerin yer değiştirmesidir.

kırlağış < karlıgaç: 6a1

### 2.4 Ötümlü-Ötümsüz Uyumu

Metnin imlâsından dolayı ünsüzlerde ötümlü-ötümsüz uyumu gerçekleşmez. Aynı kelimelerin hem ötümlü hem ötümsüz şekillerine rastlanılmaktadır:

heb: 14b6, 21a11 // hep: 27b2, 36a1, 55b1

nice: 57b1 // niçe 3a34

üc: 13b9, 17a6 // üç: 5b2, 13b9, 17a6

### 2.5. Ünsüz Kaynaşması

aña < anga: 2b24, 4b9, 16b3, 17a2, 56a1

saña < senge: 1b5, 46b10

yaña < yanga: 46a1

### 2.6 İkizleşme

Hecenin dengelenmesi için

aşşı < asığ< asıg: 48b11

ıssı < ısığ< ısıg: 17b10, 23b9, 31a11, 44b1, 50b1

## II.ŞEKİL BİLGİSİ

### 1.İSİM ÇEKİMİ

#### 1.1.ÇOKLUK EKİ

Çokluk eki, bütün dönemlerde olduğu gibi metnimizde de "-ler, -lar" şeklindedir.

"Kitabelerde, bunun yanında, şahıs işaretlerine çokluk işareti olarak gelen bir "+kün, +kun; +gun, +gün" şekli vardır<sup>6</sup>.

ağaçlar "ağaçlar" : 4b, 8a4, 24b8, 30b1

ayaklılar "ayaklılar": 19b1, 22b8

begler "beğler" : 10a10, 10b3, 12b8, 21a4

bicdiler "biçdiler" : 3b38

cühüdler "Yahudiler" : 5a3

ekinler "ekinler": 57b2, 57b11

enbiyâlar "enbiyâlar": 3a27

gemiler"gemiler": 10a4, 10a8, 14b1, 15b9, 16a9,  
 17b6, 17b8, 22b1

gözleri : 2b18

günâhlular "günahlılar" : 4a52

marâzlar "hastalıklar" : 40b6, 46a4, 49b8, 52a3,

nesneler "nesneler" : 10a4, 39b2

pâdişâhlar "hükümdarlar": 8a4, 14b3, 20a6, 22a3

şahrâlar "çöller" : 4b3

şehirler "şehirler" : 47a3

şehirleri "şehirleri" : 47b1

---

<sup>6</sup> GABAİN, A. Von; Eski Türkçenin Grameri, TDK Yay. , s. 62, Ankara 1995

sular "sular" : 37b6, 39a3  
 süryâniler "süryâniler" : 4b3  
 tağlar "dağlar" : 4b3  
 tañlar "tanlar" : 2b20

### 1.2.Aitlik Eki

Bu ek, anlamca bağlı bulunduğu kelimeye aitlik, bağlılık ve içinde bulunma ifadesi katan bir ektir. Günümüz Türkçesinde dahi uyumun dışında kalırken metnimizde dil uyumuna bağlı olarak kullanılmıştır:

altındağı "altındaki" : 28a1

### 1.3. İyelik Ekleri

#### Birinci teklik

Bu ek, araya kaynaştırıcı ünlü adığı zaman genel olarak yuvarlaktır. Ancak düz şekli de mevcuttur:

begüm "beyim": 46b10  
 begim "beyim" : 3b41, 16a3, 56a1

#### İkinci Teklik

Bu ekin metnimizde hem yuvarlak hem de düz şekilleri mevcuttur:

yıluñ "yılın" : 1b1, 26b2  
 kapuñ "kapın" : 1b3

#### Üçüncü Teklik

Metnimizde üçüncü teklik iyelik ekleri (-ı/-i, -sı/-si) her zaman düzdür:

‘âlemüñ faħri "âlemin yücesi" : 4a46  
 göz ağrısı "göz ağrısı" : 18a2  
 yağar ağrısı "sırt ağrısı" : 24a10

‘ācem šāhı "İran Şâhı" : 29a6  
 evrenüñ kafiri "evrenin kâfiri" : 60b11  
 halkuñ dili "halkın dili " : 14b1  
 tañrınıñ dostı "Tanrının dostu" : 4a46  
 göğün maşrıķ tarafı "göğün doğu tarafı" : 25a3

### Birinci Çokluk

Birinci çokluk ekleri(-muz; -müz; -umuz; -ümüz)  
 metnimizde yuvarlak ünlüdür:

yilumuz"yılımız " : 49a9

### Üçüncü Çokluk

Üçüncü çokluk iyelik ekleri -ları, -leri şeklinde daima düz olarak yazılır.

gözleri "gözleri" : 2b18

yüzleri "yüzleri" : 30a4

### 1.4.Hāl Ékleri

#### 1. 4. 1. İlgi Hāli (-uñ, -ün; -nuñ, -nūñ)

Bu ek, genellikle yuvarlak ünlüdür. Ancak düz şekilleri de metnimizde mevcuttur

ademūñ "ademin" : 4a46

Aḥmedūñ "Ahmedin" : 4a52

ālemūñ "alemin" : 4a46

ayūñ "ayın" : 17b1, 23a5, 23a11,

berriñ "berrin": 1b4

birinūñ "birinin" : 2a13, 3a28

evrenūñ "evrenin" : 60b11

göğūñ "göğün" : 25a3, 30a4, 34a4

ḥalkuñ "halkın" : 14b1, 18b11, 1a8, 36a7

İslāmuñ "İslamın" : 28b5

kapuñ "kapın" : 1b3  
 nebiyüñ "peygamberin" : 4a51  
 niçelerüñ "nicelerin" : 55a10  
 seyyidüñ "seyyidin" : 4a52  
 tañırınıñ "tanrının" : 4a46

#### 1. 4. 2. Yönelme Hâli (-a, -e; -ya, -ye; -na, -ne)

"Eski Türkçede bu ek -ğa, -ge şeklinde idi. Batı Türkçesine geçerken çekim eklerinin başındaki ğ ve g'ler düştüğü için datif eki de -a, -e şekline girmiştir"<sup>7</sup>. EAT'de ve Osmanlıcada zamir datiflerinde görülen baña, saña, buña, şuña şekillerindeki ñ zamirlerdeki n ile datif ekindeki ğ, g nin çok eskiden birleşmesi ile meydana gelmiş ve Batı Türkçesinde datif ekinin ğ g'si düştüğü halde bu ñ'ler son zamanlara kadar onların izini yaşatmaya devam etmiştir<sup>8</sup>.

ademe "insana" : 44a2, 64a1  
 ağacına "ağacına" : 64a6  
 aña "ona" : 2b24, 5a9, 16b3, 17a2, 56a1  
 bahrine "denizine" : 2b20  
 bürcüne "bürcüne" : 5b4  
 düğüne "düğüne" : 63b5  
 düşmene "düşmana" : 43a7  
 Eyyübe "Eyyübe" : 3b37  
 günāha "günaha" : 3b40  
 güne "güne" : 5b11, 17a3, 17b1, 23b5, 32a7  
 insana "insana" : 19b3  
 ilkkıya "hayvana" : 13a5, 24a5, 24a9, 24b5, 40b11  
 şağsıya "saksıya" : 51a3  
 soñuna "sonuna" : 10a8, 25a4, 30b4, 43a6, 43a8  
 tenine "tenine" : 3b37  
 yemişe "yemişe" : 14b5, 17b6, 22a4, 24a5, 31a11

<sup>7</sup> ERGİN, Muharrem; Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yay., s. 222, İstanbul 1988

<sup>8</sup> ERGİN, Muharrem; a. g. e., s. 222

#### 1.4.3.Yükleme Hâli (-ı, -i;-nı, -nı;-n)

-ı, -i eki Eski Türkçede -ıg, -ig, -uğ, -üğ şeklindedir. Batı Türkçesinde g ve ğ sesleri düşünce -ı, -i şeklini almıştır. Bu ek 3. teklik iyelik ekinden sonra -n şeklindedir:

düşmānlarını "düşmanlarını" : 45b11, 47a11

göçi "göçü" : 3b40

halkı "halkı": 63b2

kāfiri "kafiri" : 30a3, 31b5

kanın "kanını" : 3b38

kışsasın "kıssasını": 3a28

şuyın "suyunu" : 2a10

şiddeti "şiddeti": 48a9

tonın "donunu": 4b3

yayın "yayını" : 2a13

yurdunı "yurdunu" : 49a4

yüzün "yüzünü": 49a3

#### 1.4.4.Bulunma Hâli (-da, -de)

Bulunma hâl eki -da, -de ekiyle yapılmaktadır. Eski Türkçede ek -ta, -te ; -da, -de şeklindeydi; ancak Eski Anadolu Türkçesinde ve Osmanlıcada ekin sadece d'li şekilleri kalmıştır:

āhirde "ahirde" : 53a6

arabda "Arapta" : 18a10, 34b3, 35a2, 55a7

ayda "ayda": 4b1, 4b9, 5a2, 9b3, 9b4, : 9b11, 10a5

Bābilde "Babilde" : 25b11, 38b4, 39b6, 46b4

Bağdādda "Bağdadda": 18b5, 43b4, 59a8

cenkde "cekte" : 29b7, 57a10

deñizde "denizde": 10a4, 60b5

elde "elde" : 2b26

gökde "gökte" : 2b17, 8a3, 8a6, 14a5

gününde "gününde" : 5a7, 5a8

içinde "içinde": 4b6, 5b8, 6a2, 8a6, 8a11  
 ilinde "ilinde": 6b3, 6b5, 7b4, 7b8  
 i'tikadında "itikatında": : 5a1  
 mağribde "mağribde" : 38b2, 42b8, 47a2, 48a1  
 maşrıqda "maşrıqda" : 47a10, 47b11  
 Rūmda "Rūmda" : 24b10, 25b6, 34b10  
 şöñunda "sonunda" : 11b6, 28b9, 30b7, 33b1, : 33b7, 39b1, 57b10  
 Şāmda "Şāmda" : 7b2, 47b3  
 Şarkda "Şarkda" : 38a8, 38b7, 60b10

#### 1. 4. 5. Çıkma Hāli (-dan, -den)

Bu ekin ötümsüz şekli metnimizde bulunmamaktadır.

ademden "ademden" : 3a27  
 ‘adūdan "düşmandan" : 48a5  
 ağaçdan "ağaçtan" : 3b38, 41a2  
 anadan "anadan" : 58b10, 58b11  
 andan "ondan": 3b39  
 beşinden "beşinden" : 9a6, 39b8, 42a2  
 binmekden "binmekten" : 65a2  
 dünyādan "dünyadan" : 23a1, 30a11, 30b7, 59a1  
 elinden "elinden" : 2a14  
 enbiyālardan "enbiyalardan" : 3a27  
 gökden "gökten" : 9b2, 13a10, 15a4, 21b1  
 heybetinden "heybetinden": 2a12  
 maşrıqdan "Maşrıktan" : 41a6, 55b7  
 Mekke'den "Mekke'den" : 4b6  
 Rūm'dan "Rūm'dan" : 43a3, 43b7  
 şovukdan "soğuktan" : 30b2

#### 1. 4. 6. Eşitlik Hâli (-ca, -ce)

Eşitlik, gibilik, benzerlik ifade eden bu ek metnimizde fazla kullanılmamıştır.

hisâbınca "hesabına göre": 4b7

derdince "derdince": 23b10

dilince "diline göre": 23a6

#### 1.4.7.Yön Gösterme Hâli

Eski Türkçede +ğaru, +gürü; nadiren de +karu, +kârü şeklindedir<sup>9</sup>. Metnimizde fazla kullanılmamıştır. Metnimizde -aru, -erü; -ra, -re şekilleri kullanılmıştır:

içerü "içeri" : 51a6

içre "içinde" : 41a8, 50a8, 47b2, 49b5

taşra "dışında": 28a1

yukaru "yukarı" : 12b11, 18b10

## 2.YAPIM EKLERİ

### 2.1.İsimden İsim Yapım Ekleri

Bu ekler, isim kök ve gövdelerinden yeni isimler yapar.

-ıncı, -inci:

ikinci: 5a5, 32a5, 39a10

onuncu: 5a7, 36b8, 59a1

üçüncü: 32a5, 36b9

yedinci: 8b2, 39b2, 51a6

beşinci: 11a5, 17b2, 32a11

-lık, -lik; -luk, -lük:

açlık: 35b2

<sup>9</sup> GABAİN, A. Von; Eski Türkçenin Grameri, TDK Yay. , s. 65, Ankara 1995

āvānlık: 35b8  
 eminlik: 37b7, 39a2, 40a11  
 eminsizlik: 7a5, 10a11, 42a8  
 ħarblık: 24a3  
 ħastelik: 24a4, 24b5, 30b6  
 ħarlık: 38a1  
 kıtlık: 34a3, 39b3, 55b3  
 kızlık: 6b4, 10a3, 57a11  
 taltkalık: 7b7, 31a9, 50a2  
 tarlık: 38a1  
 ucuzluk: 10b6, 22a8, 32b10  
 yavuzluk: 49a2

-lu, -lū; -lı, -li:

aşşılı: 21b8, 63b11  
 ayaklı: 39b9  
 bahtlı: 40b6, 56a3  
 bereketlü: 23b8, 30b8, 61a7  
 canlu: 8a7  
 dertlü: 42a4  
 eyerlü: 2a12  
 günāhlu: 4a52  
 kaygulu: 26b8  
 kuyruklu: 13a2, 24a11, 51b11  
 şāmlu: 23a10  
 tatlu: 23b2, 34a3, 58b6  
 tuzlu: 41b7  
 yağmurlu: 17b6, 25b9, 30a5

Bu örnek şu örnekte düz şekillidir:

çatulu: 2b21

**-sul:**

yohsul: 3b42, 13a3, 49b11

**-suz, -süz:**

añsuzın: 16b1, 21a6, 37b9

cansuz: 1b7

eminsüz: 29a10

hayrsuz: 25b4

hırsuz: 42b11

ķazanķsuz: 47a8

## 2.2.İsimden Fiil Yapım Ekleri

**-a:**

oyna-: 6b2, 13a2

**-e:**

beñze-: 1b5, 38a3

**-l:**

boşal-: 9a5, 20a10

çoğal-: 11a9, 41b7

diril-: 3a31, 3b41, 11b4

eksil-: 5b9

şayıl-: 34a8

süril-: 2b11

**-la, -le:**

başla-: 5a11, 5b3, 17b1

boğazla-: 3b40

diñle-: 4a44, 8b6, 48a7

gözle-: 49a1, 39b11

gürle-: 43a10, 53a1, 62a2

söyle-: 13a9, 36a6, 51a2

uğurla-: 52b9

-sa:

şuşu-: 54b11

### 2.3.Fiilden İsim Yapım Ekleri

-an:

işiden: 61b8

-ıcı, -ucı:

urucu: 58a5

yırtıcı: 30a1, 56b2

-gun:

tutgun: 36a1

-ı, -i, -u, -ü:

uğrı: 7a6, 12b10, 14b5

öli: 25b9

toğı: 29b1

tolu: 30b9, 35a9, 40a11

korku: 13a11, 44b5, 54b2

ölü: 10a1

süñü: 13b7, 20a1, 34a1

-in:

ekin: 37b4, 40a11, 42b7

-uş:

tokuş: 12b5, 29a2, 61b4

uruş: 61b4

-mur:

yağmur: 50b10, 54a5, 61a6

-k, -uk, -ük:

açuk: 4a45, 18a5, 19a8

artuk: 5b7, 36b4

bölük: 35a10, 48a2

eksik: 21b10, 33b4, 47a7

-üm:

ölüm: 3a35, 8b4, 24b3

-ar, -er:

ağar-: 49b3, 49b5

göger-: 51a7, 51a8

## 2.4.Fiilden Fiil Yapım Ekleri

-ar, -er:

çıkar-: 12a7, 32a10, 51a6

gider: 6a1, 11a5, 32a2

-dür:

aldur-: 63b9

döndür-: 49a3

etdir-: 32a4

öldür-: 53b6, 56b8, 62a7

yapdur-: 3a32

-n:

bulun-: 5a9, 45b2  
çalun-: 27b2  
depren-: 27a5, 31b7, 50b1  
dökül-: 35a4, 39a7, 42b4  
döşen-: 2a9  
görin-: 7b2, 43a2, 45a10  
görün-: 7a10, 8a3, 8a7  
söylen-: 13a9, 36a6  
şakın-: 17a11, 37a2, 65a3  
olun-: 25a7, 57a8  
tokun-: 4a47, 54b10

-l; -ıl, -il:

atıl-: 33b5  
dökül-: 13a10, 14a5, 24b4  
dutul-: 41b11  
kesil-: 5a10, 11a10, 20a7  
tutul-: 42a2, 46a11, 60a3  
tutul-: 6a3, 18a7, 23b11  
yayıl-: 37b5

-ş:

biliş-: 54b2  
alış-: 12b5, 29a2, 56a1  
dürüş-: 9b6, 26b6  
giriş-: 2b20  
iriş-: 12a2, 17b7, 62a1  
kıyuş-: 15a7  
tanış-: 2a16  
tutuş-: 26b6  
uruş-: 61b4

yetiş-: 30a8, 39b11

### 3. FİİLİMSİLER

#### 3. 1. İsim-Fiiller

-mak, mek: Fiilden mastar yapan bu ek, bütün fiillerin sonuna gelebilir:

başlamak: 64a7, 63b4

bırakmak: 30a7

çalışmak: 12b5, 29a2

çıkarmak: 63b3

dermeg: 11a8

dimek: 3a28, 3a29

dökülmek: 35a4, 39a6

eylemek: 65a2

gitmek: 64a2

öldürmek: 27a4, 37a5, 43b11

ölmek: 18a1, 19b6, 22a7

toķuşmak: 12b5, 29a2

-ma, -me:

kaçma: 38a10

kovma: 38a10

-uş:

toķuş: 12b5, 29a2, 61b4

uruş: 61b4

#### 3. 2. Sıfat-Fiiller

-an, -en:

gelen (gece): 54a10

haste olan (kişi): 63a11

işiden (kimesne): 61b8

kesilen (ağaç): 11a10

-duk, -dük; -dık, -dik:

didüğümüz (nesne): 40a2

düşdüğü (yer): 60b9

geldiği (yıl): 40a2

göründüğü (yır): 38b5

umulmadık (nesne): 61b7

yağdığı (iklim): 40b4

-acak, -ecek:

gelecek (yıl): 51a8

-mış, -miş:

kırmış (ayağı): 2a13

açuk kalmış (kap): 18a5

### 3.3.Zarf Fiiler:

Aslen bağlama vazifesi gören -p zarf fiili metnimizde genişlemiş şekilleriyle yaygın bir kullanıma sahiptir.

-ınca, -ince:

kalınca : 5b11

olınca: 5b8

varınca: 9a6, 43b5

yitince: 43a5

-ken:

deprenürken: 41b3, 50b9, 58a11, 58b2

dönerken: 45b3

dutulurken: 41b11

görülürken: 32b2

gürlerken: 34b11, 53a8

hamken: 41a2

tutulurken: 31b6

-ib, -ib; -ub, -üb; -yub, -yüb:

döküp : 4b3

çevirüb : 29b2

geçib : 27a9

gelüb : 58a9

gürleyüb : 49a5

hayrân olup : 2b19

karcaşup : 13a6

kaşd idüp : 39b4

kırub : 31b5

olub : 2b19, 5a8, 35a10

su'al olub : 4b10

taht urub : 2a11

uğraşub : 15a2

yağmalayub : 9b9

-u, -ü:

deyü : 3b38, 23b2

yalvaru : 3b41

Bazı eklerin zarf fiil oluşları kullanıldıkları yerle ilgilidir.

-ar: -up anlamamındadır. Oysa daima sıfat-fiil eki olarak gördüğümüz bir ektir.

Muttaşıl konar göçer yohsul bāy 4a42

## 4. ZAMİRLER

### 4. 1. Şahıs Zamirleri

Metnimizde kullanılan şahıs zamirleri şunlardır:

Teklik 1.şahıs: ben

Teklik 2.şahıs: sen

Teklik 3.şahıs: o

Çokluk 1.şahıs: biz

Çokluk 2.şahıs: siz

Çokluk 3.şahıs: onlar

#### 4. 1. 1. Birinci Şahıslar

Metnimizde birinci şahıs zamirleri için ben ve biz kullanılmıştır

ben : 3a28

biz : 6a10

bizi : 3a26, 6a10

bizden : 6a10

#### 4. 2. 2. İkinci Şahıslar

Metnimizde ikinci şahıs zamirleri için sen kullanılmıştır. 2.teklik kökü sen, yönelme hâl ekiyle kullanılınca saña şeklinde değişmiştir:

sen : 3a28

saña : 1b5, 46b10

#### 4. 2. 3. Üçüncü Şahıslar

Metnimizde teklik 3.şahıs zamirleri kullanılmamıştır. Çokluk için onlar kullanılmıştır. 3. şahıs zamirleri çekimlendikleri zaman kökleri o>a, onlar>anlar şeklini almaktadırlar:

aña : 2b24  
 andan : 2b24  
 anı : 2b17, 22b5  
 añaun : 17b2  
 onlara : 11b2

#### 4. 2. İşaret Zamirleri

bu "bu" : 3b38, 4a49, 26a1, 32a4, 36b8  
 bular "bunlar" : 4a44, 19a5, 20b7, 6a10, 9b8  
 bulara "bunlara" : 12a4  
 bunlara "bunlara" : 61b4  
 buña "buna" : 27a10, 27a11, 32a1  
 şol "bu, şu, o" : 56a2  
 şunlara "şunlara" : 4a44  
 işbu "bu, işte, işte bu" 4b1, 6b9, 7a8, 9b4, 13a10

#### 4. 3. Dönüşlülük Zamirleri

Metnimizde kullanılan şahıs zamiri kendü ve düz şekli olan kendi zamiridir.

kendü "kendi" : 4a45, 21a6  
 kendi "kendi" : 1b5

#### 4. 4. Belirsizlik Zamirleri

kimse "kimse, kişi" : 2a16, 4a48  
 kime "kime" : 2a17, 2b18  
 kimesne "kimse": 39b8, 10b5  
 kimesneler "kimlseler" 44b4  
 kim "kim" : 4a47  
 biri "biri" : 2a9, 2a10, 2a11, 2a12  
 birisi "birisi" : 2a10, 2b20  
 birinūñ "birinin" : 2a13, 3b28  
 dükeli "hepsi, herkes" 59a9

dükelini "hepsine" : 4a49  
 hergiz "herkes" : 4a47  
 kamu "bütün, hepsi" 1b8, 4a49, 34a10  
 niceler "niceler" : 54a3  
 niçelerüñ "nicelerin" 55a10  
 nicesi "nicesi" : 64a6

#### 4. 5. Soru Zamirleri

kanķısı "hangisi" : 51a7  
 kim "kim, hangi kişi" : 1b5

### 5. SIFATLAR

#### 5. 1. Niteleme Sıfatları

acı nesne "acı nesne": 37a1  
 acı řu "acı su" : 23b1  
 aziz beg "aziz beę" : 3b41  
 bazı yir "bazı yer" : 15b2  
 bellü kişi "belli kişi": 30a8  
 ıssı yıl "sıcak rüzgār" : 28b1  
 katı cenk "çok savaş" : 28b4  
 katı yağmur "katı yağmur" 9b4  
 katı yıl "katı yel" : 10a5, 15b11  
 kem hoca "kötü hoca": 38a2  
 şaclu yıldız "kuyruklu yıldız"7a7  
 şovuk ař "soğuk yemek" : 16b10, 23a7  
 şer söz "kötü söz" : 6a11  
 tatlu nesne "tatlı nesne": 34a3  
 ulu pādīřah "yüce hükümdar"8a10  
 yañlıř kelam "yanlış söz" : 12b7, 13b6  
 yavuz adam "kötü adam": 47a2

yavuz hastelik "kötü hastalık"37b1

## 5. 2. Belirtme Sıfatları

### 5. 2. 1. Belirsizlik Sıfatları

cümle 'alem "bütün alem": 1b4, 2a15

dürlü millet "türlü millet": 37a4

dürlü "ni'met" "türlü nimet"26b4

dürlü yiller "türlü yeller: 5a10

bir kul "bir kul: 2a9

bir zerre "bir zerre": 2a17

çok yerler "çok yerler: 5a7

her nebi "her peygamber": 4a51

her diyâr "her diyar": 40b3

hiç günâh "hiç günah": 3b39

nice ağaç "nice ağaç": 24b7

nice ah "nice ah": 29a2

### 5. 2. 2. İşaret Sıfatları

bu hisab "bu hesap": 2b26

bu ma'ni "bu engel": 2b25

bu yıl "bu yıl": 27a9

o yıl "o yıl": 38b3

ol ay "o ay": 4b6

ol günâhlu "o günahlı"4a52

ol kadir "o kadir: 2b22

ol sebeb "o sebeb": 28b11

ol taraf "o taraf": 39a1

işbu ay "işbu ay": 51a1

### 5. 2. 3. Sayı Sıfatları

#### Asıl Sayı Sıfatları

bir şabi "bir çocuk" : 3b49  
 iki asker "iki asker": 44a6  
 iki pādīshāh "iki padişah": 33b8  
 kırk gün "kırk gün" : 2b22

#### Sıra Sayı Sıfatları

ikinci gün : 5a5  
 on ikinci gün : 17a3  
 on üçüncü gice : 17a4  
 yigirminci gün : 23b5  
 yedinci gün : 27b4

## 6. ZARFLAR

### 6. 1. Yer-Yön Zarfları

gerü "geri" : 26b2, 51a11, 52a11, 54b6  
 girü "geri" : 3b41, 11b4, 31a9, 51b6  
 iğerü "içeri" : 51a6  
 içre "içinde" : 41a8, 50a8  
 yukaru "yukarı" 12b11  
 üzre "üzere" : 17a7

### 6. 2. Zaman Zarfları

pes : 14a10, 17a9  
 şimdi : 3a31  
 düni gün : 27a8

### 6. 3. Hâl Zarfları

bölük bölük : 35a10

dürlü dürlü : 61b6

hoş : 3a30, 15a3, 41a8

katı : 6a4, 8a9, 8b11, 9a2, 9b4, 10a3

oñat : 21b8, 23a3, 24a2, 24b5, 24b7

tiz : 20a4, 24a9, 63a11, 63b6, 64a4

yavlaq : 8b3, 18b10, 21a10, 58b4

#### 6.4. Azlık Çokluk Zarfları

az : 3b41, 5b2:

azacık: 38b5

birazcık 26b2, 35a8

birez : 11a2

bol : 20a2, 25a8, 26b4, 35b7

çok : 5a7, 6a4, 6a10, 6b1, 6b2, 6b6, 6b8

eksik : 42b4

ender : 5a11, 12b4, 14b2, 20b3, 26a3

heb : 21a11, 36a11, 55b1

key : 7a5, 7a8, 18a6, 19a8, 19a11

### 7. EDATLAR

#### 7. 1. Bağlama Edatları

dahı "dahi de, da" : 1b5, 6a11, 6b8, 12b7, 15b8

eger : 7b2, 7b8, 8a1, 8b4, 8b6

çün : 2b22, 3a33, 3b38, 8b5,

hem: 1b2, 2a16, 2b18, 2b19

ki : 12a4, 29a5, 57b6, 61b7

kim : 2a10, 4b48, 56a1, 56a2

lākin : 7a3, 7b1, 9a3, 10a1, 10a6

lik : 3a29

ve : 31a10, 32a3, 32b1, 32b2

veya : 8b2, 18a5, 27b4, 28b1, 32a4  
veyahud 52a7  
illā : 16a5, 16b10, 21b4, 36b1,  
ne..... ne 1b3, 3b40, 4a43, 4a48, 5a10

## 7. 2. Cevap Edatları

evet : 11a2, 61a11

## 7.3.Çekim Edatları

ğarba degin : 12a4  
nısfına degin : 14b7  
üzümden ğayrı : 20b11  
gibi "gibi, benzer, misli" 3b40, 11b3  
üzre "üzere" : 17a7, 62a4  
ile "ile" : 18b8, 21a2, 25b8, 44a4  
şoñra şoñra : 3b36, 13b9, 14b9, 17a9

## 7. 4. Ünlem Edatları

ey "ey" : 12b2, 13a10, 15a5, 18b7, 25b8  
iy "ey" : 1b2, 3a29, 3a34, 4a50, 5b2  
ya "ya" : 7a1, 15b8, 18a6, 19a4, 20a6

## 7.5.Soru Edatları

‘acaba "acaba" : 56b5  
aceb "acaba" : 13a2, 15b8, 20b1, 31a5, 34a9  
mı "mı" : 45b7:

## 8. FİİL

### 8. 1. Şahıs Ekleri

#### 8. 1. 1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Bu ekler, geniş zaman, anlatılan geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman, istek ve gereklilik kipi şahıs ekleri için kullanılır:

1. teklik: -m; -am, -em
2. teklik: -sın, -sin; -sun
3. teklik:-
1. çokluk:, uz, -üz; -vuz, -vüz
2. çokluk: -sız, -siz
3. çokluk: -lar, -ler

#### 8. 1. 2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

1. teklik: -m
2. teklik: -ñ
3. teklik:-
1. çokluk: - ք, -k
2. çokluk: -ñuz, -ñüz
3. çokluk: -lar, -ler

#### 8. 1. 3. Emir Kipi Şahıs Ekleri

1. teklik: -ayın, -eyin; -ayım, -eyim; -ayum, -eyüm
2. teklik: -ğıl, -gil
3. teklik: -sun; -sın, -sin
1. çokluk: -alum, -elim
2. çokluk: -ñ; -(i)ñuz, -(i)ñüz
3. çokluk: -sunlar, -sünler

## 8. 2. Fiil Çekimleri

### 8. 2. 1. Bildirme (Haber) Kipleri

#### 8. 2. 1. 1. Geniş Zaman (-r; -ar, -er; -ur, -ür)

Geniş zaman -r; -ar/-er; -ur/-ür ekleriyle yapılır. "Hakaniye Türkçesinde ve dolayısıyla KB'de ünlü ile biten fiillerden sonra geniş zaman eki çoğunlukla -r'dir. Ancak devrin belli başlı üç eserinde de -ur, -ür'lü şekillere rastlanmaktadır. KB'de, DLT'de ve AH'da eğer vezin ve kâfiye -ur, -ür'lü şekillerin kullanılmasını gerektiriyor ise bunlar kullanılmıştır. Şu halde -r'nin yanında -ur, -ür de mevcuttur"<sup>10</sup>.

Geniş zamanın olumsuz fiil köküne -maz, -mez eki getirilerek yapılır.

#### Birinci Şahıs

Metnimizde geniş zamanın teklik birinci şahıs çekimi yoktur.

#### İkinci Şahıs

Metnimizde geniş zamanın teklik ikinci şahıs çekimi yoktur.

#### Üçünca Şahıs

başlar "başlar" : 5b11, 5b9, 17b1, 20a7, 27b3

biner "biner" : 2a12

biter: 27b10

gelür "gelir" : 3a33

göçer "göçer" : 3b42

işler "işler" : 2a16

<sup>10</sup> ERCİLASUN, Ahmet B.; Kutadgu Bilig Grameri-Fiil; Gazi Üniversitesi Yay., s. 104, Ankara1984

kaçar "kaçar": 2a11  
 kalır "kalır" : 3a33  
 konar "konar" : 3b42  
 kor "kor" : 2b26  
 olur "olur" : 2a12  
 tapar "tapar" : 2b24  
 taç urunır "taçlanır": 2a9  
 uzar "uzar" : 2b26  
 beğenmez "beğenmez" 2a10  
 bulmaz "bulmaz" : 2a9, 2a10  
 düşmez "düşmez" : 51a9  
 girişmez "girişmez" 2b20  
 irişmez "irişmez" : 2b20  
 oñmaz "onmaz" : 50a6  
 tanışmaz "tanışmaz" 2a16

Metnimizde bir örnekte -ir'li şekilde vardır:

eksilir: 5b10

Geniş zamanın diğer şahıs ekleri çekimi yoktur. Metnimizde sadece teklik üçüncü şahıs çekimi vardır.

#### 8. 2. 1. 2. Görülen Geçmiş Zaman (-di, -dı; -du, -dü)

Görülen geçmiş zaman -dı, -di;-du, -dü ekleriyle yapılmaktadır."Eski Türkçede -tı, -ti; -dı, -di şeklinde idi. Eski Anadolu Türkçesinde esas itibarıyla -dı, -di (bazen -tı, -ti) şeklinde görüyoruz. Konsonat ve vokal uyumlarına bağlanarak t'li ve yuvarlak şekillirinin ortaya çıkması çok sonra Osmanlıca içinde olmuş, böylece Osmanlıcanın sonlarında bugünkü çok şekilliliğe kavuşmuştur<sup>11</sup>.

<sup>11</sup> ERGİN, Muharrem; a.g.e., s. 282, İstanbul 1988

Metnimizde görülen geçmiş zamanın teklik üçüncü şahıs çekimi vardır.

### Üçüncü Şahıs

çıktı "çıkktı" : 3b36  
 dirildi "dirildi" 3a31, 3b41  
 geldi "geldi" : 3b39  
 girdi "girdi" : 3a31  
 itdi "yaptı, etti" 3b40  
 kıodı "bıraktı" 2b23  
 kıurudı "kurudu" 2b21:  
 öldi "öldü" : 3a31, 3b41  
 urdı "vurdu" : 2b21  
 yatdı "yattı" : 3b41  
 yaydı "yaydı" 2b23  
 yoğurdı "yoğurdu" : 2b22  
 görmedi "görmedi" 4a48

### 8. 2. 1. 3. Gelecek Zaman

Metnimizde gelecek zaman çekimi için -ısar, -iser ekleri kullanılmıştır.

-ısar+dur:

ğark olısardur: 44b7  
 kıılısardur: 44b6

İncelediğimiz eserde gelecek zamanın 3.teklik şahıs çekimi vardır.

### 8. 3. Dilek (Tasarlama) Kipleri

#### 8. 3. 1. Dilek Şart (-se, -sa)

Dilek şart eki olarak -se, -sa kullanılır. Metnimizde dilek şart çekiminin teklik 1. şahıs ve 3. şahıs örneği vardır.

#### Birinci Şahıs

söylesem "söylesem" : 2b25

şerh eylesem "şerh eylesem" : 2b25

#### Üçüncü Şahıs:

ağarsa "ağarsa, aydınlansa" 49b3, 49b5

ağıllansa "ağıllansa" : 6b9, 12a9, 12b3

deprense "deprense": 9a11, 27a5, 27a10, 50b1

düşse "düşse" : 30b5, 39b4, 39b7, 44a1

esse "esse" : 10a5, 15b11, 18b1, 26b5

gürlese "gürlese" : 8a11, 10a9, 10b2 , 25b7

görünse "görünse": 7a10, 8a3, 12b10, 14a6

tutulsa "tutulsa" : 6a3, 18a7, 23b11, 24a1

esme "esme" : 39b1

görünmese "görünmese": 29b1

#### 8. 3. 2. İstek (-a, -e)

İstek eki -a, -e dir."Bu -a, -e eski Türkçedeki gelecek zaman eki ğa, -ge (-ğay, -ğey) ekinin ğ ve g'si Batı Türkçesine geçerken düşmüş, böylece -a, -e, istek eki ortaya çıkmıştır.

Şahıs ekleri "emir" çekiminde alınmıştır. (bkz.Fiil Çekiminde Kullanılan Kişi Ekleri)

Metnimizde sadece teklik üçüncü şahıs çekimi vardır:

arına "temizlene" : 22b3

arta "arta" : 7a1, 15a1027b3, 38a7

başa "basa" : 27a7, 41a7, 41a9  
 başlaya "başlaya" : 61a1, 61a10  
 belüre "belire" : 24b9, 60a6, 61b7  
 boşala "boşala" : 9a5, 20a10  
 boşana "boşana" : 12a1, 32b9  
 bulana "bulana": 13a6  
 bürüye "bürüye" : 26b7  
 çalışa "çalışa" : 56a1  
 çıka "çika" : 6b3, 20b4, 20b9, 22a9  
 deprene "deprene" : 31b7, 36b2, 45a11  
 depreşe "depreşe" : 25b6, 39a11, 44b9, 52b8  
 dürişe "dürişe" : 9b6, 26b6  
 dürtine "dürtüne" : 2a10  
 düriye "dürüye" : 58a11  
 düşe "düşe" : 4a48, 8a10, 8b1, 9b3  
 ese "ese" : 14b10, 18a4  
 göğermeye "göğermeye" : 51a8  
 etmeye "etmeye": 9a1, 60b4  
 gitmeye "gitmeye" : 13b7  
 inana "inana" : 30b10, 49b11  
 irişe "erişe": 14a2, 14b6, 14b11, 17b7  
 kırıla "kırıla" : 6a4, 6b8, 7a9, 7b3, 7b6  
 öle "öle" : 6b4, 6b8, 7a9, 7b3, 7b6  
 olmaya "olmaya" : 12a9, 14a3, 14a6, 21b9  
 oñmaya "onmaya" : 34b7, 35b6, 59a10  
 yağmaya "yağmaya": 31b8

### 8. 3. 3. Gereklilik

Gereklilik kipi için -sa gerek -mak gerek şekilleri kullanılmaktadır.

ziyān etse gerek: 9a10

az itmek gerek: 27b3

ķasd etdirmek gerek: 32a4

ķaķınmak gerek: 17a11, 37a2, 54b10

### 8. 3. 4. Emir

Emir ekleri zaman göstermezler, kip eki yoktur. Her şahıs için ayrı ekler kullanılır. Teklik ikinci şahıs için bazen fiil kökü kullanılırken, bazen de -ğil, -ğil eki kullanılmıştır.

Metnimizde, teklik ikinci ve üçüncü şahıs çekimleri vardır.

#### İkinci şahıs

diñle "dinle": 4a44, 8b6, 18b3, 48a7

gör "gör" : 2b21, 3b41, 9a1, 19a7, 24a5

işit "işit" : 3b37, 8b8

işitgil "işit" : 49a8

#### Üçüncü şahıs

itsün "etsin" : 13a8

### 8. 4. EK-FİİL

i- fiili Eski Türkçede "er-" şeklindedir. Bu fiil Batı Türkçesine geçerken "r" ünsüzü düşmüş, e-i değişmesi ile vokali de değişerek "i-" şekli ortaya çıkmıştır.

i-fiilinin , görülen geçmiş, öğrenilen geçmiş, şart ve şimdiki zaman şeklinde dört kipi vardır.

Metnimizde i- fiilinin şimdiki zaman ve görülen geçmiş zaman şekli vardır:

#### 8. 4. 1. Görülen Geçmiş Zaman

Metnimizde yalnız teklik üçüncü şahıs çekimi vardır:

doştıydı "dostuydu": 4a46

ikiydi "ikiydi": 4a51

üçüdi "üçüdü" : 4a51

#### 8. 4. 2. Şimdiki Zaman

Metnimizde teklik ikinci şahıs ve üçüncü şahıs örnekleri vardır:

##### İkinci Şahıs

Allahısın "Allahısın" 1b4

ebedsin "ebedsin": 1b2

sensin "sensin": 2a8

şāhısın "şahısın": 1b4

##### : Üçüncü Şahıs

andadır "ondadır": 3a31

ayıdur "ayıdır": 4b2, 4b3, 4b5, 4b8

balğamuñdur "balgamındır" 23a6

cazūdur "cadıdır": 3b38

çoğdur "çoğtur": 6b7, 7a2, 7a8, 13a5

eyūdūr "iyidir": 7b11, 9b5, 10b2, 11a2

fitnedūr "fitnedir": 19a9, 36a8, 45a6, 45a9

hūdādūr "hüdadır" : 4a43

ğalibdūr "galiptir" : 42a11, 45a4

gündūr "gündür" : 4a53, 11a3, 16b7, 28a5

katıdur "katıdır" : 20b3, 26a5, 45a4

ķuluñdur "kulundur" : 1b8

nevrūzdur "nevruzdur" : 5a4

## SONUÇ

İncelediğimiz metinden, Yazıcı Salih'in Arapça ve Farsça kelimeleri rahatça faydalanacak kadar bu dillere hakim olduğunu görüyoruz

Gelibölulu Ali Efendinin "ilm-i nücūmda yedi tūlā " sahibi diye bahsettiği Yazıcı Salih'in bu eseri sahasında ilklerden ve en önemlilerdendir.Bazen tercüme olduğu intibainı uyandıran, bazen de dilinin sadeliğiyle sohbet havasını veren bu eser, günümüz harflerine kazandırılmış oldu.

Eser, Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini taşımaktadır.

e/i ünlülerinin kullanılmasında bir kesinlik yoktur.Kapalı e için herhangi bir işaret de kullanılmamıştır.Ancak örneklerden eserin i yanında olduğunu görüyoruz. (nice, di-, ir-, tiz, firişte)

Eski Anadolu Türkçesinin önemli özelliklerinden olan yuvarlaklaşma metnimizde yaygındır. (günāhlu, kapu, yavuz, altun)(bkz. yuvarlaklaşma)

t>d ünsüzlerinin değişimi hususunda metnimiz net bir görünüme sahip değildir. t>d değişimi Batı Türkçesine has bir özelliktir. Metnimizde t>d ünsüzleri ikili kullanılmıştır.

Eserin imlâsında bazı eklerin kelimelerden ayrı yazılması Eski Uygur Türkçesi yazı geleneğinin etkisi olarak görülebilir.

Yine, ince sıradan ünlülere kalın "-lık" ekinin getirilmesinde de Doğu Türkçesi özelliği olduğunu söyleyebiliriz. (bkz. incelik-kalınlık uyumu)

Ünlü ve ünsüz imlâlarında alternans kullanımlar oldukça fazladır. Bunun için incelediğimiz metinde imlâ birliğinden söz edemiyoruz.

Özellikle kelime başındaki ünsüzlerin ötümlüleşmesi Türkiye Türkçesine nazaran çok ilerdedir. Çok hecelilerin sonunda ise ünlü ile başlayan işlek bir ek geldiğinde ötümsüz ünlüler ötümlüleşir.

Eski Anadolu Türkçesi Dönemine ait eserlerde, bir çok ağız özelliği aynı metin içerisinde görülebilmektedir. İncelediğimiz metinde de bu özellik mevcuttur.

Morfoloji kısmında ise; EAT ile ilgili bilinen bilgilerin ötesinde çok özel şekiller tespit edemedik.

İncelediğimiz metinden hareketle eserin Eski Anadolu Türkçesinin genel özelliklerini taşıdığını söyleyebiliriz.





**METİN**

[1b]

[1b/1] bismil<sup>1</sup>lāhī<sup>1</sup>r-rāhmānī<sup>1</sup>r-raḥīm

[1b/2] iy ḥüdāvend-i ḳadīm-i lem yezel  
ḥālikū<sup>1</sup>l-eşyā<sup>1</sup> ebedsin hem ezel

[1b/3] şānī<sup>1</sup> ü perverdigārsın bī-naẓīr  
ne refikūñ var ḳapuñda ne vezīr

[1b/4] cümle ʿālem ḥalkınuñ allāhısın  
baḥrıla berriñ tamāmet şāhısın

[1b/5] bir saña beñzer ğani kim dur(ur) daḥı  
malı çok mülki öküş kendi saḥī

[1b/6] ʿarş ü ferş<sup>1</sup> āb ü bad arz u felek<sup>2</sup>  
cinn ü ḥāyvan<sup>3</sup> nebāt ins ü melek<sup>4</sup>

[1b/7] tağ u şahra yir ü gök şems ü ḳamer<sup>5</sup>  
canlu cansuz ratb ü yābis<sup>6</sup> baḥr ü ber<sup>7</sup>

[1b/8] cümle ḳuluñdur ḳamu iḳrār ider

[2a]

[2a/8] dilegi sensin seni tekrar ider

[2a/9] bir ḳulı tāç urınur ṭonı ḥarīr

---

<sup>1</sup> 2a6 arş ü ferş: -metin- arş-ı ferş

<sup>2</sup> 2a6 arz ü felek: -metin- arz-ı felek

<sup>3</sup> 2a6 cinn ü ḥayvān: -metin- cinn-i ḥayvān

<sup>4</sup> 2a6 ins ü melek: -metin- ins-i melek

<sup>5</sup> 2a7 şems ü ḳamer: -metin- şems-i ḳamer

<sup>6</sup> 2a7 ratb ü yābis: -metin- ratb-ı yābis

<sup>7</sup> 2a7 baḥr ü yer: -metin- baḥr-ı yer

biri döşenmege bulmaz haşır

[2a/10] biri gül şuyın begenmez dürtine  
birisi bulmaz pelâsı kim örtine

[2a/11] biri altun taht urub şadra geçer  
biri külhânda sürilmişdür kaçır

[2a/12] biri biner<sup>8</sup> cevher eyerlû tazılar  
heybetinden tar olur giñ yazılar

[2a/13] birinüñ yayın kırmış ayağı  
şöyle-kim yokdurur elinde tayağı

[2a/14] biri yir tatlu elinden bal aķır  
biri ağızı açı tırmışdur baķır

[2a/15] zid<sup>9</sup> kuvvet zid hüküm zid hun  
cümle ʿâlem hüküm elinde zebün

[2a/16] kimseye tanışmaz işler her işi  
ortağı yok mışlı yok hem yañdaşı

[2a/17] kime kim bir zerre ihsân eyleye

[2b]

[2b/17] yirde gökde anı sultân eyleye

[2b/18] kime kim bir zerre hışm eyleye hem  
zehır ola içi taşı gözleri nem

---

<sup>8</sup> 2b12 biner: -metin- yayar

<sup>9</sup> 2b12 zihî: -metin- zid

[2b/19] evliyā vü enbiyā hayrān olup  
hem melâik cümle ser-gerdān olub

[2b/20] gelmeyen tañlar irişmez birisi  
‘ilm-i baħrine girişmez birisi

[2b/21] toprağı urdı çatulı kurdı yeli  
gör ne hikmet gösterdi veli

[2b/22] kudret eliyle yoğurdı ol kadir  
yaydı balçık şöyle kırk gün çün hamir

[2b/23] bir nefes urdı adını cân kodı  
dört tenâşır<sup>10</sup> milkinge sultān kodı

[2b/24] adem oldı tırdı çün aña tıpar  
işneyn ü seb‘in melek andan kıpar

[2b/25] ger bu ma‘niden müretteb söylesem  
yetmiş iki milleti şerh eylesem

[2b/26] söz uzar sengin olur elde kitāb  
kır bizi maksudımızdan bu hisāb

[3a]

[3a/27] enbiyālardan añarsam hem devā  
bārī fi‘l-cümle ademden havvā

[3a/28] sen bādsın hōd gečen ben dimek  
her birinüñ kışşasın şerh eylemek

---

<sup>10</sup> ‘anāşır: -metin- tenāşır

[3a/29] lik vâcibdür dimek iy mäh-ı tâb  
bir bir kaçınıñ zerresin ez-afitâb

[3a/30] reml ʿilmin hoş bilürdi dāniyāl  
derdi idrise nücüm bî-kıl u kâl

[3a/31] öldi hem dirildi girdi uçmağa  
şimdi andadur hublar kuçmağa

[3a/32] hem haliyle urdı bostân eyledi  
kaʿbe'i yapdurdı destân eyledi

[3a/33] hayr-la adı cihānda çün kalır  
on ikibiñ enbiyā andan gelür

[3a/34] pâdişāhı-dı sikender hem nebî  
dinî tutdı tamāmet iy āhi

[3a/35] çün mecāl bulmaz ölümnden her kişi  
niçe kez öldürdiler pes cercisi

[3a/36] yunısı yutdı balık hem bî-gümân

[3b]

[3b/36] durdı kırk gün soñra çıkdı şād ü mân

[3b/37] işit eyyübe niçe iş düşdi dir  
on iki yıl kurt tenine üşdi dir

[3b/38] çün zekeriyyâyı ağaçdan bicdiler  
câzûdur bu deyü kanın içdiler

[3b/39] adı yahyā geldi andan bir şabi  
hiç günāh eylemedükdür ol nebī

[3b/40] ne günāha kaçd idüb itdi göçi  
çoç gibi boğazladılar şoñ uci

[3b/41] gör ʿaziz begim giderdi yalvaru  
öldi yüzyıl yatdı dirildi girü

[3b/42] dünye bir köprüdür bir kārübān-serāy  
muttaşıl konar göçer yoğsul bay

[4a]

[4a/43] ahiret bākī hüdādur cāvidān  
ayruğı fānī ne tahzīs in ü ān

[4a/44] şunlara bular geldi ve geçdi bi-riyā  
diñle imdi geldi hatm-i enbiyā

[4a/45] ol resül-ı hüdā muhammed muştafā  
göz açuk kendü nūr göñli şafā

[4a/46] tañrının dostı-dı ümid-i ālemün  
ʿālemün fahri şefiʿi ādemün

[4a/47] gölgesi toķunmadı hergiz yire  
bevl-ü ğāyıtdan nişān hod kim vire

[4a/48] buyururdu her ne kim andan düşe  
görmedi bi kimse hiddetinden hāşa

[4a/49] bu kamu peygambere rūh-ül-emin

dükeline indi üçyüz kez hemîn

[4a/50] muştafaya yalıñız iy merd-i nām  
indi yigirmi biñ kerem temām

[4a/51] mu'cizâtı her nebinüñ aşikār  
ikidi ya üçüdi ya çehār

[4a/52] dört<sup>11</sup> biñ idi cümlesi ol seyyidüñ  
ol günāhlular ümîd-i aḥmedüñ

[4a/53] bāb-u teşrin-i evvel otuz bir gündür

[4b]

[4b/1] işbu ayda kaşd itmek ve ot içmek ve cimā' itmek [4b/2] ve semiz ve tatlu yimek ḥuşuşā nar yimek ayudur güzüñ [4b/3] orta ayıdur süryāniler i'tikādında yılbaşı budur zirā ağaçlar yaprağın [4b/3] döküp şahrılar ve tağlar tönin degüştürdüğü vaḳtdür [4b/4] rûm u 'arab u 'acem müsülmānları i'tikādında yılbaşı muḥarrem [4b/5] ayıdur zirā ceyb-i ḥüdā muḥammed-i muştafa şallā'illāh teālā [4b/6] 'aleyhi vesellem mekkeden medine-i münevvereye ol ay içinde hicret [4b/7] itdi daḥi tevārihiñ aşl oldı rûmiler ḥisābınca yıl [4b/8] başı ilk güz ayıdur zirā adem peydā oldı esmā-i eşyādan [4b/9] su'āl olub ḥaber virdüğü ve feriştehler aña secde ittüğü bu ayda

[5a]

[5a/1] idi efrenc i'tikādında yılbaşı yanarudur zirā [5a/2] ḥazret-i 'isā peygamber 'aleyhisselām bu ayda [5a/3] zāhir oldı cühüdler üzerine amma yehūdilerün [5a/4] ba'zı i'tikādında nevrüzdür ve ba'zı i'tikādında [5a/5] teşrindür evvel ve ikinci

<sup>11</sup> dört: -metin- döt

günü naḥsdur [5a/6] beşinci günü ʿıyd-ül-ğamamedür ve bād-ı maşrık [5a/7] eser çok yerlere onıncı gününde ḥazret [5a/8].....kurbān olub қоç indi on ikinci gününde zikirler [5a/9] bulunur on beşinci gününde ağaç [5a/10] kesilse ne şola ve ne çürıye hem ol gün dürlü yiller belürür [5a/11] ve gün şovumağa başlar hem on altıncı güne ender

[5b]

[5b/1] şimāl sāʿati onbirdür ḥaḳıḳat der-nehār // gıce [5b/2] on üç saʿāt olur iy ʿaziz // iy saʿādet güneşi [5b/3] ehl-i temiz // ger şorar olur-ısañ iy māh-veş // şimdi [5b/4] ʿaḳreb burcuna geldi güneş // öyle olsa bir saʿāt otuz [5b/4] derecedür // her derece altmış daḳıḳadür // [5b/5] bir daḳıḳa altmış şāniyedür // bir şāniye altmış sālisedür [5b/6] ve hakeza ileʿl aşire gıce gündüz yigirmi dört saʿātdür [5b/7] birbiri artuḳ on beş saʿāt olunca [5b/8] artmağa başlayıcık günde bir derece bir gün içinde yıl [5b/9] eksili başlar ve ahirinde bir derece eksilir [5b/10] tā tokuz saʿāt ḳalınca bu ayıñ otuzuncı günü

[6a]

[6a/1] ḳarınca yir altına gider ḳartal ḳırılaḳıç.....ve ḳara [6a/2] ḳuş ḳışlağa gider bu ay içinde gün [6a/3] tutulsa pādışāhuñ düşmeni zaʿyıf ola vezirler [6a/4] sipāhiler çok ḳırıla ḥuşūs ilinde ve hem ḳış ḳatı [6a/5] ola ḳara ḳulaḳ ola martda ve abrilde ve mayııda yağmur [6a/6] yağmıya // yıl eyü gelmez bu yıl ḥalk ezile // ol vilāyetlerde [6a/7] hem güz tutıla //yiyecegüne tahılları delim //ḳızlık [6a/8] ola milket nuy-ı ʿazim //hem ḥābeş ıḳlim yolda bī-amān // [6a/9] fetret oladur eminlik amān //zāhir oladur ḥavāric [6a/10] der-ʿırāḳ //çok fesād ide bular bizden ırak //ḥarb [6a/11] fitne ola daḥı şerr söz iy tilese ılıḳın vardur

[6b]

[6b/1] vebā hem der-ıuyur //çok ola yağmur öküş ola  
çıyan // [6b/2] çok oynaya ol cirāhat iy civān //bābil  
ıqliminde yād [6b/3] yağı yıka //mağrib ilinde yeñi  
sultān çıka //lik mağribde [6b/4] veba vardur kitāb  
//kızlık ola dir kahtalık bī- [6b/5] hisāb //bābil ilinde  
öküş ola mațar //ekini ola harāb [6b/6] iy baht-var  
//çok ola //bu yıl ola şavağı hem [6b/7] buruk //kızlık  
ola rūm ili çokdur tağık //at [6b/8] katır deve koyın  
çok kırıla //ölmek öldürmek dahı [6b/9] hem çok ola  
//gün ağıllansa işbu yıl açar [6b/10] ayā şahib diriğ çok ola el  
emr eskām-ı vecā<sup>c</sup> [6b/11] bir veziri katl ideler ger ulu yıl  
eminlik ola hem

[7a]

[7a/1] arta ʿalev // her ne sözler çok oladur ya ğaraž//  
[7a/2] hem ʿarb beglerine çokdur ʿarż // ay ağıllansa  
şular [7a/3] az ola lākin ucuzluk ola // kayğılu ola kamu ulu  
kici // [7a/4] şerr fitne toladur dünyā içi // karcaşa  
ıqlim [7a/5] vilāyet key katı // il eminsizlik ola  
öküşdür fetreti // [7a/6] çok ola uğrı harami hem bu  
yıl // çok ziyān ola [7a/7] ʿavām-ın-nās bil // şaclu  
yıldız toğsa iy hükmi [7a/8] revān // işbu leyl her şey  
key çokdur kıran // yaʿni adem [7a/9] vesāir hayvānāt çok  
kırıla harb fitne ve savaş şerr [7a/10] hem çok ola eleğimsağma  
mağrib tarafında görünse [7a/11] arpa buğday yemiş yağmur  
ve pādışāhlarıñ ʿadli öküş

[7b]

[7b/1] ola halk cümle refāhiyetde ola lākin firenkde ve [7b/2] şamda ʿurbe ve cenk ola eger maşrık tarafında görünse [7b/3] fitne şavaş çok ola femā-el-kār kırıla maşrıkda [7b/4] iy şāh bābil ilinde ola bir pādīşāh ölmek öldürmek [7b/5] öküşdür der-ʿacem ihtilāf beyn-el-ʿarab çok ola hem [7b/6] sūnū şekil maşrık tarafında olsa ilki kırıla hastalık [7b/7] ve huşumet beyn-en-nās çok ola talkalık ola çok [7b/8] kişiler katl ola ekşer bābil ilinde ola ve eger [7b/9] mağrib tarafında olsa pādīşāh-i hilāl ola bābil [7b/10] ilinde kıran ola yağmur az ola fitne çok ola gök [7b/11] yüzi mağribden yanı kızarsa ekin eyüdü ucuzluk

[8a]

[8a/1] ve eminklükdür ve eger maşrık tarafından yanı kızarsa şerr [8a/2] fitne çok ola il kıran ola ve fetret aşıkāre // karcaşa [8a/3] her memleket ülke diyār // gökde ʿacayib görünse şular // [8a/4] arpa buğday az ola ve ağaçlar kuruya pādīşāhlar zulm [8a/5] çok ola şulṭān-ı mısır ʿādil ola // ermeniler iklimi [8a/6] hem rüm ili // zulm içinde kala mūşkildür hālī // gökde [8a/7] canlu canavar görünse guşsa teşviş cenk [8a/8] ve huşumet çok ola ot ekin bitmiye təcirlere [8a/9] çok ziyān ola katı kızlık ola yañlış haber-ile çok [8a/10] kıran ola hem bir ulu pādīşāh düşe bu ayıñ derdi [8a/11] içinde gök gürlese cenk ola bir pādīşāh

[8b]

[8b/1] düşe ot yemiş çok ola huşūşā rüm ilinde [8b/2] beşinci veya altıncıda yedinci gürlese niʿmet [8b/3] ve tereke çok ola el-ebrul-bemek yavlağ ola ʿavratlar [8b/4] ölümü çok ola fi-l-ʿarż şam eger sekizincide [8b/5] ola harb ola çün yemiş olmuşken ola zevāl [8b/6] eger tokuzda görseler diñle ne var // derd ü miñnet [8b/7] renc ü hemm insān var // ille bal

üzüm oñadurlar iy yār // [8b/8] ger onıncıda gürlese  
 işit // cümle ni<sup>c</sup>met arpa [8b/9] buğday ot baht // çok  
 olar toldurur dünyānıñ [8b/10] içi // hastelik çokdur ölüm  
 var bī-kıyās // [8b/11] key katı düş-vār ola ahvāl-nās  
 // on birinde görseler

[9a]

[9a/1] çekirge ola ot ziyān etmeye on ikincide gör [9a/2]  
 ebülürse çekirge çok ola ve katı kıtlık ola on [9a/3] üçüncide  
 gürlese arpa buğday çok ola lākin [9a/4] mısırla mağrib uğraşa  
 on dördüncide gürlese [9a/5] pādīşāhlarda renc gam ola öküş  
 hazine boşala on [9a/6] beşinden ta otuzına varınca gürlese  
 yağmur [9a/7] öküş ola kış şovuk ola vebā çok ola bir ulu  
 pādīşāh [9a/8] yok ola illā ucuzluk eminlik ola // yıldırım  
 olsa [9a/9] bu ay iy şehr-i yār // il emin olmaz tağılır  
 il ü şār // [9a/10] çok ola uğrı harāmī der bu yıl çok ziyān  
 etse gerek [9a/11] şu bellü yıl bir öküş deprense der-pey

[9b]

[9b/1] ʿāziz mağrib ilinde ola her nesne kır cem<sup>c</sup>ola şarkdan  
 [9b/2] ʿasker izdiḥāmı kaşd-ı mağrib ideler ʿazmī tamāh gökden  
 [9b/3] yire bu ayda od düşe hastelik guşsa endişe uğrı [9b/4]  
 harāmī çok ola işbu ayda katı yağmur yağsa gayet [9b/5]  
 eyüdür ger bu ay içinde yağarsa tolu ölmek öldürmek [9b/6]  
 çok ola // iy ulu uğraşa leşker dürişe baş [9b/7] baş //  
 illā bābil iklimindedür savaş // harb cenk  
 mülhidilerde [9b/8] kan var // pādīşāha el götüreler  
 bular // pādīşāh-ı bābiliñ [9b/9] üstün ola // kara  
 mülhidleri iklimin ola // köylerin yağmalayub [9b/10]

şehri yıka // ol ili başdan başa yıkar [9b/11] yıka // bu ayda göyden toprak yağsa emînlik ucuzluk

[10a]

[10a/1] ola ve yemiş eyü ola lâkin ademde ve hayvânâtda ölü  
[10a/2] çok ola iller karcaşa bu arada bir ulu şâh öle [10a/3] ve  
eger pusarık olsa katı kaht kızlık ola ve yirde [10a/4] biten  
nesneler helâk ola ve deñizde gemiler çok [10a/5] helâk ola ve  
eger bu ayda katı yıl esse galle öküş ola [10a/6] arpa ve buğday  
penbeden gayrisi lâkin kan öküş ola [10a/7] bir şâh ıırağa düşe  
şular tañlacak mevâzi<sup>c</sup>ler yağmurdan [10a/8] harâb ola ve çok  
gemiler garķ ola yıl soñuna [10a/9] adem ve tavar hastalığı çok  
ola bu ayda gök gürllese [10a/10] begler arasında fitne harb  
arâz hayr öküş ola [10a/11] tâcirler hırrân ola ve iller  
eminsizlik ola ııraq

[10b]

[10b/1] tarafında çok ola eger bu alâim gice olsa gayet [10b/2]  
eyüdür eger yir gürllese ot biçin fevâkih key [10b/3] ivek ola  
lâkin kış katı ola havf ü fetret begler [10b/4] arasında çok ola  
guşsa ve sahtelik halk içine [10b/5] kimesne hiç sevünmeye  
karcaşa bu ay içinde [10b/6] zelzele olsa ot biçin oña ucuzluk  
ola lâkin [10b/7] kış katı ola bir ulu beg helâk ola ile talķalık  
[10b/8] gele ve eger dün içinde deprenür hastelik ve kızlık  
[10b/9] ve fetret öküş ola huşuşâ mısırla bâbil ilinde [10b/10]  
dört ayaklılar kırıla bâb-ı teşrîn-i sâni [10b/11] soñ güz  
ayıdur bu ayda cim<sup>c</sup>â itmek hammama varılmaķ

[11a]

[11a/1] sebzevât yimek dñ içinde şabah ecele [11a/2] şı içmek ziyâde eyüdüv evet tañlacak birez ılıcak [11a/3] şı içmek ğayet eyüdüv otuz gündür ol ğünü [11a/4] cenüb yeli ese mahzür-ı müsîdür her nesne [11a/5] datmak eyü degüldür beşinci ğünü hevamm yir altına gider [11a/6] naşs-i ekberdür altıncı ğünü sa<sup>c</sup>d-ı ekberdür [11a/7] yedinci ğünü ve sekizinci ğünü diyâr-ı şâmda [11a/8] zeytun dermege başlarlar hem deñizler çalkınur bulanur [11a/9] toközuncı ğünü az<sup>12</sup> şular çoğalır onıncı ğünü [11a/10] kesilen ağaç çürümeye ve hem iklil yıldız [11a/11] toğar on beşinci ğünü gündüz on sâ<sup>c</sup>at kalır

[11b]

[11b/1] gice on dört sâ<sup>c</sup>at olur ğüneş bu ayda [11b/2] kıavs burcundadır yigirminici ğününde kemügi olmayan [11b/3] canavarlar sinek gibi örümcek gibi kırılır yazın [11b/4] ğirü dirilür bu ay içinyde ğün tıtilsa ba<sup>c</sup>zı [11b/5] yirler ucuzluk ve ba<sup>c</sup>zı yirler ğayet kaht ola [11b/6] yıl şöñunda hastelik ola ve şığır çok kırıla [11b/7] ve havâric hüçüm ide illâ tiz fevt oladur sultân-ı [11b/8] rüm çok ola cümle silah ender // hecv ber-havf [11b/9] ola yıl bu yıl harâb // iy nice derin külâh [11b/10] ola harâb // hem ğirü bu ay olsa eger husuf // [11b/11] halk üzerinde bile mişle<sup>c</sup>l <sup>c</sup>usuf // hem çekirge çok

[12a]

[12a/1] kopardur iy atâ // çok oladur bu zakiyye boşana // [12a/2] şâm ili yunan kızlık katı // irişe onlara fetret [12a/3] âfeti // hem sevâhil hem hicâz arz-ül-yemen // kıtlık ola [12a/4] dur bulara iy mü<sup>c</sup>min //

12 11b9 az:-metin-ar

şarkdan ğarba degin her ne ki var // [12a/5] fitne ve  
 āşüb oladur her diyār // derd ü zaḥmetden [12a/6]  
 gide zaḥmet çeker // maşrıka hem bir ulu düşmen  
 [12a/7] çıkar // çok ḥarāblıklar ider iy merd-i pāk //  
 ʿākıbet [12a/8] zaʿylar қаһr olur helāk // şöyle kırıla  
 bular қalmaz [12a/9] anda ḥayr // öküş olmaya çok ola  
 şerr // gün ağıllansa [12a/10] bu ayda kış katı //  
 pādīşāhlardan göreler şiddeti // [12a/11] çok ola ḥırrān  
 çehār-pā kırılır nice milk-i

[12b]

[12b/1] islāmı<sup>13</sup> yerinden ırılır // kaç<sup>c</sup> ide yolları kuttā<sup>c</sup>-üt-  
 [12b/2] ṭarık // lākin oñat ola koyun ey refik // ay  
 [12b/3] ağıllansa nedür kebür bu kitāb // bābil iklimi  
 şavaş [12b/4] ender itāb // key ʿuzım fitne belā hem  
 şer ü şür // cenk [12b/5] çalışmak tokuşmak hem tut  
 ur // yıl ucuzlukdur [12b/6] eyüdü hem ekin // çok  
 yağmur öküşdür ot biçin // [12b/7] iftirā çokdur daḥı  
 yañlış kelām // yıl soñı [12b/8] ḥayr şalaḥiyyet tamam  
 // pādīşāh begler emnlik ola [12b/9] il // ḥalk  
 üstünden gide bu kāl ü kıl // yeñi ay [12b/10] görünse  
 tamam uğrı yukaruyatur koyun niʿmet [12b/11] çok ola ve ger  
 bir ucı yukaruyayısı kış

[13a]

[13a/1] uzun ola ilki kırıla qar buz biçin çok [13a/2] ola  
 kıyruklu yıldız toğsa bir ʿaceb naqş oynaya [13a/3] der-sāl māḥ  
 beglere bu yıl ferih yoḥsul ah kılub // [13a/4] ğarq ola bu  
 yıl her faķir // şöyle dermānda qala ḥur [13a/5] ḥaķır  
 // ḥastelik çok ola kızlık der-cihān // ilkiya çokdur  
 [13a/6] kıran hem bi-kerān // qarcaşup iller bulana

<sup>13</sup> 13a1 islāmı-metin- islārı

rüzgār // [13a/7] yıl eyü gelmez bu yıl şa<sup>c</sup>b-ı qar // il  
 kıran ola [13a/8] ve iş cümle kem // hāk ba<sup>c</sup>id itsün  
 tapuñdan renc ü ğam // [13a/9] ratb ü yābis her ne  
 söylendi kamu // kıyruğı etrafı [13a/10] nedür ey  
<sup>c</sup>amū // işbu ay dökülse ger gökden buhūr [13a/11] beglere  
 korku öküşdür hem hücüm // karcaşa yokdur amān

### [13b]

[13b/1] illerdedir // ğaybet ü büh<sup>t</sup>ān öküş dillerdedir  
 // [13b/2] çok ola yañlış haberler bī-sebāt // ez nebe<sup>c</sup>  
 hem ot biçin [13b/3] cümle nebāt // elegimsağmal olursa  
 her ne tarafda olsa [13b/4] eyüdü<sup>r</sup> kış katı ola ve fetret  
 haberler çok ola alkın [13b/5] ve vebā ola lākin yağmur çok ola  
 bābil [13b/6] bars ikliminde yeni pādīşāh ola tokuz yıla degin  
 [13b/7] kızlık ve fetret gitmeye süñü şekil olsa eger maşrık  
 [13b/8] tarafında ise ol taraf kahtelik ve hastelik ola [13b/9]  
 bābil pādīşāhı elinden çıkara üç yıldan soñra [13b/10] girü ilini  
 ala <sup>c</sup>ādil inşāf artura ve eger mağrib [13b/11] tarafında ise türk  
 hücüm idüp üç yıldıñ

### [14a]

[14a/1] harāblıklar ide soñra şınub kırlub gerü gide [14a/2] bu  
 ayda şark tarafı kızarsa hubübāta āfet irişe [14a/3] lākin kızlık  
 olmaya eger mağrib tarafında ise fitne [14a/4] kayğu melālet  
 çok ola // nehbe ve fetret vilāyet bezerbān // [14a/5]  
 harāb öküş ola ve çok döküle kan // gökde [14a/6] <sup>c</sup>acayib  
 görünse yemiş olmaya sārīk ü kuttā<sup>c</sup>-i tārīk [14a/7] ve yañlış  
 haber çok ola // ihtilāf bu yıl öküş [14a/8] beyn-el  
 mülūk // bir ulu beg düşe dir mişlū<sup>c</sup>-l-bürūk // [14a/9]  
 mışıra havāricden korku var // rüm ilinde kırıla

[14a/10] hayl tavar // ehl-i hak söz hakdur pes gece //  
 şah-ı [14a/11] rüm bu yıl öküş kal'a aca // hem tahıl  
 cümle fevâkih

[14b]

[14b/1] rüm ili // kıt ola halkuñ yoni seyyâr dili //  
 hem gemiler [14b/2] gark ola ender buhûr // çok ola  
 zahm-ı süyûf hem [14b/3] tut ur // bed şekil hâyvan  
 görünse pâdişâhlar [14b/4] arasında fetret savaş çok ola halk  
 öküş kırıla [14b/5] uğrı harâmî çok ola karınca az ola yemişe  
 âfet [14b/6] irişe // heb mûneccimler dimişdür bi'l yakîn  
 // gürlese [14b/7] bu ay nişfına degin // menfa'atlu  
 yıldur yılumız bi-gümân // [14b/8] hem şalaḥiyyet  
 oladur der-cihân // sükûnla ra'd [14b/9] ve ârâm ve evcâ'ı  
 çok ola eger nişfindan sonra yemiş [14b/10] ekin oñar ola yıl  
 çok ese kış katı ola kar [14b/11] çok yağa yimişe âfet irişe işbu  
 ayda berķ ola

[15a]

[15a/1] iy hoca cem'î leşker cā-be-cā // mağrib ıklîmine  
 hücûm [15a/2] ide bular // uğraşub mağrib çerisin  
 şısalar // [15a/3] çok ola yağmur eyüdü her dene //  
 hoş ola ekin [15a/4] hayrlıkdur sene // bu ayda gökden  
 od düşe hastelık [15a/5] fetret ve kıtlık ola // işbu ay içinde  
 yağarsa berd // hükûm niyetedür ey şahib-i ferd //  
 mışır ili kızlık [15a/6] oladur key katı // kıtlık oladur  
 yavuzdur şiddeti // berber [15a/7] ilinde fenâ şerir bir  
 nās // izdiḥâm ide havâric bi-kıyas // [15a/8] çok  
 yağar olursa bu ayda hem // çok ola emrâz [15a/9] ve  
 evcâ' seḳâm // yağdığı yirde yavuzdur iblil heva //

[15a/10] çok ola ölmek bu yıl arta vebā // bu ayda toprak  
 ʿanber

[15b]

[15b/1] ʿanber ve kızıl olsa müfācāt çok ola pādīşah ʿādīl  
 [15b/2] ola eminlik ola ve baʿzı yırlarda yağmur az yağa  
 hastalık [15b/3] ola uğrı harāmī çok ola toz katı olsa hubūb  
 [15b/4] katı yağmur öküş yağa karınca az ola [15b/5] ve bu  
 ayda pusarık olsa hubūb biçin eyü ola yıka [15b/6] canavarları  
 yaʿni geyik ve tavşan ve çaķal kırıla şokağı [15b/7] ve tamağı  
 hastalığı öküş ola kurbağa yağsa şogulcan [15b/8] ya dağı ne  
 ʿaceb söyler işit bir kör dağı er olurdu [15b/9] ot biçin iy  
 nāmdār çok gemiler ğark ola hem [15b/10] der-bahār miyve  
 kemdür hastalık çok yā helāk semenler çokdur [15b/11] dağı  
 derd-i tuhal işbu ayda katı yıl esse

[16a]

[16a/1] kış katı ola fitne maraz çok ola maşrıķda  
 bu.....[16a/2] aḥbār çok ola kazı ʿamel emir-i şahsī çok ola  
 [16a/3] kırılır begim bu yıl bu ay içinde gök gürlerse [16a/4]  
 vebā şekil dürlü rencler rencler çok ola çehār-pā [16a/5] çok  
 kırıla yağmur buz çok ola illā kuttā-i tarīķ [16a/6] cevri öküş  
 ola ğalle ekin çok ola harb fitne [16a/7] pādīşāhdan irtibāʿ zulm  
 çok ola bir ulu kişı öle [16a/8] bu ayda yir gürlerse ekin ot eyü  
 ola yemiş [16a/9] az ola yañılış haberi çok ola ve gemiler çok  
 [16a/10] ğark ola bir ulu beg vefat ide bu ay içinde [16a/11]  
 zelzele olsa ucuzluk ola lākin fetret ola gündüz

[16b]

[16b/1] olsa bu ayda ger zelzele ańsızın bir pādişāh gide [16b/2] ili cümle  ālem pādişāhdan duta ol her ıklimde [16b/3] vire h ak ańa yol zelzele gice ola ger bil yak ın [16b/4]  ok ise yiller  ovukdur key  ak ın kar  ok    ola [16b/5] tuman k    heybeti k  r la k   dan canavarlar k  t  [16b/6] b  b-ı k  n n-i evvel [16b/7] i  bu ay otuzbir g nd r ilk k    ayıdur [16b/8] bu ayda balg m ve buza  ve nezle ve sa l ve z kk m cemi  [16b/9] balg m  emr z hareket ider fasd itmek ot i mek [16b/10] cim   itmek ey d r ill   ovuk a  yimek yaramazdur [16b/11] yedinci g ni sa ddur sekizinci g ni  evle yıldız 

[17a]

[17a/1] t   ar he 'a t  linur ma    r-ı musid r takvimde [17a/2] ańa na  s-ı ekber dirler on d rd nc  g ni da ı [17a/3] na  sdur on ikinci g ne erba in-i evvel g nid r on [17a/4]    nci gicesinde  eb-i yeld dur  ayet uzun [17a/5] olur on be  sa at tamam olur giden t kuz [17a/6] s  at kalur gice g nd z    g n bir karar [17a/7]  zre t rur andan g ne  on altıncı g n ger  [17a/8] d ner ve eger g ne  k zıl n  orarsan cedy [17a/9] burcunda durur pes andan  o ra  ı ır etinden ve [17a/10] ek ilerden ve hac amatdan ve uy udan  o ra  u i mekden [17a/11]  ak ınmak gerekd r tatlılar yimek ey d r i  bu

[17b]

[17b/1] ayu  yigirmi    nci g ne buz ve  ar d   mege ba lar ve [17b/2] yirmi be inci g n mil d-ı  isid r a un-  n [17b/3] k  firler m yesid r ve eger bu s ye yek  enbe gelse [17b/4] k    i en ey  gele l kin  l mi  ok  ola ve eger [17b/5] d   enbe gelse k    y m  ak  ola abril mayıs [17b/6] ya murlu  ola l kin gemiler  ok  ar   ola ve yemi e [17b/7]  fet iri e ısıtma ve hastelik

yazın çok ola [17b/8] ve eger şeşenbe gelse kış uzak ola gemiler  
çok [17b/9] ğark ola yazın hastalıklar ola ve eger çehârşenbe  
[17b/10] gelse kış katı ola kar çok yağa yaz ıssı ola [17b/11]  
hubûb ve şemâr ğayet çok ola hayvânât üreye

[18a]

[18a/1] lâkin ölmek çok ola ve eger pençşenbeye ve eger  
cum'aya gelse [18a/2] kış uzak ola yazın yağmur kar çok ola  
göz ağrısı [18a/3] ve şıgar ölümü çok ola ve eger şenbeye gelse  
kış [18a/4] katı ola yaz ıssı ola yiller çok ese tahıl az ola [18a/5]  
bu ayda eger açuk kalmış kapdan şu içe veya yimek [18a/6] yise  
delû ola ya maşrûc ola key şakinmak gerek [18a/7] bu ayda gün  
tutulsa kış katı ola yağmur kar çok [18a/8] yağa kahtalık ola ot  
biçin 'alef çok ola 'avânlıklar [18a/9] ve mülûk ortasında cenk  
ve harb çok ola huşuşâ [18a/10] 'arabda ve mağrib etrafında ve  
eger ay tutulsa ot [18a/11] biçin 'alef yemiş zeyt panbık arpa  
buğday her hubûb

[18b]

[18b/1] eyüdü yil az esse mağrib etraf ve koştanin [18b/2] ili  
kızlık ola kar yağmur çok ola gün ağıllansa [18b/3] kış katı  
mevt-i hayvân çok ola huşuşâ yemende [18b/4] ot biçin çok ola  
ıztırâb çok ola halk [18b/5] arasında huşuşâ bağdadda ve 'arz-ı  
rûmda //ay [18b/6] ağıllansa zimistân ola saht // cümle  
ekin çok ola [18b/7] ey nîk-baht // kırıla hayvân bu  
yıl dem-be-dem hem // [18b/8] marz vardır dahı renc  
ile ğam // bâbil ili bars [18b/9] ili hem germiyân //  
ğuşsa içinde kalalar bir zeman // bu [18b/10] ekâlimûñ  
öküşdür fetreti // rûm ili yavlağ ucuzlukdur [18b/11]  
katı // iftirâ sözler tola halkuñ dili // haşsa bağdad

[19a]

[19a/1] ıklımı hem rûm ili // arpa kıt oladur bu yıl  
 der- [19a/2] cihân // hem fevâkih çok harâb olur ʿayân  
 // sacıu [19a/3] yıldız ger toğa diñle sözi // çok ola  
 şular [19a/4] bu yıl.....yeri // pars germiyan  
 pâdişâhı ya cûnûd // [19a/5] çok şavaş ideler bular  
 eşer fûsûd // harb öküş [19a/6] ola fitne dehr zemân //  
 çok müselmân katl ola dökile [19a-7] kan // il kıran  
 ola gör olur fetretî // hem yemen tayif [19a/8]  
 vebâdur key katı // hem yağa yağmur açukdur şu yolu  
 // [19a/9] şer fitnedür ʿazîm ahuvâz ili // karcaşa iller  
 bulaş [19a/10] a hem tarîk // od ziyân çok ola tola  
 harîk // [19a/11] yıldız öküş döküle ger işbu ay // key  
 katı kahtalık

[19b]

[19b/1] görür yoğsul bay // dört ayaklılar kırılur her  
 diyâr // [19b/2] hem bir ulu pâdişâhuñdur bevar //  
 guşsa öküşdür [19b/3] halâyık kaygulu // çok ziyân  
 eyler bu yıl insana şu // [19b/4] suy-ı maşrıqda ola  
 ger kavı-ı karh // guşsa çok [19b/5] ola halâyık bi-  
 ferâh // fitne öküşdür dahı harb [19b/6] ola çok //  
 ölmek öldürmek şavaşın hadd yok // [19b/7] hem vebâ  
 vardur bu yıl hem firâk // kan öküş [19b/8] dökülür  
 hem ittifâk // suy-ı mağribde ola ger bu nişân //  
 [19b/9] yıl ölümlüdür vebâdur bu cihân // bâbil ilinde  
 bu yıl [19b/10] yavlaş şavaş // iki pula cân ola bir  
 pula baş // illâ [19b/11] üç aydur gerü hem tiz geçer  
 // ʿâkıl olan nûr-ı zulmetden

[20a]

[20a/1] geçer // bu ay içinde maşrık tarafından sūnū şekil  
 [20a/2] görünse yağmur hūbūb bol ola üç ay mīkdārı [20a/3]  
 ‘avret erine oğul atasına kul efendisine [20a/4] ‘asker  
 pādīshāhına muhālīfet ideler ger tiz muṭī<sup>c</sup> [20a/5] olalar // suy-ı  
 mağribde ve ger bu nişān // kırıla hayvān [20a/6] ya  
 şahib kıran // pādīshāhlar cenk içinde şerr [20a/7] ū  
 şūr // birbirine zehir kıllalar gūşur // kesile başlar  
 [20a/8] öküş döküle dem // ya melālet çok oladur renc  
 [20a/9] ğam //

ve eger bu ayda göğün maşrık tarafı kızarsa iklimler [20a/10]  
 boşala cenk savaş ve gūşsa çok ola ve eger [20a/11] mağrib  
 tarafı kızarsa ot biçin ve cemī<sup>c</sup> ni‘metler eyü

[20b]

//[20b/1] gele ve eger havada bir ‘aceb görürse nās //  
 kırıla en‘ām [20b/2] hāqīkat bī-kıyas // arpa buğday  
 oña hem şemār [20b/3] hūbūb // key katıdur hastelik  
 ender su‘ūb // maşrık [20b/4] ilinde yeñi bir beg çıka  
 // şām ilin alub nice [20b/5] şehirler(i) yıka // ya belā  
 fāsık hārāmī şām ili // [20b/6] fetret öküşdür katı  
 meşgel hāli // bābil ili ve ‘acem [20b/7] iklimi be-nām  
 // yağlık ider bular üç yıl tamam // [20b/8] ger bu ay  
 içinde gökde canavar şüret görünse havāric [20b/9] çıka şerr ū  
 fitne ola padişahlar ra‘iyyete zulm [20b/10] çok ideler yıl soñı  
 ğayet kıtlık ola ve eger [20b/11] bu ay içinde gök gürlese  
 üzümnden ğayri yemiş

[21a]

[1b/1] az bite kış katı ola ve yaz eyü gele lakin yılıñ [21a/2] ortasında cenk ve harb çok ola cebr- ile çok [21a/3] kimisne kırıla huşûşâ mısırla mağrib arasında ola [21a/4] ve eger bu ay içinde yıldırım olsa emir begler ola [21a/5] ot biçin galle çok ola ucuzluk ola huşûşâ [21a/6] mısır vilâyetinde illâ bir şahı dıkarlar ańsızın kendü [21a/7] kulları dağı haş u nökerin taşıyalar malını çok [21a/8] çün ta ki var // yağma vereler tavarın ne ki var // hanımānın [21a/9] bozalar iy kāmkar // key sa'adet söz havāric çıkadur // [21a/10] illâ türkistāna yavlaķ yıkadur // çok ziyān ide [21a/11] ol iklimde tamam // soñra heb kıra buları şah-ı şām //

[21b]

[21b/1] ve eger gökden yire od düşe.....harb fitne öküş [21b/2] ola illâ yıl soñı gayet hoşluk ola bu ay [21b/3] içinde katı yağmur yağsa yıl ıssulu ola pādişāh [21b/4] 'adil olmak şımak yağmur çok ola illa rüm ilinde [21b/5] bir şehir harāb ola bu ayda tolu yağsa eminlik ola [21b/6] illâ ot biçin çok ola lakin uğrılar havāricler çok [21b/7] ola ve hem çok dutalar soñra aşalar bu ayda toz [21b/8] ya kızıl toprak yağsa ekin oñat ola lakin aşşılı [21b/9] yıl olmaya uğrı harāmī zulm çok ola harb fitne [21b/10] eksik olmaya bu ayda kurbağa ve şogulcan yağsa [21b/11] fitne çok ola evvel bahārda hastalık ola pādişāhdan

[22a]

[22a/1] ve sipāhiden halka ziyan çok ola ve hem yemiş [22a/2] bitmeye kat' toz kopsa yıl kurak ola yañlış kelām [22a/3] ola ve pādişāhlar zulm çok ola bal ve koyun eyü [22a/4] ola ve eger

pusarık görünse yemişe ziyān ola pādīşāhlar [22a/5] zulm ve uğrılar ve h̄arb öküş ola yıl katı ıssı [22a/6] ola ve kış katı ola ve kahtalık ve hastelik ve h̄arb [22a/7] ve ölmek ve öldürmek çok ola ve ulu bir pādīşāh [22a/8] düşe gök gürlese mışr ili gayet ucuzluk [22a/9] ola türkistāndan ya<sup>c</sup>nı çıka şāma yürüye beglerini [22a/10] tutla begler zulm ve zelzele ve çekirge çok ola ve eger [22a/11] yir gürlese h̄arb öküş ola nice başlar kesile ve nice

[22b]

[22b/1] gemiler h̄arāb ola lākin yıl şofı eminlik [22b/2] ola ve eger bu ayda zelzele olsa nehār hastelik çok [22b/3] oladur evvel bahār sıtmalar arına çıyan çok ola hem [22b/4] danyāl söyler h̄aķīkatdür rümüz //yağılık eyleye [22b/5] begler bir zemān // çok merid leşker anı şāhib kıran // [22b/6] şerr öküş bu yıl dir bī-hilāf // begler çinde [22b/7] öküşdür ihtilāf // niçe şehir ola h̄arāb urıla [22b/8] hem // dört ayaklılar dahı kırıla hem // illā ekin oña [22b/9] iy zerrā<sup>c</sup>-vaķt // her h̄ubūb ola tolı der-fevķ [22b/10] taht // diye terkin ger katı yıl esedür gürlese gök [22b/11] ya katı gürlese bir // ulu şāha geledür fecāvet mevt

[23a]

// [23a/1] adı dünyādan kesile ola fevt // dūn içinde deprenür [23a/2] ken bu zemīn // bī-kıyas ola bu yıl ot biçin // [23a/3] yıl oñat ola oña her bir ta<sup>c</sup>ām // illā bir sultāna [23a/4] vardur in<sup>c</sup>idām // kānūn-ı āhır [23a/5] işbu ayuñ günü otuzbirdür orta kış ayıdur [23a/6] yenar dirler h̄akimler dilince h̄üküm balgamuñdur [23a/7]

mi<sup>ç</sup>de açılır sebze ve ot ve sarmısak ve şovuk aşdan [23a/8]  
 perhîz gerekdür ve cimâ<sup>ç</sup> itmek tañlacak şu içmek [23a/9]  
 eyüdü bu ayıñ evvel gicesinde adı kalandā sidre [23a/10]  
 şāmlular ğayet ʿitibār iderler otlar yandururlar [23a/11] bu  
 ayuñ evvel gicesinde ʿisi ʿaleyhisselām sūnnet olub

[23b]

[23b/1] altıncı gününde bir sa<sup>ç</sup>at vardır heb fi-l-cümle acı  
 [23b/2] şular tatlu olur ol sa<sup>ç</sup>at bulam diyü ʿisâyiler [23b/3]  
 hacların şuya dökerler onikinci günü gündüz [23b/4] on sa<sup>ç</sup>at  
 olur bu ayda güneş delü burcuna [23b/5] dahıl olur yigirminci  
 güne erba<sup>ç</sup>ın tamam olur [23b/6] yigirmi dördüncü günü ve hoş  
 tuyor birbirine kırılmağa [23b/7] başlarlar andan girü ekin  
 ekmek eyüdü ve bu ayda [23b/8] gün tutulursa yıl bereketlü  
 ola ve her iklimde ve illā [23b/9] yaz ıssı ola ve hem şāh fāris  
 rūm ilinden bir ulu [23b/10] beg derdince şehir harab ve bahtı  
 abādān ide ve eger [23b/11] ve eger gün tolanmağa yakın  
 tutulsa fetret çok

[24a]

[24a/1] ola her bir.....ay tutulsa yağmur en<sup>ç</sup>ām ola [24a/2] ot  
 biçin yemiş hubūb ğayet oñat ola lākin [24a/3] ʿirāk ikliminde  
 katl-ı kätıl ve harblik ola maşrık tarafından [24a/4] şāma yād  
 yağı yürüye ve hem şāmda hastelik vebā [24a/5] ola velākin gün  
 ağıllansa ılkıya yemişe āfet gör [24a/6] ünür ve yaz ıssı ola  
 kuttā<sup>ç</sup>-ı tarık ve sarık ve harb [24a/7] çok ola huşūşā  
 koştantinde ola ve eger ay [24a/8] ağıllansa yıl yağmurlar ve  
 bereketlüdür [24a/9] ılkıya birer hastelik vākı<sup>ç</sup> ola ot tiz giçe  
 kış katı ola [24a/10] yağar ağırsı ve su<sup>ç</sup>āl ve hatunlar oğlanlar  
 düşürmek [24a/11] çok ola kıyruklu yıldız görünse ekin yağı

[24b]

[24b/1] ve kuşlar ve balıklar çok ola lākin // rüm ili yavlağ  
 [24b/2] şer eşdür hem cidāl // kan öküş döküle çokdur  
 [24b/3] intikāl // mısır ili yavlağ vebādur hem ölüm //  
 mağrib [24b/4] etrafında cenk var hem hücüm // bu  
 ayda yıldız dökülse [24b/5] zelzele ola ılkıya hastelik ola her  
 hubüb oñat [24b/6] ola lākin mağribde fitne harb ola maşriğ  
 tarafında [24b/7] elegümsağma olsa eminlik ola ekin oñat  
 [24b/8] ola amma tavuk yavuz katı ola nice ağaçlar kuruya illā  
 [24b/9] bir düşmen belüre pādīşāhı rencide ide ve eger mağrib  
 [24b/10] tarafında olsa üç yıl buğday eyü ola lākin rümde  
 [24b/11] kızlık ola ve eger maşriğ tarafında süñü şekil ise bir  
 yeñi

[25a]

[25a/1] pādīşāha hıyānet ide lākin pādīşāh ʿākıbet döne [25a/2]  
 helāk ide mağribde ise berber ili ve firenk ili kızlık [25a/3] ola  
 ot eminlik ola göğün maşriğ tarafı kızarsa [25a/4] yıl şoñuna  
 maşriğ tarafında mağrib öküş ola ve katı [25a/5] kış ola  
 koştantinde.....öküş ola sevāhilde [25a/6] kızlık vebā ola  
 mağrib tarafı kızarsa bu zıkr [25a/7] olunan ol tarafda vākıʿ ola  
 gökde ʿacayib görünse [25a/8] hubüb enʿām bol ola her yerde  
 lākin tāʿün [25a/9] çok ola ve eger bu ʿalāmet geçde olsa beyn-  
 el-ʿarab [25a/10] ihtilāf çok ola kar buz çok ola zeytün panbuk  
 [25a/11] olmaya ve.....çok ola huşūşā koştantinde

[25b]

[25b/1] gökde hayvân şüret görünse kış katı ola [25b/2] ve hem kızlık ola ve her harb öküş ola bir pâdişâh [25b/3] ola türâb gök gürlése otına degin ola ger bu nişân [25b/4] ilde emlik yok hayurşuzdur cihan // haşşa istanbul [25b/5] içindedür cidâl // arz maşrık hem sevâhil hem şimal // [25b/6] karcaşa iklim-i vilâyet lik gam // depreşe rûmda [25b/7] askerdür hem // gürlése yigirmiyeden ez-âşar // kıtlık [25b/8] oladur ey seyfü'l-beşer // yigirmi ile otuz arasında [25b/9] gürlése yağmurlu ola ve hem yıl öli kızlık ve şöñi [25b/10] ucuzluk ola ve bu ayda yıldırım olsa yağmur ve hastelik [25b/11] ve harb öküş ola huşûşâ bâbilde ve mısır ilinde

[26a]

[26a/1] ve hem bu iki ilde kıtlık ola ve bu ayda gökden od düşe [26a/2] harb öküş ola huşûşâ 'arb üstünde vezirler [26a/3] döğüşler gerekce ola nişân ender- semâ key katı kızlık [26a/4] dahı vebâ ola fitneden o şâma cümle baş yazın [26a/5] ıssılar katıdur bi-kıyas ve eger bu ayda tolu yağsa [26a/6] her hubûb ve hem ne'âm pâdişâhlar 'adil çok ola [26a/7] tüccâr acısı çok ola ve yemiş olmuşiken âfet [26a/8] irişe halk arasında harb ola.....ilkı kırılmak [26a/9] çok ola ve eger bu ayda şogulcan ve kurbağa [26a/10] yağsa uğrı harâmî ola pâdişâhlar ortasında [26a/11] çok cenk ola ve kıtlık ola katı ve eger toz kopsa

[26b]

[26b/1] ot biçin her hubûb oñat ola ve pâdişâhlar ortasında [26b/2] birazcık cenk ola ve yılun ahiri gerü emnlik [26b/3] ola menâfi' çok ola tuman ucuzluk ola ot [26b/4] biçin eyü ola yağmur ve kış ola ve dürlü ni'met bol [26b/5] ola ve eger katı

yıl esse kıtlık ola rûm ilinde kızlık [26b/6] düşe maşrık ilinde  
 çeriler tutuşa dürişe leşker [26b/7] buraya tağ şahrâyı 'adâvet  
 bürüye her vilâyet karlık [26b/8] ola key katı pâdişâhlar kıala  
 halka rahmeti // kaygulu [26b/9] ola gönü gide tûrâb //  
 şâm ilinde nice şehir [26b/10] ola harâb // bir vezîri  
 habisle öldüreler yıl [26b/11] soñı şalâh yemiş eyü ola yıl  
 eminsüz fevâkih

[27a]

[27a/1] kıt ola ot biçin ve yañlış haber çok ola kar [27a/2]  
 buzda çok ola ve eger yir gürlese hubûb çok [27a/3] bite  
 ucuzluk ola ra'yyetler ferahda ola lâkin [27a/4] zelzele  
 öküştür ve hem ölmek ve öldürmek ve eger [27a/5] bu ayda  
 yir deprense kızlık ola ve hastelik ola [27a/6] ve pâdişâhlar  
 cenk ide halkı zebûn ide ve // ol [27a/7] vilâyetlerde  
 belüredür yağı // ol yiri hem basa [27a/8] düşmen  
 ayağı // havf içinde kıala sultân dünî [27a/9] gün hem vebâdur  
 dir bu yıl.....ve eger geçib [27a/10] deprense uğrı harâmî  
 cenk öküş ola buña [27a/11] bâb-ı şeb buña filüvâris dirler  
 soñ kış

[27b]

[27b/1] ayıdur 'aded.....yigirmi sekizdür ve dağı  
 reb'iyümdür [27b/2] bu ayda hayvanuñ.....çalunur heb  
 ağaçlara şu yürür [27b/3] kanlar arta başlar cimâ' az itmek  
 gerek ve sarmışak yimek eyüdür [27b/4] ve ol günü kar ve  
 yağmur yağar elbette veya caylar yedinci [27b/5] günü cemre  
 yire düşer bir rivâyetde sekizinci günü yire düşer [27b/6] on  
 altıncı günü şuya düşer ve yigirmi dördüncü günü [27b/7] havaya  
 düşer on beşinci günü ağaçlara şu yürür [27b/8]

tavar.....başlar ve on yedinci günü gündüz [27b/9] on bir sa'at olur güneş bu ayda hut burcunda [27b/10] olur çiçekler açılmağa başlar çiğdem biter ve yigirmi dördüncü [27b/11] günü cemre havada düşer yire'ind-el-ba'z yigirminci

[28a ]

[28a/1] gün yire yir altındaki canavarlar taşra çığmağa başlar  
 [28a/2] yigirmi yedinci günü şuya cemre düşer cemre dedikleri  
 [28a/3] güneş ısısınınuñ teşiridür yire ve şuya ve hevaya [28a/4]  
 ve yerüñ yoğdur ve zemherinüñ ağusın almağdur ve yigirmi  
 [28a/5] altıncı günü berd-i 'acüz girür yedi gündür ucu [28a/6]  
 şubatındur derdi azardandur ve eger bu ayda gün [28a/7]  
 tutulsa ca'fer-i şadık ider yıl kurağ ola kırıla [28a/8] tavar kurd  
 ve kuş sıçan çok ola ve harb fitne [28a/9] çok ola her yirde  
 kızlık ola parsda bir pâdişâh [28a/10] çıka çok vilâyetler yıka  
 ve eger ay tutulsa kış [28a/11] katı ola yemiş ot biçin ve her  
 hubüb eyü ola

[28b]

[28b/1] veya yine ıssılar ola ıssı yiller çok ese ve eger zelzele  
 [28b/2] çok vâkı' ola eger // kara olsa tutulduğda husûf //  
 [28b/3] kaygu fetret çok ola iy can şuguf //  
 [28b/4].....söz içindedür.....katı cenk idedür // ehl-i  
 [28b/5] islâmuñ ola âhir hitâb // kâfiri şöyle kıralar  
 bi- [28b/6] hisâb // ve eger gün ağıllansa nezle su'âl boğaz  
 [28b/7] ağrısı ola yağmur ve ekin oñat ola lâkin üzümle [28b/8]  
 pirinç olmaya ay ağıllansa kış yemiş ola yağmur [28b/9] ve ot  
 biçin galle çok ola illâ sonunda hastelik [28b/10] vardur ve eger  
 saçlu yıldız toğsa pâdişâh ola [28b/11] kuvvet ol sebebeden çok  
 ola katil kuvvet // yağıluk

[29a]

[29a/1] eyleyedür her pâdişâh // kıra birbirisin cümle  
 sipâh // nice [29a/2] çalışmak tokuşmak niçe kan //  
 nice ah ü ni nice zâr [29a/3] fiğan // fetret talğa  
 yemen tayif katı // yandura hem [29a/4] od delim  
 ‘imâreti // ğark oladur bu yıl saġın hem [29a/5] der-  
 bahâr // mahv oladur içinde her ne ki var // hem ola  
 bi- [29a/6] had kıtal tir ve tiĝ // hem ‘acem şâhı  
 öledür bi-dirig // [29a/7] hem ölüm ola belâ derd ü  
 renc hem // hâmile ‘avratlara [29a/8] cebâne hem //  
 gide bir beg kişi kadri yüce // şehr-i [29a/9] koştantin  
 içinde iy hoca // ger düşe gökden [29a/10] nücüm iy  
 merd-i pâk // il eminsüz ulu şâh ola [29a/11] helâk //  
 elegimsaġmaldan budur haber // maşrık etrafında

[29b]

[29b/1] görünmese eger // gün toġısı begleri şâhdan  
 [29b/2] bular // yüz çevirüb çok cefa eyleyeler //  
 ‘âkıbet [29b/3] sultân çok zahmet vire // tuta bunlaruñ  
 yüzle [29b/4] ri kara // suy-ı maġribde ola ger bu  
 ‘alem // kavm-i [29b/5] düşmân oladur sultâna hem //  
 pâdişâhların kıla bunlarıñ [29b/6] helâk //  
 memleketleri yıkıla ey aşlı pâk // mısır [29b/7] ili  
 cenkde huşümetde tola // bozula iklim-i vilâyet  
 [29b/8] bim ola // her taraftan havf artar selim //  
 maġrib [29b/9] iklimi çekirgedür delim // üç yıl ol  
 elde katı kızlık [29b/10] ola // halk şârdan şâr katı  
 taġıla // ve eger bu ayda [29b/11] sünü şekil ise yağmur çok  
 ola lâkin kızlık hastelik

[30a]

[30a/1] öküş ola yırtıcı canavarlar çok ziyân ide ılkı kırıla yemiş [30a/2] oñat ola yañılış haber müslümânlar iki kâfir ortasında [30a/3] harb çok ola ʿakıbet nuşret müslümânlaruñ ola kâfiri [30a/4] ğayet kıralar bu ayda göğün her tarafı kızarsa o taraf [30a/5] yağmurlu ola lâkin pâdişâhı helak ola gökde [30a/6] ʿacayıb görünse uğrı hâramî cenk ve harb ola [30a/7] ve ʿavratlar oğlanın bırakmak çok ola.....bellü [30a/8] kişiye mevt yetişe ʿacem pâdişâhı öle ol ilde çok [30a/9] vebâ ola ve eger gökde hayvân şüreti görünse harb [30a/10] ve kızlık ola ve bellü şâhlar zulmü çok ola bir pâdişâh [30a/11] dünyâdan gide ve eger bu ayda gök gürlese bir nice

[30b]

[30b/1] yıl eyüdüür ħubübât ve yemiş oña ve eger kıtı gürlese ağaçlar [30b/2] ve yemiş ziyân ola şovukdan kızlık ola ʿarab arasında [30b/3] harb öküş ola bu ayda yıldırım olsa yağmur yağa ekin [30b/4] oñat ola şular taşsa illâ yıl şöñuna talğalık ve harb [30b/5] çok ola ve eger bu ayda göyden yire od düşse talğalık [30b/6] ve hastelik ve uğrı ve hâramî şerr ü fitne çok ola yıl [30b/7] şöñunda bir ulu şâh dünyâdan gide ve eger bu ayda [30b/8] kıtı yağmur yağsa yıl ğayet bereketlü ola ħalkuñ göñli [30b/9] şâd ola ve eger bu ayda tolu yağsa her yirde fetret ola [30b/10] leşker ehlinden ve kuttâc-i târikden ħalkı ğayet incine [30b/11] şöğı kızlık ola ve eger bu ayda toprak yağsa kızlık ve fetret

[31a]

[31a/1] çok ola huşusâ bâbil ve zengibâr ikliminde [31a/2] ola ve eger bu ayda kurbağa yağsa ve şoğılcan [31a/3] yağsa kızlık ve sıtma ve derletme ve dürlü hastelik [31a/4] ola huşuşâ 'avratlara ve oğulcuqlara ve hayvânât [31a/5] 'aceb çok ölet ola ve eger bu ayda katı toz [31a/6] olsa yıl öñünde harb cenk ola lâkin [31a/7] âhiri gayet eminlik ola ve eger bu ayda pusarık [31a/8] olsa hayvânât çok ola hayvân çok kırıla [31a/9] yıl evvelinde talkalık ola ahiri girü eminlik ola [31a/10] ve eger bu ayda katı yil esse yaz eyü gele [31a/11] ot ıssı ola yemişe âfet irişe ekin eyü ola harb

[31b]

[31b/1] öküş ola bir şâh düşe orta güz soñ [31b/2] güz ayı hastelik çok ola soñı eminlik [31b/3] ola zelzele olsa bu ayda aydede .....emrâz-ı [31b/4] şerir içindedür iklim ucuzluk ola öñi tahsîn [31b/5] halka hayr ola yiye guşsa bahıl ola kâfir iklimini [31b/6] kızlık katı key kahtalıkdur vebâdur âfeti // dñ içinde [31b/7] deprene ey paşa // fitneler çok ola cümle şu taşa // [31b/8] yâd çeri gidedür illâ bi-hisâb // ol vilâyetde [31b/9] öküş kıla harâb // kış katı ola şular tola [31b/10] 'uyün // hem yigit olmaya kıla halkûı zebün // bâb-ı [31b/11] mâher âzer otuz bir gündür ilk yaz ayıdur

[32a]

[32a/1] ilgi ehli buña yılın ayı dirler 'isiyiler mart [32a/2] dirler balgamuñ hükmi gider ahlât depreşür [32a/3] baş ağrısı ve ciyân hareket ider ot içmek [32a/4] vebâ hicâmet veya kaşd etdirmek gerek bunuñ on [32a/5] ikinci günü hamseyn tamam olur hicâmet eyüdü on üçüncü [32a/6] günü gice gündüz

beraber olur [32a/7] on iki sa'at olur ol güne nevrüz dirler  
 [32a/8] evvel bahār dirler güneş cemel burcunda olur [32a/9]  
 onaltıncı günde yılan ininden gözlerin [32a/10] açub çıkar zirā  
 yire gericek yemişdür yigirmi [32a/11] beşinci günü nuşsarı  
 bayramıdır zirā meryemūñ

[32b]

[32b/1] hamli o gün zāhir oldu ve eger bu ayda gün [32b/2]  
 tutulsa hubūb ve ta'lim çok ola illā şām [32b/3] ilinde bir  
 pādīşāh öldürürler ol vilāyetlerde fetret [32b/4] ola bağ eyü ola  
 kış yavuzdur illā rüm ilinde [32b/5] harb öküşdür müslümānlar  
 kāfiri kırub çok [32b/6] kal'eeler feth ola ve eger gün tutulurken  
 örengi [32b/7] kızıl olsa harb ve kızlık ola bu ayda ay tutulsa  
 [32b/8] mısır ilinde yağmaya yağmur ve hem bir pādīşāh helāk  
 [32b/9] ola fetret ve kızlık ola ve çekirge ola ve eger tutıldıkda  
 [32b/10] yüzi ak ola yağmur çok ola ni'metler ucuzluk [32b/11]  
 ola ve eger kapkara olsa.....çok ola bağda

[33a]

[33a/1] üzüm olmaya ve eger gün ağıllansa yıl bereketlüdür  
 [32b/2] ucuzlukdur ilkin ay görülürken ağıllansa [33a/3]  
 hastelik çok ola ulu şāh harb içinde ikliminden [33a/4] çıka  
 kahtalık ola ay ağıllansa zerrā' nebātāt [33a/5] gayet eyüdü  
 eger ay ortasında ağıllansa bir ulu [33a/6] kişi öle kuyruklu  
 yıldız toğsa eger mağrib [33a/7] tarafında ise mağribde ve  
 efrencde harb ve cenk [33a/8] ölmek öldürmek çok ola ve  
 kızlık ola o yıl [33a/9] boşana çok geçer ileriye bolur havf  
 hazer [33a/10] // suy-ı maşrıkdā ola ger bu nişān // ol  
 tarafda [33a/11] niçe köyi ola virān // pādīşāhları  
 havāric çıkadur //

[33b]

[33b/1] .....ıklımı vilāyet yıkadur // yıl şöñunda  
 kopdur [33b/2] bir hoş pādīşāh // il eminlik ola ıklım  
 bī-penāh // [33b/3] eger ol yıldızuñ şabaḥı uzun ola üç yıla  
 degin [33b/4] derd ve mihnet şedāyid eksik olmaya ve eger bu  
 ayda [33b/5] yıldız atılsa bir tarafa ol tarafıñ pādīşāhı ola  
 [33b/6] yād çeri fetret ḥarāmī ve uğrı çok ola lākin [33b/7] yıl  
 şöñunda ğayet eminlik ola ve bu ayda maşrıḳda [33b/7]  
 elegimşāğmal olsa iki pādīşāh ortasında çok [33b/8] cenk ola ve  
 eger mağribde görünse üç yıl [33b/9] katı kızlık ölet ola bābil  
 ıklımında ḥavāric çıka [33b/10] çok pādīşāh  
 idüb.....<sup>ç</sup>imāretleri yıka

[34a]

[34a/1] maşrıḳ tarafında sūñū şekil olsa ḥubūb çok [34a/2] ola  
 lākin talḳalıḳ ola ve eger mağrib tarafında görünse [34a/3] üç  
 yıla degin ba<sup>ç</sup>zı yerlerde kıtlık ola tatlu nesne [34a/4] ucuz ola  
 pādīşāh çok zulm ide göğüñ maşrıḳ [34a/5] tarafı kararsa yıl  
 ucuzluk ve emin ola ḥalḳ [34a/6] ğayet fereḥdedür ve eger  
 mağrib tarafı kızarsa kar [34a/7] kış katı ve hem ucuzluk ola  
 bir beg şāhına [34a/8] <sup>ç</sup>āşı ola çok zevāyid şayıla memleket  
 ḥarāb [34a/9] ide gökde <sup>ç</sup>aceb görünse çok ölüm vebā [34a/10]  
 dünyā içi ḳayğıya düşe ḳamu ulu kiçi zelzele [34a/11] ḥadsiz  
 şavā<sup>ç</sup>ıḳ hem şitā çok ola taḥıl yemiş

[34b]

[34b/1] derāy-ı itā ni<sup>ç</sup>met ve ğulle eminlik cümle eyüdü  
 [34b/2] lākin imrāz-ı muḥtelife ve mevt olmağa can vardur

[34b/3] vilāyet-i ʿirakda ve ʿarabda ve şāmda h̄arb öküş [34b/4] ola bir ulu kişi öle yıl āhırinde bir şāh bir şāh yirine [34b/5] ola ve eminlik ve ucuzluk ola ve eger bu ayda [34b/6] gökde canavarlar şūreti görünse yemiş oña [34b/7] h̄ubūb oñmaya kızlık ola cihān uğrı h̄arāmī [34b/8] engübin çok ola ve gök gürlese yağmur h̄ubūb [34b/9] şemār ve nebātāt çok bite ve gayet ucuzluk [34b/10] ola lākin rūmda fetret h̄arb çok ola ve bir [34b/11] ulu beg fevt ola ve eger ay gürlerken olsa

[35a]

[35a/1] bu nişān her yire ucuzluk ʿādillik ola lākin [35a/2] vilāyet-i ʿarabda bir ulu beg düşe fitne ola yıldırım [35a/3] olsa h̄ubūb şemār çok ola lākin fitne ola [35a/4] kan dökülmek ve hayvānāt kırılmak çok ola ve eger [35a/5] bu ayda gökden yire od düşse uğrı h̄arāmī [35a/6] ve fetret zulm-ı ʿavānlık çok ola kar kış katı ola [35a/7] ve bu ayda yağmur katı yağsa h̄ubūb şemār eyü ola [35a/8] lākin yıl āhırinde birazcık hayvāna kırıla [35a/9] ve bu ayda tolu yağsa t̄alkalık ve uğrı ve h̄arāmī [35a/10] olub il bölük bölük olub birbirine kırmak [35a/11] çok ola ve eger bu ayda gökden kızıl toprak

[35b]

[35b/1] yağsa yavuz yıldır key h̄arb ve fitne ve kıtlık ola ve niçe [35b/2] kimesneler açlıktan öleler ve eger bu ayda şoğulcan [35b/3] yağsa şular taşā nebātāt oña lākin hastelik [35b/4] çokdur ve yemişe āfet irişe ve eger bu ayda katı [35b/5] toz olsa fitne h̄arb ve yañlış haberler ve hastelik [35b/6] öküş ola ve yemiş oña ebr ü nebātāt oñmaya ve eger [35b/7] bu ayda pusarık olsa nebātāt bol ola buğday [35b/8] ʿavānlık ve marāz ve leşker ve h̄arb çok ola [35b/9] ve eger bu ayda katı yıl esse

hayvanât çok ola [35b/10] yemişe âfet irişe hastelik ve mevt çok  
ola [35b/11] huşûşâ şehri-i koştantin içi dirven koca

[36a]

[36a/1] heb kırıla artar ʿazâ // hüküm-ile tutgun ola hem  
vezir // [36a/2] şöyle şikâlar çıka andan bezir //  
cevher iken öldüre [36a/3] ler hak ola // guşşasından  
pâdişâh bi-pâk ola // [36a/4] harb öküş ola cezâyir  
kıla cenk // yıl öküş ola [36a/5] guşşa ise cihânı kıla  
tenk // zelzele olursa [36a/6] talğa ola il // söylene  
yañlış haberler bellü yıl // katı<sup>c</sup> [36a/7] sârik katli  
öküş ola bu yıl // halkuñ [36a/8] ahvâli yavuz fitnedür  
il // pâdişâhı hem ola mısırın helâk // [36a/9] çün bu  
ıklimde degüldür yemeye bak // mısır ilidür tehlike  
[36a/10] fitne savaş // kan öküş dökledür tûziñ baş //  
[36a/11] hem sökel begler kılar izdiham // kırıla  
hayvan ucuzlukdur

[36b]

[36b/1] taʿâm // illa kâfir ıklımı kahtalık ola gerdün içinde  
[36b/2] deprene iyilik az ola ve // pâdişahlarda oladur  
dürlü [36b/3] cenk // katlı mevt eger huşûmet bi-  
direnk // ne peña deprendise [36b/4] ey dil-rübâ //  
anda şerr artuk oladur hem vebâ // bâb-ı [36b/5] mâh-  
ı neysân orta yaz ayıdur abril derler otuz [36b/6] gündür  
yedinci gününde elbette yağmur yağa eger yağmasa [36b/7]  
bârı fiʿl-cümle birkaç tamlıyadur ve eger tamlamazsa yıl  
[36b/8] müşküldür nebâtat bitmeyedir ve bunuñ onıncu güne  
[36b/9] adem as vefât itdi on üçüncü günü gicesi [36b/10] on bir

sa'at olur güneş tur burcunda olur bu [36b/11] ayda kar yağmur ve bulut eyüdüdür hammâm ve cimâ' tañılacak

[37a]

[37a/1] şu içmek ve.....yimek mahbûbdur illâ acı nesnelerden  
 [37a/2] şakınmak gerekdür huşûşâ turpdan ve eger bu ayda  
 [37a/3] gün tutulsa emrâz ve eskâm ve harb ve cenk [37a/4] kat  
 kayğu beglerde çokdur dürlü milletden bolur itrâk [37a/5] kat  
 ölmek ve öldürmek öküşdür halâyık bi-sebat // [37a/6] ger  
 kızıl ola güneş iy şehir-i yâr // çok ola [37a/7] bu yıl  
 vebâ çokdur semâr // galle az ola sakat çok [37a/8] ola bir  
 ulu pâdişâh öle harb kızlık çok ola [37a/9] huşûşâ arz-ı 'acemde  
 ve eger mağrib tarafında [37a/10] tutulsa rûm ili kızlık ola hem  
 begleri çok kırıla ve eger [37a/11] bu ayda ay tutulsa yemiş  
 olmağa huşûşâ üzüm

[37b]

[37b/1] ola harb ve fetret ola ve yavuz hastelikler  
 ve.....[37b/2] çok ola ve eger bu ayda gün ağıllansa beglerüñ  
 [37b/3] zulüm ve dürlü yiller ve envâ'î hastelik ve fışk ve fücür  
 çok [37b/4] ola ve ekine âfet irişe ey nice 'aziz zelil [37b/5] ola  
 şâmda bir ulu beg öle adı 'âleme yayıla [37b/6] bu ayda lâkin  
 ay ağıllansa şular taşâ hubûb ve semar [37b/7] nebâtat oña ve  
 'adl-ı emînlik çok ola lâkin [37b/8] uğrı harâmî zelzele çok ola  
 ve eger ayda kıyruklu [37b/9] yıldız toğsa añsızın bir şâh öle  
 talgalık ve harb [37b/10] ve begler arasında çok ola // cāhin  
 illeri rûm [37b/11] ıklımı teng // çok ola fitne  
 huşûmet dahı cenk //

[38a]

// [38a/1] hem atı arlık oladur hem vebā // öyle  
 arlık [38a/2] kem hoca giye abā // bābil iklimi  
 kıtlıkdur atı // [38a/3] nesneye hiç beñzemez çok  
 āfeti // hem acem mülki emin [38a/4] süzdür bī-girān  
 // çok ola uğrı hārāmī [38a/5] bī-amān // döküle  
 yıldızbu ay ger ez-felek // bir muazzam [38a/6] āh  
 çün ola helāk // guşşalu ola hālāyık [38a/7] yiye ğam  
 // il belāda zulm asker arta hem // [38a/8] toĝa ger  
 arkda elegimsaĝmalı // key yavuz talĝa durur [38a/9]  
 ahvār ili // harb öküş ola dahı ol ilde hem // [38a/10]  
 kaçma kovma çok ola āhir sem // kış atı ola [38a/11]  
 bu yıl ey nām-dār // bābil ilinde yaĝa yaĝmur ve ar  
 //

[38b]

[38b/1] ve eger cenūbda görünse bābilde ar hastelik çok  
 [38b/2] ola maĝribde cidāl öküş ola ve eger maĝribde görünse  
 [38b/3] şāmda kızlık ve harb çok ola o yıldan öñden [38b/4]  
 görünse yaĝmur çok ola evvel bahār o yıldan [38b/5] soñra  
 görünse o göründüĝi yirde azacık [38b/6] haber ve emrāz-ı  
 muhtelifе çok ola ve eger bu ayda şimşek [38b/7] görünse  
 arkda pars ile hōrāsan ile kızlık [38b/8] ola ve hem kış atı ola  
 iki ilde ve eger ĝarbda [38b/9] görünse ol arafda ar yaĝmur  
 kış atı [38b/10] harb fitne ola ve pādişāhlar zulmı çok ola  
 [38b/11] ve eger bu ayda ĝün kızarsa her ne arafda olursa

[39a]

[39a/1] ol arafda ar kış ve harb cidāl çok ola [39a/2] lākin  
 yılıñ soñı eminlik ola ve eger bu ayda gökde [39a/3] acāyib

görünse yağmur çok yağa şular taşsa ve [39a/4] deryāda gemiler çok gark ola begler arasında [39a/5] harb fitne ve ra'iyette zulm çok ola ve eger bu [39a/6] ayda gökden hayvān şüreti görünse.....[39a/7] ve iskām ve harb ve ürkülük ve kanlar dökülmek [39a/8] öküş ola ve hem bir pādīshāh öle ve eger bu [39a/9] ayuñ evvel günü gök gürlöse hubüb şemār [39a/10] ve nebātāt hub ola ve ikinci günü gürlöse [39a/11] rüm ilinde asker depreşe ve bir şāh öle ve dördüncü

[39b]

[39b/1] günü gürlöse rüm ili kızlık ola ve beşinci [39b/2] altıncı yedinci günü gürlöse zürü<sup>c</sup> ve şemār eyü [39b/3] ola istanbul kıtlık ola yedinciden on güne [39b/4] degin gürlöse ıraq ili ve bābil ili açığadur panbuk [39b/5] oña ondan yigirmi güne degin gürlöse kızlık [39b/6] ola yigirmiden yigirmi beşe degin gürlöse [39b/7] kızlık ve hastelik zahmı çok ola rüm ilide bir [39b/8] ulu kimesne öle yigirmi beşinden otuza degin [39b/9] gürlöse ucuzluk ola her makam lākin hastelik [39b/11] öküş ola ba<sup>c</sup>zı yemişe fesād yetişe koştantinde [39b/11] harb şedid ola ve eger gözler iken bād-ı şabā

[40a]

[40a/1] esmese üzüme hālel ola ve eger ay sonunda olsa [40a/2] bu alāmet geldiği yıl ola işbu didüğümüz nesneler [40a/3] ya<sup>c</sup>ni kızlık ve ucuzluk ve fetret emnlik ola [40a/4] ve eger bu ayda yıldız düşse ucuzluk ve emn [40a/5] lik ola lākin nezle ve su<sup>c</sup>āl vesāyir hastelik [40a/6] çok ola huşūşā bābilde ola ve eger bu ayda [40a/7] gökden od düşse talgalık ve harb [40a/8] ve cenk öküş ola yemişe āfet irişe dört [40a/9] ayaklı hayvān çok kırıla ve eger bu ayda katı yağmur [40a/10] yağsa hubüb şemār

nebâtat eyü ola ve hem [40a/11] emînlik ola ve eger bu ayda  
tolu yağsa // ekin oñat

[40b]

[40b/1] ola cümle ot biçin // illâ yemiş az ola der-rûm  
çin // [40b/2] yıl ölümlüdür vebâdur âşikâr // hastelik  
envâ'î ola [40b/3] dur her diyâr // bu ayda kızıl toprak  
yağsa ekin ve yemiş [40b/4] katı bite lâkin galle çok ola yağdığı  
iklim talgalık [40b/5] ola bu ayda kurbağa yağsa hastelik  
derleme ve ısıtma [40b/6] kuru ağrı ve dürlü marazlar çok ola  
ve talgalık [40b/7] ve hayvânât kızlık çok ola ve eger bu ayda  
katı [40b/8] toz kopsa havâricler belür-ise ve harb cidâl [40b/9]  
çokdur huşûsâ horasanda yıl şöñi emînlik [40b/10] ola ve eger  
bu ayda pusarık olsa yañlış kelâm [40b/11] uruşmak ve  
duruşmak çok ola ve ilkiya ve yemişe

[41a]

[41a/1] afatdur ve hem halka vebâ vardur ve eger bu ayda katı  
yıl [41a/2] esse yağmur çok yağa üzüm bitmeye hamken  
ağaçdan [41a/3] döküle danyâl as aydur bu yıl yemiş çok ola  
amma [41a/4] vebâ ve ısıtmaya ve şafra ve sevdâ ve kızlar ve  
oğlancıklar ölümü [41a/5] çok ola ve illâ ucuzluk ola ve harb ve  
cenk çok [41a/6] ola ve // illâ maşrıktan çıka ger bir yağı  
// şehr-i koştantine [41a/7] başa ayağı // ve zeyt öküş ola  
ve eger zelzele olsa [41a/8] bu ay içre eger bir ulu kişi gide ay  
ma'ber hoş [41a/9] ucuzlukdur tahıllar bayağı // hem  
baş aklımına yâd biñ [41a/10] ayağı // rûm ili  
kızlıkdur kırıludur gam // harb öküşdür [41a/11]  
iy.....bir 'adem hem // ola bu yıl müfâcân renc

[41b]

[41b/1] ve ğam sıtma çokdur bular-ender ğam ve eger gice zelzele olsa [41b/2] bâbil ħorasân ili ğayet fetret ola çok kişiler [41b/3] kırıla yaz katı ıssı ola ve eger deprenürken tolu yağsa vilâyet-i [41b/4] °acem fetret ola efşâm ili fetret ola mağrib tarafı [41b/5] hem eminlik hem ucuzluk ola bâb-ı ayâr [41b/6] soñ yaz ayıdur otuzbir gündür [41b/7] mayıs dirler bu ayda şafra çoğalır tuzlu yimekten [41b/8] berhiz ideler ve on dördünci gün gice on sa°at [41b/9] kalur ve güneş cevzâ° burcunda olur ve eger bu ayda [41b/10] gün tutulsa talğalık ve kahtalık ve karanlık ve akuk [41b/11] çok ola ve eger dutulurken ötesi kızıl olsa bir pâdişâh

[42a]

[42a/1] helāk ola ħarb ve ħarâblık her iklimde çok ola ve eger [42a/2] on beşinden soñra tutulsa kızlık vebâ çok ola [42a/3] şâm ili bele ola ve eger ay tutulsa kaht ħarâblık [42a/4] vebâdur °acem mülki bu yıl eminsüzlükdür ve dertlü ħastelik [42a/5] çok ola ve eger gün ağıllansa uğrı ħarâmi ve fitne [42a/6] çok ola rûm şultânına mevt vâkı° ola ve dürlü [42a/7] bid°atlar kopa ve ekin oña ve ay ağıllansa ħubûb [42a/8] ve şemâr eyü ola lâkin eminsizlik ve kaht ola [42a/9] ve eger // kuyruklu yıldız toğsa ekin eyüdür ey ħoca // [42a/10] illâ rûm ili kızlıkdur ucdan uca // rûm ili talğa [42a/11] oladur bi- ğumân // fitne ğalibdür yıl illâ kıran //

[42b]

[42b/1] hem vebâ çokdur görürler zahmeti // bâbil ilinde kahtalıkdur [42b/2] katı // ve koştantin medâyininde şavaş ve ħarâblık çok [42b/3] ola ve rûm şâhı

gazilere galebde ola berber ilinde [42b/4] ve mağrib ilinde  
 harāblik ve kan dökülmek çok ola [42b/5] maşrık tarafında  
 elegimsağmal görünse koyun ve şığır [42b/6] ve at kırıla ve  
 hem harb ve savaş ve hastelik çok [42b/7] ola huşūşā bābilde ve  
 horāsanda ot ve ekin oña [42b/8] ve eger mağribde görünse  
 ucuzluk ola ve begleriñ [42b/9] zulm öküş ola ve fetret ola  
 lākin pādişāh gālib [42b/10] ola göğüñ maşrık tarafı kızarsa  
 zürū<sup>c</sup> ve şemār [42b/11] ve yağmur çok ola lākin yıl içinde  
 harāmī hırsuz

[43a]

[43a/1] çok ola ili vilāyet harāb ide garb tarafı kızarsa [43a/2]  
 mışrıla mağribde ola bular // <sup>c</sup>aceb ger görine [43a/3]  
 ender- hümā // key katı kızlık ola rūmdan şāma //  
 kaygulu ola [43a/4] ulu kiçi // talğu fetret tola dünyā  
 içi // ekin eyūdūr [43a/5] yitince müddeti // illā rūm  
 iklimi kızlıkdur katı // ola lākin [43a/6] yıl soñuna hem  
 diyarbekir ili hem mışr ili hem çok [43a/7] ola vebādūr ne-  
 diyem mışır şultānı düşmene gālib [43a/8] ola lākin yıl soñuna  
 vefāt ide gökde canavarlar [43a/9] şūreti görünse zelzele uğrı  
 harāmī ve havāric [43a/10] ve harb çok ola aşr-ı evvelde gök  
 gürlése [43a/11] vebā emrāz-ı muhtelifē çok ola huşūşā key  
 mülk-i

[43b]

[43b/1] <sup>c</sup>acemde yemiş az ola hayvānāt oña ucuzluk ola [43b/2]  
 lākin hayvānāt-ı <sup>c</sup>acem çok kırıla // ihtilāf ide [43b/3] <sup>c</sup>arab  
 bī-iştibāh // hem helāk ola yine bir pādişāh // [43b/4]  
<sup>c</sup>aşr-ı.....gürlése kırıla at // şāmda bağdādda [43b/5]  
 çok ola hem fesād // yigirmiden beşine varınca gürlése

[43b/6] çekirge çok ola ve oğlancıklarda hastelik ola [43b/7] ve eger ay şöñinda gürlese rûmdan çından [43b/8] bu yıl geldügi yıl vebâ hastelik çokdur ve tahıl [43b/9] ucuzlukdur ve yıl emindikdür ala koyun kıran [43b/10] vardur bu ayda yıldırım olsa uğrı harâmî [43b/11] ve envâ<sup>c</sup>-ı maraz ve ölmek öldürmek çok ola ve eger

[44a]

[44a/1] gökden od düşse uğrı harâmî ve katl [44a/2] emrâz-ı muhtelif ola ve hem bir beg öle.....ademe [44a/3] çok ziyan ide ve eger katı yağmur yağsa bir pâdişâh [44a/4] mağribilere çok hışm ide ve eger katı yel ile yağsa [44a/5] gayet ilin kızlık ola ve eger bu ayda tolu yağsa [44a/6] iki <sup>c</sup>asker birbriyle uğraşa çok seyyâhlar öle [44a/7] ve illâ birinin şâhı düşse bu ayda kızıl [44a/8] toprak yağsa yağmur az yağa ve ekin az bite begler zulm [44a/9] çok ola ve eger şogulcan veya kurbağa yağsa [44a/10] veya kum yağa kaht ve kızlık ve talgalık ve <sup>c</sup>avānlık [44a/11] ola halkuñ ma<sup>c</sup>işetine kem ola ve eger katı toz olsa

[44b]

[44b/1] tavar az ola yıl ıssı ola il eminlik ola çok [44b/2] çâr-pâ kırıla hastelik çok ola yemiş olmaya [44b/3] ve eger bu ayda pusarık olsa iki pâdişâh uğraşa [44b/4] ortada çok kimesneler helâk ola ve illâ arpa [44b/5] buğday oña ve eger // katı yıl esse korkulukdur [44b/6] katı // kılısardur sıtma halka zahmeti // guşsa çok [44b/7] ola.....ādemi // dahı gark olıardur deñizlerde gemi // [44b/8] maşırık etrafı hurûb hem hizum // hem <sup>c</sup>asâkir [44b/9] depreşe fi-arz-ı rûm // rûm ilinde bir ulu beg [44b/10] öledür

112

// iffetin öger öküş.....oladur // zengiyār [44b/11]  
ıklımı kıtlık bî-gerān // taraf oladur katı hindustān //

[45a]

[45a/1] āfet erişe ekine ve hem az bite hem esse yeller katı  
[45a/2] dur bostān // kırıla bu yıl keçi kırıla at // hem  
vilāyetler [45a/3] vebādur vāqı<sup>c</sup>āt // zelzele olsa bu ayda  
eger fetret [45a/4] öküş olurdur hem hatar // fitne katıdur  
ğalibdür [45a/5] her diyār // çok ola bu yıl fevākıh  
bî-semār // mağrib [45a/6] ilinde fitnedür hem hürüb  
// bābil ıklımında var [45a/7] hem bu kūrüb // hem  
°acem mülki mufācāt olur // [45a/8] hind ıklımında  
budurur // hüküm yağmur hadden key [45a/9] dūr iy  
emin // cenk fitnedür katı yunān zemīn // [45a/10]  
bābil ıklımı harāb ender-harāb // kara görine bulara  
[45a/11] āfitāb // ger gice deprene āfet bî-gerān //  
koyına

[45b]

[45b/1] hem şığıra ola kıran // bābil ıklımı horāsan ile  
hem // [45b/2] talğalık ola bulunmaya hakem // ey  
nice hayālī izā<sup>c</sup>at [45b/3] bî-°aded // vakti gelmedin  
bırağur mı veled // yir dönerken [45b/4] eger olsa  
nerek // bir ulu şāha erişe tizde merk // [45b/5] hem  
fitne çok ola şavaşıdur cihān // harb [45b/6] işüni  
firāvān ola kan // ger ola evvel defa<sup>c</sup>da [45b/7] kavs ü  
ferih // oña her dürlü yemiş arta ferih // ot [45b/8]  
biçin inen eyüdüdür işbu yıl // hem ne°ayimden ucuz  
[45b/9] lukdur bellü bil // pādīşāh kuvvetlene çok ola

[45b/10] mal iklim vilāyet bi-mal ola vilāyet [45b/11] şāh  
şāddur dūn gūn // cūmle dūşmānlarını kıla

[46a]

[46a/1] zebūn // hastelik çokdur marāzdur der-ḥatar //  
çok yana [46a/2] bu yıl menāfi<sup>ci</sup>lū katar // bāb-ı māh-ı  
ḥazirān [46a/3] işbu ay ilk yay ayıdır gūni otuzdur bu ayda  
[46a/4] galebe şafra anuñdur sıtma ve derletme ve şafra ve  
marāzlar [46a/5] çok olur ekşiler yemek tañlacak şu içmek  
müfiddür [46a/6] on beşinci gice tokuz sa<sup>ci</sup>at kalur güneş girū  
[46a/7] döner inkılāb-ıs-sayfidür <sup>ci</sup>arab ve <sup>ci</sup>acem bu gūne <sup>ci</sup>izzet  
[46a/8] iderler yigirmi beşinci gūni nil bulanur mevlid-i yaḥyā  
[46a/9] as dūr yigirmi altıncı gūni ḥazret-i dāvud as dūr vefāt  
[46a/10] itdi ve eger bu ayda yigirmi tokuzuncı gūni ḥazret-i  
[46a/11] sūleymān as vefāt itdi ve eger bu ayda gūn tutulsa

[46b]

[46b/1] bir ulu şāh öle ve kızlık ola ḥuşūşā rūmda ve ermeni  
[46b/2] vilāyetinde ve eger ay tutulsa yaz ıssı ola aḡrı [46b/3]  
ve ḥumma ve şafra emrāz ola ve <sup>ci</sup>avānlık ve ḥarb [46b/4] çok  
ola ve <sup>ci</sup>acemde ve bābilde çekirge çıka rūmla [46b/5] <sup>ci</sup>arab ucu  
yağılık ide ve eger gūn ağıllansa şehr-i [46b/6] koştantin daḡı  
mülk-i <sup>ci</sup>acem katı kızlık ola arpa [46b/7] çok ola gemiler ḡark  
ola ve eger ay ağıllansa yağmur [46b/8] ve ḥubūb şemār <sup>ci</sup>adl-i  
inşāf çok ola lākin [46b/9] hastelik ola ve sacılu yıldız toḡsa  
maşrıḡ cā-be-cā [46b/10] katı kaḡt ola begūm ne diyem saña  
iller eminsiz [46b/11] ola fetret cihān hem katı göre señūñdür  
bir zaman

[47a]

// [47a/1] hücüm ide renc ü belā miḥnet delim // hem  
 ʿarab mülki vebā [47a/2] dur key ʿazīm sūy-ı maḡribde  
 ola ger yavuz adamlar [47a/3] çıka ğaret idüp nice şehirler // il  
 talğalık [47a/4] iderler iy merd kār // çok ola uğrı  
 ḥarāmi [47a/5] eşkār // hem ʿacem mülki kaḥtlıkdur  
 bir zeman // çok ola [47a/6] fitne delim döküle kan //  
 yıldız öküş dökülürse [47a/7] iy ʿaziz // tar ola dünyā  
 yemişi ola kız // eksikdür [47a/8] kazançsuzdur cihān  
 // kırıla enʿām öküş olar kıran // [47a/9] leşker  
 ehlinden nice bellü kişi // kırıla kavmi yiyeler  
 [47a/10] teşvişi // ger ola bu ayda maşrıkdā kavı-ı  
 ferih // bir [47a/11] ulu şāh key ʿavān olub kıla tarh //  
 nice düşmanlarını

[47b]

[47b/1] maḥhūr ide // nice şehirleri köy köy şehir ide //  
 işbu [47b/2] yıl içre gide bir beg-i kebīr // illā  
 ucuzluk ola ḥaber [47b/3] keşir // ey nice kalʿa ola  
 şamda helāk // hem diyār [47b/4] bekir ili key ḥısm-  
 nāk // çok ola bu yıl maraz var [47b/5] tıbb okı //  
 şehir-i koştantın içindedür ḥafī // [47b/6] maḡrib  
 etrafında olursa nişān // uğraşa leşker öküş [47b/7]  
 döküle kan // katl öküş ola kıranın hadd yok // kıtlık  
 [47b/8] ola der-cihān ruḥas yok // nice şehir olan virān  
 [47b/9] arta türāb // yıkıla köyler cümlesi ola ḥarāb //  
 [48a/10] mışır sultānı hem rüm şāhıyla ide cenk rüm [47b/11]  
 şāhı öle ger bu ay.....ola maşrıkdā yıl ḥarb

[48a]

[48a/1] çok oladur işbu yıl // sūy-ı mağribde ola işbu  
 'alem // bir kişi [48a/2] şāhına 'āşī ola ide elem // yıl  
 iki bölük oladur [48a/3] bir zeman // harb öküş ola  
 delim döküle kan // kırıla yavlağ [48a/4] çeri bulm az  
 meded // hem helāk ola hālāyık bī-'aded // şāh [48a/5]  
 ili üstün ola yok intikāl // intikām ala 'adūdan bi-  
 [48a/6] mecāl // kırıla hayvān vardur hem maraz //  
 her nebātāt [48a/7] çok oladur ey hāzer // hükmini  
 diñle kızarsa esmān // [48a/8] ol taraf fetret derd  
 talğa cihān // ol taraf hem [48a/9] key kahtalıklıdur  
 katı // iller kıran ola göreler şiddeti // [48a/10] fetret  
 öküşdür dağı harb ola kış kar öküş ola [48a/11] toñ azı müşkül  
 iş // ger havada bir 'aceb görürse

[48b]

[48b/1] nās // dört ayaklılar kırıla bī-kıyas // kızlık ola  
 kaht [48b/2] ola hem yıl // çok ola talğa vilāyet bellū  
 bil // şām [48b/3] şark 'arz-ı 'arab ey bu bu'l-'alā //  
 çokdur ölüm hem [48b/4] gemiler gark ola // ger bu  
 ayda görünse hayvān // [48b/5] birbiriyile cenk ide iki  
 şultān // bir ulu şultān [48b/6] düşedür der-cidāl //  
 talğalık ola öküşdür intikāl // [48b/7] ger bu ayda  
 gürlese gök ey emir // harb talğa ve tā'ün [48b/8] çok  
 oladur // begler ölümü öküşdür bil yakın [48b/9] //  
 hāyın ve kezzāb öküşdür key sakın // çok ola hāyın  
 [48b/10] eminlik gidedür // yaz bu yıl çok [48b/11]  
 aşşı idedür // yıl ucuzlukdur katı vir āb.....gar

[49a]

[49a/1] ola her dem deñizlerde key ger katı // gözlese halk  
 'adāvet [49a/2] idedür // ba'zı hakda hışm gine toludur  
 // ince yavuzluk [49a/3] oladur bu cihān // döndüre  
 yüzün şu gibi aka kan // harb [49a/4] vü cenk arta  
 hadden gecedür // yurdunı koyub uyur  
 [49a/5].....kaçadur // gürleyüb tolu yağdırsa semā  
 // halkuñ [49a/6] ahvāli eyü iy reh-nümā // yıldırım olsa  
 bu ay yağmur kıt [49a/7] ola 'ayun enhār hıyaż şogula // on  
 ikin o kamu [49a/8] dürlü ta'am // kıt yavlak işitgil ey  
 imām // halk arasında [49a/9] şavaş hem fitne var //  
 menfa'ātdür yilumuz her ne key var // [49a/10] ger  
 yire düşse hevādan meşl-i nār // çok ola [49a/11]  
 kaygu tefekkür guşsa var // zāhir ola fitne hem kızlık  
 //

[49b]

[49b/1] // dahı /il eminsüzlükdür oladur ey sahi //  
 pādīşāhlarda [49b/2] şedayid cenk ola // katl öküş ola  
 'asākır teng ola // [49b/3] iş bu ayda çün ağarsa maţar  
 // katl ola renc ola bu derd [49b/4] haber // çok ola  
 emrāz öküşdür hastelik yıl sonunda [49b/5] ve hem hayr yir  
 ağacıyla.....// işbu ay içre yağarsa ger tolu // [49b/6]  
 kızlık ve talga durur ey bahtlı // guşsa ve teşviş  
 gönülde [49b/7] duta yas // harb hastelik öküşdür bi-  
 kıyas // ger ağa [49b/8] toprak bu ay eminlik oladur //  
 hastelik envā'i marazlar [49b/9] toludur // arpa ve  
 buğday kamu dürlü tahıl galle çok [49b/10] oladur hubūbāt oña  
 // kurbağa yağsa veya şogulcan [49b/11] bu ay //  
 kızlığı kayguyla incine yoşsul bay // ger katı

[50a]

[50a/1] toz kopa ıssı hadden ola // ve ekin az ola  
 ağırlar yayıla // [50a/2] az ola yağmur tálkalık ola zemân-ı  
 pâdişâhlar harb [50a/3] idüb döküle kan ve eger pusarık olsa bu  
 ay [59a/4] guşsa ve harb çok ola beyne<sup>c</sup>s-selâtin [50a/5] cenk ola  
 harb hem // şuna leşker delim uğraşa ceyş // yemişe âfet  
 [50a/6] irişedür ceyş // dört ayaklu kırıla oñmaz  
 [50a/7] tahıl // galle kıt ola bu yıl her iş kalil // işbu  
 [50a/8] ay içre riğ ola ger katı zengibâr // hind ili  
 kızlık [50a/9] kuvvetdür katı âb-ı cūy şemâr // az  
 ola hem hubûbât [50a/10] ola koz oñad ola çokdur hıyânet hem  
 çekirge ola // [50a/11] galle kıt ola hubûbât ey <sup>c</sup>ammî //  
 gark ola bu yıl

[50b]

[50b/1] deñizlerde gemi // ve eger bu ay yir deprense yayı  
 ıssı ola [50b/2] yağmur ve yemiş çok ola bâbilde ve horāsanda  
 muhalefet [50b/3] bu yıl hastelikler çok ola ve eger çok  
 deprense [50b/4] rûm ili kızlık ve hem tálkalık ola kâfirler çok  
 [50b/5] kırıla ve bâbil ve horāsân ile dahı bu yıl ucuzluk  
 [50b/6] ola ve at çok kırıla kostantinde diyârbekirde hastelik  
 [50b/7] gayet iñen çok ola ve eger donla deprense ol [50b/8]  
 vilâyetde bir şehir harâb ola ve yayı ıssı ola tálkalık [50b/9] çok  
 ola huşûşâ şehir-i bâbilde ve eger deprenürken [50b/10] ya tolu  
 veya yağmur yağsa yıl ucuzluk ola oranuñ [50b/11] pâdişâhı  
 gayrılara galebe ide bâb-ı temmuz orta yaz ayıdur

[51a]

[51a/1] işbu ay otuz gündür bu ayda yemişden şakınmak [51a/2]  
 gerekdür <sup>c</sup>ulemâ bunda bir hikmet söylemişdür eger [51a/3] bir  
 kimesne bir sağıya arpa veya buğday veya [51a/4] nohud veya

tarı ve her hubûbât koysa üstüne [51a/5] ters saçup şu dökse on altıncı gün gecelerde [51a/6] içerü kıosa gündüz taşra çıkarsa on yedinci [51a/7] gün şabah nazaritse her kankısı oñarca gögerürse [51a/8] anı eke gelecek yıl gögermeye yire ekmeye.....[51a/9] biterse dahı sakıydur düşmez bu ayda güneş esed [51a/10] burcundadır on altıncı günü gice on sa'at [51a/11] kalur yigirmi dördüncü gününde gerü kış müci

### [51b]

[51b/1] olmağa başlarsa gayet eyüdü ve eger bu ayda gün [51b/2] tutulsa şu çok ola ve hubûbât az ola begler [51b/3] arasında harb çok ola sipâhiler kırıla her [51b/4] yirlerde ve hem vebâ ola ve bu ayda ay tutulsa [51b/5] yağmur hubûb semâr çok ola şular taşla niçe [51b/6] şehirlerin harâb ide girü güz ve kış faşlarında [51b/7] hastelik ola ve eger gün ağıllansa talhalık [51b/8] ve hem hastelik çok ola nice şâhlar ve nice baylar [51b/9] yohsul ola ve eger ay ağıllansa yağmur hubûb çok [51b/10] ola semâr olmaya yayı ıssı ola [51b/11] ve fitne çok ola ve eger kuyruklu yıldız toğsa envâ' dürlü marazlu çok

### [52a]

[52a/1] ola kırıla hayvân katı ey aşı-ı pāk hem bir ulu [52a/2] dur helāk ve hem talgalık ola ve eger yıldız düşse [52a/3] kızlık ve harb beyne<sup>c</sup>l-mülūk ve envâ<sup>c</sup>-i marazlar çok [52a/4] ola mağrib tarafında sünşek olsa ve şimşek olsa [52a/5] ve ucuzluk ola yıl evvelinde harb ü renc çok [52a/6] ola âhirinde girü eyü ola maşrıq tarafında [52a/7] olsa ol vilâyet yağma ola veyahud elinden [52a/8] çıka yemiş oñad ola mağrib tarafında elegimsagma [52a/9] olsa mağrib şâhiyla mısır şultânı uğraşa

[52a/10] ve mısır şultānı kaçā ve mısır iline yağma ideler bir  
[52a/11] yıldan gerü mısır ilinüñ hāli eyü ola mağribde ve hem

[52b]

[52b/1] °acemde kızlık ve tākālīk çok ola ve eger gögüñ [52b/2]  
maşrık tarafı kızarsa zulm ve fitne ve çekirge [52b/3] ve kızlık  
ve mevt-i müfāce çok ola mağrib tarafı [52b/4] kızarsa frenkle  
ehl-i islām çok cenk ide [52b/5] müselmānlar kāfirleri kıralar  
katı ve gökde [52b/6] °acāyib görünse harb çok ola yayı ıssı ola  
[52b/7] ve ot biçin çok ola ve bağdād şāhı öle il [52b/8] fitne  
tola yıl vebāludur rūmda çeri depreşe [52b/9] ve müsülmānlar  
bir hışār uğurlayalar ve bir ulu kişi [52b/10] öle mağribde  
gökde hayvān şüreti görünse [52b/11] tākālīk ve harb çok ola  
bu ayuñ onına degin

[53a]

[53a/1] gök gürllese mısırdā ve şāmdā ve sevāhilde yağılık  
[53a/2] çok ola ve bir ulu şāh öle fetret ve kızlık ola [53a/3] ve  
hem ulular öle şark hicāz emīnlik ola ondan [53a/4] yigirmiye  
degīn gürllese od ziyān harb çok [53a/5] ola ve illā yemiş  
olmaya illā maşrık ili ve mısır ili [53a/6] ve şimāl ıklımı gayet  
hoşlukdur aşr-ı āhırde gürllese [53a/7] panbuk eyü ola °arab  
fetret ola huşūşā.....[53a/8] ve gürlerken tolu yağsa kış kar  
katı ola [53a/9] lākin ucuzluk ola ve eger bu ayda yıldırım  
düşse [53a/10] hubūb semār kar ve yağmur kış az ola keçi çok  
[53a/11] kırıla ve hem bir pādīşāh öle uğrı harāmī çok

[53b]

[53b/1] ola gökden od yağsa vebā ve envā<sup>c</sup> dürlü hastelikler  
 [53b/2] ve talğa ve çekirge ve kızlık ve envā<sup>c</sup>-i maraz çok  
 [53b/3] ola ve eger bu ayda katı yağmur yağsa galle semār az  
 [53b/4] ola sıtma ser-sāmrū gemiler gark [53b/5] olmak çok ola  
 ve eger katı tolu yağsa harb ölmek [53b/6] öldürmek kırılmak  
 ve emrāz-ı muhtelife çok ola ve eger [53b/7] toprak yağsa ilgi  
 kırıla maşırık şahı helāk [53b/8] ola çerisi çok kırıla ve iklimi  
 talğa ola ve eger [53b/9] kurbağa yağsa ya şogulcan yağsa  
 hubūb ve semār olmaya [53b/10] kızlık ve fetret ve harāmī ve  
 imāretler harābı çok ola [53b/11] ve eger katı toz kopsa harb  
 ve savaş çok ola

[54a]

[54a/1] kanlar çok döküle ve hem denizlerde gemiler çok  
 [54a/2] gark ola ve eger bu ayda pusarık olsa oranuñ [54a/3]  
 leşkeri begine ʿāşī ola ve niceler helāk ola hem [54a/4] il harāb  
 olub yigitler öle ve eger bu ayda katı yıl [54a/5] esse yağmur  
 gör illerinde katı çok ağa kış [54a/6] katı ola hastelik çok ola ve  
 ol yerin şahı [54a/7] helāk ola il talğa ola zulm arta mağrib ili  
 [54a/8] rüm ili kızlık ola ve hem vebā ola işbu yıl nil gayet  
 [54a/9] taşā şāmda bir ʿādil vezir kopa ʿadl-i ayda [54a/10] üç  
 yıl andan gice dünyā berkidür lākin gelen gece [54a/11] ve eger  
 // zelzele olsa katı sa<sup>c</sup>b ola sāl // ölmek

[54b]

[54b/1] öldürmek çok ola intikāl // hem vebā durur halāyık  
 [54b/2] nā-muradnice biliş yād ola bilişe yār // korkulu ola  
 [54b/3] halāyık yiye pāk // talğalık ola bu yıl yakalar  
 ola [54b/4] çāk // ey nice şehirler yıkıla ola harāb //  
 miḥnetdür [54b/5] diledür bi-hisāb // ve eger dün içinde

deprende [54b/6] mışır şād ola bābil ḥorāsan tālkalık ola gerü [54b/7] tız geçe bāb-ı āb soñ gūz yay ayıdur [54b/8] günler otuzdur ağıstos dirler ğayet ıssı [54b/9] dur şovuk nesneler yemişler yimek eyüdü cımā<sup>c</sup> itmekden [54b/10] buz yimekten ve şovuk yıl tıķınmakdan şakınmak gerek [54b/11] evvel gūni şuşumağa başlar bu ayda güneş sūnbüle

[55a]

[55a/1] burcunda olur on üçünci gicesi sa<sup>c</sup>at on [55a/2] bir olur on beşinci gūni ḥazret-i meryem ana vefāt [55a/3] itdi yigirmi altıncı gūni ıssılar sākin olur şāmda [55a/4] mennile selva yağmaya başlar yigirmi tıķızıncı gūni [55a/5] ve eger bu ayda gūn tıtulsa bir ulu pādīşāh öle [55a/6] tālkalık ola uğrı ḥarāmī ğuşsa kayğu ḥalk [55a/7] arasında çok ola <sup>c</sup>arabda ve bābilde ḥastelik [55a/8] ve şavaş çok ola yağmur ve arpa ekin narḥ orta [55a/9] ola ve eger bu ayda ay tıtulsa bābili dūşmān almağa [55a/10] kaşd ide ḥarb cenk çok ola niçelerüñ [55a/11] başı gide <sup>c</sup>ākıbet şultānuñ ili üstün

[55b]

[55b/1] ola ve dūşmeni heb kıra andan soñra şultān ola [55b/2] tahta geçe oğlı şultān ola yine ve illā şām [55b/3] kıtlık ola ve hem ḥastelik ola ve kış ve fetret ola [55b/4] rūm ili sağlık ola <sup>c</sup>acem fetret ola bu ayda [55b/5] gūn ağıllansa yedi yıl tālkalık ola ḥalk [55b/6] ta<sup>c</sup>ab olalar iḥtilāf çok ola <sup>c</sup>arab ortasında [55b/7] maşrıķdan bir şāh kopa yürüye vilāyet ḥayl içinde [55b/8] lākin ucuzluk ola ve eger bu ayda ay ağıllansa yağmur [55b/9] az ağa lākin ḥubūb şemār hem ḥayvānāt ve hem [55b/10] şıḥhat ve selāmet hadden işe ğayet mūbārek [55b/11] yıldur bu ayda kıyruklu yıldız tıķsa cem<sup>c</sup> ola

[56a]

[56a/1] leşker begim ender-<sup>c</sup>ıraq kim aña sultān çalışa [56a/2] ittifāk şol-<sup>c</sup>adar cenk ola kim kan ola şu [56a/3] gövde-i kan götüre ey bahtlu çok ola kayğu ferāh [56a/4] göç oladur bir ulu sultān cihāndan gidedür [56a/5] uğrı harāmī kahtalık çok ola dirilige sultān [56a/6] ili üstün oladur eger ol hālde tolu yağa emrāz-ı [56a/7] muhtelifē çok ola amma ucuzlukdur ve eger bu ayda [56a/8] yıldız düşse hubüb nebātāt eyüdü lākin uğrı [56a/9] harāmī çok ola ve eger bu ayda elegimsağmal görünse [56a/10] ıssılar hastelikler ve hastelikler ölmek ve öldürmek her yirde çok [56a/11] ola nice başlar ve nice kal<sup>c</sup>alar alına ve eger bu ayda şimşek

[56b]

[56b/1] görünse uğrı harāmī ve <sup>c</sup>avānlık harb ve cenk [56b/2] ve yırtıcılar çok ola her yirde ve hem emrāz-ı muhtelifē [56b/3] ola ve eger gökde taraf taraf kızarsa hubüb [56b/4] ve semār çok ola kış ve kar katı ola ve hem harb [56b/5] cenk çok ola ve eger bu ayda gökde <sup>c</sup>acaba [56b/6] görünse tahıl oñad ola ve gayet ucuzluk ola [56b/7] arz her.....hicāzda gayrısı talğalık ölmek [56b/8] öldürmek ve hem vebā ve hastelik çok ola bu ayda [56b/9] gökde canavar şüret görünse ucuzluk [56b/10] ola ve illā bir ulu şah öle talğalık yıl āhiri [56b/11] gerü eminlik ola ve emrāz çok ola ve eger bu ayda

[57a]

[57a/1] gök gürllese yigirmisindeñ bir vezir dutalar [57a/2] il fetret ola ve hem kıtlık ola fışk ve fesād [57a/3] envā<sup>c</sup> dürlü ola

hastelikler ve hātunlar oğlan bırakmak [57a/4] çok ola orta güz ve güz şöñ ayda çok [57a/5] ola lākin bağ ve nebātāt eyü ola yigirmisinden şöñra [57a/6] gürlese pādīşāhlarda ʿadāvet çok ola ve [57a/7] nice iklimler yıkıla ve baʿzılar ayıtmışlar ay gürledikde [57a/8] gürlese bu zikr olunan ahvāl gelicek yıl ola [57a/9] ve eger bu ayda yıldırım düşse yayı ıssı ola bir şāh [57a/10] cenkde düşse il talğa ola ve eger bu ayda od [57a/11] düşse talğalık ve eminlik ve kızlık ve kar

[57b]

[57b/1] ve kış ve yağmur yağa şular çok ola ve nice [57b/2] ekinler çürüye ve yemiş az ola ve emrāz ve kıtlık çok [57b/3] ola ve eger katı tolu yağsa talğalık ölmek öldürmek [57b/4] ve kızlık ve emrāz-ı muhtelif çok ola ve eger gökden [57b/5] kızıl toprak yağsa uğrı harāmī ve kızlık [57b/6] eminlik çok ola huşūşā ki mısır ile frenk [57b/7] ikliminde ola ve eger bu ayda kurbaga veya şogulcan [57b/8] yağsa ʿada depreşe leşker ile uğraşa guşsa [57b/9] çok ola hastelik talğalık ve hem kızlık ola [57b/10] yıl şöñunda ve eger bu ayda katı toz kopsa şular [57b/11] ve ekinler az ola talğa ve zelzele hadden çok ola

[58a]

[58a/1] ve eger bu ayda pusarık olsa begler ortasında cenk [58a/2] çok ola ve hem kızlık ola ve hastelik ola yaʿni vebā [58a/3] çok ola ve eger bu ayda katı yıl esse çok ziyān [58a/4] ide ilki kırıla kızlık ola ve eger tolu çok yağsa ekin [58a/5] ve bağ ot üç yıldāñ kahtalık ola ve yol urucu [58a/6] havāric oladur çok ziyān bu biñbir yirde ola [58a/7] hüküm sürer tamam olmaz naşihata muhtac kış [58a/8] ordan tuta hem uzak ola ve eger bu ayda zelzele ola [58a/9] hastelik talğa yayıla

cihān tōla kış ayları gelüb [58a/10] çok ekin çürüye şāmda  
kuṭṭā<sup>c</sup> olub ve hem [58a/11] havāric dūrüye ve eger  
deprenürken gürlese gök

[58b]

[58b/1] kış katı ola bābil ilinde hem çok fetret ola [58b/2] ve  
eger dūn içinde deprenürken her tahıl ola ucuz [58b/3] bol hem  
semār belā uğrı harāmī çok urabol çeri [58b/4] yavlaḳ kırıla  
‘ākıbet sultān ili üstün ola [58b/5] bāb-ı ilüñ ilk güz ayıdur  
[58b/6] otuz gündür bu ayda hükm sevdānuñdur tatlılar [58b/7]  
[ ve semüzler yimek eyüdü lākin şıgır etinden ve bir yandan  
[58b/8] hāmmāma varmaḳdan hazır gerekdür ve ekşiler [57b/9]  
yimekden şakınmaḳ gerekdür ve beşinci günü hāzret-i [58b/10]  
zekerıyyā as anadan toḡdı ve sekizinci günü [58b/11] hāzret-i  
meryem as anadan toḡdı toḳuzuncı günü

[59a]

[59a/1] atası ve anası dünyādan gitdi ve onuncı günü gün [59a/2]  
kararına varır on dördüncü günü ‘idu<sup>c</sup>ş-şalib [59a/3] olur  
mezbūr ‘id<sup>c</sup>ül-yevm-i aḫad gelse yıl eyü gele [59a/4] yağmur ve  
yemiş çok ola ve harb havādiş çok [59a/5] ola siyyema  
müsülmānlarıyla benī aşfer firenk ortasında [59a/6] çok ola ve  
emrāz çok ola yevm-i işneyn gelse [59a/7] yıl ucuzluk ola ve yıl  
āḫirinde ‘asakir cem<sup>c</sup> olub [59a/8] harb çok ola çinde ve  
baḡdadda ve yemende ve her [59a/9] yirde ve maḡribde bir şāh  
çıḳa dükeli ıḳlımı duta ve yevm-i [59a/10] şelāseye gelse ḫubūb  
oña zeyt oñmaya ve harb [59a/11] öküş ola daḫı cerād illā  
etmiye ziyān ve yevm-i erba<sup>c</sup>a

[59b]

[59b/1] gelse talğa ve harb haddeden aşā ve yevm-ül-ḥamisün  
 [59b/2] gelse qar ve kış ve berd katı ola zükām ve envā<sup>c</sup>-i  
 [59b/3] emrāz çok ola ve hem bir şāh dünyādan gide lākin  
 [59b/4] ucuzluk ola ve yevm-ül-cum<sup>c</sup>aya gelse yağmur öküş  
 [59b/5] ola ve nice yirde ḥarāblık ide arpa oña ve buğday  
 [59b/6] olmaya ḥayvānāt çok kırıla ‘asker cem<sup>c</sup> ola katl [59b/7]  
 çok ola ve yevm-i sebtine gelse ucuzluk ola kış [59b/8] olmadın  
 şöyle ‘avānlık çok ola ve bu ayda güneş [59b/9] mizānda olur  
 on altıncı günü gece ve gündüz beraber [59b/10] olur  
 yigirminci günü şu ağaç butağından özdekine [59b/11] ire ve  
 eger bu ayda gün tutulsa bir ulu şāh

[60a]

[60a/1] öle harb ve talğalık çok ola maşrıkdā çeri dirile [60a/2]  
 yād ile girüb uğraşa çok adamlar kırıla maşrıq [60a/3]  
 tarafında āhir tarafa kaça ve eger bu ayda ay tutulsa [60a/4]  
 yağmur ve şu az ola lākin kış katı ola ḥubūb [60a/5] ve semar  
 ola ve evlād hastalığı öküş ola ‘adl çok [60a/6] ola lākin  
 yaramaz adamlar belüre sultan bunları kıra [60a/7] mağribde  
 dahı arz-ı ‘acemde harb ve cenk çekirge [60a/8] çok ola rūmda  
 ve deñiz kenarında bir kal‘a [60a/9] yıkıla ve eger bu ayda gün  
 ağıllansa iki ‘asker uğraşa [60a/10] at ayağından eşe bir ulu şāh  
 düşe ölmek [60a/11] ve öldürmek talğalık uğrı ḥarāmī ve hem  
 hastelik

[60b]

[60b/1] ve kızlık çok ola lākin yıl soñı eminlik ola [60b/2] bir  
 şāh kaça ka‘leye düşe soñra çıkalar öldüreler [60b/3] ve eger bu  
 ayda ay ağıllansa yağmur ḥubūb ve semār [60b/4] galle nebātāt

az ola ve illā çekirge ola ziyān etmeye [60b/5] deñizde çok  
gemi ğark ola ve eger bu ayda sacıu [60b/6] yıldız toĝsa  
yaĝmur az ola fetret ola ʿākıbet [60b/7] şāh olan ili üstün ola ve  
eger bu ayda gökden [60b/8] yıldız düşse hayvānāt kırıla  
deryāda gemiler [60b/9] ğark ola düşdügi yirde bir şāh öle ili  
talĝa [60b/10] ola ve eger elegimsaĝmal olsa taraf-ı şarkda  
ucuzluk [60b/11] ola evrenüñ kâfiriyle uğraşa kâfir katı kıra

[61a]

[61a/1] ve kış ordan başlaya ʿacemde uğrısı çok ola bābilde  
[61a/2] ehvāz şāh uğraşa gāh gāh maĝrib tarafından ola [61a/3]  
ol vilāyetde uğrı ħubūb ve şemar nebātāt çok [61a/4] ola  
ħastelik vebā mısırdā veya diyārbekirde çok [61a/5] ola ve eger  
bu ayda maĝrib tarafında şimşek olsa [61a/6] saĝlık ve eminlik  
ola menāfiʿlü yaĝmur çok ola [61a/7] yıl bereketlü ola ħalkuñ  
dili eyü ola ve eger bu ayda [61a/8] gök kızarsa yıl evvelinde  
kıtlık ve fetret ola āħiri [61a/9] ħoşluk ola ve eger bu ayda  
gökde ʿaceb görünse [61a/10] kış eyüdü başlaya uşak ve hem  
sığır kırıla bu yir [61a/11] ucuzluk ola evet soñra üç yıl kıtlık  
ola rümde

[61b]

[61b/1] ve koştantinde.....maĝribde berr ü bahırda fetret  
[61b/2] ola ve her yirde çok ola ve eger bu ayda gökde [61b/3]  
hayvān şüreti görünse raʿiyyetler beglerden yüz çevire [61b/4]  
begler dahı bunlara çok göç ideler uruş toķuş [61b/5] çok ola  
nā-gāh sultān er adına ve bu ayuñ [61b/6] onuna ve on ikisine  
degin gürlöse gök dürlü dürlü [61b/7] umulmadık nesneler  
belüre bir ʿacebdür ki ol gök [61b/8] gürlödügi avāzı işiden  
kimesne süci renci [61b/9] ola içenlere beyāz hayvānları kırıla

adamlar dahı [61b/10] istimâ<sup>c</sup> ve uğrı ve göz ağrısı ve envâ<sup>c</sup>-i emrâz çok [61b/11] ola kış kar buz ton katı ola ve ılkı çok kırıla

[62a]

[62a/1] hayvânât ve şemâr çok ola ağaçlara âfet irişe [62a/2] ve onundan yigirmiye degin gürlese vebâ ola şemâr [62a/3] ve galleye âfet irişe yigirmiden otuza degin olsa [62a/4] eminlik ve ucuzluk ve sağlık ve her nesne murâd üzre [62a/5] ola ve eger bu ayda yıldırım düşse yağmur ve hubûb [62a/6] ve şemâr çok ola ve hem ucuzluk ola lâkin [62a/7] harb ve cenk ölmek öldürmek çok ola ve eger [62a/8] gökden od düşse yağmur hubûb şemâr [62a/9] çok ola ve hem ucuz ola lâkin harb ve cenk ölmek [62a/10] ve öldürmek çok ola ve pâdişâha envâ<sup>c</sup> dürlü marâz [62a/11] irişe ve koyun kırıla katı yağmur yağa gayet ucuzluk

[62b]

[62b/1] ola lâkin ile ve pâdişâh ve yâd yağı gire çok [62b/2] zahmet vire amma tiz çıka gide ve eger bu ayda katı [62b/3] tolu yağsa yağmur hubûb çok ola ve hem ucuzluk [62b/4] ola lâkin emrâz-ı muhtelif çok kırıla bir ulu beg [62b/5] düşe öle ve eger bu ayda gökden kızıl toprak [62b/6] yağsa zulm çok ola yıl kurak ola yağmur hubûb [62b/7] nebâtât az ola ve eger bu ayda kurbağa yağsa veya [62b/8] şogulcan yağsa envâ<sup>c</sup>-i marâzlar ve talgalıklar çok ola [62b/9] şöni eminlik ola ve eger bu ayda katı toz kopsa [62b/10] galle hubûb ve şemâr gayet ucuzluk ola lâkin [62b/11] cenk huşûmet çok ola yıl âhiri eminlik ola

[63a]

[63a/1] ve eger bu ayda busarık olsa pādişāhlar yağılık eyleyeler [63a/2] ölmek ve öldürmek guşsa ve kaygu çok ola ve eger [63a/3] bu ayda katı yıl esse hubūb semār oña ve ucuzluk [63a/4] ola ve begler arasında harb çok ola yād yağı gire [63a/5] çok zahmet vire bu ayda yir deprense kıtlık [63a/6] ve hastelik öküş ola hem bir ulu beg öle ve eger [63a/7] dūn içinde deprense yağmur çok yağa şular taşā [63a/8] ekin oñad ola kūhistān ve zengibār katı vebā [63a/9] ola ve eger muharrem ayı yekşenbe gününe görünse [63a/10] yağmur çok ola ekin āfetlü ola hayvān çok [63a/11] telef ola işbu haste olan kişi tiz sıhhat bula

[63b]

[63b/1] ve eger düşenbe günde görünse hubūb fevākih ola [63b/2] lākin vebā halkı.....bu gün yeñi giymek ve evlenmek [63b/3] ve oğul evermek ve kız çıkarmak ve ağaç dikmek ve şan'ata [63b/4] başlamak bu cümle eyüdü baş yumak ve hāmmāma girmek [63b/5] ve düğüne varmak yaramazdur bu gün haste olan [63b/6] tiz sıhhat bula ve eger şehşenbe gününe görünse [63b/7] elbette yemişe āfet irişe ve tolu çok yağa hayvān [63b/8] çok kırıl ve ulu kişiler çok öle ot içen [63b/9] ve kan alduran rahmet bula ve eger çehār-şenbe günü [63b/10] görünse kış uzak ola hubūb ve semār [63b/11] oña lākin almak ve şatmak aşşılı olmaya ve eger penç-şenbe

[64a]

[64a/1] günü görünse bābil ili kıran ola cinler ademe [64a/2] çok ziyān ideler yıl bulutlu ola sefere gitmek [64a/3] ve yeñi yurt tutmak eyü ola ve eger bu gün [64a/4] haste olsa tiz sıhhat

bula ve eger āzine gününe [64a/5] görünse hastelik ve kıtlık ve  
zulm çok ola [64a/6] nicesi harāb ola ve yemiş ağacına āfet irişe  
[64a/7] tırnak kesmek ve yeñile işe başlamak eyüdüdür [64a/8] ve  
eger bu günde haste ola melūl olan bugün [64a/9] tiz şifā bula  
ve eger şenbe günü görünse kış [64a/10] katı ola hastelik çok ola  
rūm ilinde ʿarab [64a/11] ili selāmetlik ola ʿıraqda harb çok ola  
ve bu

[65a]

[65a/1] günde haste olan tiz şıḥḥat bula beglere [65a/2] varmak  
ve bey<sup>c</sup> ü şirā<sup>c</sup> eylemek eyüdüdür ata binmekden [65a/3] şakına ve  
yeni nesneler tutmak [65a/4] eyü degüldür

**oizini**

# A

ab: A su

ā. 1b6, 54b7

ābādān: F şen, mamur, bayındır

°ā. 23b10

°abā: A yünden yapılmış kaba kumaş, aba

°a. 38a2

abril: nisan

a. 17b5, 36b5

a.-de 6a5

°acaba: A şüphe ve tereddüt bildiren edat, acaba

°a. 56b5

°acâyib: A çok tuhaf şey, anlaşılmaz

°a. 8a3, 14a6, 25a7, 30a6, 39a3, 52b6

°aceb: A acaba

°a.13a2, 15b8, 20b1, 31a5, 34a9, 43a2, 48a11, 61a9

°a.-dur 61b7

°acem: A iranlılar

°a. 4b4, 20b6, 29a6, 30a8, 38a3, 41b4, 42a4, 43b2, 45a7, 46a7, 46b6, 47a5, 55b4

°a.-de 37a9, 43b1, 46b4, 52b1, 60a7, 61a1

ac-: yıkmak

a.-a 14a11

acı: acı

a. 23b1, 37a1

a.-sı 26a7

aç-: açmak

a.-ar 6b9

a.-ı 2b14

a.-ub 32a10

açıĝ-: açık

a.-adur 39b4

açılmaĝ-: açılmak

a.-a 27b10

açlık: açlık

a.dan 35b2

açuk: açık

a. 4a45, 18a5

a.-dur 19a8

açul-: açılmak

a.-ur 23a7

ad: ad, isim

a.-ı 3a33, 3b39, 23a1, 23a9, 37b5

a.-ına 61b5

a.-ını 2b23

āda: A düşmanlar, yağılar

āa. 57b8

adam: adam

a.-lar 47a2, 60a2, 60a6, 61b9

ādāvet: A düşmanlık, yağılık

āa. 26b7, 49a1, 57a6

aded: A sayı

āa. 27b1

adem: adam, insan

a. 2b24, 4b8, 7a8, 10a9, 36b9

a. -de 10a1

a. -den 3a27

a. -e 44a2, 64a1

a. -ün 4a46

adem: A yokluk

āa. 41a11

ādil: A doğruluk gösteren

āa. 8a5, 54a9

ādil: A adalet

āa. 46b8, 54a9, 60a5

āa. -i 7a11

ādil-ı eminlik: A doğru adalet

āa. 37b7

ādū: A düşman, yağı

āa. -dan 48a5

afat: afet

a. -dur 41a1

afet: afet

a.-14a2, 14b5, 17b7, 24a5, 26a7, 31a11, 35b4, 37b4, 39b8, 45a1, 45a11, 50a5, a.-i 12a3, 31b6, 38a3

āfet: A afet, büyük felaket, bela bkz. afat

ā. 14b11, 35b10, 62a1, 62a3, 63b7, 64a6, ā. -lū 63a10

afitâb: A (âf-tâb) güneş

a. 45a11

ağa: ağa

a. 49b7, 53b9

ağac: ağaç

a. 5a9, 59b10, 63b3

a. -ına 64a6

a. ıyla 49b5

a. -dan 3b38, 41a2

a. -lar 4b3, 8a4, 24b8, 30b1

a. -lara 27b2, 27b7, 62a1

ağar-: ağarmak

a. -sa 49b3, 49b5

ağıllan-: ay harmanlanmak, halelenmek

a. -sa 6b9, 7a2, 12a9, 12b3, 18b2, 18b6, 24a5, 24a8, 28b6, 28b8, 32b1, 32b2, 32b4, 32b5, 37b2, 37b6, 42a5, 42a7, 46b5, 46b7, 51b7, 51b9, 55b5, 55b8, 60a9, 60b3

agrı: acı

a. 40b6, 46b2

a. -lar 50a1

a. -sı 18a2, 24a10, 28b7, 32a3, 61b10

ağu : zehir

a. -sın 28a4

ağustos: agosto

a. 54b8

ağ(ı)z: ağız

a. -ı 2b14

ah: ah, yazık

a. 13a3

aḥad: A bir, kimse, kişi

a. 59a3

aḥbār: A haberler

a. 16a2

aḥī: ahi

ā. 3a34

aḥir : nihayet, son

a. -inde 5b9

a. -i 26b2, 31a9

aḥir: A nihayet, son olarak

ā. 23a4, 28b5, 38a10, 60a3

ā. -de 53a6

ā. -i 31a7, 56b10, 61a8, 62b11

ā.-inde 34b4, 35a8, 52a6, 59a7

ahiret: ahiret

a. 4a43

ahlat: ahlat

a. 32a2

Ahmed: Ahmed

A. -üñ 4a52

ahvâl: A. haller, durumlar

a. 57a8

a. -i 36a8, 49a6

Ahuvâz: Ahuvâz

A. 19a9

Ahvâr: Ahvâr

A. 38a9

ak: beyaz

a.31b10

ak-: akmak

a.-a 49a3

a. -ar 2b14

°akıbet: A netice, son

°a. 12a7, 25a1, 29b2, 30b3, 55a11, 58b4, 60b6

°akreb: A akrep

°a. 5b4

akuk: A anasına, babasına itaat etmeyen;gebe, hayvan

a. 41b10

ala: alaca, karışık renkli

a. 13b10, 43b9, 48a5,

alâim: A nişanlar, belgeler

a. 10b1

°alâmet: A iz, işaret

°a. 25a9, 39b2

aldur-: aldirmek

a.-an 63b9

°alef: A hayvan yemi

°a. 18a8, 18a11

°âlem: A dünya, cihan

- °a. 1b4, 2b15  
 °a.-e 37b5  
 °a.-ün 4a46  
 °alem: A nişan, alamet  
 °a. 29b4, 48a1  
 °alev: A alev  
 °a. 7a1  
 alın-: alınmak,  
 a.-a 56a11  
 Allah: A Allah  
 A. -ısın 23b4  
 al-: almak  
 a.-ub 20b4  
 almağ-: almak bkz. almak  
 a.- a 55a9  
 almak: almak  
 a. 63b11  
 a.-dur 28a4  
 alt: alt  
 a.-ına 6a1, 11a5  
 altıncı: altıncı,  
 5a11, 11a6, 17a7, 23b1, 27b6, 28a5, 39b2, 46a9, 51a5, 51a10,  
 55a3, 59b9  
 a.-da 8b2  
 altındağ: altındaki  
 a. 28a1  
 altmış: altmış  
 a. 5b4, 5b5  
 altun: altın  
 a. 2b11  
 amân: A emînlik, korkusuzluk,  
 a. 6a9, 13a11  
 °amel: A amel, iş, niyet  
 °a. 16a2  
 amma: A ama,  
 a. 5a3, 24b8, 41a3, 56a7. 62b2  
 °ammi: A °amm: amca  
 °a. 50a11  
 °amū: A amca

°a. f3a10

aña: ona

a.-a 2b24, 4b9, 16b3, 17a2, 56a1

ana: anne

a. 55a2

a.-dan 58b10, 58b11

a.-sı 59a1

°anber: A ada balığının bağırsaklarında, toplananyumuşak, yapışkan ve misk gibi, kokan, kül rengine bir madde; güzel koku

°a. 15a10, 15b1

anda: orada

a. 12a9, 36b4

a., dur 3a31

andan: ondan, ondan dolayı

a. 2b24, 3a33, 3b39, 4a48, 17a9, 23b7, 36a2, 54a10, 55b1

anı: onu

a.2b17, 22b5, 51a8

añ-: anmak

a.-arsam 3a27

anuñ: onun

a.-dur 46a4

añsızın: ansızın

a. 16b1, 21a6, 37b9

añun-çün: onun için

a. 17b2

ara: ara

a.-da 10a2

a.-sında 10a10, 10b4, 14b4, 18b5, 21a3, 25b8, 26a8, 30b2, 37b10, 39a4, 49a8, 51b3, 55a7, 63a4

°arab: A arap

°a. 4b4, 30b2, 43b3, 46b5, 47a1, 48b3, 53a7, 55b6, 64a10

°a.-da 18a10, 34b3, 35a2, 55a7

ārām: A verem

ā. 14b9

arāz: A varlığı başkasına ihtiyaç duyan

a. 10a10

°arb: A arap

°a. 7a2, 26a2

arın: arınmak

- a.-a 22b3
- arpa: arpa  
a. 7a11, 8a4, 8b8, 9a3, 10a6, 18a11, 19a1, 20b2, 44b4, 46b6, 49b9, 51a3, 55a8, 59b5
- art-: artmak, ziyadeleşmek  
a. -a 7a1, 15a10, 27b3, 38a7, 45b7, 47b9, 49a4, 54a7  
a. -ar 29b8, 36a1
- artmağ-: artmak  
a. -a 5b8
- artuk: artık  
a. 5b7, 36b4
- artur-: artırmak  
a. -a 13b10
- °arş: A arş  
°a. 1b6
- °arz: A yeryüzü  
°a. 7a2, 18b5, 48b3
- arz: A yeryüzü  
a. 1b6, 25b5, 56b7  
a.-ı 37a9, 60a7
- ârz-ül yemen: Yemen  
a. 12a3
- °asâkir: A asker  
°a. 44b8, 49b2, 59a7
- aş-: asmak  
a.-alar 1b7
- aşfer: A koyu sarı  
a. 59a5  
a.-ı 29b6, 52a1
- aşşı: fayda  
a. 48b11
- aşşılı: faydalı  
21b8, 63b11
- °aşi: A karşı gelen; haydut  
°a. 34a8, 48a2, 54a3
- °asker: A asker  
°a. 9b2, 20a4, 38a7, 39a11, 44a6, 59b6, 60a9  
°a.-dür 25b7
- aşl: asıl

a. 4b7

aş: yemek

a. 16b10

a.-dan 23a7

a.-a59b1

aşıkār: A açık, belli

a. 4a51, 40b2

°aşr: A on sayıdan birini alma, dokuza bir ilave ile, on etme

°a. 43b4

āşüb: F kargaşalık, karıştırıcı

ā. 12a5

at: at

a. 6b7, 250b, 642b6, 43b4, 45a, 60a10

a.-a 65a2

ata: ata

a. 12a1

a.-sı 59a1

a.-sına 20a3

atıl-: atılmak

a.33b5

°a. 35a6, 35b8, 44a10, 46b3, 56b1, 59b8

°a.-lar 18a8

avāz: A ses, seda

a. 61b8

°avrat: A kadın

°a.-lar 8b3, 30a7

°a.-lara 29a7, 31a4

°avret: A kadın

°a. 20a3

°ayān: A belli, açık, meydanda

°a. 19a2

ay: ay

a. 4b6, 6a2, 7a2, 9a9, 9b5, 10b5, 11b4, 11b9, 12b2, 12b9, 13a10, 14b7, 15a5, 16a3, 16a10, 16b7, 18a10, 18b5, 20a1, 32b5, 34b11, 37a11, 37b6, 38a5, 39b1, 41a8, 41a8, 42a3, 42a7, 43b7, 46a3, 46a3, 46b2, 46b7, 49a6, 49b5, 49b8, 49b11, 50a3, 50a8, 50b1, 51a1, 51b4, 51b9, 52b11, 55a9, 55b8, 57a7, 60a3, 60b3

a.-da 4b1, 4b9, 5a2, 9b3, 9b4, 9b11, 10a5, 10a9, 10b11, 11b1, 12a10, 14a2, 14b11, 15a4, 15a8, 15a10, 15b5, 15b11, 16a8, 16b1, 16b8, 18a5, 18a7, 20a9, 21b5, 21b7, 21b10, 22b2, 23b4, 23b7, 24b4, 25b10, 26a1, 26a5, 26a9, 27a5, 27b2, 27b9, 28a6,

29b10, 30a4, 30a11, 30b3, 30b5, 30b7, 30b9, 30b11, 31a2, 31a5, 31a7, 31a10, 31b3, 32b1, 31b7, 33b4, 33b7, 34b5, 35a5, 35a7, 35a9, 35a11, 35b2, 35b4, 35b7, 35b9, 36b11, 37a2, 37a11, 37b2, 37b6, 37b8, 38b6, 38b11, 39a2, 39a6, 39b4, 39b6, 39b9, 39b11, 40b3, 40b5, 40b7, 40b10, 41a1, 41b7, 41b9, 43b10, 44a5, 44a7, 44b3, 45a3, 46a3, 46a10, 46a11, 47a10, 48b4, 48b7, 49b3, 51a1, 51a9, 51b1, 51b4, 53a9, 53b3, 54a2, 54a4, 54a9, 54b11, 55a5, 55a9, 55b4, 55b8, 55b11, 56a7, 56a9, 56a11, 56b5, 56b8, 56b11, 57a4, 57a9, 57a10, 57b7, 57b10, 58a1, 58a3, 58a8, 58b6, 59b8, 59b11, 60a3, 60a9, 60b3, 60b5, 60b7, 61a5, 61a7, 61a9, 61b2, 62a5, 62b2, 62b5, 62b7, 62b9, 63a1, 63a3, 63a5

a.-dur 19b11, 41a3, 4b3, 4b5, 4b8, 10b11, 16b7, 23a5, 27b1, 31b11, 36b5, 41b6, 46a3, 50b11, 54b7, 58b5

a.-ı 31b2, 32a1, 57a9, 63a9

a.-iñ 6a10, 8a10, 23a9

a.-ları 58a9

a.-uñ 17b1, 19a11, 23a5, 23a11, 39a9, 61b5

ayağ: ayak

a. 2b13

a.-ından 60a10

a.-ı 27a8, 41a7, 41a10

ayaklı: ayaklı bkz. ayaklu

a. 39b9

a.-lar 10b10, 48b1

ayaklu: ayaklı bkz. ayaklı

a. 50a6

a.-lar 19b1, 22b8

ayâ: F şüphe ve tereddüt bildiren edat

ayıt-: demek, söylemek,

a.-muşlar 57a7

ayruğı: başka, diğer, gayrı

a.-ı 4a43

az: az

a. 7a3, 7b10, 8a4, 11a9, 14b5, 15b2, 15b4, 16a9, 18a4, 18b1, 27b3, 36b2, 37a7, 40b1, 43b1, 44a8, 44a8, 44b1, 45a1, 46b2, 48a4, 48b10, 50a1, 50a2, 50a9, 51b2, 53a10, 53b3, 55b9, 57b2, 57b11, 60a4, 60b4, 60b6, 62b7

°azâ: A sabır

°a. 36a1

azacık: azıcık

a. 38b5

azard-: azartmak

- a.-andur 28a6  
 azîne: F bayram günü, cuma günü  
 a. 64a4  
 °aziz: Akutsal  
 °a. 47a7  
 °azm: A kasıt, niyet  
 °a. 6a8, 9b2  
 °azîm: A büyük, ulu, ırî  
 °a. 19a9, 47a2  
 a. 13b4  
 a. 8a2

## B

- bab: F kapı  
 b.-ı 4b53, 10b10, 16b6, 27a11, 41b5, 50b11, 54b7, 58b5  
 babil: babil  
 b. 6b2, 6b5, 7b4, 7b8, 7b9, 9b7, 10b9, 12b3, 13b5, 13b9, 18b8, 19b9, 20b6, 31a1, 33b9, 38a2, 39b4, 41b2, 42b1, 45a6, 45a10, 45b1, 50b5, 54b6, 58b1, 64a1  
 b.-de 25b11, 38b1, 39b6, 42b7, 46b4, 50b2, 50b9, 55a7, 61a1  
 b.-i 55a9  
 b.-iñ 9b8  
 bād: F yel, rüzgār  
 b. 1b6  
 b.-sın 3a28  
 b.-ı 5a6, 39b11  
 ba°id: A uzak, ırak  
 b. 13a8,  
 bağ: F bağ, bahçe  
 31b4, 57a5, 58a5  
 , b.-da 31b11  
 bağdad: A bağdad  
 b. 18b5, 18b11, 43b4, 52b7, 59a8  
 bahār: F kışla yaz arasındaki mevsim  
 b. 22b3, 32a8, 38b4  
 , b.-da 21b11  
 baħr: A deniz, büyük göl veya nehir

- b. 1b7  
 , b.-da 61b1  
     b.-ine 2b20  
 , b.-le 1b4  
 baht : F baht, talih  
     b.-ı 23b10  
 bahtlu: F bahtlı, talihli  
     b. 49b6, 56a3  
 baht-var: F bahtlı, talihli  
     b. 6b6  
 bahil: F serseri, başıboş, eli değneksiz çoban, yularsız deve  
     b. 31b5  
 baht: A şanslı  
     b. 8b9  
 bak-: bakmak  
     b.-ar 2b14  
 baki: A daimi, kalıcı  
     b. 4a43  
 bal: bal  
     b. 2b14, 8b7, 22a3  
 balçık: çamur  
     b. 2b22  
 balgam: balgam  
     b. 16b8  
     b.-ı 16b9  
     b.-uñ 32a2  
     b.-uñdur 23a6  
 balık: balık  
     b. 3a36  
     b. lar 24b1  
 bari: A Hz.Allah, yaratan  
     b. 3a27  
 bari: F hiç olmazsa; hasılı; keşke  
     b. 36b7  
 bars: A fars  
     b. 13b6, 18b8  
 bas-: basmak  
     b.27a7  
 baş-: basmak

b. 41a7, 41a9

.baş: baş, kafa, başkan

b. 9b6, 9b7, 19b10, 26a4, 32a3, 36a10, 63b4

b. a 9b10

b. -dan 9b10

b. -ı 4b8, 55a11

başla-: başlamak

b. 63b4, 64a7

b.-lar b. 5a11, 5b9, 17b1, 20a7, 22a11, 27b10, 28a1, 27b3, 27b8, 54b11, 55a4, 56a11

b.lar. 11a8, 23b7

b.-larsa 51b1

b.-laya 61a1, 61a10

b.-yıcık 5b8

bay: bey, ulu kişi

b. 3b42, 19b1, 49b11

b.-lar 51b8

bayğı: önceki, eski, eskisi

41a9

bayram: bayram

b.-ıdur 32a11

ba<sup>c</sup>zı: A bir kısım, bazı

b. 5a4, 11b4, 11b5, 15b2, 34a3, 39b11, 49a2

b.-lar 57a7

bed: F fena, yaramaz, kötülük

b. 14b3

beg: bey

b. 3b41, 6a15, 10b7, 14a8, 16a3, 20b4, 23b10, 29a8, 34a7, 34b11, 35a2, 37b5, 44a2, 44b9, 62b4, 63a6

b.-ine 54a3

b.-ler 10a10, 10b3, 12b8, 21a4, 22a10 22b5, 22b6, 36a11, 37b10, 39a4, 44a8, 48b8, 51b2, 58a1, 61b4, 63a4

b.-lerde 37a4

b.-lerden 61b3

b.-lere 13a3, 13a11, 65a1

b.-leri 29b1, 37a10

b.-lerine 7a2

b.-lerini 22a9

b.-leriñ 42b8

b.-lerüñ 37b2

- b.-i 47b2  
b.-üm 46b10  
begen-: beğenmek  
b.-mez 2b10  
belâ: A müsibet, afet, ceza, keder  
b. 12b4, 20b5, 29a7, 47a1, 58b3  
b.-da 38a7  
bele: bela,  
b. 42a3  
bellü, belli  
b. 9a11, 30a7, 30a10, 36a6, 45b9, 47a9, 48b2  
belür-: belirlemek  
b.-e 24b9, 60a6, 61b7  
b.-edür 27a7  
b.-ür 5a10  
b.-ise 40b8  
ben: ben  
b. 3a28  
b.-i 59a5  
beñze-: benzemek  
b.-mez 38a3  
b.-r 1b5  
beraber: Fberaber  
b. 32a6, 59b9  
berber: berber,  
b. 15a6, 25a2, 42b3  
berd: A soğuk  
b. 15a5, 59b2  
b.-<sup>c</sup>acüz 28a5  
bereketlü: bereketli,  
b. 23b8, 30b8, 61a7  
b.-dür 24a8, 32b1  
berhiz: Fperhiz  
b. 41b8  
berk: A şimşek  
b. 14b11  
b.-idür 54a10  
berr: toprak  
b. 61b1

- b.-iñ 2a4
- beş: A, beş  
b. 5b7, 17a5  
b.-e 39b6  
b.-inci 5a6, 5a9, 8b2, 11a5, 11a11, 17b2, 27b7, 32a11, 39b1, 46a6, 46a8, 55a2, 57b9  
b.-inden 9a6, 39b8, 42a2  
b.-ine 43b5
- bevar: A yok olma  
b. 19b2
- bevl: A küçük abdest  
b.-ü 4a47
- bey<sup>c</sup> ü şirā: A alım satım  
b. 65a2
- beyāz: beyaz  
b. 61b9
- beyn-el-<sup>c</sup>arab: A araplar arasında  
b. 7b5, 25a9
- beyne<sup>c</sup>l-mülük: A ülkeler arası  
b. 14a8, 52a3
- beyn-en-nās: A halk arasında  
7b7
- bezir: A tohum, ekilecek tane  
b. 36a2
- bezerbān:  
14a4
- be-nām: F ünlü, namlı  
b. 20b7
- bırağ-: bırakmak  
b.-ur 45b3
- bırakmak: A bırakmak  
b. 30a7, 57a3
- bī-<sup>c</sup>aded: F hesapsız  
b. 45b3, 48a4
- bī-amān: F amansız  
b. 6a8, 38a5
- bī-direnk: F durmayan, eğlenmeyen, çabuk  
b. 36b3
- bī-dirig: F esirgenmeyen, esirgemeyen, elinden geleni, yapan

- b. 29a6  
 bi-ferah: A ferah olmayan  
 b. 19b5  
 bi-hisab: F hesapsız, sayısız  
 b. 28b5, 31b8, 54b5  
 bi-gerân: F nihayetsiz, sınırsız, uçsuz, bucaksız  
 b.-koyuna 45a11  
 b. -taraf 44b11  
 bi-girân: F nihayetsiz, sınırsız, uçsuz, bucaksız  
 b. 38a4  
 bi-gümân: F şüphesiz  
 b. 14b7  
 bi-iştibah: F şüphesiz  
 b. 43b3  
 bi-kerân: F nihayetsiz, uçsuz, bucaksız bkz. bi-geran  
 b. 13a6  
 bi-kıyas: F kıyassız  
 b. 8b10, 15a7, 20b2, 23a2, 26a5, 48b1, 49b7  
 bi-mal: F  
 b. 45b10  
 bi-pâk: F temiz olmayan  
 b. 36a3  
 bi-penâh: F sığınılacak yeri olmayan  
 b. 33b2  
 bi-riyâ: F utanmaz  
 b. 4a44  
 bi-şebat: A sebatsız  
 b. 37a5  
 bic-: biçmek  
 b.-diler 3b38  
 biçin: ekin, biçme, hasat  
 b. 10b2, 10b6, 12b6, 13a1, 15b5, 15b9, 18a8, 18a11, 18b4, 20a11, 21a5, 21b6, 24a2, 26b1, 26b4, 27a1, 28a11, 28b9, 45b8, 52b7, 23a2, 40b1  
 bid'ât: A peygamber zamanından sonra dinde, meydana çıkan şey,  
 b. 42a7  
 bil-: bilmek  
 b. 7a7, 48b2  
 b. -ürdi 3a30

biliş: bildik, tanıdık, dost, aşına

b. 54b2

b.-e 54b2

bim: F korku, tehlike

b. 29b8

bin-: binmek

b. -er 2b12

b. -den 65a2

biñ: bin

b. 4a50, 4a52, 41a9

b. -bir 58a6

bir: bir

b. 2a5, 2b9, 2b17, 3a18, 2b23, 3a29, 3a29, 4a39, 4a42, 3b42, 4a53, 5b4, 5b5, 5b5, 5b8, 5b8, 5b9, 7a11, 7b4, 8a10, 8a11, 9a7, 9a11, 10a2, 10a7, 10b7, 12a6, 12b11, 13a2, 14a8, 15a7, 15b8, 16a7, 16a10, 16b1, 17a6, 18b9, 19b2, 19b10, 20b1, 20b4, 21a6, 21b5, 22a7, 22b5, 22b11, 23a3, 23a3, 23b1, 23b9, 24b9, 24b11, 25b2, 26b10, 27b5, 27b9, 28a9, 29a8, 30a10, 30a11, 30b7, 31b1, 31b11, 32b3, 31b8, 32b5, 33b2, 33b5, 34a7, 34b4, 34b4, 34b4, 34b10, 35a2, 36b10, 37a8, 37b5, 37b9, 39a8, 39a11, 39b7, 41a6, 41a8, 41a11, 41b11, 43b3, 44a2, 44a3, 44b9, 46b11, 47a5, 47b2, 48a3, 48a11, 50b8, 51a2, 51a3, 51a3, 52a1, 52a10, 52b9, 52b9, 53a2, 53a11, 54a9, 55a2, 55a5, 55b7, 56a4, 56b10, 57a1, 57a9, 59a9, 59b3, 59b11, 60a8, 60a10, 60b2, 60b9, 61b7, 62b4, 63a6

b. -er 24a9

b.-i 2b9, 2b10, 2b11, 2b11, 2b12, 2b14, 2b14

b.-nde 8b11

b.-nin 44a7

b.-nüñ 2b13, 3a28

b. -si 2b10, 3a20, 2b20

birazcık: A azıcık, çok az

b. 26b2, 35a8

birbiri: birbiri

b. 5b7

b. -ne 20a7, 23b6, 35a10

b. -sin 29a1

b. -yle 48b5, 44a6

birez: A biraz

b. 11a2

birkaç: birkaç

b. 36b7

bismil<sup>l</sup>ahî<sup>r</sup>-râmanî<sup>r</sup>-rahîm: A rahman ve rahim olan Allah'ın, adıyla

b. 1b1

bit-: bitmek

b. -en 10a4

b. -erse 51a9

b. -er 27b10

b. -e 1b1, 27a3, 34b9, 40b4, 44a8, 45a1

b. -meye 22a2, 41a2

b. -miye 8a8

biz: biz

b. -den 6a10

b. -i 2b26

boğaz: boğaz

b. 28b6

boğazla-: boğazlamak

b. -dılar 3b40

bol: çok

ç. 20a2, 25a8, 26b4, 35b7, 58b3

bol-: olmak

b. -ur 32b9, 37a4

bostân: F (bü-sitân) bostan

b. 3a32, 45a2

boşal-: boşalmak

b. -a 9a5, 20a10

boşan-: boşanmak

b. -a 12a1, 32b9

boz-: bozmak

b. -lar 21a9

b. -a 29b7

bölük: bölüm, grup, saç örgüsü

b. 35a10, 35a10, 48a2

bu: bu (sıfat)

b. 2b25, 2b26, 3b38, 4a49, 5a9, 5a2, 6a10, 6a2, 6a6, 6b6, 7a6, 8a10, 9a9, 9a10, 9b3, 9b5, 9b11, 10a2, 10a5, 10a9, 10b1, 10b5, 10b11, 11b1, 11b4, 11b9, 11b9, 12a1,

12a10, 12b3, 12b9, 13a3, 13a4, 13a7, 14a2, 14a7, 14a11, 14b7, 15a4, 15a8, 15a10, 15a10, 15b5, 16a3, 16a3, 16a8, 16a10, 16b1, 16b8, 17b3, 18a5, 18a7, 18b7, 18b9, 19a1, 19a4, 19b3, 19b7, 19b8, 19b9, 19b9, 20a1, 20a5, 20a9, 20b8, 20b11, 21a4, 21b2, 21b5, 21b7, 21b10, 22b2, 22b6, 23a2, 23a2, 23a9, 23a11, 23b4, 23b7, 24b4, 25a6, 25a9, 25b3, 25b10, 26a1, 26a1, 26a5, 26a9,

27a5, 27a9, 27b2, 27b9, 28a6, 29a4, 29b4, 29b10, 30a4, 30a11, 30b3, 30b5, 30b7, 30b9, 30b11, 31a2, 31a5, 31a7, 31a10, 31b3, 32b1, 31b7, 32b10, 33b4, 33b7, 34b5, 35a1, 35a5, 35a7, 35a9, 35a11, 35b2, 35b4, 35b7, 35b9, 36a7, 36a9, 36b10, 37a2, 37a7, 37a11, 37b2, 37b6, 38a11, 38b6, 38b11, 39a2, 39a5, 39a8, 39b2, 39b4, 39b6, 39b9, 39b11, 40b3, 40b5, 40b7, 40b10, 41a1, 41a3, 41a8, 41a11, 41b7, 41b9, 42a4, 43b8, 43b10, 44a5, 44a7, 44b3, 45a2, 45a3, 45a5, 45a7, 46a2, 46a3, 46a7, 46a10, 46a11, 47a10, 47b4, 47b11, 48b3, 48b4, 48b7, 48b10, 49a3, 49a6, 49b3, 49b8, 49b11, 50a3, 50a7, 50a11, 50b1, 50b3, 50b5, 51a1, 51a9, 51b1, 51b4, 52b11, 53a9, 53b3, 54a2, 54a4, 54b3, 54b11, 55a5, 55a9, 55b4, 55b8, 55b11, 56a7, 56a9, 56a11, 56b5, 56b8, 56b11, 57a8, 57a9, 57a10, 57b7, 57b10, 58a1, 58a3, 58a6, 58a8, 58b6, 59b8, 59b11, 60a3, 60a9, 60b3, 60b5, 60b7, 61a5, 63a5, 63b2, 63b4, 63b5, 64a3, 64a8, 64a11

b. -dur 4b3, 29a11

b. -durur 45a6

b. -nuñ 32a4, 36b8

b. -na 27a10, 27a11, 32a1

bugün: bugün

b. 64a8

buğday: buğday

b. 7a11, 8a4, 9a9, 9a3, 10a6, 18a11, 20b2, 24b10, 35b7, 44b5, 49b9, 51a3, 59b5

buhūr: A denizler

b. 13a10, 14b2

bul-: bulmak

b. -am 23b2

b. -maz 4a4, 64a6, 3a11, 63b6, 63b9, 69, 65a1

bulan-: bulanmak

b. -a 13a6

b. -ur 11a8, 46a8

bular: bunlar

b. 6a10, 9b8, 12a8, 15a2, 43a2 4a44, 19a5, 20b7, 29b2

b. -a 12a4, 45a10

b. -ı 21a11,

bulaş-: karışmak, fenalaşmak

b. -a 19a9,

bulun-: bulunmak

b. -maya 45b2

b. -ur 5a9

bulut: bulut

b. 36b11

- b. -lu 64a2  
bunda: burada  
b. 51a2  
bunlar: bunlar  
b. -a 61b4  
b. -ları 60a6  
b. -iñ 29b5  
b. -uñ 29b3  
bura: bura, burası  
b. -ya 26b7  
burc: burç  
b. -una 5b4, 23b4  
b. -unda 17a9, 32a8, 27b9, 36b10, 41b9, 55a1  
b. -undadur 11b2, 51a10  
buruk: buruk  
b. 6b7  
buřağ: budak  
b. -ından 59b10  
buyur-: buyurmak  
b. -urđı 4a48  
buz: buz  
b. 13a1, 16a5, 17b1, 25a10, 54b10, 61b11  
b. -da 27a2  
buzak: tükürük  
b. 16b8  
bühtân: A dedikodu, yalan, iftira  
b. 13b1  
bürü-: bürümek  
b. -ye 26b7

## C

- câ-be-câ: F yer yer  
c. 15a1, 46b9  
Ca'fer-i şadık: şiiilerin oniki imamından altıncısı  
C. 28a7  
cân: A can, ruh, gönül  
c. 2b23, 19b10, 28b3, 34b2

- c. -suz 1b7,  
 canavar: F cān-āver: canavar  
 c. 8a7, 20b8, 56b9  
 c. -lar 11b3, 16b5, 28a1, 30a1, 34b6, 43a8  
 c. -ları 15b6  
 cay: F yer  
 c. -lar 27b4  
 cāvidān: F. dimi, kalacak olan, sonrasız, ebedi  
 c. 4a43  
 cāzu: F cadı  
 c. 3b38  
 cebāne: A mezarlık  
 c. 29a8  
 cebr-: A zor, zorlamak  
 c. 21a2  
 cedy: A oniki burçtan biri; oğlak burcu  
 c. 17a8  
 cefa: A eziyet, incitme  
 c. 29b2  
 cem<sup>c</sup>: A toplanma, biraraya gelme  
 c. 9b1, 15a1, 16b8, 20a11, 55b11, 59a7, 59b6  
 cemel: A erkek deve  
 c., 32a8  
 cemre: A ateş halinde kömür  
 c. 27b5, 27b11, 28a2, 28a2  
 cenk: F savaş, vuruşma  
 c. 7b2, 8a7, 8a11, 9b7, 12b4, 18a9, 20a6, 20a10, 21a2, 24b4, 26a11, 26b2, 27a6, 27a10, 28b4, 30a6, 31a6, 32b7, 33b8, 36a4, 37b11, 37a3, 39b8, 41a5, 45a9, 48a10, 48b5, 49a4, 49b2, 50a5, 52b4, 55a10, 56a2, 56b1, 56b5, 58a1, 60a7, 62a7, 62a9, 62b11  
 c. -de 29b7, 57a10  
 cenūb: A güney  
 c. 11a4  
 c.-da 38b1  
 cerād: A çekirge, yağmacılar güruhu  
 c. 59a11  
 Cerci: öldükten sonra dirilen peygamber  
 c.-si 3a35  
 cevher: A öz, maya, değerli tş  
 c. 2b12, 36a2

- c.-i 15b6  
cevza<sup>c</sup>: A ikizerburcu  
c. 41b9  
ceyb: A sinüs; cep, gömleğin açıklığı  
c. 4b5  
ceyş: A asker, ordu  
c. 50a5, 50a6  
Cezâyir: Cezayir  
c. 36a4  
cîdâl: A karşılıklı kavga, savaş  
c. 24b2, 25b5, 38b2, 39a1, 40b8  
cihan: F dünya, alem  
c. 19a2, 19b9, 25b4 34b7, 46b11, 47a8, 48a8, 58a9  
c. -da 3a33  
c. -dan 56a4  
c. -ı 36a5  
cim<sup>c</sup>â: A çiftleşme (insan hakkında)  
c. 10b11, 16b10, 23a8, 27b3, 36b11, 54b9  
c. it- 4b1  
cin: A cin  
c. 64a1  
cinn: A cin bkz. cin  
c. 1b6  
cîrâhat: A cerahat, ırınlar, yaralar  
c. 6b2  
civân: F genç  
c. 6b2  
ciyan: çıyan  
c. 32a3  
cum<sup>c</sup>a: A toplanma; perşembeden sonra gelen gün  
c. -ya 18a1  
cümle: A bütün, hep  
c. 1b4, 1b8, 2b15, 2b19, 7b1, 8b8, 11a8, 13a8, 13b3, 14a11, 16b2,  
18b6, 26a4, 29a1, 31b7, 34b1, 40b1, 63b4  
c. -si 4a52, 47b9  
cüy: F nehir, akarsu; ırmak kenarı  
c. 50a9  
cühūd: A yahudi  
c. -lar 5a3

çıgmağ-: çıkmak

ç. -a 28a1

çık-: çıkmak

ç. -a 41a6

ç. -dur 21a9, 32b11

ç. -lar 60b2

ç. -ar 12a7, 32a10

ç. -a. 6b3, 20b4, 20b9, 22a9, 28a10, 32b4, 33b9, 36a2, 46b4, 47a3, 52a8, 59a9, 62b2

ç. -dı 4a36

çık-: çıkarmak

ç. -a 13b9

çıkarmak: çıkarmak

ç. 63b3

ç. -sa 51a6

çıyan: yılan, çıyan

ç. 6b1, 22b3

çiçek: çiçek

ç. -ler 27b10

çiğdem: çiğdem

ç. 27b10

çin: Çin

Ç. 40b1

Ç. -de 59a8

Ç. -den 43b7

çoğal-: çoğalmak

ç. -ur 11a9, 41b7

çok: çok

ç. 1b5, 5a7, 6a4, 6a10, 6b1, 6b2, 6b6, 6b8, 6b9, 6b10, 7a1, 7a6, 7a6, 7a9, 7a10, 7b3, 7b5, 7b7, 7b7, 7b10, 8a2, 8a5, 8a8, 8a9, 8a9, 8b1, 8b3, 8b4, 8b9, 9a2, 9a3, 9a7, 9a10, 9a10, 9b4, 9b6, 10a2, 10a4, 10a8, 10a9, 10b1, 10b4, 11b6, 11b8, 11b11, 12a1, 12a9, 12a11, 12b11, 13a1, 13a5, 13b4, 13b5, 14a4, 14a5, 14a7, 14b2, 14b4, 14b5, 14b9, 14b10, 14b11, 15a3, 15a8, 15a8, 15a10, 15b1, 15b3, 15b9, 16a1, 16a2, 16a2, 16a4, 16a5, 16a5, 16a6, 16a7, 16a9, 16a9, 16b4, 17b4, 17b6, 17b7, 17b8, 17b10, 17b11, 18a1, 18a2, 18a3, 18a4, 18a7, 18a8, 18a9, 18b2, 18b3, 18b4, 18b4, 18b6, 19a2, 19a3, 19a5, 19a6, 19a10, 19b3, 19b4, 20a8, 20a10, 20b10, 21a2, 21a2, 21a5, 21a10, 21b4, 21b6, 21b6, 21b7, 21b9, 21b11, 22a1, 22a3, 22a7, 22a10, 22b2, 22b3, 22b5, 23b11, 24a7, 24a11, 24b1, 25a9, 25a10, 25a10, 25a11, 26a6, 26a7, 26a9, 26a11, 26b3, 27a1, 27a2, 27a2, 28a8, 28a9, 28a10, 28b1, 28b2, 28b3, 28b9, 28b11, 29b2, 29b3, 29b11,

cünüd: A askerler, ordular

c. 19a4

## Ç

çak: F yırtmak

ç. 54b4

çakal: çakal

ç. 15b6

çalış-: çalışmak

ç. -a 12b5, 29a2, 56a1

çalkan-: sallanmak, çalkalanmak

ç. -ur 11a8

çalun-: çalınmak

ç. -ur 27b2

çar-pâ: F dört ayaklı hayvanlar

ç. 44b2

çatu: çatı

ç. -lı 2b21

çehâr: F dört

ç. 4a51

çehârşenbe: F çarşamba

ç. 17b9, 63b9

çehâr-pâ: F dört ayaklı hayvanlar

ç. 12a11

çek-: çekmek

ç. -er 12a6

çekirge: çekirge

ç. 9a1, 9a2, 11b11, 22a10, 31b9, 43b6, 46b4, 50a10, 52b2, 53b2, 60a7, 60b4

ç. -dür 29b9

çeri: çeri 31b8, 33b6, 48a4, 52b8, 58b3, 60a1

ç. -ler 26b6

ç. -si 53b8

ç. -sin 15a2

çevir-: çevirmek

ç. -e. 61b3

ç. -üb 29b2

30a1, 30a3, 30a7, 30a8, 30a10, 30b5, 30b6, 31a1, 31a5, 31a8, 31a8, 31b2, 31b7, 32b2, 31b5, 31b10, 31b11, 32b3, 32b8, 32b9, 33b6, 33b7, 33b10, 34a1, 34a4, 34a8, 34a9, 34a11, 34b8, 34b9, 34b10, 35a3, 35a4, 35a6, 35a11, 35b8, 35b9, 35b10, 37a6, 37a7, 37a8, 37a10, 37b2, 37b3, 37b7, 37b8, 37b10, 37b11, 38a3, 38a4, 38a10, 38b1, 38b3, 38b4, 38b6, 38b10, 39a1, 39a3, 39a4, 39a5, 39b7, 39b6, 39b9, 40b4, 40b6, 40b7, 40b11, 41a2, 41a3, 41a5, 41a5, 41b2, 41b11, 42a1, 42a2, 42a5, 42a6, 42b2, 42b4, 42b6, 42b11, 43a1, 43a6, 43a10, 43a11, 43b2, 43b5, 43b6, 43b11, 44a3, 44a4, 44a6, 44a9, 44b1, 44b2, 44b4, 44b6, 45a5, 45b5, 45b9, 46a1, 46a5, 46b4, 46b7, 46b8, 47a4, 47a5, 47b4, 48a1, 48a7, 48b2, 48b8, 48b9, 48b10, 49a10, 49b4, 49b9, 59a4, 50b2, 50b3, 50b3, 50b4, 50b6, 50b7, 50b9, 51b2, 51b3, 51b5, 51b8, 51b9, 51b11, 51b11, 52a3, 52a5, 52b1, 52b3, 52b4, 52b6, 52b7, 52b11, 53a2, 53a4, 53a10, 53a11, 53b2, 53b5, 53b6, 53b8, 53b10, 53b11, 54a1, 54a1, 54a5, 54a6, 54b1, 55a7, 55a8, 55a10, 55b6, 56a3, 56a5, 56a7, 56a9, 56a10, 56b2, 56b4, 56b5, 56b8, 56b11, 57a4, 57a4, 57a6, 57b1, 57b2, 57b4, 57b6, 57b9, 57b11, 58a2, 58a3, 58a3, 58a4, 58a6, 58a10, 58b1, 58b3, 59a4, 59a4, 59a6, 59a6, 59a8, 59b3, 59b6, 59b7, 59b8, 60a1, 60a2, 60a5, 60a8, 60b1, 60b5, 61a1, 61a3, 61a4, 61a6, 61b2, 61b4, 61b5, 61b10, 61b11, 62a1, 62a6, 62a7, 62a9, 6210, 62b1, 62b3, 62b4, 62b6, 62b8, 62b11, 63a2, 63a4, 63a5, 63a7, 63a10, 63a10, 63b7, 63b8, 63b8, 64a2, 64a5, 64a10, 64a11

ç. -dur 7a7, 7a2, 7a8, 13a5, 24b2, 37a7, 41b1, 46a1, 48b3, 50a10, 9a10, 12b7, 15b10, 35b4, 37a4, 40b9, 42b1, 43b8

çün: F gibi, madem, çünkü,

ç. 2b22, 2b24, 3a33, 3a35, 3b38, 8b5, 17b2, 36a9, 38a6, 49b3

çürü-: çürümek

ç. -meye 11a10

ç. -ye 57b2, 58a10

## D

dahı: dahı

d. 1b5, 5a7, 6a11, 6b8, 12b7, 15b8, 15b8, 15b11, 17a2, 18b8, 19b5, 21a7, 22b8, 26a4, 27b1, 37b11, 38a9, 46b6, 48a10, 49b1 50b5, 51a9, 59a11, 60a7, 61b4, 61b9

dahıl: A iç, içeri

d. 23b5

dakıka: A bir saatlik zamanın altmışta biri, dakika

d. 5b5

d. -dür 5b4

Danyâl: Danyal

- D: 3a30, 22b4, 41a3  
 datmak: tatmak  
 d. 11a5  
 Davud: Davut  
 D. 46a9  
 de-: demek, söylemek  
 d. -dikleri 28a2  
 defa<sup>c</sup>: A kere, kez, yol  
 d. -da 45b6  
 degin: degin, kadar  
 d. 12a4, 13b6, 14b7, 25b3, 33b3, 34a3, 39b4, 39b5, 39b6, 39b8, 52b11, 53a4, 61b6, 62a2, 62a3  
 degül: deęil  
 d. -dür 11a5, 36a9, 65a4  
 dehr: A dünya  
 d. 19a6  
 delim: çok  
 d. 6a7, 29a4, 29b9, 47a1, 47a6, 48a3, 50a5  
 delü: deli  
 d. 18a6, 23b4  
 dem-be-dem: F vakit vakit, daima  
 d. 18b7  
 dem: A kan  
 d. 20a8  
 dene: tane  
 d. 15a3  
 deñiz: deniz  
 d. 60a8  
 d. -de 10a4, 60b5  
 de. -ler 11a8  
 d. -lerde 49a1, 50b1, 54a1  
 depren-: A hareket etmek  
 d. -e 31b7, 36b2 45a11,  
 d. -se 9a11, 27a5, 27a10, 50b1, 50b3, 50b7, 54b5, 63a5, 63a7  
 d. -ür 23a1  
 d. -ürken 41b3, 50b9, 58a11, 58b2  
 d. -nür 10b8  
 d. -dise 36b3  
 depreş-: depreşmek, hareket etmek

d. -e 25b6, 39a11, 44b9, 52b8, 57b8

d. -ür 32a2

derây: F durmadan söylenen, dırlanan manasına, sıfat yapar

d.-ı 34b1

derd: dert, gam, keder, kasvet

d. 8b6, 12a5, 29a7, 33b4, 48a8, 49b3

d. -i 3a30, 8a10, 28a6

d. -ince 23b10

derece: derece

d. 5b4, 5b8, 5b9

d. -dür 5b4

derin: derin

d 11b9

derleme: derlemek

d. 40b5

der-: demek, söylemek

d. -ler 36b5

derletme: A terletme

d. 31a3, 46a4

dermân: F ilaç, çare; takat, güç

d.-da 13a4

der-: dermek, toplamak

d.-e 11a8, 19a1

dertlü: dertli

d. 42a4

deryâ: A deniz

d.-da 39a4, 60b8

destân: F hikaye, kıssa

d. 3a32

devâ: A ilaç, çare, tedbir

d. 3a27

deve: deve

d. 6b8

deyü: diye

d. 3b38

dık-: tıkmak

d. -alar 21a6

di-: demek, söylemek

d. -düğümüz 39b2

- d.-ye 22b10  
 d.-yem 46b10  
 d.-yü 23b2
- dık-: dikmek  
 d. 63b3
- dil: dil  
 d. 61a7  
 d.-ince 23a6  
 d.-i 14b1  
 d.-lerdedir 13b1
- dile-: dilemek  
 d.-dür 54b5  
 d.-ge 2b8
- dil-rübā: F gönül alan, gönül kapan.  
 d. 36b4
- dimek: demek  
 d. 3a28, 3a29  
 d.-mişdür 14b6  
 d.-ler 17a2, 23a6, 27a11, 32a1, 32a2, 32a7, 32a8, 41b7, 54b8  
 d.-r 6b4
- din: A din  
 d. 3a34
- diñle-: dinlemek  
 d. 4a44, 8b6, 19a3, 48a7
- diriğ: Fesirgeme;eyvah, ah, aman, yazık  
 d. 6b10
- diril-: dirilmek  
 d.-di 3a31, 3b41  
 d.-le 60a1  
 d.-ür 11b4
- dirven: dirven  
 d. 35b11
- diyarbekir: Diyarbekir  
 D. 43a6  
 D.-de 50b6, 61a4
- diyār: memleket,ülke  
 d. 8a3, 12a5, 19b1, 40b3, 45a5, 47b3
- don : don  
 d.-la 50b7

dost: dost, arkadaş

d.-ıydı 4a46

döğüş: döğüş

d.-ler 26a3

dök-: dökmek

d.-erler 23b3

d.-se 51a5

d.-üp 4b3

dökil-: dökülmek

d.-e 19a6

d.-edür 36a10

dökül-: dökülmek

d. 35a4, 39a7, 42b4

d.-e 14a5, 19a11, 20a8, 24b2, 41a3, 47a6, 47b7, 48a3, 50a3, 54a1,

d.-se 13a10, 24b4

d.-ür 19b8

d.-ürse 47a6

dön-: dönmek

d.-e 25a1

d.-er 17a8, 46a7

d.-ken 45b3

dördünci: dördüncü

d. 23b6, 27b6, 27b10, 39a11, 41b8, 51a11, 59a2

dördüncü: dördüncü

d. 17a2

dört: dört

d. 2b23, 4a52, 5b6, 10b10, 11b1, 19b1, 22b8, 39b8, 48b1, 50a6

döşen-: döşenmek

d.-mege 2b9

dur-: durmak

d. 3b36

durur: -dır, -dir

d. 1b5, 17a9, 38a8, 49b6, 54b1

dut-: tutmak

d.-a 49b7

d.-alar 21b7, 57a1

dut-: tutmak

d.-a 16b2, 59a9

d.-ulurken 41b11

dün: aşağı, aşağılık, alçak, soysuz, altta

d. 10b8, 11a1, 23a1, 31b6, 45b11, 54b5, 58b2, 63a7

düğün: düğün

d.-e 63b5

dükeli: hep, hepsi, bütün

d. 59a9

d.-ne 4a49

dünyâ: dünya

d. 7a4, 34a10, 43a4, 47a7, 54a10

d.-dan 23a1, 30a11, 30b7, 59a1, 59b3

d.-nın 8b9

dünye: dünya bkz.dünya

d. 3b42

düriş-: çalışmak, çabalamak

d.-e 9b6, 26b6

dürlü: türlü, çeşitli

d. 5a10, 16a4, 26b4, 31a3, 36b2, 37a4, 37b3, 40b6, 42a6, 45b7, 49a8, 49b9, 51b11, 53b1, 57a3, 61b6, 61b6, 6210

dürtin-: sürünmek, vücuduna koku, yağ gibi şeyler, sürünmek

d. 2b10

dürü-: türemek, peyda olmak, zuhura gelmek

d.-ye 58a11

düş-: düşmek

d.-didir 3b37

d.-dügi 60b9

d.-e 4a48, 29a9, 62b5

d.-edir 14a8

d.-dür 48b6

düşenbe: F pazartesi

d. 17b5, 63b1

düş-: düşmek

d.-er 27b11, 27b5, 27b5, 27b6, 27b7,

d.-e 8a10, 8b1, 9b3, 10a7, 15a4, 21b1

22a8, 26a1, 26b6, 31b1, 34a10, 35a2, 44a7, 57a10, 60a10, 60b2, 28a2

düşmân: F düşmân bkz. düşmen.

d. 29b5, 55a9

d.-larını 47a11

düşmen: düşman bkz. düşman

d. 12a6, 24b9, 27a8

d.-e 43a7

d.-i 6a3, 55b1

düşmeg: düşmek

d.-e 17b1

d.-mez 51a9

d.-se 30b5, 35a5, 39b4, 39b7, 44a1, 49a10, 52a2, 53a9, 56a8,  
57a9, 57a11, 60b8, 62a5, 62a8

d.-ürmek 24a10

düş-var: F zor

d. 8b11

## E

ebed: A sonsuzluk

e. 1b2

ebr: F bulut

e. 35b6

ecele: acele

e. 11a1

efendi: efendisine

e.-sine 20a3

efrenc: A avrupalı, frenk

e. 5a1

e.-de 32b7

eger: eğer,

e. 7b2, 7b8, 8a1, 8b4, 8b6, 10a3, 10a5, 10b1, 10b2, 10b8, 11b9,  
13b7, 13b10, 14a3, 14b9, 17a8, 17b3, 17b4, 17b8, 17b9, 18a1,  
18a1, 18a3, 18a5, 18a10, 20a9, 20a10, 20b1, 20b10, 21a4,  
21b1, 22a4, 22a10, 22b2, 23b10, 23b11, 24a7, 24b9, 24b11,  
25a9, 26a5, 26a9, 26a11, 26b5, 27a2, 27a4, 27a9, 28a6, 28a10,  
28b1, 28b2, 28b6, 28b10, 29b10, 30a9, 30a11, 30b1, 30b5,  
30b7, 30b9, 30b11, 31a2, 31a5, 31a7, 31a10, 32b1, 31b6, 31b9,  
31b11, 32b1, 32b5, 32b6, 33b3, 33b4, 33b8, 34a2, 34a6, 34b5,  
34b11, 35a4, 35a11, 35b2, 35b4, 35b6, 35b9, 36b3, 36b6, 36b7,  
37a2, 37a9, 37a10, 37b2, 37b8, 38b1, 38b2, 38b6, 38b8, 38b11,  
39a2, 39a5, 39a8, 39b11, 39b1, 39b4, 39b6, 39b9, 39b11, 40b7,  
40b10, 41a1, 41a7, 41a8, 41b1, 41b3, 41b9, 41b11, 42a1, 42a3,  
42a5, 42a9, 42b8, 43b7, 43b11, 44a3, 44a4, 44a5, 44a9, 44a11,  
44b3, 44b5, 45b4, 46a10, 46a11, 46b2, 46b5, 46b7, 50a3, 50b1,  
50b3, 50b7, 50b9, 51a2, 51b1, 51b7, 51b9, 51b11, 52a2, 52b1,  
53a9, 53b3, 53b5, 53b6, 53b8, 53b11, 54a2, 54a4, 54a11, 54b5,

55a5, 55a9, 55b8, 56a6, 56a7, 56a9, 56a11, 56b3, 56b5, 56b11, 57a9, 57a10, 57b3, 57b4, 57b7, 57b10, 58a1, 58a3, 58a4, 58a8, 58a11, 58b2, 59b11, 60a3, 60a9, 60b3, 60b5, 60b7, 60b10, 61a5, 61a7, 61a9, 61b2, 62a5, 62a7, 62b2, 62b5, 62b7, 62b9, 63a1, 63a2, 63a6, 63a9, 63b1, 63b6, 63b9, 63b11, 64a3, 64a4, 64a8, 64a9

ehl: A sahip, malik

e.-i 32a1

e.-inden 30b10, 47a9

e.-i temiz 5b3, 14a10, 28b4 52b4

Ehvâz: Ehvaz

E. 61a2

ekber: A büyük

e. 17a2

e.-dür 11a6, 11a6

ekin: ekin

e. 7b11, 8a8, 14b10, 16a6, 16a8, 18b6, 21b8, 22b8, 23b7, 24a11, 24b7, 28b7, 30b3, 31a11, 39b11, 40b3, 42a7, 42a9, 42b7, 43a4, 44a8, 50a1, 55a8, 58a4, 58a10, 63a8, 63a10

e.-e 37b4, 45a1

e.-i 7a5

e.-ler 57b2, 57b11

ekmek: ekmek

e. 23b7

ek-: ekmek

e.-meye 51a8

eksik: eksik

e. 21b10, 33b4

eksil-: eksilmek

e.-i 5b9

e.-ir 5b9

ekşer: A çok, fazla

e. 7b8

ekşi: ekşi

e.-ler 46a5, 58b8,

eḳālīm: A memleketler, diyarlar

e.-ün 18b10

elbette: A tabiki, mutlaka

e. 36b6, 63b7

el: memleket, yer, diyar

e.-de 2b26, 29b9

el: el

- e.-inde 2b13, 2b15
- e.-inden 2b14, 13b9, 52a7
- e.-iyle 2b22

elegimsagma: A ebemkuşağı, gökkuşağı,  
e. 24b7, 52a8

elegimsagmal: A ebemkuşağı, gökkuşağı  
e. 13b3, 33b7, 42b5, 56a9, 60b10  
e.-dan 29a11  
e.-ı 38a8

elem: A tasa, gam, keder  
e. 48a2

emin: A güvenilen, emniyet sahibi  
e. 9a9, 34a5, 38a3, 39b4  
e. -lik 6a9, 6b11, 9a8, 9b11, 12b8, 15b2, 21b5, 22b1, 24b7, 25a3, 26b2, 31a7, 31a9, 31b2, 33b2, 33b7, 34b1, 34b5, 37b7, 39a2, 39b3, 39b11, 40b9, 41b5, 44b1, 48b10, 49b8, 53a3, 56b11, 57a11, 57b6, 60b1, 61a6, 62a4, 62b9, 62b11  
e. -lik 43b9  
e. -lүkdür 8a1  
e. -siz 46b10  
e. -sizlik 7a5, 10a11, 42a8  
e. -süz 26b11, 29a10  
e. -süzlүkdür 42a4, 49b8,

emir: A emir  
e. 21a4

emlik: emlik  
e. 25b4

emr: A emir bakınız emir  
e. 6b10

emrāz: A hastalıklar,  
e. 57b2, 37a3, 46b3, 49b4, 56b11, 59a6, 59b3, 61b10  
e. -ı muhtelif (çeşitli hastalıklar) 38b6, 43a11, 44a2, 53b6, 56a6, 56b2, 57b4, 62b4

en'ām: A yartılmış olan canlılar  
e. 20b1, 24a1, 25a8, 47a8

enbiyā: A müstakil şariat sahibi olmayan, peygamberler  
e. 2b19, 3a33, 4a44  
e. -lardan 3a27

ender: de. içinde

e. 5a11, 11b8, 12b4, 14b2. 20b3

ender-: A 26a3, 43a3

e.-<sup>c</sup>irak 56a1

e.-harab 45a10

endişe: A düşünce, vesvese, kaygı

e. 9b3

engübin: F bal

e. 34b8

enhâr: A ırmaklar, çalar

e. 49a7

envâ<sup>c</sup>: A çeşitler, türler

e. 51b11, 53b1, 57a3, 6210

e.-i hastelik 37b3

er: er

e. 15b8, 61b5

e.-ine 20a3

erbaa: A çarşamba günü

e.-i evvel 17a3

eriş-: erişmek

e.-e 45a1, 45b4

ermenî: ermeni

e. 46b1

e.-ler 8a5

es-: esmek

e.-e 14b10, 18a4, 28b1.

e.-edür 22b10

e.-er 5a7, 19a5

e.-mese 39b1

e.-se 10a5, 15b11, 18b1. 26b5, 31a10, 35b9, 41a2, 44b5, 45a1, 54a5, 58a3, 63a3,

esed: A arslan burcu

e. 51a9

eskâm: A hastalıklar, dertler

e. 37a3

e.-i vecâ<sup>c</sup> 7a10

esmân: A kıymetyler, değerler

e. 48a7

eş: eş

e.-dür 24b2

eş-: eşmek

e.-e 60a10

eşkar: A al renkli

e. 47a5

eşyâ: A eşya, nesne

e. 4b8

et-: etmek, yapmak

e.-se 9a10

e.-dirmek 32a4

e.-meye 9a1, 60b4

e.-miye 59a11

et: et

e.-inden 17a9

etraf: A kıyılar, yanlar, uçlar

e. 18b1

e.-ı 13a9, 44b8

e.-ında 18a10, 24b4, 29a11, 47b6

evcâ<sup>c</sup>: A ağırlar, sızılar

e. 15a9

evermek: evlendirmek

e. 63b3

evet: evet

e. 11a2, 61a11

evlâd: A oğullar, çocuklar

e. 60a5

evlenmek: evlenmek

e. 63b2

evliya: A keramet sahibi olanlar

e. 2b19

evren: kainat, dünya

e.-üñ 60b11

evvel: A önce, ön, ilk

e. 4a53, 5a5, 16b6, 17a3, 21b11, 22b3, 23a9, 23a11, 32a8, 39a9, 45b6, 54b11

e.-de 43a10

e.-inde 31a9, 52a5, 61a8

ey: A nida için ve nidaya cevap için kullanılır

e. 12b2, 13a10, 15a5, 18b7, 25b8, 29b6, 31b7, 36b4, 37b4, 38a11, 42a9, 45b2, 48a7, 48b3, 48b7, 49a8, 49b1, 49b6, 50a11, 52a1, 54b4, 56a3

eyerlü: eyerli

e. 2b12

eyle-: eylemek

e.-medükdür 3b39

eylemek: eylemek

e. 3a28, 65a2

eyle-: eylemek

e.-r 19b3

e.-sem 2b25

e.-ye 2b17, 2b17, 2b18

e.-yedür 29a1

e.-yeler 29b2, 63a1

e.-ye 22b4

e.-di 3a32, 3a32

eyü: iyi

i. 6a6, 10a1, 11a5, 13a7, 15b5, 16a8, 17b4, 20a11, 1b1, 22a3, 24b10, 26b4, 26b11, 28a11, 31a10, 31a11, 31b4, 35a7, 39b2, 39b10, 42a8, 49a6, 52a6, 52a11, 53a7, 57a5, 59a3, 61a7, 64a3, 65a4

e.-dür 7b11, 9b5, 10b2, 11a2, 11a3, 12b6, 13b4, 15a3, 16b10, 17a11, 18b1, 23a9, 23b7, 27b3, 30b1, 32a5, 32b5, 34b1, 36b11, 42a9, 43a4 45b8, 51b1, 54b9, 56a8, 61a10, 63b4, 64a7, 65a2

Eyyüb: A Eyyüp peygamber

E.-e 3b37

ezel: A başlangıcı olmayan geçmiş zaman

e. 1b2

ezil-: ezilmek

e.-e 6a6

ez: F den, dan manasına gelir

e.-afitab 3a29

e.-felek 38a5

## F

faḥr: A övünme, böbürlenme

f. 4a46

fakir: A engin olmayan, yoksul

f. 13a4

faşd: A an aldırma

f. 4b1, 16b9

faşıl: A fasleden, ayıran, bölen

f.-larında 51a6

fâris: Atlı

f.23b9

fâsık: A Allahın emirlerini tanıyan, sapkın

f. 20b5

felek: A gökyüzü, sema

f. 1b6

femâ-el-kâr: ?

f. 7b3

ferah: A gönül açıklığı, sevinç, sevinme

f.-da 27a3

ferd: A çifti olmayan, tek

f. 15a5

ferih: A ferah bkz. ferah

f.-dedür.34a6

ferih: A sevinçli, neşeli

f. 13a3, 45b7, 47a10

feriştah: Fmelek

f.-ler 4b9

ferş: A döşeme, yayma

f. 1b6

fesâd: A bozukluk

f. 6a10, 39b11, 43b5, 57a2

feth: A açma, açılma

f. 31a6

fetret, : A iki peygamber veya padişah arasında, peygambersiz veya padişahsız geçen zaman

f. 6a9, 10b3, 10b9, 12a2, 13b4, 13b7, 14a4, 14b4, 15a5, 16a11, 20b6, 23b11, 28b3, 30b9, 30b11, 32b3, 31b9, 33b6, 34b10, 35a6, 37b1, 39b3, 41b2, 41b4, 41b4, 42b9, 43a4, 45a3, 46b11, 48a8, 48a10, 53a2, 53a7, 53b10, 55b3, 55b4, 57a2, 58b1, 60b6, 61a8, 61b1

f.-i 7a5, 18b10

fevâkih: A meyvalar, yemişler

f. 10b2, 14a11, 19a2, 26b11, 45a5, 63b1

fevt: A elden çıkarma, kaçırma, ölüm

f. 11b7, 23a1, 34b11

fisk: A hak yoldan çıkma

- f. 37b3, 57a2  
 fi'l-cümle: A nihayetinde, sonunda  
 f. 3a27, 36b7  
 fiğan: A feryat, inleme, bağırıp çağırma  
 f. 29a3  
 firāk: A ayrılık  
 f. 19b7  
 firāvān: F çok, bol, fazla, aşırı  
 f. 45b6  
 firenk: A avrupalı  
 f. 25a2, 59a5  
 f.-de 7b1  
 fitne,: A sıkıntı, ara bozma, karışıklık çıkarma  
 f. 6a11, 7a4, 7a9, 7b3, 7b10, 8a2, 10a10, 12a5, 12b4, 14a3, 16a1,  
 16a6, 19a6, 19b5, 20b9, 21b1, 21b9, 21b11, 24b6, 28a8, 30b6,  
 35a2, 35a3, 35b1, 35b5, 36a10, 37b11, 38b10, 39a5, 42a5,  
 42a11, 45b5, 47a6, 49a9, 49a11, 51b11, 52b2, 52b8  
 f.-den 26a4  
 f.-dür 45a6, 45a9  
 f.-dür 19a9, 36a8  
 f.-ler 31b7  
 fi-l-cümle: A nihayette, sonunda  
 f. 23b1  
 frenk: A avrupalı bkz.firenk  
 f. 57b6  
 f.-le 52b4  
 fücūr: A günahkarlık  
 f. 37b3

## G

- gāh: F bazen  
 g. 61a2, 61a2  
 ğala: A pahalılık  
 ğ. 21a5  
 ğ.-de 42b3  
 ğalebe: A galip gelme, yenme  
 ğ. 46a4, 50b11  
 ğalib: A üstün gelen

ğ. 42b9, 43a7

ğ.-dür 42a11, 45a4

ğalle: A zahire, mahsül, ürün

ğ. 10a5, 16a6, 28b9, 37a7, 40b4, 49b9, 50a7, 50a11, 53b3, 60b4, 62b10

ğ.-ye 62a3

ğam: A tasa, keder

ğ. 9a5, 13a8, 18b8, 20a9, 25b6, 41a10, 41b1, 41b1

ğani: A bol, çok

ğ. 1b5

ğarb: A batı, günbatısı

ğ. 43a1

ğ.-a 12a4

ğ.-da 38b8

ğaret: A çapul, yağma

ğ. 47a3

ğark: A boğma, boğulma

ğ. 16a10, 10a8, 13a4, 14b2, 15b9, 17b6, 17b9, 39a4, 44b7, 46b7, 48b4, 50a11, 53b4, 54a2, 60b5, 60b9

ğaraž: A maksat, meyil, istek

ğ. 7a1

ğaybet: A kaybolma, dedikodu yapma,

ğ. 13b1

ğayet: A oldukça fazla, son derece

ğ. 9b4, 10b1, 11a3, 11b5, 17a4, 17b11, 20b10, 21b2, 22a8, 23a10, 24a2, 30a4, 30b8, 30b10, 31a7, 32b5, 33b7, 34a6, 34b9, 41b2, 44a5, 50b7, 51b1, 53a6, 54a8, 54b8, 55b10, 56b6, 62a11, 62b10

ğayrı: A başka, başkası

ğ.-lara 20b11, 50b11

ğ.-sı 10a6, 56b7.

ğazi: A gaza eden, savaşı

ğ.-lere 42b3

gece: gece

g. 14a10, 54a10, 59b9

g.-dür 49a4,

geç: geç

g.-de 25a9

geç-: geçmek

g.-di 4a44

g.-en 3a28

g.-er 2b11, 32b9, 19b11, 20a1

g.-e 54b7, 55b2

g.-ib 27a9

gel-: gelmek

g.-di 3b39, 5b4, 4a44, 4a44

g.-digi 39b2

g.-dügi 43b8

g.-ecek 51a8

g.-edür 22b11

g.-en 54a10

g.-e 10b8, 17b4, 20b1, 1b1, 31a10, 59a3

g.-icek 57a8

g.-medin 45b3

g.-meyen 2b20

g.-mez 6a6, 13a7

g.-se 17b3, 17b5, 17b8, 17b10, 18a1, 18a3, 59a3, 59a6, 59a10, 59b1, 59b2, 59b4, 59b7

g.-üb 58a9

g.-ür 3a33

gemi: A gemi

g. 60b5

g.-ler 10a4, 10a8, 14b1, 15b9, 16a9, 17b6, 17b8, 22b1, 39a4, 44b7, 46b7, 48b4, 50b1, 53b4, 54a1, 60b8,

ger: Feğır

g. 2b25, 5b3, 6b11, 8b8, 9b5, 12b11, 13a10, 16b1, 16b3, 19a3, 19a11, 19b4, 19b8, 20a4, 20a5, 20b8, 22b10, 25b3, 29a9, 29b4, 32b10, 37a6, 38a5, 38a8, 41a6, 43a2, 47a2, 47b11, 48b4, 48b7, 49a1, 49a10, 49b5, 49b11, 50a8

gerdün: F dönen, devreden, felek, dünya

g. 36b1

gerek: lâzım, -malı, -meli

g. 9a10, 32a4, 54b10, 27b3

g.-dür 17a11, 23a8, 37a2, 51a2, 58b8, 57b9

gericek: tekrar, sonraki, sona doğru

g. 32a10

germiyân: Germiyan

G. 18b9, 19a4

gerü: geri bkz. girü

g. 14a1, 17a7, 19b11, 26b2, 51a11, 52a11, 54b6, 56b11

geyik: geyik

g. 15b6

gibi: gibi,

g. 3b40, 11b3, 11b3, 49a3

gice: gece bkz. gece

g. 5b1, 5b6, 10b1, 11b1, 16b3, 17a6, 32a6, 41b1, 41b8, 45a11, 46a6, 51a10, 54a10

g.-si 55a1

g.-sinde 17a4, 23a9, 23a11

giç-: geçmek

g.-e 24a9

gid-: gitmek

g.-e 12b9, 26b9, 47b2

g.-edür 31b8, 48b10, 56a4

g.-en 17a5

g.-erdi 3b41

g.-er 6a1, 6a2, 11a5, 32a2

g.-e 12a6, 14a1, 16b1, 29a8, 30a11, 30b7, 41a8, 55a11, 59b3, 62b2

gine: tekrar, yine

g. 49a2

giñ: geniş

g. 2b12

gir-: girmek

g. 3a31

g.-e 62b1, 63a4

g.-işmez 2b20

g.-mek 63b4

g.-üb 60a2

g.-ür 28a5

girek: gerek bkz. gerek

g. 18a6

girü, : geri bkz. gerü

g. 3b41, 11b4, 11b9, 13b10, 23b7, 31a9, 46a6, 51b6, 52a6

gitmek: gitmek

g. 64a2

git-: gitmek

g.-meye 28a5

13b7

g.-di 59a1

giy-: giymek

- g.-e 38a2  
giymek: giymek  
g. 63b2  
göç: göç  
g. 56a4, 61b4  
göç-: göç etmek  
g.-er 3b42  
g.-i 3b40  
göger-: morarmak, yeşermek, bitki yapraklanmak  
g.-meye 51a8  
g.-ürse 51a7  
gög: gök, sema  
g.-ün 20a9, 25a3, 30a4  
g.-ün 52b1. 34a4, 42b10  
gök : gök bkz.gög  
g. 1b7, 7b10, 8a11, 10a9, 16a3, 20b11, 22a8, 22b10, 25b3, 30a11, 34b8, 39a9, 43a10, 48b7, 53a1, 57a1, 58a11, 61a8, 61b6, 61b7  
g.-de 2b17, 8a3, 8a6, 14a5, 20b8, 25a7, 25b1, 30a5, 30a9, 34a9, 34b6, 39a2, 43a8, 52b5, 52b10, 56b3, 56b5, 56b9, 61a9, 61b2  
g.-den 9b2, 13a10, 15a4, 21b1, 26a1, 29a9, 35a5, 35a11, 39a6, 39b7, 44a1, 53b1, 57b4, 60b7, 62a8, 62b5  
gölge: gölge  
g.-si 4a47  
gön(ü): gönül  
g.-i 4a45, 30b8  
g.-ü 26b9  
g.-de 49b6  
gör-: görmek  
g. 2b21, 3b41, 9a1, 19a7, 24a5, 54a5  
g.-eler 2b10, 48a9  
g.-e 46b11  
g.-ine 43a2, 45a10  
g.-inse 7b2  
g.-medi 4a48  
g.-seler 8b6, 8b11  
g.-ülürken 32b2  
görün-: görünmek  
g.-ündügi 38b5  
g.-ünmese 29b1

- g.-ünse 7a10, 8a3, 8a7, 12b10, 14a6, 14b3, 20a2, 20b8, 22a4, 24a11, 25a7, 25b1, 30a6, 30a9, 33b8, 34a2, 34a9, 34b6, 38b1, 38b2, 38b4, 38b5, 38b7, 38b9, 39a3, 42b5, 42b8, 43a9, 48b4, 52b6, 52b10, 56a9, 56b1, 56b6, 56b9, 61a9, 61b3, 63a9, 63b1, 63b6, 63b10, 64a1, 64a5, 64a9
- g.-ünse 39a6
- g.-ürler 42b1
- g.-ürse 20b1, 48a11
- g.-ür 19b1
- göster-: göstermek
- g.-di 2b21
- götür-: götürmek
- g.-e 56a3
- g.-eler 9b8
- gövde: gövde
- g. 56a3
- göy: gök
- g.-den 9b11, 30b5
- göz: göz
- g.- 4a45, 18a2, 61b10
- g.-ler 39b11
- g.-leri 2b18
- g.-lerin 32a9
- gözle-: gözlemek
- g.-se 49a1
- gül: F gül
- g., 2b10
- gümân: F zan, sanma, sezme
- g. 42a11
- gün: gün
- g. 2b22, 3b36, 5a10, 5a11, 5b8, 6a2, 6b9, 11b4, 12a9, 17a6, 17a7, 17b2, 18a7, 18b2, 23b8, 23b11, 24a5, 27a9, 28a1, 28a6, 28b6, 29b1, 32b1, 32b1, 31b6, 32b1, 37a3, 37b2, 38b11, 41b8, 41b10, 42a5, 46a11, 46b5, 51a5, 51a7, 51b1, 51b7, 55a5, 55b5, 59a1, 59b11, 60a9, 63b2, 63b5, 64a3
- g.-de 5b8, 32a9, 63b1, 64a8, 65a1
- g.-dür 4a53, 11a3, 28a5
- g.-dür 16b7, 31b11, 36b6, 41b6, 51a1, 58b6
- g.-e 5a11, 17a3, 17b1, 23b5, 32a7, 36b8, 39b3, 39b5, 46a7
- g.-i 5a5, 5a6, 5b10, 11a3, 11a5, 11a6, 11a7, 11a7, 11a9, 11a9, 11a11, 16b11, 16b11, 17a2, 23a5, 23b3, 23b6, 27b4, 32a11,

36b9, 39a10, 39b1, 39b2, 46a3, 46a8, 46a9, 46a10, 51a10, 54b11, 55a2, 55a3, 55a4, 57b9, 58b10, 58b11, 59a1, 59a2, 59b9, 59b10, 63b9, 64a1, 64a9

g.-idür 17a3

g.-inde 5a9

g.-ler 54b8

g.-ü 32a5, 32a6

g.-ünde 5a7, 5a8, 11b2, 23b1, 36b6, 51a11

g.-üne 63a9, 63b6, 64a4

günâh: F dini suç

g. 3b39

g.-a 3b40

g.-lular 4a52

gündüz: gündüz

g. 5b6, 11a11, 16a11, 17a6, 23b3, 27b8, 32a6, 51a6, 59b9

güneş, : güneş

g. 5b4, 11b1, 17a7, 17a8, 23b4, 27b9, 28a3, 32a8, 36b10, 37a6

41b9, 46a6, 51a9, 54b11, 59b8

g.-i 5b2

gürle-: gürlemek

g.-dikde 57a7

g.-düğü 61b8

g.-rken 34b11, 53a8

g.-rse 6a8

g.-se 8a11, 8b2, 8b8, 9a3, 9a4, 9a6, 10a9, 10b2, 14b6, 16a3, 20b11, 22a8, 22a11, 22b10, 22b11, 25b3, 25b7, 25b9, 27a2, 30a11, 30b1, 34b8, 39a9, 39a10, 39b1, 39b2, 39b4, 39b5, 39b6, 39b9, 43a10, 43b4, 43b5, 43b7, 48b7, 53a1, 53a4, 53a6, 57a1, 57a6, 57a8, 58a11, 61b6, 62a2

g.-yüb 49a5

güz: güz

g. 4b8, 6a7, 10b11, 31b1, 31b2, 51b6, 54b7, 57a4, 57a4, 58b5

g.-üñ 4b2

gulle: A mahsül, ürün bkz. galle

g. 34a1

guşur: kusur

g.20a7

guşsa: A sıkıntı, keder, kaygı, tasa

ğ. 8a7, 9b3, 10b4, 18b9, 19b2, 19b4, 20a10, 31b5, 36a5, 49a11, 59a4, 55a6, 57b8, 63a2

ğ.-sından 36a3

# H

haber: A haber

h.-ler 35b5, 36a6

haber: A haber

h. 4b9, 14a7, 16a9, 27a1, 29a11, 30a2, 38b6, 47b2, 49b4

h.-ler 13b4

h.-ile 8b9

Habeş: A Habeşistan kıtasında yaşayan yerli halk

H.6a8

hapis: A hapis, tutuklama

h.-le 26b10, 35b5

hac: A haç, put

h.-ların 23b3

had: A sınır bkz had

h. 29a6

h.-den 45a8, 50a1, 59b1

h.-siz 34a11

hadd: A sınır

h. 19b6, 47b7

h.-den 49a4, 55b10, 57b11

hafı: A gizli, saklı

h. 47b5

hak: A hak, doğruluk ve insaf

h. 13a8, 14a10, 16b3, 36a3

h.-da 49a2

h.-dur 14a10

hakem : A iki hasım tarafın aralarındaki anlaşmazlığı, halletmet üzere hakem olarak seçtikleri kimse

h. 45b2

hakeza: A bunun gibi

h. 5b6

hakim: A hakim

h.-ler 23a6

hakikat: A gerçek

h.-dür 20b2, 22b4

hakir: A itibarsız, değersiz

- h. 13a5
- hāl: A oluş, bulunuş
- h.-de 56a6
- h.-i. 20b6
- halâyık: A mahluklar, yaratıklar; kadın hizmetçi
- h. 48a4
- hâlik: A Allah'ın sıfatlarından (yaratıcı)
- h. ül eşyâ 1b2
- halk: yaratma, yaratılma
- h. 6a6, 7b1, 10b4, 11b11, 12b9, 14b4, 18b4, 26a8, 29b10, 34a5, 49a1, 55a6, 55b5
- h.a 22a1, 26b8, 41a1, 44b6
- h.-ı 27a6, 30b10, 31b10, 63b2
- h.-ının 1b4
- h.-uñ 14b1, 18b11, 30b8, 36a7, 44a11, 61a7
- h.-a 31b5
- halel: A iki şey aralığı, boşluk
- h. 39b1
- ham : F pişmemiş, olmamış, çiğ
- h.-ken 41a2
- hammam: A hamam
- h. 10b11
- hāmīle: A gebe kadın
- h. 29a7
- haml: A ana karnındaki çocuk, gebelik
- h.-i 32b1
- hamr: A şarap
- h. 2b22
- harāb: A yıkık, viran
- h. 6b5, 10a8, 11b9, 14a5, 21b5, 22b1, 22b7, 23b10, 26b10, 31b9, 34a8, 43a1, 45a10, 47b9, 50b8, 54a4, 54b4, 64a6
- h.-ı 53b10
- h.-lık 42a1, 42a3, 42b2, 42b4, 59b5
- h.-lıklar 14a1
- haram : A dince yapılması yasak edilmiş şey
- h. 7a6, 9b4
- harāmi: A hırsız, haydut, yol kesen
- h. 20b5, 21b9, 26a10, 27a10, 30a6 30b6, 33b6, 34b7, 35a5, 35a9, 38a4, 42a5, 42b11, 43a9, 43b10, 44a1, 47a4, 53a11, 53b10, 55a6, 56a5, 56a9, 56b1, 57b5, 58b3, 60a11

harb: A cenk, kavga, savaş

h. 6a10, 7a9, 9b7, 10a10, 16a6, 18a9, 19a5, 21a2, 21b1, 21b9, 22a5, 22a6, 22a11, 24a6, 8b5, 19b5, 24b6, 25b2, 26a2, 26a8, 28a8, 30b3, 30a6, 30a9, 30b3, 30b4, 31a6, 31a11, 31b5, 31b7, 32b3, 32b7, 34b3, 34b10, 35b1, 35b5, 35b8, 36a4, 37a3, 37a8, 37b9, 38b3, 38b10, 39a1, 39a5, 39a7, 39b11, 39b7, 40b8, 41a5, 41a10, 42a1, 42b6, 43a10, 46b3, 47b11, 48a10, 48b7, 49b7, 50a2, 59a4, 50a5, 51b3, 52a3, 52a5, 52b6, 52b11, 53a4, 53b5, 53b11, 55a10, 56b1, 56b4, 59a4, 59a8, 59a10, 59b1, 60a1, 60a7, 62a7, 62a9, 63a4, 64a11

h.-lık 24a3

hareket: A sarsıntı, deprem

h. 16b9, 32a3

harik: A yangın, ateş

h. 19a10

harir: A ipek

h. 2b9

hastalığ: F hastalık

h.-ı 10a9, 60a5

hastalık: F hastalık bkz. hastalığ.

h. 7b6, 15b10, 15b12, 21b11

haste: F hasta

h., 63a11, 63b5, 64a4, 64a8, 65a1

h.-lıklar 17b9

hastelik: F hastalık bkz. hastalık

h. 11b6, 13a5, 13b8, 20b3, 22a6, 22b2, 24a4, 24a9, 24b5, 25b10, 27a5, 28b9, 29b11, 30b6, 31a3, 31b2, 32b3, 35b3, 35b5, 35b10, 37b3, 38b1, 39b7, 39b19, 39b5, 40b2, 40b5, 42a4, 42b6, 43b6, 43b8, 44b2, 46a1, 46b9, 49b7, 49b8, 50b6, 51b7, 51b8, 54a6, 55a7, 55b3, 56b8, 57b9, 58a2, 58a9, 60a11, 61a4, 63a6, 64a5, 64a10

h.-likler 37b1, 50b3, 53b1, 56a10, 56a10, 57a3

haşşa: A kuvvet, güç

h. 25b4

haşır: hasır

h. 2b9

hâşa: A Allah göstermesin, uzak olsun

h. 4a48

hatar: A çadır eteklerine bağlanan parça

h. 45a4

hâtün: A kadın

h.-lar 24a10, 57a3

hava: hava

h. 20b1, 27b11, 48a11

h.-ya 27b 7

havâdis: A haber

h. 59a4

havvâ: Havva

h. 3a27

havâric, : A asiler, zorbalar

h. 6a9, 11b7, 15a7, 20b8, 21a9, 32b11, 33b9, 43a9, 58a6, 58a11

h.-den 14a9

h.-ler 21b6, 40b8

havf: A korku, korkma

h. 10b3, 27a8, 29b8, 32b9

hâyın: A hıyanet eden

48b9

hayl: A at, at sürüsü

h. 14a10, 55b7

hayr: A hayır, faydalı

h. 10a10, 12b8, 31b5

h.-şuzdur 12a9, 25b4

h.-lıkdur 15a4

h.-la 3a33

hayrân: A şaşmış, çok tutkun

h. 2b19

hayvân: A hayvan

h. 18b3, 20a5, 25b1, 30a9, 31a8, 39a6, 48b4, 52a1, 52b10, 61b3, 63a10, 63b7

h.-uñ 27b2, 36a11

h.-a 35a8

h.-ları 61b9

hayvanât: A hayvanlar

h. 7a9, 17b11, 31a4, 31a8, 35a4, 40b7, 43b1, 55b9, 59b6, 60b8, 62a1

h.-da 10a1

hazne: A hazine

h. 9a5

hazer: A sakınma, kaçınma, korunma

h. 48a7

hazret: A saygı, saymak üzere büyüklere verilen, ünvan

h. 5a7

hazır: A hazır

h. 58b8

heb: A bütün, hep, hepsi

h. 14b6, 21a11, 27b2, 36a1, 55b1

hecv: A biriyle, şiiir yoluyla alay etme

h. 11b8

helāk: A yok olma, zayı olma

h. 10a4, 10a5, 10b7, 12a8, 15b10, 25a2, 29a11, 29b6, 30a5, 31b8, 36a8, 42a1, 43b3, 44b4, 47b3, 52a2, 48a4, 53b7, 54a3, 54a7

hem: hem, hem de

h. 2a2, 2b16, 3a18, 2b19, 3a27, 3a31, 3a32, 3a34, 3a36, 5a10, 5a11, 6a4, 6a7, 6a8, 6b1, 6b6, 6b9, 6b11, 7a2, 7a6, 7a10, 7b5, 8a6, 8a10, 11a8, 11a10, 11b9, 11b11, 12a3, 12a3, 12a6, 12a4, 12a5, 12b6, 13a6, 13a11, 14a11, 14b1, 14b2, 14b8, 15a8, 15b9, 18b7, 18b9, 19a1, 19a2, 19a7, 19a8, 19a10, 19b2, 19b7, 19b7, 19b8, 19b11, 20b2, 21b7, 22a1, 22b3, 23b9, 24a4, 24b2, 24b3, 24b4, 25b2, 25b5, 25b5, 25b7, 25b9, 26a1, 26a6, 27a4, 27a7, 27a9, 29a3, 29a4, 29a5, 29a6, 29a7, 29b5, 31b10, 31b8, 34a7, 34a11, 36a1, 36a8, 36a11, 36b4, 37a10, 38a1, 38a1, 38a3, 38b8, 39a8, 39b10, 41a1, 41a9, 41a11, 41b5, 41b5, 42b1, 42b6, 43a6, 43a6, 43b3, 43b5, 44a2, 44b8, 44b8, 45a1, 45a1, 45a2, 45a4, 45a6, 45a7, 45a7, 45b1, 45b5, 45b8, 46b11, 47a1, 47a5, 47b3, 48a10, 48a4, 48a6, 48a8, 48b2, 48b3, 49a9, 49a11, 49b5, 50a5, 50a9, 50a10, 50b4, 51b4, 51b8, 52a1, 52a2, 52a11, 53a3, 53a11, 54a1, 54a3, 54a8, 54b1, 55b3, 55b9, 55b9, 56b2, 56b4, 56b8, 57a2, 57b9, 58a2, 58a8, 58a10, 58b1, 58b3, 59b3, 60a11, 61a10, 62a6, 62a9, 62b3, 63a6

her: her, her biri

h. 2b16, 3a28, 3a35, 4b48, 4a51, 5b4, 7a1, 7a8, 8a3, 9b1, 11a4, 12a4, 12a5, 13a4, 13a9, 13b3, 15a3, 16b2, 18a11, 19b1, 22b19, 23a3, 23b8, 24a1, 24b5, 25a8, 25b2, 26a6, 26b1, 26b7, 28a9, 28a11, 29a1, 29a5, 29b8, 30a4, 30b9, 35a1, 38b11, 39b19, 40b3, 42a1, 45a5, 45b7, 48a6, 49a1, 49a9, 50a7, 51a4, 51a7, 51b3, 56a10, 56b2, 58b2, 59a8, 61b2, 62a4

hergiz: Fasla, katiyyen

h. 4a47

hevamm: A böcekler

h. 11a5

heva: hava bkz. hava

h. 28a3

h.-dan 49a10

heybet: A korku ile saygı duygularını birden, uyandıran hâl veya gösteriş

h. 16b5

- h.-inden 2b12
- hıyānet: A hainlik, güveni kötüye kullanma  
h. 25a1
- hicāmet: A, boynuz veya şişe ile vücūdun bir organına, kanı topladıktan sonra neşter ve mengene, denen aletlerle kan alma  
h. 32a4, 32a5
- Hicāz: A Arap yarımadasında Mekke ve Medine'nin, bulunduğu ülke  
H. 12a3
- hicret: A memleketten memlekete göç  
h. 4b6
- hiç: F hiç  
h. 3b39, 10b5, 38a3
- hiddet: A öfke  
h.-inden 4a48
- hikmet: A hakimlik, sebep  
h. 2b21, 51a2
- hilāl: A yeni ay  
h. 7b9
- hind: A Hindistan  
H. 45a8, 50a8
- hindustān: A Hindistan  
H. 44b11
- hisāb: A hesap  
h. 2b26, 6b5, 28b6  
h.-ince 4b7
- hişār: A kuşatma, etrafına alma  
h. 52b9
- hoca: A hoca  
h. 15a1, 29a9, 38a2, 42a9
- hoş: F güzel iyi  
h. 3a30, 15a3, 23b6, 33b2, 41a8  
h.-luk 21b2, 61a9  
h.-luktur 53a6, 33b2, 41a8
- hub: F güzel, hoş, iyi  
h. 9a10
- hubūb: A taneler, tohumlar,  
h. 15b3, 17b11, 18a11, 20a2, 20b3, 22b19, 24a2, 24b5, 25a8, 26a6, 26b1, 27a2, 28a11, 32b2, 34a1, 34b7, 34b8, 35a3, 35a7, 37b6, 39a9, 39b10, 42a7, 46b8, 51b5, 51b9, 53a10, 53b9, 55b9, 56a8, 56b3, 59a10, 60a4, 60b3, 61a3, 62a5, 62a8, 62b3

hububat: A taneler, tohumlar

h. 30b1, 50a11, 49b10, 50a9, 50a11, 51a4, 51b2

h.-a 14a2

hudavend: F Allah, Tanrı; efendi, sahip, malik

h. 1b2

humma: A ateşli hastalık, nöbet

h. 46b3

hurub: A savaşlar, kavgalar

h. 44b6, 44b8

hut: A büyük balık; balık burcu

h. 27b9

hucum: A hücum, saldırı

h. 11b7, 13a11, 13b11, 15a1, 24b4, 47a1

hukm: A hüküm, emir, komuta

h. 2a15, 2a15, 15a5, 23a6, 45a8, 58a7, 58b6

h.-i 7a7, 32a2

h.-ini 48a7

humā: F devlet kuşu

h. 43a3

hurrān: A itaat eden, boyun eğen

h. 10a11, 12a11

hırsuz: hırsız

h. 42b11

hısm: F kızgınlık, öfke

h. 2b18, 44a4, 49a2

h. -nāk 47b4

hıyaz: A havuzlar

h. 49a7

hıyānet: A hainlikler

h. 50a10

hod: F kendi, da, de, dahi

h. 3a28, 4a47

horāsān: A İra'nın doğusunda bulunan geniş arazi

h. 38b7, 41b2, 45b1, 50b5, 54b6

h.-da 40b9, 42b7, 50b2

hun: F kan

h. 2a15

hur: F güneş

h. 13a4

hüşûf: F ay tutulması

h. 11b9, 28b2

huşûmet: A hasımlık, düşmanlık

h. 7b7, 8a8, 36b3, 37b11, 62b11

h.-de 29b7

huşûsâ: A başkaca, ayrıca

h. 18a9, 18b3, 18b5, 21a3, 21a5, 24a7, 25a11, 25b11, 26a2, 31a4, 31a11, 35b11, 37a2, 37a9, 37a11, 39b6, 40b9, 42b7, 43a11, 46b1, 50b9, 53a7, 57b6

hudâ: F Allah

h. 4a45, 4b5

h.-dur 4a43

hüdâvend : F âllah, tanrı

h. 2a2

# I

ıklım: A bir bölgenin ortalama hava şartlarıyla, beliren hali, memleket, diyar

ı. 33b2, 45b10

ı.-de 36a9, 42a1

ı.-i 19a1, 20b7, 29b9, 33b1, 36b1, 37b11, 38a2, 43a5, 44b11, 45a10, 45b1, 53a6, 53b8, 59a9

ı.-inde 31a1, 33b9, 45a6, 45a8, 57b7

ı.-inden 32b3

ı.-ine 41a9

ı.-ini 31b5

ı.-ler 57a7

ı.-de 21a11, 23b8

ı.-in 9b9

ı.-inde 6b2, 13b6, 24a3

ı.-indedür. 9b7

ı.-ine 15a1

ı.-ler 20a9,

ılğr: hayvan bkz. ılkı

ı. 32a1, 53b7

ılıcak: ılık

ı. 11a2

ılkr: hayvan, at sürüsü

ı. 7b6, 13a1, 26a8, 30a1, 58a4, 61b11

1.-ya 13a5, 24a5, 24a9, 24b5, 40b11

İrāk: A Dicle Nehrinden aşağı Basra'ya kadar Şat, suyunun aşağı kısmı

I. 6a10

ısı: ısı

1.-sinuñ 28a3

ısıtma: A sıtma hastalığı

1. 17b7, 40b5

1.-ya 41a4

ıssı: sıcaklık, hararet bkz.ısı

1. 17b10, 18a4, 22a5, 23b9, 24a6, 28b1, 31a11, 41b3, 44b1, 46b2, 50a1, 50b1, 50b8, 51b10, 52b6, 54b8, 57a9

1.-lar 26a5, 28b1, 55a3, 56a10

1.-lu 21b3

ıztırāb: A acı, keder

1. 18b4

İtikād: A inanç, inanma

1.-dında 4b3, 4b4, 5a1, 5a4, 5a4

## İ

iç-: içmek

1.-diler 3b38

1.-e 18a5

1.-en 63b8

iç: iç

1.-i 2b18, 34a10, 35b11

1.-inde 4b6, 5b8, 6a2, 8a6, 8a11, 9b5, 10b5, 10b8, 11a1, 11b4, 15a5, 16a3, 16a10, 18b9, 20a1, 20a6, 20b8, 20b11, 21a4, 21b3, 22b6, 23a1, 27a8, 29a5, 29a9, 31b6, 32b3, 36b1, 42b11, 54b5, 55b7, 58b2, 63a7

1.-indedür 25b5, 28b431b4, 47b5,

1.-ine 10b4

1.-in 8b10

1.-i 43a4

1.-ü 51a6

1.-re 50a8

iç-: içmek

1. 4b1, 11a2, 11a3, 16b9, 23a8, 32a3, 37a1, 46a5

1.-den 17a10

içre: içinde, arasında

i. 41a8, 47b2, 49b5

içün: için

i. 7a4

id-: etmek, yapmak

i.-e 6a10, 11b7, 12b1, 15a2, 15a7, 16a10, 21a10, 23b10, 24b9, 25a1, 25a2, 27a6, 27a6, 30a1, 34a4, 34a9, 43a1, 43a8 43b2, 44a3, 44a4, 46b5, 47a1, 47b1, 47b148a10, 48a2, 48b5, 50b11, 51b6, 52b4, 55a10, 58a4, 59b5

i.-edür 28b4, 48b11, 49a2

i.-eler 6b11, 9b2, 12b1, 19a5, 20a4, 20b10, 41b8, 52a10, 61b4, 64a2

i.-er 20b7

i.-erler 23a10, 46a8, 47a4

i.-er 12a7, 16b9, 28a7, 32a3

i.-i 4a52, 5a1

İdris: İdris

İ.-e 3a30, 4a52

İ.-üb 3b40, 13b11, 33b10, 47a3 50a3

i.-er 2a8, 2a8

iftirâ: A çamuratma(m)

i. 12b7, 18b11

ihsân: A bağış

i. 2a17

ihtilâf: A uyumsuzluk,

i. 7b5, 14a7, 22b7, 25a10, 43b2, 55b6

iken: iken

i. 17b4, 36a2, 39b11, 45b8, 50b7

iki: iki

i. 2b25, 4a37, 19b10, 26a1, 30a2, 32a7, 33b7, 38b8, 44a6, 44b3, 48a2, 48b5, 60a9

i.-sine 61b6

ikibiñ: ikibin

i. 3a33

ikinci: ikinci

i. 5a5, 5a8, 17a3, 32a5, 39a10

i.-ide 9a1

ikrâr: A dil ile söyleme

i. 1b8

il: memleket, diyar

i. 7a5, 8a2, 9a9, 9a9, 12b9, 13a7, 19a7, 29a10, 33b2, 35a10, 36a8, 44b1, 47a3, 52b7, 54a4, 54a7, 57a2, 57a10

i.-de 25b4, 26a1, 30a8, 38a9, 38b8

i.-e 10b7, 16b2, 18b8, 21a2, 25b8, 38b7, 38b7, 44a4, 45b1, 50b5, 57b6, 57b8, 60a2, 62b1

i.-i 8a6, 9b10, 12a2, 14b1, 15a5, 18b2, 18b8, 18b9, 18b10, 19a1, 20b6, 22a8, 24b1, 24b3, 25a2, 25a2, 29b7, 37a10, 39b1, 39b4, 39b4, 41a10, 41b2, 41b4, 42a3, 42a10, 42a10, 43a1, 43a6, 43a6, 47b4, 48a5, 50a8, 50b4, 53a5, 53a5, 54a7, 54a8, 55a11, 55b4, 56a6, 58b4, 60b7, 60b9, 64a1, 64a11

i.-ide 39b7

i.-idür 36a9

i.-in 20b4, 44a5

i.-inde 6b3, 7a5, 7b4, 7b8, 7b10, 8b1, 9b1, 10b9, 14a9, 15a7, 19b9, 20b4, 21b4, 25b11, 26b5, 26b6, 26b9, 32b3, 31b4, 31b8, 38a11, 39a11, 42b1, 42b3, 42b4, 44b9, 45a6, 58b1, 64a10

i.-inden 23b9

i.-ine 52a10

i.-ini 13b10

i.-i 6b7, 19a9, 20b5, 38a9

i.-lerdedir 13b1

i.-leri 37b10

i.-lerinde 54a5

i.-ün 59

i.-ler 10a2, 10a11, 13a6, 19a9, 48a9,

ilk: ilk, önce

i. 4b8, 16b7, 31b11, 46a3, 58b5

ilkin: ilk

i. 32b2

illâ: A ...den, başka, meğer

i. 8b7, 9a8, 9b7, 11b7, 16a5, 16b10, 19b10, 21a6, 21a10, 21b2, 21b4, 21b6, 22b8, 23a3, 23b8, 24b8, 28b9, 30b4, 31b8, 32b2, 31b4, 36b1, 37a1, 40b1, 41a5, 41a6, 42a10, 42a11, 43a5, 44a7, 44b4, 47b2, 53a5, 53a5, 55b2, 56b10, 59a11, 60b4

imâm: A namazda kendisine uyulan kimse

i. 49a8

imdi: şimdi

i. 4a44

in'îdâm: A yok olma

i. 23a4

ince: ince

i. 49a2

incin-: incinmek,

i.-e 30b10, 49b11

in-: inmek

i.-di 4a49, 4a50, 5a8

in: in

i.-inden 32a9

inkılâb: A değişim

i.-şayfidür 46a7

ins: A insan

i. 1b6

insân: A insan

i. 8b7

i.-a 19b3

inşâf: A merhamete, vicdana veya mantığa dayanan, adalet

i. 13b10, 46b8

intikâl: A bir yerden başka bir yere gitme veya göçme

i. 24b3, 48a5, 48b6, 54b1

intikâm: A öç alma duygusu

i. 48a5

ir-: ermek, ulaşmak

i.-e 59b11

i.-işe 12a2, 14a2, 14b6, 14b11, 17b7, 26a8, 31a11, 35b4, 35b10, 37b4, 39b8, 62a1, 62a3, 62a11, 63b7, 64a6

i.-işedür 50a6

i.-işmez 2b20

irtibâ<sup>c</sup>: A baharda güzel bir yerde oturma

i. 16a7

ise: ise

i. 13b8, 13b11, 14a3, 16b4, 24b11, 25a2, 29b11, 32b7, 36a5

islâm: A Hz. Muhammed'in Allah tarafından, tebliğine memur olduğu din

i. 52b4

i.-uñ 28b5

İstanbul: İstanbul

İ. 25b4, 39b3

istimâ<sup>c</sup>: A birinin ziyaretine gitme

i. 61b10

işneyn: A iki, pazartesi

i. 2b24, 59a6

iş: A yapılması gereken şey, ermek, iş

i. 3b37, 13a8, 49b3, 50a7

i.-e 55b10, 64a7

i.-i 2a16

i.-ler 2a16

i.-üni 45b6

işbu: işte bu

i. 4b1, 6b9, 7a8, 9b4, 13a10, 14b11, 15a5, 15b11, 16b7, 17a11, 19a11, 23a5, 39b2, 45b8, 46a3, 47b1, 48a1, 48a1, 50a7, 51a1, 54a8, 63a11

işid-: işitmek, duymak

i.-en 61b8

işit-: işitmek

i. 3b37, 8b8, 15b8

i.-gil 49a8

itâb: A azarlama, darılma

i. 12b4

it-: etmek, yapmak bkz.id-

i.-di 3b40, 4b7, 46a10, 46a11

i.-se 51a7

i.-sün 13a8

i.-tügi 5a9

itmek: etmek, yapmak

i. 4b1, 10b11, 16b9, 16b10, 23a8, 27b3

i.-den 54b9

itrāk: A terketme, bırakma, vazgeçme

i. 37a4

ittifāk: A birleşme, uyuşma, sözleşme

i. 19b8, 55b2

ivek: acele

i. 10b3

iy: ey

i. 1b2, 3b29, 3a34, 4a50, 5b2, 5b2, 5b3, 6a11, 6b2, 6b6, 7a7, 7b4, 8b7, 9a9, 9b6, 11b9, 12a1, 12a4, 12a7, 15a1, 15b9, 21a9, 22b9, 28b3, 29a9, 29a10, 37a6, 47a4, 47a7, 49a6

iyilik: iyilik

i. 36b2

izā<sup>c</sup>at: A açığa vurma

i. 45b2

izdiḥām: A kalabalık, yığılma

i. 15a7, 36a11

i.-i 9b2

## K

Ka'be : A Ka'be

K. 3a32

ka'le: A kale

k.-ye 60b2

kaç: açmak

k.-ar 2a11

k.-a 52a10, 60a3, 60b2

k.-ma 38a10

kadir: A tükenmz kudret sahibi olan Allah

k. 2b22

k.-i 29a8

kadim: A eski

k.-11b2

kāfir: A hakkı tanımayan, Allah'a inanmayan, küfreden, nankör

k. 30a2, 31b5, 36b1, 60b11

k.-i 30a3, 31b5

k.-iyle 60b11

k.-ler 17b3, 50b4

k.-leri 52b5

kahr: A zorlama, zorla bir iş gördürme

k. 12a8

kaht: A kıtlık bkz. kahtalık, kahtelik

k. 10a3, 11b5, 42a3, 42a8, 44a10, 46b10, 48b1

k.-lıkdur 47a5

kahtelik: A kıtlık bkz. kahtalık

k 13b8

kahtalık: A kıtlık bkz. kahtelik, kaht

k. 6b4, 18a8, 19a11, 22a6, 32b4, 36b1, 41b10. 56a5, 58a5

k.-dur 31b6, 42b1, 48a9

kal ü kil: A dedikodu

k. 12b9

kal'a: A kale bkz kal'e

k. 14a11, 47b3, 60a8

k.-lar 56a11

kal-: kalmak

k.-a 27a8

k.-alar 18b9

k.-anda 23a9

k.-a 8a6, 13a4, 26b8

k.-ınca 5b10

k.-ır 3a33

k.-maz 12a8

k.-mış 18a5

k.-ur 11a11, 17a6, 41b9, 46a6, 51a11

kalil: A az, çok olmayan

k. 50a7

kamer: A ay

k. 1b7

kāmkār: F isteğine ulaşmış, mutlu

k. 21a9

kamu: A halk, bütün

k. 1b8, 4a49, 7a3, 13a9, 34a10, 49a7, 49b9

kan: kan

k 4a5, 9b8, 10a6, 14a6, 19a7, 19b7, 24b2, 29a2, 35a4, 36a10, 42b4, 47b7, 48a3, 49a3, 50a3, 56a2, 56a3, 63b9

k.-ın 3b38

k.-lar 27b3, 39a7, 54a1

kankısı: hangisi

k. 51a7

kānūn : A yasa, kural

k.-i evvel 16b6

kap: kopmak

k.-ar 2b24

kap: A kap

k.-dan 18a5

kapkara: çok siyah

k. 31b11

kapu: kapı

k.-nda 1b3

kar: kar

k. 13a1, 13a7, 14b10, 17b1, 17b10, 18a2, 18a7, 18b2, 25a10, 27a1, 27b4, 34a6, 35a6, 36b11, 38b1, 38b9, 39a1, 48a10, 53a8, 53a10, 56b4, 57a11, 59b2, 61b11

kara: kara

- k. 6a1, 6a5, 9b9, 28b2, 45a10
- karanlık: karanlık
- k. 41b10
- karar: A karar
- k. 17a6
- karar-: kararmak
- k.-sa 34a5
- karcaş-: karışmak
- k.-a 7a4, 8a2, 10a2, 10b5, 13a11, 19a9, 25b6
- k.-up 13a6
- karh: A yarala, yaralanma, vücuttan çıkan çıban
- k.-19b4
- karınca: karınca
- k. 6a1, 14b5, 15b4
- karır: A karar bkz. karar
- k.-ina 59a2
- kartal: kartal
- k. 6a1
- karuban-seray: A kervānsaray
- k. 3b42
- kaşd: A bir işe bilerek isteyerek girişme
- k.3b40, 9b2, 32a4, 55a10
- kaţ: A kesme, kesilme, biçilme
- k. 22a2
- kaţ: A kesme;sona erdirmе
- k. 12b1, 37a5
- katı: sert;çok,fazla
- k. 6a4, 7a5, 8a9, 8b11, 9a2, 9b4, 10a3, 10a5, 10b3, 10b7, 12a2, 12a10, 13b4, 14b10, 15a6, 15b3, 15b4, 15b11, 16a1, 16b5, 17b10, 18a4, 18a7, 18b3, 18b11, 19a8 19a11, 20b6, 1b1, 21b3, 22a5, 22a6, 22b10, 22b11, 24a9, 24b8, 25a4, 25b1, 26a3, 26a11, 26b5, 26b8, 28a11, 29b9, 29b10, 30b1, 30b8, 31a5, 31a10, 31b6, 31b9, 33b9, 34a7, 35a6, 35a7, 35b4, 35b9, 38a1, 38a2, 38a10, 38b8, 38b9, 39b9, 40b4, 40b7, 41a1, 41b3, 42b2, 43a3, 43a5, 44a3, 44a4, 44a11, 44b5, 44b11, 45a1, 45a9, 46b6, 46b10, 46b11, 48a9, 48b11, 49a1, 49b1, 50a8, 50a9, 52a1, 53a8, 53b3, 52b5 53b5, 53b11, 54a4, 54a5, 54a6, 54a11, 56b4, 57b3, 57b10, 58a3, 58b1, 59b2, 60a4, 60b11, 61b11, 62a11, 62b2, 62b9, 63a3, 63a8, 64a10
- k.-dur 20b3, 26a5, 45a4
- katır: katır
- k. 6b8

katil: A katleden, öldüren

k. 28b11

katl: A öldürme

k. 6b11, 7b8, 19a6, 44a1, 47b7, 49b2, 59b6

k.-i 36a7

kavm : A insan topluluğu

k. 47a9

k.-i düşmân 29b4

ķavs: A keman, yay

k. 11b2, 45b7

k.-ı karh 19b4, 47a10

ķaygı: ķaygı, tase

k.ya 34a10

ķaygu: ķaygı, tase bkz. ķaygı

k. 14a4, 28b3, 37a4, 55a6, 56a3, 63a2

k.-lu 7b3, 19b3, 26b8, 43a3

k.-yla 49b11

ķazı: A kadı

k. 16a2

ķebir : A büyük, ulu

k. 47b2

ķeçi: ķeçi

k. 45a2, 53a10

ķelām: A laf, söz

k. 12b7, 22a2, 40b10

ķem: A az, eksik; fena, kötü

k. 13a8, 38a2, 44a11

k.-dür 15b10

ķemüg: ķemik

k.-i 11b2

ķenar: F kıyı, çevre, köşe

k.-ında 60a8

ķendi: ķendi

k. 1b5

ķendü: ķendi bkz. ķendi

k. 4a45, 21a6

ķerem: A asalet; cömertlik, lütuf

k. 4a50

ķesil-: ķesilmek

- k.-e 20a7, 22a11, 23a1  
 k.-en 11a10  
 k.-se 5a10  
 keşir : A çok çok olan, bol  
 k. 47b3  
 kesmek: kesmek  
 k. 64a7  
 key: çok, iyice, uygun,  
 k. 7a5, 7a8, 8b11, 10b2, 12b4, 15a6, 16b4, 18a6, 19a8, 19a11,  
 20b3, 21a9, 26a3, 26b8, 31b6, 35b1, 38a8, 43a3, 43a11, 45a8,  
 47a2, 47a11, 47b4, 48a9, 48b9, 49a1, 49a9  
 kez: A kere, defa  
 k. 3a35, 4a49  
 kezzâb: A çok yalan söyleyen  
 k. 48b9  
 kıl- : kılmak  
 k.-a 29b5, 31b9, 31b10, 36a4, 36a5, 45b11, 47a11  
 k.-alar 20a7  
 k.-ar 36a11  
 k.-ub 13a3  
 kır-: kırmak  
 k. 9b1  
 k.-a 21a11  
 k.-alar 28b5, 30a4, 52b5  
 k.-a 55b1, 60a6, 60b11  
 k.-mış 2a13  
 k.-ub 31b5  
 kıran: öldürücü hastalık salgını  
 k. 7b10, 8a2, 8a10, 7a8, 13a6, 13a7, 19a7, 20a6, 22b5, 42a11,  
 43b9, 45b1, 47a8, 48a9, 64a1  
 k.-î 47b7  
 kırıl-: helâk olmak, telef olmak  
 k.-a 6a4, 7a8, 7a9, 7b3, 7b6, 10b10, 11b6, 12a8, 13a1, 14a9, 14b4,  
 15b6, 16a5, 16b5, 18b7, 20b1, 22b8, 28a7, 30a1, 31a8, 35a8,  
 36a1, 36a11, 37a10, 39b9, 41b3, 42b6, 43b2, 43b4, 44b2, 45a2,  
 45a2, 47a9, 48a3, 48a6, 48b1, 50a6, 50b5, 50b6, 51b3, 52a1,  
 53a11, 53b7, 53b8, 58a4, 58b4, 59b6, 60a2, 60b8, 61a10, 61b9,  
 61b11, 62a11, 62b4, 63b8  
 k.-adur 41a10  
 k.-ır 11b3, 12a11  
 k.-mağa 23b6

k.-mak 26a8, 35a4, 53b6

k.-lur 19b8

k.-ub 14a1

kırk: kırk

k. 2b22, 3b36

kırlağıç: kırlangıç

k. 6a1

kışsa: A fıkra, hikaye

k.-sın 3a28

kış: kış

k. 6a4, 9a7, 10b3, 10b7, 12a10, 12b11, 13b4, 14b10, 16a1, 16b5, 16b7, 17b4, 17b5, 17b8, 17b10, 18a2, 18a3, 18a7, 18b3, 1b1, 22a6, 23a5, 24a9, 25a5, 25b1, 26b4, 27a11, 28a10, 28b8, 31b9, 31b4, 34a7, 35a6, 38b8, 38b9, 39a1, 48a10, 51a11, 51b6, 53a8, 53a10, 54a5, 55b3, 56b4, 57b1, 58a7, 58a9, 58b1, 59b2, 59b7, 60a4, 61a1, 61a10, 61b11, 63b10, 64a9

k.-dan 16b5

kışlağ: kışın barınılan yer

k.-a 6a2

kıt: kıt

k. 14b1, 19a1, 27a1, 49a6, 49a8, 50a7, 50a11

kıtlık: kıtlık

k. 9a2, 12a3, 15a5, 15a6, 20b10, 25b7, 26a1, 26a11, 26b5, 34a3, 35b1, 39b3, 44b11, 47b7, 55b3, 57a2, 57b2, 61a8, 61a11, 63a5, 64a5

k.-dur 38a2

kıyuş-: kıyıışmak

k.-ur 15a7

kız: kıt

k. 63b3

kızar-: kızarmak

k.-sa 7b11, 8a1, 14a2, 20a9, 20a11, 25a3, 25a6, 30a4, 34a6, 38b11, 42b10, 43a1, 48a7, 52b2, 52b4, 56b3, 61a8

kızıl: kızıl renk, bakır

k. 15b1, 21b8, 31b7, 35a11, 37a6, 40b3, 41b11, 44a7, 57b5, 62b5

k.-lın 17a8

kız: kız

k. 41a4

kızlık: kıtlık

k. 6a7, 6b4, 6b7, 8a9, 10a3, 10b8, 12a2, 13a5, 13b7, 14a3, 15a5, 18b2, 24b11, 25a2, 25a6, 25b2, 25b9, 26a3, 26b5, 27a5, 28a9,

29b9, 29b11, 30a10, 30b2, 30b11, 30b11, 31a3, 31b6, 31b7,  
31b9, 32b8, 33b9, 34b7, 37a8, 37a10, 38b3, 38b7, 39b1, 39b5,  
39b7, 39b3, 40b7, 42a2, 43a3, 44a5, 44a10, 46b1, 46b6, 48b1,  
49b6 50a8, 50b4, 52a3, 52b1, 52b3, 53a2, 53b2, 53b10, 54a8,  
57a11, 57b4, 57b5, 57b9, 58a2, 58a4, 60b1

k.-kdur 41a10, 42a10, 43a5

ki: bağlama edatı

k. 12a4, 29a5, 57b6, 61b7

kici: kişi

k. 7a3, 34a10, 43a4

kim,: ki, bağlama edatı

k. 1b5, 2a10, 2a17, 3a18, 4b47, 4a48, 56a1, 56a2

k.-e 2a17, 2b18

kimesne: kimse

k. 10b5, 21a3, 39b8, 51a3, 61b8

k.-ler 35b2, 44b4

kimse: kimse bkz. kim, kimesne

k. 4a48

k.-ye 2a16

kişi: kişi bkz kici

k. 3a35, 16a7, 29a8, 32b6, 34b4, 41a8, 47a9

48a1, 52b9, 63a11

k.-ler 7b8, 41b2, 63b8

k.-ye 30a8

kıtab: A kitap

k. 2b26, 6b4, 12b3

koça: büyük, iri

k. 35b11

koç: koç

k. 3b40, 5a8

ko-: bırakmak, terketmek

k.-dı 2b23, 2b23

kon-: konmak

k.-ar 3b42

k.-adur 11b1

kop-: ayağa kalkmak, haşrolmak

k. 42a7, 50a1, 54a9, 55b7

k.-dur 33b1

k.-sa 22a2, 26a11, 40b8, 53b11, 57b10, 62b9

korku: korku

- k. 13a11, 14a9  
 k.-lu 54b2  
 k.-lukdur 44b5  
 koştantin: İstanbul  
 k. 18b1, 29a9, 35b11, 42b2, 46b6, 47b5, 50b6  
 k.-de 24a7, 25a5, 25a11, 39b11, 61b1  
 k.-e 41a6  
 kov-: kovmak  
 k.-ma 38a10  
 koyın: koyun bkz. koyun  
 k. 6b8, 42b5  
 koy-: koymak, bırakmak  
 k.-sa 51a4  
 k.-ub 49a4  
 koyun: koyun bkz. koyın  
 k. 12b2, 12b10, 22a3, 43b9, 62a11  
 koz: ceviz  
 k. 50a10  
 köpri: A köprü  
 k.-dür 3b42  
 kör: gözleri görmeyen, amâ  
 k. 15b8  
 köy: köy  
 k. 47b1, 47b1  
 k.-i 32b11  
 k.-ler 47b9  
 k.-lerin 9b9  
 kuvvet: A sağlamlık, güç, iktidar  
 k.-dür50a9  
 küh-istân: F dağlık, dağı olan yer  
 k. 63a8  
 kudret: A kuvvet, takat, güç  
 k. 2b22  
 kul: kul  
 k. 20a3  
 k.-ı 2a9  
 k.-ları 21a7  
 k.-uñdur 1b8  
 kulak: kulak

- k. 6a5  
 kum: kum  
 k. 44a10  
 kurak: kurak  
 k. 22a2, 28a7, 62b6  
 kurbağa, : kurbağa  
 k. 15b6, 21b10, 26a9, 31a2, 40b5, 44a9, 49b10, 53b9, 57b7, 62b7  
 kurban: kurban, Allah'ın rızasını kazanmaya vesile, olan şey  
 k. 5a8  
 kurd: kurt,  
 k. 28a8  
 kurt: kurt, bkz. kurd  
 k.3b37  
 kuru: kuru  
 k. 40b6  
 k.-dı 2b21  
 k.-ya 8a4, 24b8  
 kuş: kuş  
 k. 6a2, 28a8  
 k.-lar 24b1  
 kuttâ<sup>c</sup>: A kesiciler, kesenler  
 k. 58a10  
 kuttâ<sup>c</sup>-i târik: A yol kesenler, haydutlar  
 k. 14a6, 24a6, 30b10  
 kuttâ<sup>c</sup>-üt-târik: A yol kesenler, haydutlar bkz. kuttâ<sup>c</sup>-i târik  
 k. 12b1  
 kuvvet: A güç, kudret, sıhhat  
 k. 2a15, 28b11  
 k.-lene 45b9  
 kuyruğ: kuyruk  
 k.-ı 13a9  
 kuyruk: kuyruk bkz. kuyruğ  
 k.-lı 32b6, 37b8, 42a9  
 k.-lu 13a2, 24a11, 51b11, 55b11  
 külâh: F eskiden, giyilen, ucu sivri veya yüksek, başlık  
 k.-dür 11b9  
 kürub: A tasalar, kaygılar, kederler  
 k. 45a7

## L

lâkin: A ama, fakat

- l. 7a3, 7b1, 9a3, 10a1, 10a6, 10b3, 10b6, 12b2, 13b5, 14a3, 16a11, 17b4, 17b6, 18a1, 1b1, 21b6, 21b8, 22b1, 24a2, 24b1, 24b6, 24b10, 25a1, 25a8, 27a3, 28b7, 29b11, 30a5, 31a6, 33b6, 34a2, 34b2, 34b10, 35a1, 35a3, 35a8, 35b3, 37b6, 39a2, 39b9, 39b5, 40b4, 42a8, 42b9, 42b11, 43a5, 43a8, 43b2, 46b8, 53a9, 54a10, 55b8, 55b9, 56a8, 57a5, 59b3, 60a4, 60a6, 60b1, 62a6, 62a9, 62b1, 62b4, 62b10, 63b2, 63b11

lem yezel: A Allah'ın sıfatlarından biri (birlikte zeval, bulmaz), baki, kalıcı

- l. 2a2

leşker: F asker, yiğit, kahraman

- l. 9b6, 15a1, 22b5, 26b6 30b10, 35b8, 47a9, 47b6, 50a5, 56a1, 57b8

- l.-i 54a3

leyl: A gece

- l. 7a8

lık: Flakin

- l. 3a29, 25b6, 39b5

## M

ma<sup>c</sup>ber: A geçit, köprü, kemer

- m. 41a8

ma<sup>c</sup>ni: A engel

- m.-den 2b25

ma<sup>c</sup>işetine: A yaşama, geçinme

- m. 44a11

mağrib: A batı tarafında olan memleketler

- m. 6b3, 7a10, 7b9, 9a4, 9b1, 9b2, 13b10, 14a3, 15a1, 15a2, 18a10, 18b1, 20a11, 21a3, 24b3, 24b9, 25a4, 25a6, 32b6, 34a2, 34a6, 37a9, 41b4, 42b4, 45a5, 47b6, 52a4, 52a8, 52a9, 52b3, 54a7, 61a2, 61a5

- m.-de 6b3, 19b8, 20a5, 24b6, 25a2, 29b4, 32b7, 33b8, 38b2, 38b2, 42b8, 43a2, 47a2, 48a1, 52a11, 52b10, 59a9, 60a7, 61b1

- m.-den 7b11

mağribî: A mağribli, fas halkından, mısır ötesi kuzey. afrika halkından olan kimse

- m.-lere 44a4

māh: F ay, senenin onikide bir kısmı

m. 13a3

maḥbūb : A sevilen şey, sevgili

m.-dur 37a1

māh-ı tāb: F parlak ay

m. 3a29, 36b5, 46a2

māh-veş: F ay gibi,

m. 5b3

makām : A me<sup>c</sup>muriyet, me<sup>c</sup>murluk yeri

m. 39b19

maḥhūr: A hakir, aşağılık

m. 47b1

makşud: A kasdolunan, istek

m.-ımızdan 2b26

mal : mal

m.-ı 1b5, 45b10

m.-ını 21a7

maraz: A hastalık

m. 16a1, 35b8, 43b11, 47b4, 48a6, 53b2, 6210

m.-dur 46a1

m.-lar 40b6, 46a4, 49b8, 52a3, 62b8

m.-lu 51b11

mart: martayı

m. 32a1

m.-da 6a5

maşrū<sup>c</sup>: A sara hastalığına tutulmuş

m. 18a6

maşrık: A güneşin doğduğu taraf, doğu

m. 5a6, 7b2, 7b6, 8a1, 13b7, 20a1, 20a9, 20b3, 24a3, 24b6, 24b11, 25a3, 25a4, 25b5, 26b6, 29a11, 34a1, 34a4, 42b5, 42b10, 44b8, 46b9, 52a6, 52b2, 53a5, 53b7, 60a2

m.-ka 12a6

m.-da 7b3, 16a1, 19b4, 32b10, 33b7, 47a10, 60a1

m.-dan 41a6, 55b7

m.-da 47b11

maṭar: A yağmur

m. 6b5, 49b3

māye: F esas madde, maya

m. 17b3

mayıs: mayıs ayı

m. 17b5, 41b7

m.-da 6a5

mecâl: A takat, güç

m. 3a35, 48a6

medâyin: A eski İranda Dicle civarında yedi şehrin ismi

m.-inde 42b2

meded : A yardım, imdat, aman

m. 48a4

medine-i münevvere: A medine şehri

m.-ye 4b6

mekke : A mekke şehri

m.-den 4b6

melâik: A melekler

m. 2b19

melâlet: A usanma, sıkılma, bııkma

m. 14a4, 20a8

melek: A melek

m. 1b6, 2b24

melûl: A usanmış, sıkılmış; mahsun

m. 64a8

memleket: A ÷lke, şehir

m. 8a3, 34a8

m.-leri 29b6

menâfi : A menfaatler, yararlar

m.-l÷ 26b3, 46a2, 61a6

menfa'ât : A menfaat, fayda

m.-l÷ 14b7

m.-d÷r 49a9

mennile: ?

m. 55a4

merd: A yiğit, cesur adam

m. 47a4

merd-i nâm: A ÷nl÷ kişi

m. 4a50, 12a7, 29a10

merid : A baři sert, inatçı

m. 22b5

merk: A öl÷m

m. 45b4

meryem: A meryem

m. 55a2, 58b11

m.-ün 32a11

meşgel: F haydut, yol kesen

m. 20b6

mevâzi<sup>c</sup>: A mevziler, yerler

m.-ler 10a7

mevt: A ölüm, benliği öldürme

m. 22b11, 30a8, 34b2, 35b10, 36b3, 42a6

m.-i hayvân 18b3, 52b3

mezbûr: A adı geçen, yukarda söylenmiş

m. 59a3

mı: soru eki

m. 45b3

mısır: mısır

m. 8a5, 15a5, 21a6, 24b3, 25b11, 29b6, 31b8, 36a9, 43a7, 48a10,  
52a9, 52a10, 52a10, 52a11, 53a5, 54b6, 57b6

m.-a 14a9

m.-da 53a1, 61a4

m.-iñ 36a8

m.-la 9a4, 10b9, 21a3, 43a2

mısr: A mısır bkz. mısır

m. 22a8, 43a6

mi<sup>c</sup>de: A mide, kursak

m. 23a7

miñnet: A zahmet, eziyet, gâm, keder

m. 8b6, 33b4, 47a1

m.-dür 54b4

mikdâr: A parça, kısım, bölük

m. 20a2

milket: A ülke, diyar

m. 6a8

milik: A birinin tasarrufu altında bulunan şey

m.-ine 2b23

millet: A millet, din, mezhep, sınıf, topluluk

m. 37a4

m.-i 2b25

miyve: meyve

m. 15b10

mizân: A terâzi, ölçü aleti

m.-da 59b9

mu'azzam: A büyük, ulu

m. 38a5

müci: A ağrıtan, acıtan

m. 51a11

mu'cizât: A mucizeler

m.-ı 4a51

muharrem: A haram kılınmış, aşure ayı

m.4b4, 63a9

muhtac: A yardıma ihtiyacı olan

m. 58a7

mu Halefet: A aykırılık, uygunsuzluk, düşmanlık

m. 50b2

mu Halefet: A aykırılık, uygunsuzluk, düşmanlık bkz., mu Halefet

m. 20a4

muhtelif: A ihtilaf eden, birbirine uymayan; türlü, çeşitli

m. 34b2, 38b6, 43a11, 44a2, 53b6, 56a7, 56b2, 57b4, 62b4

murâd: A arzu, istek, dilek, maksat, meram

m. 62a4

muttaşıl: A ulaşan, kavuşan, bitişen, aralıksız, hiç, durmadan,

m. 3b42

mu ti: A itaat eden, boyun eğen, rahat

m. 20a4

mu min: A inanan

m. 12a4

mübârek: A kutlu, Allah tarafından kutsanmış

m. 55b10

müddet: A zaman, vakit

m.-i 43a5

müfâcât: A oluverme, ansızın erişme

m. 15b1, 45a7

müfâce: A oluverme, ansızın erişme bkz. müfâcât

m. 52b3

müfid: A ifade eden, anlatan

m.-dür 46a5

mülhid : A Allah'ı inkar eden, dinsiz

m.-ler 9b7

m.-leri 9b9

mülük: A mülk, ev, bir devletin ülkesi

m.-i 1b5

mülk: A mülk, ev, bir devletin ülkesi bkz. mülük

m.-i 38a3, 42a4, 43a11, 45a7, 46b6, 47a1, 47a5

mülük: A hükümdarlar, sultanlar

m. 14a8, 18a9

müneccimler: A falcı, büyücü

m.14b6

müretteb: A tertip edilmiş

m. 2b25

müselmân: A müslüman

m. 19a6

m.-lar 52b5

müslümân: A müslümân bkz. müselmân

m.-lar 30a2, 31b5

m.-laruñ 30a3

müsülmân: A müslümân bkz. müselmân

m.-lar 52b9

m.-ları 4b4

m.-larıyla 59a5

müşkil: A zor, çetin

m.-dür 8a6

müşkül: A zor, çetin bkz. müşkil

m. 48a11

m.-dür 36b8

## N

nâ-gâh: F vakitsiz, ansızın

n. 61b5

naḥs: A uğursuzluk

n.-dur 5a5, 17a3

nakş: A duvarlara tavanlara yapılan yağlı veya, suluboya resim

n. 13a2

nâm: A ün, lâkab

n. 4a50

nâmdâr: A ünlü, sanlı

n. 15b9

nā-murad: A istekiz

n. 54b2

nar: nar

n. 4b2

narḥ: F çarşıda pazarda satılan şeyler için resmi, makamlarca gösterilen fiyat

n. 55a8

nās: A insanlar, halk, herkes

n. 15a7, 20b1, 48b1

naṣīḥat: A öğüt, tavsiye

n.-a 58a7

naẓar: A kem bakış, göz değme

n. 51a7

ne: ne

n. 1b3, 2b21, 3b40, 4a43, 4a48, 5b10, 7a1, 8b6, 12a4, 13a9, 13b3, 15b8, 29a5, 36b3, 38b11, 46b10, 49a9

neʿām: A nimetler

n. 26a6

nebāt: A bitki

n. 1b6, 13b3

nebātāt: A bitkiler

n. 32b4, 34b9, 35b3, 35b6, 35b7, 36b8, 37b7, 39a10, 39b10, 48a6, 56a8, 57a5, 60b4, 61a3, 62b7

nebi: A peygamber

n.-yūn 4a51

nedür: nedir

n. 12b3

nefes: A soluk

n. 2b23

nehār: A gece

n. 22b2

nehbe: A yağmur, çapul

n. 14a4

nem: nem

n. 2b18

nesne: nesne

n. 9b1, 11a4, 34a3, 62a4

n.-ler 10a4, 39b2, 54b9, 61b7, 65a3

n.-lerden 37a1

n.-ye 38a3

nevrüz: F yeni gün, ilkbahar başlangıcı

n. 32a7

n.-dur 5a4

neysân : nisan

n. 36b5

nezle: nezle

n. 28b6, 39b5

nısf: A yarım, yarı

n.-ına 14b7

n.-ından 14b9

ni'met: Animet

n. 8b2, 8b8, 12b10, 26b4, 34b1

n.-ler 20a11, 31b10

nice: nice, nasıl, çok kez

n. 11b9, 12a11, 20b4, 22a11, 22a11, 24b8, 26b9, 29a2, 29a2,  
30a11, 37b4, 45b2, 47a3, 47a9, 47b1, 47b3, 51b8, 51b8, 54b4,  
56a11, 56a11, 57a7, 57b1, 59b5

n.-ler 54a3

n.-si 64a6

niçe: çok kimse, birçok kişi

n. 3a35, 3b37, 22b7, 29a2, 32b11, 35b1, 51b5

n.lerüñ 55a10

nil: A mısırdan geçen akdenize dökülen meşhur nehir

n. 46a8, 54a8

nişân: F iz, belirti

n. 4b47, 19b8, 20a5, 25b3, 26a3, 32b10, 35a1

niyet: A meram, kurma, niyet

n.-edür 15a5

nik-baht: F iyi talih

n. 18b7

nohud: nohut

n. 51a4

nöker: hizmetçi

n.-in 21a7

nuşret: A yardım, başarı

n. 30a3

nuşsâr: A yardımcıları

n.-ı 32a11

nūr: A ışık

n. 4a45  
nücüm: A yıldızlar  
n. 3a30, 29a10

## O

o: o, üçüncü tekil kişi

o. 26a4, 30a4, 32b1, 32b8, 38b3, 38b4, 38b5, 49a7

od: F ateş

o. 9b3, 15a4, 19a10, 21b1, 26a1, 29a4, 30b5, 35a5, 39b7, 44a1, 53a4, 53b1, 57a10, 62a8

oğ(u)lan: oğlan, erkekevlât

o. 57a3

o.-cıklar 41a4

o.-cıklarda 43b6

o.-nın 30a7

o.-lar 24a10

o.-lı 55b2

o.-cuklara 31a4

ol: o

o. 2b22, 3b39, 4a45, 4a52, 4a52, 4b6, 5a10, 6b6, 7a2, 9b10, 11a3, 13b8, 16b2, 21a11, 23b2, 25a7, 27a6, 27a7, 27b4, 29b9, 30a8, 31b8, 32a7, 32b3, 32b10, 33b3, 33b5, 38a9, 38b9, 39a1, 48a8, 48a8, 50b7, 52a7, 54a6, 56a6, 61a3, 61b7

ol -: olmak,

o. a 2b18, 6b4, 6b5, 6b5, 6b6, 6b7, 7a3, 7a6, 7a6, 8b5, 11b8, 11b9, 12a3, 12a9, 12a11, 12b2, 14b2, 14b2, 15a3, 15a8, 15a10, 16a11, 18a6, 18b6, 19a6, 19a10, 19b6, 19b8, 19b10, 22a6, 22b6, 22b7, 22b9, 23a1, 23a2, 23a3, 25a8, 25b3, 26a11, 26b10, 27a5, 28b5, 28b10, 28b11, 29a5, 29a10, 29b4, 32b8, 32b10, 32b11, 33b2, 33b5, 34b7, 36a1, 36a6, 36a8, 37a6, 37a6, 37b11, 38a4, 38a6, 38a6, 38a9, 38a10, 38a10, 38b6, 39b9, 40b1, 40b1, 40b2, 43a2, 43a3, 43a3, 43a7, 43b3, 43b5, 45a5, 45b1, 45b2, 45b5, 45b6, 45b6, 45b9, 45b10, 47a4, 47a7, 47a10, 47b4, 47b8, 47b9, 48a1, 48a2, 48a4, 48a5, 48b1, 48b2, 48b2, 48b6, 48b9, 49a11, 49b3, 49b3, 49b4, 50a2, 50a11, 50a11, 54a11, 54b1, 54b2, 54b2, 54b3, 54b3, 54b4, 55b1, 55b4, 55b11, 56a2, 56a2, 56a3, 58b2, 61b5

o.-ab 8b9

o.-adur 6a9, 6a9, 7b1, 11b7, 2b1, 12a5, 14b8, 15a6, 15a6, 19a1, 20a8, 22b3, 25b8, 29a4, 29a5, 29b5, 36b2, 36b4, 38a1, 42a11, 44b11, 48a1, 48a2, 48a7, 48b8, 49a3, 49b1, 49b8, 49b10, 56a4, 56a6, 58a6

o.-alar 20a5, 55b6

o.-an 19b11, 47b8, 60b7, 63a11, 63b5, 64a8, 65a1

o.-ar 47a8

o.-a 6a5, 6a5, 6a8, 6a11, 6b1, 6b1, 6b6, 6b9, 6b10, 6b11, 7a3, 7a3, 7a5, 7a10, 7b1, 7b1, 7b2, 7b3, 7b4, 7b5, 7b7, 7b7, 7b8, 7b9, 7b10, 7b10, 7b10, 8a2, 8a2, 8a4, 8a5, 8a5, 8a8, 8a9, 8a9, 8a10, 8a11, 8b1, 8b3, 8b4, 8b5, 8b5, 8b11, 9a1, 9a2, 9a2, 9a3, 9a5, 9a7, 9a7, 9a7, 9a8, 9a8, 9a10, 9b1, 9b4, 9b6, 9b9, 9b9, 10a1, 10a1, 10a2, 10a3, 10a4, 10a5, 10a5, 10a6, 10a8, 10a8, 10a9, 10a10, 10a11, 10a11, 10b1, 10b3, 10b3, 10b4, 10b6, 10b7, 10b7, 10b9, 11b5, 11b6, 11b9, 12b8, 12b11, 13a1, 13a2, 13a4, 13a5, 13a7, 13b4, 13b4, 13b5, 13b5, 13b6, 13b8, 14a4, 14a5, 14a7, 14b1, 14b4, 14b5, 14b5, 14b9, 14b10, 14b10, 14b11, 15a3, 15a5, 15b1, 15b2, 15b2, 15b3, 15b3, 15b4, 16a8, 16a9, 16a9, 16a10, 16a11, 16b3, 16b4, 17b4, 17b5, 17b6, 17b6, 17b7, 17b8, 17b9, 17b9, 17b10, 17b10, 17b11, 18a1, 18a2, 18a2, 18a3, 18a4, 18a4, 18a4, 18a6, 18a7, 18a8, 18a8, 18a9, 18b2, 18b2, 18b3, 18b4, 18b4, 18b6, 19a3, 19a6, 19a7, 19b4, 19b5, 20a2, 20a10, 20b9, 20b10, 1b1, 21a2, 21a3, 21a4, 21a5, 21a5, 21b2, 21b2, 21b3, 21b4, 21b5, 21b5, 21b6, 21b7, 21b8, 21b9, 21b11, 21b11, 22a1, 22a2, 22a3, 22a3, 22a4, 22a4, 22a5, 22a6, 22a7, 22a9, 22a10, 22a11, 22b1, 22b2, 22b3, 23b8, 23b9, 24a1, 24a1, 24a2, 24a3, 24a5, 24a6, 24a7, 24a7, 24a9, 24a9, 24a11, 24b1, 24b5, 24b5, 24b6, 24b6, 24b7, 24b8, 24b8, 24b10, 24b11, 25a3, 25a3, 25a4, 25a5, 25a5, 25a6, 25a7, 25a9, 25a10, 25a10, 25a11, 25b1, 25b2, 25b2, 25b3, 25b9, 25b10, 25b11, 26a1, 26a2, 26a3, 26a4, 26a6, 26a7, 26a9, 26a10, 26a11, 26b1, 26b2, 26b3, 26b3, 26b4, 26b4, 26b5, 26b5, 26b8, 26b9, 26b11, 27a1, 27a1, 27a2, 27a3, 27a3, 27a5, 27a10, 28a7, 28a8, 28a9, 28a9, 28a11, 28a11, 28b1, 28b2, 28b3, 28b7, 28b7, 28b8, 28b9, 29a7, 29b8, 29b10, 29b11, 30a1, 30a2, 30a3, 30a3, 30a5, 30a5, 30a6, 30a8, 30a9, 30a10, 30a10, 30b2, 30b2, 30b3, 30b4, 30b5, 30b6, 30b8, 30b9, 30b9, 30b11, 31a1, 31a2, 31a4, 31a5, 31a6, 31a7, 31a8, 31a9, 31a9, 31a11, 31a11, 31b1, 31b2, 31b3, 31b4, 31b5, 31b5, 31b7, 31b9, 32b2, 31b4, 31b4, 31b6, 31b7, 31b9, 31b9, 31b9, 31b10, 31b10, 31b11, 31b11, 32b3, 32b4, 32b8, 33b3, 33b6, 33b7, 33b8, 33b9, 34a2, 34a2, 34a3, 34a4, 34a5, 34a7, 34a8, 34a11, 34b4, 34b5, 34b5, 34b8, 34b10, 34b10, 34b11, 35a1, 35a2, 35a3, 35a3, 35a4, 35a6, 35a6, 35a7, 35a11, 35b1, 35b6, 35b7, 35b8, 35b9, 35b10, 36a3, 36a3, 36a4, 36a4, 36a7, 36b1, 36b2, 37a7, 37a8, 37a8, 37a10, 37b1, 37b2, 37b4, 37b5, 37b8, 38b2, 38b2, 38b3, 38b8, 38b8, 38b10, 38b10, 39a1, 39a2, 39a4, 39a5, 39a10, 39b1, 39b3, 39b3, 39b7, 39b11, 39b11, 39b1, 39b2, 39b3, 39b5, 39b6, 39b6, 39b8, 39b10, 39b11, 40b4, 40b5, 40b6, 40b7, 40b10, 40b11, 41a3, 41a5, 41a5, 41a6, 41a7, 41a11, 41b2, 41b3, 41b4, 41b4, 41b5, 41b11, 42a1, 42a1, 42a2, 42a3, 42a5, 42a6, 42a6, 42a8, 42a8, 42b3, 42b3, 42b4, 42b7, 42b8, 42b9, 42b9, 42b10, 42b11, 43a1, 43a5, 43a8, 43a11, 43b1, 43b1, 43b6, 43b6, 43b11, 44a2, 44a5, 44a9, 44a11, 44a11, 44b1, 44b1, 44b1, 44b2, 44b4, 46b1, 46b2, 46b3, 46b4, 46b6, 46b7, 46b7, 46b8, 46b9, 46b10, 46b11, 47a2, 47a5,

47a7, 47b2, 47b3, 47b7, 48a3, 48a9, 48a10, 48a10, 48b4, 49a1, 49a10, 49b2, 49b2, 49b2, 50a1, 50a1, 50a2, 59a4, 50a5, 50a7, 50a8, 50a9, 50a10, 50a10, 50a10, 50b1, 50b2, 50b3, 50b4, 50b6, 50b7, 50b8, 50b8, 50b9, 50b10, 51b2, 51b2, 51b3, 51b4, 51b5, 51b7, 51b8, 51b9, 51b10, 51b10, 51b11, 52a1, 52a2, 52a4, 52a5, 52a6, 52a6, 52a7, 52a8, 52a11, 52b1, 52b3, 52b6, 52b6, 52b7, 52b11, 53a2, 53a2, 53a3, 53a5, 53a7, 53a7, 53a8, 53a9, 53a10, 53b1, 53b3, 53b4, 53b5, 53b6, 53b8, 53b8, 53b10, 53b11, 54a2, 54a3, 54a3, 54a6, 54a6, 54a7, 54a7, 54a8, 54a8, 54b6, 54b6, 55a6, 55a7, 55a8, 55a9, 55a10, 55b1, 55b2, 55b3, 55b3, 55b3, 55b4, 55b5, 55b6, 55b8, 56a5, 56a7, 56a9, 56a11, 56b2, 56b3, 56b4, 56b4, 56b5, 56b6, 56b6, 56b8, 56b10, 56b11, 56b11, 57a2, 57a2, 57a3, 57a4, 57a5, 57a5, 57a6, 57a8, 57a9, 57a10, 57b1, 57b2, 57b3, 57b4, 57b6, 57b7, 57b9, 57b9, 57b11, 57b11, 58a2, 58a2, 58a2, 58a3, 58a4, 58a5, 58a6, 58a8, 58a8, 58b1, 58b1, 58b4, 59a4, 59a5, 59a6, 59a6, 59a7, 59a8, 59a11, 59b2, 59b3, 59b4, 59b5, 59b6, 59b7, 59b7, 59b8, 60a1, 60a4, 60a4, 60a5, 60a5, 60a6, 60a8, 60b1, 60b1, 60b4, 60b4, 60b5, 60b6, 60b6, 60b7, 60b9, 60b10, 60b11, 61a1, 61a2, 61a4, 61a5, 61a6, 61a6, 61a7, 61a7, 61a8, 61a9, 61a11, 61a11, 61b2, 61b2, 61b11, 61b11, 62a1, 62a2, 62a5, 62a6, 62a6, 62a7, 62a9, 62a9, 62b10, 62b1, 62b3, 62b4, 62b6, 62b6, 62b7, 62b8, 62b9, 62b10, 62b11, 62b11, 63a2, 63a4, 63a4, 63a6, 63a8, 63a9, 63a10, 63a10, 63a11, 63b1, 63b10, 64a1, 64a2, 64a3, 64a5, 64a6, 64a8, 64a10, 64a10, 64a11, 64a11

o.-dı 3a24, 5a7, 5a8, 5a3, 32b1

o.-ınca 6a7

o.-ısardur 44b7

o.-madın 59b8

o.-mağa 34b2, 51b1

o.-maya 12a9, 14a3, 14a6, 21b9, 21b10, 25a11, 28b8, 31b10, 32b1, 33b4, 44b2, 51b10, 53a5, 53b9, 59b6, 63b11

o.-maz 9a9, 58a7

o.-muşken 8b5

o.-muşiken 26a7

o.-sa 6a4, 7b6, 7b9, 9a8, 10a3, 10b1, 10b6, 11b9, 13b3, 13b7, 15b1, 15b3, 15b5, 16a11, 16b1, 21a4, 22b2, 24b7, 24b10, 25a9, 25b10, 28b2, 30b3, 31a6, 31a8, 31b3, 31b7, 31b11, 33b7, 34a1, 34b11, 35a3, 35b5, 35b7, 39b1, 40b10, 41a7, 41b1, 41b11, 43b10, 44a11, 44b3, 45a3, 45b4, 49a6, 50a3, 52a4, 52a4, 52a7, 52a9, 54a2, 54a11, 58a1, 60b10, 61a5, 62a3, 63a1

o.-ub 2b19, 4b9, 5a8, 23a11, 35a10, 47a11, 54a4, 58a10, 59a7

o.-unan 25a7, 57a8

o.-up 2b19

o.-ur 2a12, 2b26, 19a2, 19a7

o.-urdur 15b8, 45a4

o.-ursa 13b3, 36a5, 38b11, 47b6

o.-ur-isañ 5b3

o.-ur 5b2, 11b1, 12a8, 17a5, 17a5, 23b2, 23b4, 23b5, 23b5, 27b9, 27b10, 32a5, 32a6, 32a7, 32a8, 36b10, 36b10, 41b9, 45a7, 46a5, 55a1, 55a2, 55a3, 59a3, 59b9, 59b10

on: on

o. 3a33, 4a37, 5a8, 5a9, 5a11, 5b2, 5b7, 9a1, 9a2, 9a4, 9a5, 11a11, 11a11, 11b1, 17a2, 17a3, 17a3, 17a5, 17a7, 23b4, 27b6, 27b7, 27b8, 27b9, 32a4, 32a5, 32a7, 36b10, 39b3, 41b8, 41b8, 42a2, 46a6, 51a5, 51a6, 51a10, 51a10, 55a1, 55a1, 55a2, 59a2, 59b9, 61b6

o.-dan 39b5, 53a3

o.-ina 52b11

o.-ıncı 5a7, 11a9, 59a1

o.-ıncıda 8b8

o.-ıncu 36b8

o.-una 61b6

o.-undan 62a2

oñ: iyileşmek, düzelmek

o.-a 10b6, 20b2, 22b8, 23a3, 30b1, 34b6, 35b3, 35b6, 37b7, 39b5, 42a7, 42b7, 43b1, 44b5, 45b7, 49b10, 51a8, 59a10, 59b5, 63a3, 63b11

o.-adurlar 8b7

o.-arca 51a7

o.-maya. 34b7, 35b6, 59a10

o.-maz 50a6

o.-ar 14b10

oñad: doğru, uygun, mükemmel

o. 50a10, 52a8, 56b6, 63a8

onaltıncı: onaltıncı

o. 32a9

oñat: doğru, uygun, mükemmel bkz. oñad

o. 12b2, 21b8, 23a3, 24a2, 24b5, 24b7, 26b1, 28b7, 30a2, 30b4, 39b11

onbir: onbir

o.-dür 5b1

onikinci: onikinci

o. 23b3

ora: orası, o yer,

o.-nuñ 50b10, 54a2

ordan: oradan

o. 58a8, 61a1

orta: orta

o. 4b3, 23a5, 31b1, 36b5, 50b11, 55a8, 57a4

o.-da 44b4

o.-sında 18a9, 21a2, 26a10, 26b1, 30a2, 32b5, 33b7, 55b6, 58a1, 59a5

ortag: ortak

o.-ı 2a16

ot: ot

o. 4b1, 8a8, 8b1, 8b9, 9a1, 10b2, 10b6, 12b6, 15b9, 16a8, 16b9, 18a8, 18a10, 18b4, 20a11, 21a5, 21b6, 23a2, 23a7, 24a2, 24a9, 25a3, 26b1, 26b3, 27a1, 28a11, 28b9, 31a11, 32a3, 40b1, 42b7, 45b7, 52b7, 58a5, 63b8

o.-ina 25b3

o.-lar 23a10

otuz: otuz

o. 4a53, 5b4, 11a3, 25b8, 31b11, 36b5, 51a1, 58b6

o.-a 39b8, 62a3

o.-dur 46a3, 54b8

o.-ına 9a6

o.-uncı 5b10

otuzbir: otuzbir

o. 16b7, 41b6

o.-dür 23a5

oyna-: oynamak

o.-ya 6b2, 13a2

## Ö

öküş: çok

ö. 2a5, 6b1, 6b5, 7a11, 9a5, 9a7, 9a11, 10a5, 10a6, 10a10, 10b9, 12a9, 13b1, 13b5, 14a11, 14b4, 15b4, 15b6, 16a6, 16b4, 19a5, 19a11, 19b7, 20a8, 21b1, 22a5, 22a11, 22b6, 24b2, 25a4, 25a5, 25b2, 25b11, 26a2, 27a10, 30a1, 30b3, 31b1, 31b9, 34b3, 35b6, 36a4, 36a4, 36a7, 36a10, 38a9, 38b2, 39a8, 39b11, 39b8, 41a7, 42b9, 45a4, 47a6, 47a8, 47b6, 47b7, 48a3, 48a10, 49b2, 59a11, 59b4, 60a5, 63a6

ö.-dür 7a5, 7b5, 12b6, 13a11, 18b10, 19b2, 19b5, 22b7, 27a4, 31b5, 37a5, 41a10, 48a10, 48b6, 48b8, 48b9, 49b4, 49b7

öl-: ölmek

ö.-di 3b41

ö.-dürdiler 3a35

ö.-düre 36a2

ö.-düreler 26b10, 60b2

ö.-dürürler 32b3

ö.-e 10a2, 16a7, 32b6, 34b4, 37a8, 37b5, 37b9, 39a8, 39a11, 39b8, 44a2, 44a6, 46b1, 47b11, 52b7, 52b10, 53a2, 53a3, 53a11, 54a4, 55a5, 56b10, 60a1, 60b9, 62b5, 63a6, 63b8

ö.-ledür 29a6

ö.-eler 35b2

ö.-ü 10a1

ö.-üm 8b10, 29a7, 34a9

ö.-ümden 3a35

ö.-ümi 8b4, 17b4, 18a3, 41a4, 48b8

öldürmek: öldürmek

ö. 6b8, 7b4, 9b5, 19b6, 22a7, 27a4, 32b8, 37a5, 43b11, 53b6, 54b1, 56a10, 56b8, 57b3, 60a11, 62a7, 6210, 63a2

ölet: salgın halindeki ölüm, kırgın, kıran,

ö. 31a5, 33b9

ölmek: ölmek

ö. 6b8, 7b4, 9b5, 15a10, 18a1, 19b6, 22a7, 27a4, 32b8, 37a5, 43b11, 53b5, 56a10, 56b7, 57b3, 60a10, 62a7, 62a9, 63a2

ölüm: ölüm

ö. 24b3, 48b3

ölümlü: ölümlü

ö.-dür 19b9, 40b2

öñ: önce, evvel

ö.-de 38b3

ö.-i 31b4

ö.-ünde 31a6

örtin-: örtünmek

ö.-e 2a10

örümcek: örümcek

ö. 11b3

öte: sonra, sonunda, öbür taraf

ö. 41b11

öyle: öylece

ö. 5b4

özdek: esas, temel, kök, gövde

ö.-ine 59b10

## P

pādişāh: F hükümdar, sultan

p. 7b4, 8a10, 8a11, 9a7, 12b8, 13b6, 21b3, 22a7, 25a1, 25b2, 28a9, 28b10, 30a10, 32b3, 31b8, 33b2, 33b7, 34a4, 36a3, 37a8, 39a8, 41b11, 42b9, 43b3, 44a3, 44b3, 53a11, 55a5, 62b1

p.-a 9b8, 25a1, 6210

p.-dan 16a7, 21b11

p.-ı 13b9, 19a4, 24b9, 30a5, 30a8, 33b5, 36a8, 50b11

p.-ına 20a4

p.-ıdı 3a34

p.-lar 8b4, 14b3, 20a6, 22a3, 22a4, 26a6, 26a10, 26b1, 26b8, 27a6, 38b10, 50a2, 63a1

p.-larda 9a5, 49b1, 57a6

p.-lardan 12a10

p.-ları 32b11

p.-larıñ 7a11

pā.-larun 29b5

p.-uñ 6a3

p.-uñdur 19b2

p.-i 7b9

p.-ı 9b8

panbık: pambuk

p. 18a11

panbuķ: pambuk bkz. panbık

p. 25a10, 53a7

pars: F İran, acemistan

p. 19a4, 38b7

p.-da 28a9

pelās: F kilim, aba, çul

p.-ı 2a10

penbe: F pamuk

p. 10a6

penç-şenbe: F perşembe

p. 63b11

p.-ye 18a1

perhiz: F dince yasak edilen şeyden uzak durma, perhiz

p. 23a8

perverdigār: A Allah

- p.sın 1b3  
 pes: F ard, arka, geri  
 p. 3a35, 14a10, 17a9  
 peydâ: F meydanda, açıkta  
 p. 4b8  
 peygamber: A peygamber, haber getiren  
 p. 5a2  
 p.-e 4a49  
 piriç: piriç  
 p. 28b8  
 pula: F para  
 p. 19b10, 19b10  
 pusarık: sisli, dumanlı hava  
 p. 10a3, 15b5, 22a4, 31a7, 35b7, 40b10, 44b3, 50a3, 54a2, 58a1

## R

- ra<sup>c</sup>iyett : A hükümdar idaresi altında bulunan ve vergi, veren halk  
 r.-e 20b9, 39a5  
 r.-ler 27a3, 61b3  
 rahmet: A acıma, merhamet, yarlıgama  
 r. 63b9  
 r.-i 26b8  
 ratb: A taze, yeşil, mülayım  
 r. 1b7, 13a9  
 reb<sup>c</sup>i: A bahar  
 r.-yümdür 27b1  
 refâhiyet : A bolluk, rahatlık  
 r.-de 7b1  
 refik: A arkadaş, yoldaş  
 r.-üñ 1b3  
 reh-nümâ : F yol gösteren  
 r. 49a6  
 reml: A kum, birtakım nokta ve çizgilerle kayıptan, haber verme  
 dolandırıcılığı  
 r. 3a30  
 renc: Fağrı, eziyet  
 r. 8b7, 9a5, 13a8, 18b8, 20a8, 29a7, 41a11, 47a1, 49b3, 52a5

- r.-ide 24b9  
 r.-ler 16a4, 16a4  
 resûl : A peygamber, yalvaç  
 r. 4a45  
 revân: F yürüyen, akan  
 r. 7a8  
 rih: A yel, rüzgâr  
 r. 50a8  
 rivâyet : A hikâye, söylenti  
 r.-de 27b5  
 ruḥ-ül-emin: A cebrail  
 r. 4a49  
 ruḥas: A izinler, müsadeler  
 r. 47b8  
 rûm: A rum, romalı,  
 r. 4b4, 6b7, 8a6, 8b1, 14a9, 14a11, 14b1, 18b10, 19a1, 21b4,  
 23b9, 24b1, 26b5, 31b4, 37a10, 37b10, 39a11, 39b1, 39b7,  
 41a10, 42a6, 42a10, 42a10, 42b3, 43a5, 48a10, 48a10, 50b4,  
 54a8, 55b4, 64a10  
 r.-da 24b10, 25b6, 34b10, 46b1, 52b8, 60a8, 61a11  
 r.-dan 43a3, 43b7  
 r.-la 46b4  
 rûmûz: A işaret manası olan gizli ses  
 r. 22b4  
 rüzgâr: F yel  
 r. 13a6

## S

- sa'ât: saat  
 s. 5b2, 5b4, 5b7, 5b10, 11a11, 11b1, 17a6, 17a5, 23b1, 23b2,  
 23b4, 27b9 32a7, 36b10, 41b8, 46a6, 51a10, 55a1  
 s.-i 5b1  
 s.-tdür 5b6  
 sa'âdet: A mutluluk  
 s. 5b2, 21a9  
 sabah: A sabah  
 s. 11a1, 51a7  
 s.-i 33b3

şabâ: A gün doğusundan esen hafif ve latif rüzgâr

ş. 39b11

şabî: A henüz memeden kesilmemiş erkek çocuk

ş. 3b39

saclu: saçlı

s. 7a7, 19a2, 28b10, 46b9, 60b5

saç-: saçmak, dağıtmak

ş.-up 51a5

şadık: A doğru, gerçek dost,

ş. 28a7

şadr: A taht

ş.-a 2a11

şafâ: A sefa, zevk

ş. 4a45

şafra: A öddeki yeşilimsi sarı sıvıdır

ş. 41a4, 41b7, 46a4, 46a4, 46b3

şâlık: sağlık

ş. 55b4, 61a6, 62a4

sağsı: sakı

s.-ya 51a3

şahra: A kır, ova, çöl

ş. 1b7

ş.-lar 4b3

ş.-yı 26b7

şahib: A malik, iye

ş. 6b10, 20a6

sahtelik: Fyapmacıklık

s. 10b4

saht: F katı, sert, çetin

s. 18b6

saķat: A saat, bir tarafı hasta veya eksik olan

s. 37a7

şakın: sakınmak

ş. 16b4

saķın-: sakınmak

s. 48b9

sâkin: A hareketetmeyen

s. 55a3

şalah: A düzelme, barış, dine olan bağlılık

- ş. 26b11
- şalahiyyet: A yetki, güç  
ş. 12b8, 14b8
- sâlişe: A saniyenin altmışta biri  
s.-dür 5b5
- saña: sana  
s. 1b5, 46b10
- şan<sup>f</sup>at: A sant  
ş.-lar 63b3
- şani<sup>c</sup>: A yapan, yapıcı, Allah  
ş. 1b3
- şaniye: A dakikanın altmışta biri  
ş. 5b5  
ş.-dür 5b5
- sârik: A çalan, hırsızlık yapan  
s. 14a6, 24a6, 36a7
- sarmısak: sarmısak  
s. 23a7, 27b3
- şatmak: satmak  
ş. 63b11
- şavâ<sup>f</sup>ık: A yıldırımlar  
ş. 34a11
- savaş: savaş  
ş. 7a9, 7b3, 9b7, 12b3, 14b4, 19b10, 20a10, 36a10, 42b2, 42b6,  
49a9, 53b11, 55a8  
ş.-dur 45b5  
ş.-iñ 19b6
- sâye: F gölge  
s. 17b3
- şayıl-: sayılmak  
ş.-a 34a8
- seb<sup>c</sup>in: A yetmiş sayısı  
s. 2b24
- sebeb: A neden  
s.-den 28b11
- sebt: A cumartesi  
s.-ine 59b7
- sebze: F yeşillik, çimen  
s. 23a7

sebzevât: F yeşillikler, çimenler

s. 11a1

secde: A secde

s. 4b9

sefer: A yolculuk, savaş

s.-e 64a2

sekiz: sekiz

s.-dür 27b1

s.-inci 11a7, 16b11, 27b5, 58b10

s.-cide 8b4

sekâm: A hastalık, illet

s. 15a9

selâmet: A eminlik, korku ve endişeden uzak olma

s. 55b10

s.-lik 64a11

şelâse: A üç,

s. 59a10

semâ: A gökyüzü

s. 26a3

şemâr: A meyve

s. 17b11, 20b2, 34b9, 35a3, 35a7, 37a7, 37b6, 39a9, 39b10, 42a8, 42b10, 46b8, 50a9, 51b5, 51b10, 53a10, 53b3, 53b9, 55b9, 56b4, 58b360b3, 61a3, 62a1, 62a2, 62a6, 62a8, 62b10, 63a3, 63b10

semenler: A yasemin

s. 15b10

semiz: besili

s. 4b2

sen: A ikinci tekil şahıs, sen

s. 3a28

s.-i 2a8

s.-sin 2a8

ser-gerdân: F başı dönen, perişan

s. 2b19

ser-sâmrû: F insana sersemlik veren bir hastalık

s. 53b4

sevâhîl: A yalılar, kıyıları

s. 12a3, 25b5

s.-de 25a5, 53a1

sevdâ: F aşırı sevgiden doğan bir çeşit hastalık

s. 41a4

s.-nuñdur 58b6

su[y]: F cihet, taraf, yön

s. -ı mağrib 19b8, 20a5, 47a2, 48a1

s. -ı maşrık 19b4, 33a10

sevün-: sevinmek

s.-meye 10b5

seyyâh: A yolcu, geici

s.-lar 44a6

seyyâr: A gezen, istenilen tarafa taşınabilen

s. 14b1

şı-: kırmak, bozmak

ş.nub 14a1

şıcan: fare

s. 28a8

şıgar: A çocuk

ş. 18a3

şığır: sığır

ş. 11b6, 17a9, 42b5, 61a10

ş.-a 45b1

şihat: A sağlık

ş.55b10, 63a11, 63b6, 64a4, 65a1

şmak: kırmak, bozmak

ş. 21b4

şıtma: sıtma hastalığı bkz.ısıtma

31a3, 41b1, 44b6, 46a4, 53b4

s.-lar 22b3

şidre: A en yüksek makam

s. 23a9

şikender: F iskender

s. 3a34

şilah: A silah

s. 11b8

şinek: bsinek

s. 11b3

şipâhiden: F tımar sahibi süvari askeri

s. 22a1

şil.-ler 6a4, 51b3

şiyema: A bâhusus, herşeyden önce

- s. 59a5
- soğulcan: soğulcan  
 ş. 15b6, 21b10, 26a9, 35b2, 44a9, 49b10, 53b9, 57b7, 62b8
- sokağ: A çarşı, panayır yeri  
 ş.-u 15b6
- sol-: solmak  
 ş.-a 5a10
- soñ: son  
 ş. 3b40, 10b11, 27a11, 31b1, 41b6, 54b7, 57a4  
 ş.-ı 12b7, 20b10, 21b2, 22b1, 25b9, 26b11, 31b2, 39a2, 40b9, 60b1, 62b9  
 ş.-una 10a8, 25a4, 30b4, 43a6, 43a8  
 ş.-unda 11b6, 28b9, 30b7, 33b1, 33b7, 39b1, 49b4, 57b10  
 ş.-ında 43b7
- soñra: sonra  
 ş. 4a36, 13b9, 14b9, 17a9, 17a10, 21a11, 21b7, 38b5, 42a2, 55b1, 57a5, 60b2, 61a11
- sor-: sormak  
 ş.-ar 5b3  
 ş.-arsan 17a8
- sov-: soğumak  
 ş.-mağa, 5a11
- sovuk: soğuk  
 ş. 9a7, 16b10, 23a7, 54b9, 54b10  
 ş.-dan 30b2  
 ş.-dur 16b4
- sökel: hasta  
 s. 36a11
- söyle-: söylemek  
 s. 51a2  
 s.-ndi 13a9  
 s.-ne 36a6  
 s.-r 15b8, 22b4  
 s.-sem 3a25
- söz: lakırdı, laf  
 s. 2b26, 6a11, 14a10, 21a9, 28b4  
 s.-i 19a3  
 s.-ler 7a1, 18b11
- şu: su

- ş. 9a11, 11a2, 11a3, 17a10, 18a5, 19a8, 23a8, 27b2, 27b7, 31b7, 37a1, 46a5, 49a3, 51a5, 51b2, 59b10, 60a4
- ş.-lar 7a2, 8a3, 10a7, 11a9, 19a3, 23b2, 30b4, 31b9, 35b3, 37b6, 39a3, 51b5, 57b1, 57b10, 63a7
- ş.-ya 23b3, 27b6, 28a2, 28a3
- ş.-yın 2a10
- su<sup>ç</sup>al: A öksürük
- s. 4b9, 24a10, 28b6, 39b5
- şultân: A padişah, hükümdar
- ş. 29b3, 48b5, 55b1, 55b2
- ş.-ı 43a7, 52a9, 52a10
- ş.-ına 42a6
- ş.-uñ 55a11
- şuşumağ: susamak
- ş.-a 54b11
- şūret: A şekil, görünüş
- ş. 20b8, 25b1, 56b9
- ş.-ı 30a9, 34b6, 39a6, 43a9, 52b10, 61b3
- sultân: A padişah, hükümdar
- s. 2b23, 60a6
- sultân: A padişah, hükümdar bkz sultân
- s. 2b17, 6b3, 56a1, 56a4, 56a5, 58b4, 61b5
- s.-a 23a3, 29b5
- s.-ı 11b7, 48a10
- sükün: A hareketsiz durma
- s. 14b8
- süleymân: A süleyman
- s. 46a11
- sünbül: F sünbül, sevgilinin saç
- s.-e 54b11
- sünnet: A iyi ahlâk, Hz. Muhamed'in tasvip ettikleri, yaptıkları
- s. 23a11
- sünşek: bir mızrak şekli
- s. 52a4
- süñü: süngü
- s. 7b6, 13b7, 20a1, 24b11, 29b11, 34a1
- sür-: sürmek
- s. 58a7
- süril-: sürülmek

‘ s.-mişdür 2b11

süryâniler: A eski Suriye halkından olan

s. 4b3

süyûf: A kılınçlar

s. 14b2

## Ş

şād: A sevinçli

ş. 3b36, 30b9, 54b6

ş.-dur 45b11

şāh: F padişah, hükümdar

ş. 7b4, 10a2, 10a7, 23b9, 29a10, 30b7, 31b1, 32b3, 34b4, 34b4,  
37b9, 38a6, 39a11, 45b11, 46b1, 47a11, 48a4, 53a2, 55b7,  
56b10, 57a9, 59a9, 59b3, 59b11, 60a10, 60b2, 60b7, 60b9, 61a2

ş.-a 22b11, 45b4

ş.-dan 29b1

ş.-ı 21a6, 29a6, 42b3, 44a7, 47b11, 52b7, 53b7, 54a6

ş.-ına 34a7, 48a2

ş.-ısın 1b4

ş.-ıyla 48a10, 52a9

ş.-lar 30a10, 51b8

şām: şām ili

ş. 8b4, 12a2, 20b4, 20b5, 8b4, 21a11, 26b9, 32b2, 42a3, 48b2,  
55b2

ş.-a 22a9, 24a4, 26a4, 43a3

ş.-da 11a7, 24a4, 34b3, 37b5, 38b3, 43b4, 53a1, 54a9, 55a3, 58a10

ş.-lular 23a1

şār: F şehir

ş. 9a9, 29b10

ş.-dan 29b10

şark: A şark, doğu

ş. 14a2, 48b3, 53a3

ş.-da 38a8, 38b7, 60b10

ş.-dan 9b1, 12a4

şeb: A gece

ş. 27a11

şeb-i yeldā : A yılın en uzun gecesi(22 aralık)

ş. 17a4

şedâyid: A zahmetli, eziyetli haller

ş. 33b4, 49b2

şedid: A şiddetli

ş. 39b11

şehir: A ülke, il

ş. 47b1

ş.-ler 47a3, 54b4

ş.-leri 20b5, 47b1

ş.-lerin 51b6

şehr: şehir bkz. şehir

ş. 21b5, 22b7, 23b10, 26b9, 47b8, 50b8

şekil: görünüş

ş. 7b6, 13b7, 14b3, 16a4, 20a1, 24b11, 29b11, 34a1

şems: A güneş

ş. 2a7

şenbe: F cumartesi günü

ş. 64a9

ş.-ye 18a3

şerh: A açık anlatım

ş. 2b25, 3b28

şerir: A kötülük eden

ş. 31b4

şerr: kötülük, fenalık

ş. 6a11, 7a4, 7a9, 8a1, 12b4, 19a9, 20a6, 20b9, 22b6, 30b6, 36b4

şeşenbe: F cumartesi günü

ş. 17b8

şevle: A şevle yıldızı

ş. 16b11

şey: şey

ş. 7a8

şiddet: A kaba kuvvet, sertlik

ş.-i 12a10, 15a6, 48a9

şifâ: A hastalıktan kurtulma

ş. 64a9

şimâl: A kuzey

ş. 5b1, 25b5, 53a6

şimdi: şimdi

ş. 3a31, 5b3

şimşek: şimşek

- ş. 38b6, 52a4, 56a11, 61a5  
 şitâ: F kış  
 ş. 34a11  
 şöyle: şöyle  
 ş. 2b22, 12a8, 13a4, 28b5, 36a2, 59b8  
 ş.-kim 2a13  
 şubat: şubat  
 ş.-ındur 28a6  
 şu: şu  
 ş.-nlara 4a44  
 şūr: A tuzlu, gürültülü  
 ş. 12b4, 20a7

## T

- ta: F dek, değin  
 t. 9a6  
 ta<sup>c</sup>ab: A yorgunluk, sıkıntı  
 t. 55b6  
 ta<sup>c</sup>am: A tamam  
 t. 23a3, 36b1, 49a8  
 tacir: A ticaretle uğraşan kişiler  
 t.-ler 10a11  
 t.-lere 8a8  
 tâç: taç  
 t. 2a9  
 tağ: dağ,  
 t. 1b7, 26b7  
 t.-ıla 29b10  
 t.-ılır 9a9  
 t.-lar 4b3  
 tağuk: tavuk  
 t. 6b7  
 tahıl: tahıl  
 t. 14a11, 18a4, 34a11, 43b8, 49b9, 56b6, 58b2  
 t.-lar 41a9  
 t.-ları 6a7  
 taht: A hükümdarlık makamı

- t. 2a11, 22b10  
 t.-a 55b2  
 tahsin: A takdiretme, beğenme; güzelleştirme  
 t. 31b4  
 tahzıs: ?  
 t. 4a43  
 takvim: A takvim  
 t.-de 17a1  
 talğa: dalga  
 t. 36a6, 38a8, 42a10, 48a8, 48b2, 48b7, 49b6, 53b2, 53b8, 54a7, 57a10, 57b11, 58a9, 59b1, 60b9  
 t.-lık 30b4, 30b5, 37b9, 39b7, 40b4, 40b6, 41b10, 44a10, 45b2, 47a3, 48b6, 52a2, 54b3, 55a6, 55b5, 56b7, 56b10, 57a11, 57b9, 60a1, 60a11  
 ta.-lıklar 62b8  
 talğu: dalga bkz. talğa  
 t. 43a4  
 talğalık: dalgalı  
 t. 7b7, 10b7, 31a9, 34a2, 35a9, 50a2, 50b4, 50b8, 51b7, 52b1, 52b11, 54b6, 57b3  
 ta'lim: A öğretim, eğitim  
 t. 32b2  
 tamağu: bir çeşit hastalık,  
 t. 15b6  
 tamah: A aç gözlülük  
 t. 9b2  
 tamam: A tamam  
 t. 17a5, 21a1123b5, 32a5, 58a7  
 tamla-: tamamlamak  
 t.-mazsa 36b7  
 t.-yadur 36b7  
 tanış-: tanışmak  
 t.-maz 2a16  
 tañlacak: sabehleyin, erkenden, şafakla birlikte  
 t. 10a7, 11a2, 23a8, 36b11, 46a5  
 tañ: sabah vakti  
 t.-lar 2b20  
 tañrı: tanrı  
 t.-nuñ 4a46  
 tap: tapmak

- t.-ar 2b24  
 tapuñ: huzur, makam, hizmet, görev  
 t. 13a8  
 tar: zaruret içinde yaşama  
 t. 2a12, 47a7  
 taraf: A yan, yön, bölge, sahip çıkma  
 t. 13b8, 30a4, 48a8, 48a8, 56b3, 56b3  
 t.-a 33b5, 60a3  
 t.-da 13b3, 25a7, 32b10, 38b9, 38b11, 39a1  
 t.-dan 8a1, 20a1, 24a3, 29b8, 61a2  
 t.-ı 14a2, 20a9, 20a11, 25a3, 25a6, 30a4, 34a5, 34a6, 41b4, 42b10, 43a1, 52b2, 52b3, 60b10  
 t.-ında 7a10, 7b2, 7b6, 7b9, 10b1, 13b8, 13b11, 14a3, 24b6, 52a8, 60a3, 61a5  
 t.-iñ 33b5  
 tarı: darı  
 t. 51a4  
 tarik: A yol  
 t. 12b2, 16a5, 19a10, 24a6  
 tarlık: darlık  
 t. 38a1  
 taş: taşmak  
 t.-a 30b4, 31b7, 35b3, 37b6, 39a3, 51b5, 54a9, 63a7  
 taşı: taş  
 t. 2b18  
 taşı-: taşımak  
 t.-yalar 21a7  
 taşra: taşra  
 t. 28a1  
 tatlu: tath  
 t. 2a14, 4b2, 23b2, 34a3  
 t.-lar 17a11, 58b6  
 tãün: A veba, yumurcak denilen salgın hastalık  
 t. 25a8, 48b7  
 tavar: davar  
 t. 10a9, 14a10, 28a8, 44b1  
 tavşan: tavşan  
 t. 15b6  
 tavuk: tavuk bkz.taguk

t. 24b8

tayağ: dayak .

t. 2a13

tazı: tazı

t.-lar 2a12

tefekkür, A düşünme, kafa yorma

t. 49a11

tehlike: A bir kimseye yönelik tehdit

t. 36a9

telef: A zayıf, yok olma

t. 63a11

temam: A tamam bkz. tamam

t. 12b8, 12b10 20b7

temiz: pak, kirli olmayan

t. 5b3

temmuz: temuz

t. 50b11

teng: tanrı

t. 37b11

ten: F insan vücudunun dış yüzü

t. 3b37

tereke: A ölünün bıraktığı eşyaların tümü

t. 8b3

teşiri: A etki

t.-üdür 28a3

teşrin: A yılın onuncu ve onbirinci aylarına verilen, ad

t. 5a5

teşrin-i evvel: A ekim ayı

t. 4a53, 10b10

teşviş: A karıştırma

t. 8a7, 49b6

tevarih: A tarih

t.-iñ 4b7

tiğ: F kılıç

t. 29a6

tikrar: A yineleme

t. 2a8

tile: dilemek

t.-se 6a11

tiz: çabuk, acele

t. 11b7, 19b11, 20a4, 24a9, 54b7, 62b2, 63a11, 63b6, 64a4, 64a9, 65a1

t.-de 45b4

toz: toz

t. 15b3, 21b7, 22a2, 26a11, 31a5, 35b5, 40b8, 44a11, 50a1, 53b11, 57b10, 62b9

tuhal: dalak şişmesinden meydana gelen hastalık

t. 15b10

tuman: duman

t. 16b5

turp: turp

t. 37a2

tutul-: tutulmak

t.-sa 51b4

tuzlu: tuzlu

t. 41b7

tüccâr: A ticaretle uğraşan

t. 26a7

türâb: A toprak

t. 25b3

türk: türk

t. 13b11

türkistân: türklerin anayurdu olan taşkent, hive, kırgız, fergana, buhara ve semerkant'ı içine alan, büyük bölge

t.-a 21a10

t.-dan 22a9

tıbb: A doktorluk

t. 47b5

tırnak: tırnak

t. 64a7

tışarı: dışarı

t. 51a6

toğ-: doğmak

t.-a 19a3, 38a8

t.-ar 11a11, 17a1

t.-sa 7a7, 13a2, 28b10, 32b6, 37b9, 42a9, 46b9, 51b11, 55b11, 60b6

t.-dı 58b10, 58b11

toğı: doğu

t.-sı 29b1

tokuz: dokuz

t. 5b10, 13b6, 17a5, 46a6

t.-da 8b6

t.-ıncı 55a4, 58b11

t.-uncı 46a10

t.-uncı 11a9

tokun-: dokunmak

t.-madı 4a47

t.-dan 54b10

tokuş: vuruş, savaş

t. 61b4

tokuşmak: vuruşmak, savaşmak

t. 12b5, 29a2

tol-: dolmak

t.-a 19a10, 31b9, 43a4

t.-ur 7a4, 49a2

t.-a. 18b11, 29b7, 52b8, 58a9

t.-dur 8b9

t.-nur. 17a1

tolanmağ: dolanmak

t.-a 23b11

tolu: dolu

t. 9b5, 21b5, 26a5, 30b9, 35a9, 39b11, 41b3, 44a5, 49a5, 49b5,  
50b10, 53a8, 53b5, 56a6, 57b3, 58a4, 62b3, 63b7

t.-dur 49b9

ton: don

t. 61b11

t.-ı 2a9

t.-ın 4b3

toprağ: toprak

t.-ı, 2b21

toprak: toprak bkz. toprağ

t. 9b11, 15a10, 21b8, 30b11, 35a11, 40b3, 44a8, 53b7, 57b5, 62b5

tur-: durmak

t.-dı 2b24

t.-mışdur 2a14

tut-: tutmak

t. 12b5, 14b3

- t.-a 58a8  
 tutgun: esir  
 t. 36a1  
 tutıl-: tutulmak  
 t. 6a7  
 t.-dukda 28b2  
 t.-sa 6a3, 18a7, 18a10, 23b11, 24a1, 28a7, 28a10, 32b2, 31b7,  
 37a3, 37a10, 37a11, 41b10, 42a2, 42a3, 46a11, 46b2, 51b2,  
 55a9, 59b11, 60a3  
 t.-urken 31b6  
 t.-ursa 23b8  
 tutuş-: tutuşmak  
 t.-a 26b6

## U

- uc : kenar, sınır, hudut  
 u.-a 42a10  
 u.dan 42a10  
 u.-ı 3b40, 12b11, 28a5, 46b5  
 ucuz: ucuz, pahalı olmayan  
 u. 34a4, 45b8, 58b2, 62a9  
 u.-lık 59a7  
 ucuzluk, : ucuzluk  
 u. 7a3, 7b11, 9a8, 9b11, 10b6, 11b5, 16a11, 21a5, 22a8, 25b10,  
 26b3, 27a3, 31b4, 31b10, 34a5, 34a7, 34b5, 34b9, 35a1, 39b19,  
 39b3, 39b4, 41a5, 41b5, 42b8, 43b1, 47b2, 50b5, 50b10, 52a5,  
 53a9, 55b8, 56b6, 56b9, 59b4, 59b7, 60b10, 61a11, 62a4, 62a6,  
 62a11, 62b3, 62b10, 63a3  
 u.dur 12b5, 18b10, 32b2, 36a11, 41a9, 43b9, 48b11, 56a7  
 uçmağ: cennet  
 u.-a 3a31  
 uğraş-: uğraşmak  
 u.-a 9a4, 9b6, 44a6, 44b3, 50a5 52a9, 57b8, 60a2, 60a9, 60b11,  
 61a2  
 u.-şub 15a2  
 uğrı: hırsız  
 u. 7a6, 9a10, 9b3, 12b10, 15b3, 21b9, 26a10, 27a10, 30a6, 30b6,  
 33b6, 34b7, 35a5, 35a9, 37b8, 38a4, 42a5, 43a9, 43b10, 44a1,

47a4, 53a11, 55a6, 56a5, 56a8, 56b1, 57b5, 58b3, 60a11, 61a3,  
61b10

u.-lar 21b6, 22a5

u.-sı 61a1

uğurla: uğurlamak

u.-yalar 52b9

ulu: yüce, büyük

u. 6b11, 7a3, 8a10, 9a7, 9b6, 10a2, 10b7, 12a6, 14a8, 16a7, 16a10,  
19b2, 22a7, 22b11, 23b9, 29a10, 30b7, 32b3, 32b5, 34a10,  
34b4, 34b11, 35a2, 37a8, 37b5, 39b8, 41a8, 43a4, 44b9, 45b4,  
46b1, 47a11, 48b5, 52a1, 52b9, 53a2, 55a5, 56a4, 56b10,  
59b11, 60a10, 62b4, 63a6, 63b8

u.-lar 53a3

ur-: vurmak, çarpmak

u.-dı 2b21, 2b23, 3a32

u.-ıla 22b7

u.-ınur 2b9

u.-ub 2a11

urucu: vurucu

u. 58a5

uruş: çarpışma, savaş

u. 61b4

uruşmak: hepsi birleşip vurmak

u. 40b11

uşak: hizmetçi

u. 61a10

uyku: uyku

u.-dan 17a10

uyu-: uyumak

u.-ur 49a4

uzak: uzak

u. 17b8, 18a2, 58a8, 63b10

uza-: uzamak

u.-ar 2b26

uzun: uzun, boylu

u. 13a1, 17a4, 33b3

ü: F ve

ü. 1b3, 1b6, 1b6, 1b6, 1b7, 1b7, 1b7, 2b24, 3b36, 4a43, 8b6, 8b7, 9a9, 12a5, 12b4, 12b9, 13a8, 13a9, 13b1, 14a6, 20a7, 20b9, 29a7, 30b6, 35b6, 36a6, 45b7, 47a1, 52a5, 61b1, 65a2

üç: üç

ü. 5b2, 13b9, 13b11, 17a6, 19b11, 20a2, 20b7, 24b10, 29b9, 33b3, 33b8, 34a3, 54a10, 58a5, 61a11

ü.-üdi 4a51

üçüncü: üçüncü

ü. 17a4, 17b1, 55a1

ü.-de 9a3

üçüncü: üçüncü

ü. 32a5

üçyüz: üçyüz

ü. 4a49

ülke: memleket, diyar

ü. 8a3

üm(i)d: Aümit

ü.-i 4a46, 4a52

üre: üremek, çoğalmak

ü. 17b11

ürkülük: tehlike, fitne, karışıklık

ü. 39a7

üstün: üstün, daha iyi

ü. 9b9, 48a5, 55a11, 56a6, 58b4, 60b7

ü.-de üstünde

ü. 26a2

ü.-n 12b9

ü.-e 51a4

üş-: toplanmak

ü.-didür 3b37

üzerinde: üzerinde

ü. 11b11

üzerine: üzerine

ü. 5a3

üz(e)re: üzere

ü. 62a4

üzüm: üzüm

ü. 8b7, 32b1, 37a11, 41a2

ü.-den 20b11

ü.-e 39b1

ü.-le 28b7

## V

vâcib: A vâcib, terki caiz olmayan, yapılması gerekli

v.-dür 3a29

vakı<sup>c</sup>: A gerçek, gerçi

v. 24a9, 25a7, 28b2, 42a6

vakı<sup>c</sup>ât: A başta gelen hadiseler

v. 45a3

vakt: A vakit, zaman

v. 4b3

var: var

v.1b3, 8b10, 8b6, 8b7, 9b1, 2a4, 14a9, 24b4, 29a5, 45a6, 47b4, 49a9, 49a11,

v.-dur 6a11, 6b4, 18b8, 19b7, 23a4, 23b1, 28b10, 34b2, 41a1, 43b10

var-: varmak, ulaşmak

v.-ınca 9a6, 43b5

v.-ir 59a2

varmak: varmak

v. 63b5, 65a2

v.-dan 58b8,

ve: ve

v. 4a44, 4b1, 4b1, 4b2, 4b2, 4b3, 4b9, 5a4, 5a5, 5a6, 5a11, 5b6, 5b9, 6a1, 6a4, 6a5, 6a5, 7a9, 7a11, 7b1, 7b2, 7b7, 7b8, 8a1, 8a1, 8a2, 8a4, 8a8, 8b3, 9a2, 10a1, 10a1, 10a3, 10a3, 10a4, 10a5, 10a6, 10a8, 10a9, 10a11, 10b4, 10b8, 10b8, 10b9, 11a7, 11a10, 11b5, 11b6, 11b7, 12a5, 12b11, 13a8, 13b4, 13b5, 13b7, 13b8, 13b10, 14a4, 14a5, 14a7, 14b9, 14b9, 15a5, 15a9, 15b1, 15b2, 15b5, 15b6, 15b6, 15b6, 16a9, 16b8, 16b8, 16b8, 16b8, 17a8, 17a9, 17a10, 17a10, 17b1, 17b1, 17b3, 17b4, 17b6, 17b7, 17b8, 17b9, 17b11, 18a1, 18a1, 18a3, 18a3, 18a9, 18a9, 18a10, 18a10, 18b1, 18b5, 20a5, 20a9, 20a10, 20a10, 20a11, 20b1, 20b6, 20b10, 1b1, 21a2, 21a4, 21b1, 21b7, 21b10, 22a1, 22a1, 22a3, 22a3, 22a4, 22a5, 22a5, 22a6, 22a6, 22a6, 22a6, 22a7, 22a7, 22a7, 22a10, 22a10, 22a10, 22a11, 22b2, 23a7, 23a7, 23a7, 23a8, 23b6, 23b7, 23b8, 23b8, 23b9, 23b10, 23b10, 23b11, 24a3, 24a4, 24a6, 24a6, 24a6, 24a7, 24a8, 24a10, 24a10, 24b1, 24b1, 24b9, 24b11, 25a2, 25a4, 25a9, 25b2, 25b2, 25b9, 25b9, 25b10, 25b10, 25b11, 26a1, 26a1, 26a5, 26a6, 26a7, 26a9, 26a9, 26a11, 26a11, 26b1, 26b2, 26b4, 26b4, 26b5, 27a1,

27a2, 27a4, 27a4, 27a4, 27a5, 27a6, 27a6, 27a9, 27b1, 27b3,  
 27b4, 27b4, 27b6, 27b8, 27b10, 28a3, 28a3, 28a4, 28a4, 28a4,  
 28a6, 28a8, 28a8, 28a10, 28a11, 28b1, 28b6, 28b7, 28b9,  
 28b10, 29a6, 29b10, 30a6, 30a7, 30a9, 30a10, 30a10, 30a11,  
 30b1, 30b1, 30b2, 30b4, 30b5, 30b6, 30b6, 30b6, 30b7, 30b9,  
 30b10, 30b11, 30b11, 31a1, 31a2, 31a2, 31a3, 31a3, 31a3,  
 31a4, 31a4, 31a5, 31a7, 31a10, 32a3, 32b1, 32b2, 31b6, 31b7,  
 31b8, 31b9, 31b9, 31b9, 31b11, 32b1, 32b7, 32b7, 32b8, 33b4,  
 33b4, 33b6, 33b7, 33b8, 34a2, 34a5, 34a6, 34a7, 34b1, 34b2,  
 34b3, 34b3, 34b5, 34b5, 34b5, 34b8, 34b9, 34b9, 34b10,  
 34b11, 35a4, 35a4, 35a6, 35a7, 35a9, 35a9, 35a9, 35a11, 35b1,  
 35b1, 35b1, 35b2, 35b4, 35b4, 35b5, 35b5, 35b6, 35b6, 35b8,  
 35b8, 35b8, 35b9, 35b10, 36b2, 36b7, 36b8, 36b11, 36b11,  
 37a2, 37a3, 37a3, 37a3, 37a5, 37a9, 37a10, 37b1, 37b1, 37b2,  
 37b3, 37b3, 37b3, 37b3, 37b4, 37b6, 37b7, 37b8, 37b9, 37b10,  
 38a11, 38b1, 38b2, 38b3, 38b6, 38b6, 38b8, 38b8, 38b10,  
 38b11, 39a1, 39a2, 39a3, 39a5, 39a5, 39a7, 39a7, 39a7, 39a7,  
 39a8, 39a10, 39a10, 39a11, 39a11, 39b1, 39b4, 39b7, 39b11,  
 39b1, 39b3, 39b3, 39b4, 39b4, 39b5, 39b6, 39b7, 39b8, 39b9,  
 39b10, 39b11, 40b3, 40b5, 40b6, 40b6, 40b7, 40b7, 40b8,  
 40b10, 40b11, 40b11, 40b11, 41a1, 41a1, 41a4, 41a4, 41a4,  
 41a4, 41a4, 41a5, 41a5, 41a5, 41a6, 41a7, 41a7, 41b1, 41b1,  
 41b3, 41b8, 41b9, 41b9, 41b10, 41b10, 41b10, 41b11, 42a1,  
 42a1, 42a3, 42a4, 42a5, 42a5, 42a6, 42a7, 42a7, 42a8, 42a8,  
 42a9, 42b2, 42b2, 42b3, 42b4, 42b5, 42b6, 42b6, 42b6, 42b6,  
 42b7, 42b7, 42b8, 42b8, 42b9, 42b10, 42b11, 43a9, 43a10,  
 43b6, 43b7, 43b8, 43b9, 43b11, 43b11, 43b11, 44a1, 44a2,  
 44a3, 44a4, 44a5, 44a7, 44a8, 44a9, 44a10, 44a10, 44a10,  
 44a11, 44b3, 44b4, 44b5, 45a1, 46a4, 46a4, 46a4, 46a7, 46a10,  
 46a11, 46b1, 46b1, 46b2, 46b3, 46b3, 46b3, 46b3, 46b4, 46b4,  
 46b5, 46b7, 46b8, 46b9, 48b7, 48b9, 49a4, 49b5, 49b6, 49b6,  
 49b9, 50a1, 50a3, 50a4, 50b1, 50b2, 50b2, 50b3, 50b4, 50b5,  
 50b5, 50b6, 50b7, 50b8, 50b9, 51a4, 51b1, 51b2, 51b4, 51b4,  
 51b6, 51b7, 51b8, 51b8, 51b9, 51b11, 51b11, 52a2, 52a2, 52a3,  
 52a3, 52a4, 52a5, 52a10, 52a10, 52a11, 52b1, 52b1, 52b2,  
 52b2, 52b3, 52b3, 52b5, 52b7, 52b7, 52b9, 52b9, 52b11, 53a1,  
 53a1, 53a2, 53a2, 53a3, 53a5, 53a5, 53a6, 53a8, 53a9, 53a10,  
 53a11, 53b1, 53b2, 53b2, 53b2, 53b2, 53b3, 53b5, 53b6, 53b6,  
 53b8, 53b8, 53b9, 53b10, 53b10, 53b10, 53b11, 53b11, 54a1,  
 54a2, 54a3, 54a4, 54a6, 54a8, 54a11, 54b5, 54b10, 55a5, 55a7,  
 55a8, 55a8, 55a9, 55b1, 55b2, 55b3, 55b3, 55b3, 55b8, 55b9,  
 55b10, 56a7, 56a9, 56a10, 56a10, 56a11, 56a11, 56b1, 56b1,  
 56b2, 56b2, 56b3, 56b4, 56b4, 56b4, 56b5, 56b6, 56b8, 56b8,  
 56b10, 56b11, 56b11, 57a2, 57a2, 57a3, 57a4, 57a5, 57a6,  
 57a7, 57a9, 57a10, 57a11, 57a11, 57a11, 57b1, 57b1, 57b1,  
 57b2, 57b2, 57b2, 57b3, 57b4, 57b4, 57b4, 57b5, 57b7, 57b9,  
 57b10, 57b11, 57b11, 58a1, 58a2, 58a2, 58a3, 58a4, 58a5,  
 58a5, 58a8, 58a10, 58a11, 58b2, 58b8, 57b9, 58b10, 59a1,  
 59a1, 59a4, 59a4, 59a6, 59a7, 59a8, 59a8, 59a8, 59a9, 59a9,  
 59a10, 59a11, 59b1, 59b1, 59b2, 59b2, 59b2, 59b3, 59b4, 59b5,  
 59b5, 59b7, 59b8, 59b9, 59b11, 60a1, 60a3, 60a4, 60a5, 60a5,  
 60a7, 60a8, 60a9, 60a11, 60a11, 60b1, 60b3, 60b3, 60b4, 60b5,

60b7, 60b10, 61a1, 61a3, 61a5, 61a6, 61a7, 61a8, 61a9, 61a10, 61b1, 61b2, 61b2, 61b5, 61b6, 61b10, 61b10, 61b10, 61b11, 62a1, 62a2, 62a3, 62a4, 62a4, 62a4, 62a5, 62a5, 62a6, 62a6, 62a7, 62a7, 62a9, 62a9, 6210, 6210, 62a11, 62b1, 62b1, 62b2, 62b3, 62b5, 62b7, 62b8, 62b9, 62b10, 63a1, 63a2, 63a2, 63a2, 63a3, 63a4, 63a6, 63a6, 63a8, 63a9, 63b1, 63b2, 63b3, 63b3, 63b3, 63b3, 63b4, 63b5, 63b6, 63b7, 63b8, 63b9, 63b9, 63b10, 63b11, 63b11, 64a3, 64a3, 64a4, 64a5, 64a5, 64a6, 64a7, 64a8, 64a9, 64a11, 65a2, 65a3

vebâ: A yumurcak, salgın hastalık

v. 6b1, 6b4, 9a7, 13b5, 15a10, 19b7, 24a4,, 25a6, 26a4, 30a9, 32a4, 34a9, 37a7 41a1, 41a4, 42a2, 42b1, 43a11, 43b8, 47a1, 51b4, 53b1, 4a8, 54b1, 56b8, 58a2, 61a4, 62a2, 63a8, 63b2

v.-dur 19a8, 19b9, 24b3, 27a9, 31b6, 40b2, 42a4, 43a7, 45a3

vebâlu: A veba hastalığına dūçar olan

v.-dur 52b8

vecâ<sup>c</sup>: A ağrı, sızı, acı

v. 6b10

vefât: A ölüm, ölmek,

v. 16a1043a8, 46a9, 46a11, 55a2

velakin: A fakat, amma

v. 24a9

vesâir: A benzer, bunun gibi

v. 7a9

vesâyir: benzeri, bunun gibi bkz. vesâir

v. 39b5

veya: veya

v. 8b2, 18a5, 27b4, 28b1, 32a4, 44a9, 44a10, 49b10, 50b10, 51a3, 51a3, 51a4, 57b7, 61a4, 62b7

veyahud: A isterseniz, veya, iyisi

v. 52a7

vezir: A valilik, vekillik gibi yüksek rütbelerde, bulunan paşa ünvanını taşıyankimse

v. 36a1, 54a9, 57a1

v.-i 26b10

v.-ler 26a2

vilâyet: A vilayetler, iller

v. 7a5, 14a4, 25b6, 26b7, 29b7, 33b1, 43a1, 45b10, 45b10, 48b2, 52a7, 55b7

v.-de 31b8, 50b8, 61a3

v.-inde 21a6, 46b2

v.-ler 28a10, 45a2

v.-lerde 6a6, 27a7, 32b3

virān: F yıkık, dökük, harabe

v. 32b11, 47b8

vir-: vermek

v.-dugi 4b9

v.-e 4a47, 16b3, 62b2, 63a5

## Y

ya: F o halde, öyleyse

y. 4a51, 4a51, 7a1, 15b8, 18a6, 19a4, 20a6, 20a8, 20b5, 21b8,  
22b11, 50b10, 53b9

yā: A ey, hey

y. 15b10

yābis: A kuru

y. 1b7, 13a9

yād: A yabancı, başkal arı

y. 6b2, 24a4, 31b8, 33b6, 41a9, 54b2, 60a2, 62b1, 63a4

ya'ni: A sözün kısası, doğrusu, senin anlayacağın

y. 7a8, 15b6, 39b3, 58a2

yağ-: yağmak

y.-r 15a8, 24a10, 27b4

y.-arsa 0a5, 15a5

y.-a 14b11, 15b2, 15b4, 17b10, 18a8, 19a8, 30b3, 36b6, 38a11

39a3, 41a2, 44a8, 44a10, 56a6, 57b1, 62a11, 63b7

y.-dığı 40b4

y.-dırsa 49a5

yağı: düşman

y. 6b3, 24a4, 24a11, 27a7, 62b1, 63a4

yağılık: düşmanlık

y. 22b4, 53a1, 63a1

yağlık: düşmanlık bkz. yağılık

y. 46b5

yağma: F çapul, zorla mal kapma

y. 52a7, 52a10

y.-layub9b9

yağ-: yağmak

y.-masa 36b6

y.-maya 31b8, 55a4

y.-mıya 6a6

y.-sa 9b4, 9b11, 15b6, 21b3, 21b5, 21b8, 21b10, 26a5, 26a10, 30b8, 30b9, 30b11, 31a2, 31a3, 35a7, 35a9, 35b1, 35b3, 39b10, 39b11, 40b3, 40b5, 41b3, 44a3, 44a4, 44a5, 44a8, 44a9, 49b10, 50b10, 53a8, 53b1, 53b3, 53b5, 53b7, 53b9, 57b3, 57b5, 57b8, 58a4, 62b3, 62b6, 62b7, 62b8

yağmur: yağmur

y. 6a5, 6b1, 7a11, 7b10, 9a6, 12b6, 13b5, 16a5, 18a2, 18a7, 18b2, 19a8, 20a2, 21b3, 21b4, 24a1, 25b10, 26b4, 27b4, 28b7, 28b8, 29b11, 30b3, 30b8, 31b10, 34b8, 35a7, 36b6, 38a11, 38b4, 38b9, 39a3, 39b9, 41a2, 42b11, 44a3, 44a8, 45a8, 46b7, 49a6, 50b2, 50b10, 51b9, 53a10, 53b3, 54a5, 55a8, 55b8, 57b1, 59a4, 59b4, 60a4, 60b3, 60b6, 61a6, 62a5, 62a8, 62a11, 62b3, 62b6, 63a7, 63a10

y.-dan 10a7

y.-lar 24a8

yağmurlu: yağmurlu

y. 17b6, 25b9, 30a5

yaHYā: A yahya peygamber

Y. 3b39, 46a8

yak-: yakmak

y.-alar 54b3

y.-a. 9b10

yakın: uzak olmayan, az uzaklıkta olan

y. 23b11

yalınız: sadece, yalnız

y. 4a50

yalvar-: yalvarmak

y. 3b41

yan-: yanmak

y.-a 46a1

y.-arudur 5a1

y.-dururlar 23a10

yan: taraf, cihet, yön

y.-ı 7b11, 8a1

yañdaş: taraftar

y.-ı 2b16

yañlış: hatalı

y. 8a9, 12b7, 14a7, 16a9, 22a2, 27a1, 30a2, 35b5, 36a6, 40b10

yapdur-: yaptırmak, ettirmek

y.-dı 3a32

yaprag: yaprak

y.-ı 4b3

yâr: A sevgili, aşık

y. 8b7, 9a9, 37a6, 54b2

yaramaz: yararsız, boş, uygunsuz

y. 60a6

y.-dur 16b10, 63b5

yas: matem, yas

y. 49b7

yat-: yatmak

y.-dı 3b41

yavlak: pek, çok, gayet

y. 8b3, 18b10, 19b10, 21a10, 24b1, 24b3, 48a3, 49a8, 58b4

yavuz: cesur, çetin, güçlü; kötü, fena

y. 24b8, 35b1, 36a8, 37b1, 38a8, 47a2

y.-dur 15a6, 15a9, 31b4

yavuzluk: sertlik, keskinlik, haşinlik

y. 49a2

yay: yaz, sıcak mevsim bkz.yaz

y. 54b7

y.-dı 3a22

y.-ı 50b1, 50b8, 51b10, 52b6

y.-ın 2a13

yayıl-: yayılmak

y.-a 37b5, 50a1, 58a9

yaz: yaz bkz.yay

y. 17b10, 18a4, 1b1, 23b9, 24a6, 31a10, 31b11, 36b5, 41b3, 41b6,  
50b11

yazı: ova

y.-lar 2a12

y.-ın 11b3, 17b7, 17b9, 18a2, 26a4

yedi: yedi

y. 28a5, 55b5

y.-inci 8b2, 11a7, 16b11, 27b4, 27b8, 28a2, 36b6, 39b2, 51a6

y.-nciden 39b3

yeg: acele

y.-le64a7

yeḥūdiler: A yahudi dininden olan, musevi

y.-ün 5a3

yekşenbe: F birinci gün, pazar günü

y. 17b3, 63a9

yel: rüzgār

y. 44a4

y.-i 2b21, 11a4

y.-ler 45a1

yemek: aş, yiyecek

y. 46a5

yemen: A Arap yarımadasındaki ünlü bölge

Y. 19a7, 29a3

Y.-de 18b3, 59a8

ye-: yemek

y.-e 36a9

yemiş: yemiş, meyve

y. 7a11, 8b1, 8b5, 10a1, 14a6, 14b9, 16a8, 18a11, 20b11, 22a1, 24a2, 26a7, 26b11, 28a11, 28b8, 30a1, 30b1, 30b2, 34a11, 34b6, 35b6, 37a11, 40b1, 40b3, 41a3, 43b1, 44b2, 45b7, 50b2, 52a8, 53a5, 57b2, 59a4, 64a6

y.-den 51a1

y.-dür 32a10

y.-e 14b5, 17b6, 22a4, 24a5, 31a11, 35b4, 35b10, 39b11, 39b8, 40b11, 50a5, 63b7

y.-i 47a7

y.-ler 54b9

yen-: yenmek, kazanmak

y.-ardirler 23a6

yeni: yeni

y. 12b9, 13b6, 65a3

yeñi: yeni bkz. yeni

y. 6b3, 20b4, 24b11, 63b2, 64a3

yer: yeryüzü, dünya

y. 1b7

y.-in 54a6

y.-inden 12b1

y.-lerde 34a3

y.-lere 5a7

y.-ün 28a4

yetiş-: yetişmek

y.-e 30a8, 39b11

yetmiş: yetmiş

y. 2b25

yevm-i erba'a: A dördüncü gün, çarşamba günü

y. 59a11

yevm-ül-cum'a: A cuma günü

y. 59b4

yevm-ül-hamis: A perşembe günü

y.-üñ 59b1

yık-: yıkmak

y.-a 15b5

y.-adur 21a10, 33b1

y.-ar 9b10

y.-a 6b3, 9b11, 20b5, 28a10, 33b10

y.-ıla 29b6, 54b4, 57a7, 60a9

yıl: yıl

y. 3b37, 4b7, 5b8, 6a6, 6a6, 6b6, 6b9, 6b11, 7b6, 9a10, 9a11, 10a8, 11b6, 11b9, 11b9, 12b5, 12b7, 13a3, 13a4, 13a7, 14a7, 14a11, 15a10, 16a3, 18b7, 19a1, 19b3, 19b9, 19b9, 20b7, 20b10, 21b2, 21b3, 21b9, 22a2, 22a5, 22b1, 22b6, 23a2, 23a3, 23b8, 24b10, 25a4, 25b9, 26b10, 26b11, 28a7, 29a4, 29b9, 30b1, 30b4, 30b6, 30b8, 31a6, 31a9, 32b1, 32b8, 33b1, 33b7, 33b8, 34a5, 34b4, 35a8, 36a4, 36a7, 36b7, 37a7, 38a11, 39b2, 40b2, 40b9, 41a3, 41a11, 42a4, 42a11, 42b11, 43a6, 43a8, 43b8, 43b8, 43b9, 44b1, 45a2, 45a5, 46a2, 47b2, 47b4, 47b11, 48a2, 48b10, 48b11, 49b4, 50a7, 50a11, 50b3, 50b5, 50b10, 51a8, 52a5, 52b8, 54a8, 54a10, 54b3, 55b5, 56b10, 57a8, 57b10, 59a3, 59a7, 59a7, 60b1, 61a7, 61a8, 61a11, 62b6, 62b11, 64a2

y.-a 13b6, 33b3, 34a3

y.-dan 13b9, 38b3, 38b4, 52a11

y.-dañ 13b11, 58a5

y.-dır 35b1

y.-dur 14b7, 55b11

y.-ın 32a1

y.-ıñ 39a2

y.-umız 14b7

y.-umuz 49a9

y.-uñ 1b1, 26b2

yılan: yılan

y. 32a9

yılbaşı: yılbaşı

y. 4b3, 4b4, 5b1

yıldırım: yıldırım

y. 9a8, 21a4, 25b10, 30b3, 35a2, 43b10, 49a6, 53a9, 57a9, 62a5

yıldız: yıldız

y. 7a7, 11a10, 13a2, 19a3, 19a11, 24a11, 24b4, 28b10, 32b6, 33b5, 37b9, 39b4, 42a9, 46b9, 47a6, 51b11, 55b11, 56a8, 60b6, 60b8

y.-ı 16b11

y.-uñ 33b3

yımşak: yumuşak

y. 17b5

yırtıcı: yırtıcı

y. 30a1

y.-lar 56b2

yigirmi: yirmi

y. 4a50, 5b6, 17b1, 23b6, 25b8, 27b1, 27b6, 27b10, 28a2, 28a4, 32a10, 39b5, 39b6, 39b8, 46a8, 46a9, 46a10, 51a11, 55a3, 55a4

y.-den 43b5, 62a3

y.-nci 23b5, 27b11, 59b10, 11b2

y.-sinden 57a5

y.-sindenñ 57a1

y.-ye 53a4, 62a2

yigit: mert, cesur

y. 31b10

y.-ler 54a4

yıl: yıl, rüzgâr

y. 10a5, 13a7, 14b10, 15b11, 16b4, 18b1, 22b10, 24a8, 26b5, 31a10, 35b9, 41a1, 44b5, 54a4, 54b10, 58a3, 63a3

y.-ler 5a10, 18a4, 28b1, 37b3

yimek: yemek

y. 4b2, 4b2, 11a1, 16b10, 17a11, 18a5, 27b3, 37a1, 54b9

y.-den 41b7, 54b10, 57b9

yemiş: yemiş bkz. yemiş

y. 14b11

yine: yine, tekrar

y. 28b1, 43b3, 55b2

yir: yer bkz. yer

y. 2a7, 2a14, 6a1, 10b2, 11a5, 16a8, 22a11, 27a2, 27a5, 28a1, 49b5, 50b1, 61a10, 63a5

y.-de 2b17, 10a3, 25a8, 28a9, 30b9, 38b5, 56a10, 56b2, 58a6, 59a9, 59b5, 60b9, 61b2

- y.-e 4a47, 9b3, 21b1, 27b5, 27b5, 28a1, 28a3, 30b5, 32a10, 35a1, 35a5, 49a10, 51a8
- y.-i 27a7
- y.-ine 34b4
- y.-ler 11b5
- y.-lerde 15b2, 51b4
- yirmi: yirmi bkz. yigirmi
- y. 17b2
- yi-: yemek
- y.-se 18a6
- y.-ye 31b5, 38a7, 54b3
- y.-yeler 47a9
- yit-: kaybetmek
- y.-ince 43a5
- yiyeceg: yiyecek
- y.-üne 6a7
- yoğ: yok
- y.-dur 28a4
- yoğur-: yoğurmak
- y.-dı 2b22
- yohsul: yoksul
- y. 3b42, 13a3, 19b1, 49b11, 51b9
- yok: yok,
- y. 2a16
- yok: yok bkz. yok
- y. 2a16, 9a8, 19b6, 25b4, 47b748a5
- y.-dur 13a11
- y.-durur 2a13
- yol: yol
- y. 16b3, 58a5
- y.-da 6a8
- y.-i. 19a8
- y.-ları 12b1
- yön: taraf, doğrultu
- y.-i 14b1
- yukaru: yukarı
- y.-yağur 12b10
- y.-yayısı 12b11
- yumak: yıkamak

y. 63b4

yunan: Yunanlı

Y. 11b2, 45a9

yunis: Yunus

Y.-ı 3a36

yurd: vatan, memleket, ülke

y.-unı 49a4

yurt: vatan, memleket, ülke bkz. yurd

y. 64a3

yut-: yutmak

y.-dı 3a36

yüce: yüksek, münezzeh, arı, uzak

y. 29a8

yürü-: gezmek, hareket etmek, tedavül etmek, geçer, olmak, ayrılmak, sözü geçmek

y. 27b2, 27b7

y.-ye 22a9, 24a4, 55b7

yüz: çehre, sima

y. 29b2, 61b3

y.-i 7b11, 31b10

y.-in 49a3

y.-leri 29b3

yüzyıl: asır

y. 3b41

## Z

zâhir: A görünen, belli, meydanda

z. 5a3, 6a9, 32b1, 49a11

zahmet: A sıkıntı, eziyet, zor, güç, yorgunluk

z. 11b6, 29b3, 62b2, 63a5

z.-den 12a5

z.-i 42b1

zahm: F yara

z.-ı 39b7

zâr: Fağlayan, inleyen

z. 29a2

zebün: F zayıf, güçsüz, aciz,

z. 2a15, 27a6, 31b10, 46a1

zehir: F zehir, ağı

z. 20a7

zeħr: F zehir bkz. zehir

z. 2b18

zekerıyyā: zekeriyyā

z. 58b10

Z.-yı 4a38

zelil: A hor, hakir, aşağı tutulan

z. 37b4

zelzele: yer sarsıntısı

z. 10b6, 16a11, 16b1, 16b3, 22a10, 22b2, 24b5, 27a4, 28b1, 31b3,  
34a10, 36a5, 41a7, 41b1, 43a9, 45a3, 54a11, 57b11, 58a8

zemān: A zaman, vakit, çağ, devir

z. 18b9, 19a6, 22b5, 46b11, 47a5, 48a3, 50a9,

zemheri: A kış ayları

z.-nün 28a4

zemīn: F yer, yeryüzü

z. 23a2, 45a9

zengiyār: zengiyār

z. 31a1, 50a8, 63a8

zerrā<sup>c</sup>: A çiftçi, ikinci

z. 32b4

zerrā<sup>c</sup>-vakt: A zamanın çiftçisi

z. 22b9

zerre: A pek ufak parça

z. 2a17, 2b18

z.-sin 3a29

zevāl: A yerinden ayrılıp gitme, sona erme

z. 8b5

zevāyid: A ziyade, fazla şeyler

z. 34a8

zeyt: zeytin bkz. zeytun

z. 18a11, 41a7, 59a10

zeytun: zeytin bkz. zeyt

z. 11a8, 25a10

zıkkıye: A deri altında su toplanması

z. 12a1

zikir: A anma, anılma

- z.-ler 5a8, 25a6, 57a8  
zimistân: F kış, kış mevsimi  
z. 18b6  
zirâ: F çünkü, şundan dolayı ki  
z. 4b5, 5a1, 32a10, 32a11  
ziyâde: A fazla, artma, çoğalma  
z. 11a2  
ziyân: F zarar, kayıp  
z. 7a6, 8a9, 9a1, 9a10, 18b10, 19b3, 21a10, 22a1, 22a4, 30a1, 30b2, 44a3, 53a4, 58a3, 58a6, 59a11, 60b4, 64a2  
zulm: A zulüm  
z. 8a4, 8a6, 16a7, 20b9, 21b9, 22a3, 22a5, 22a10, 34a4, 38a7, 39a5, 42b9, 44a8, 52b2, 54a7, 62b6, 64a5  
zulmet: A karanlık  
z. 19b11  
z.-ı 30a10, 38b10  
zükâm: A nezle  
z. 16b8, 59b2  
zürû<sup>c</sup>: A ekilmiş tarlalar  
z. 39b2



يورده كوكش باين سلطان يلكه كيم كيم چمن خشت  
 ايلته نيم زهر و لايحي طايين كوز يريم اوليا و اينجا خبر  
 اولوب هم مكله خله سر كك و ان اولوب مكله  
 طكله اير شمر بير يي علم خرنه كيم شمر بير يي  
 طور غن و ردي چنوي قوردي يي كوزنه حك كوزنه  
 ندرت ايله بو چنوي واقعه يالايي بالايي و اوزون  
 چمن به بر قنق اوده ادين جان قوردي دوش تناصر  
 سلك سلطان قوردي ادم اولدي طور و چور كك  
 ايتير و سبغير ملك اذن فبر كره معني دن مرتب سوم  
 نيتير ايچي نياش ح ايلم سوز اوزار سنكلر  
 اده كك نيا قوردي مفضو و ردي و ردي و ردي و ردي  
 اذلا

اينيا كوزار سنكلر سوز اوزار سنكلر  
 سنكلر سبغير خور كك اجن بان ديك مهر نيك قنق  
 شرج ايلك ايلك و ايلك و ايلك ايلك ايلك ايلك  
 بير قنق ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 دانيال و ردي ايله خور و خور و خور و خور  
 ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 قنق ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 دشت ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 اينيا ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 دني طوردي تمام ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك  
 نيكه كك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك ايلك



ایندی - افرخ اغنفا دنیلیک باشی بیدرد زینرا  
 حصرت پیس بیغمبر علیک السلام بوابین  
 طاهر اولدی جهود و اوزرینه اما بهودیلر  
 بعض اغنفا دند نوره ووردور و بعض اغنفا دند  
 نشیندند اوله ایچی کونی خنصر  
 بشینی کونی عبید القامه در و بامشرف  
 استر جوق برلر - اوچی کوننده حضرت  
 قزبان اولوب فرج ایندی و از کوننده  
 د کونونلور و اوزرینه کونی کوننده  
 نه صوله و نه جوم به هر اول کوندر و بیلدیلر  
 و کون صومغه باشلور همراز اینچی کوننده اندر

اشیوایه قصه اینک و او شجلا و چاک اینک  
 و سیز وطنلرین خصوصاً ارمیک اوردور کوننده  
 ایسه سربانی اغنفا دند بیل باشی ووردور ایچکولر  
 د کون و چاک و طاهر و کون و کون و کون  
 روم و عرب و کون و کون اغنفا دند بیل باشی  
 ایندور و کون و کون و کون و کون و کون  
 علیه و سلم کون و کون و کون و کون و کون  
 اندی خنفر و کون و کون و کون و کون و کون  
 باشی کون و کون و کون و کون و کون و کون  
 سول اولوب خبر و کون و کون و کون و کون و کون  
 ایندی



ارته علوهرن سوزلر چوق اوله دريا غرضهر  
 عرب بکلر نه چوقدر عرض آني اغنسه صولر  
 از اوله لکن اوجوزلق اوله قيعلوق اوله شوقونلوق  
 شتر فتنه طولاه دير دنيا بچون فرجه نه اقليم  
 ولايت يقي قتي ايل اسين سنرک اوله وکشدن فترت  
 چوق اوله او غري سراي همويويل چوق زيان اوله  
 حوام التاس بيل صيلويلدو غنسه اي کي  
 روان اشبوليل هرشي نه چوقدر قران يعني آدم  
 رساير جين ناست چوق تيرنه سرب فتنه رشتن  
 همو چوق اوله الکوسغره مغرب طرفندون کورنده  
 ايله بغداد ي بيش بچور و پادشاهلرک عذر و ش

و باغور و رطبور چوق اوله بچور وکشدن اوله چيان  
 چوق اوينه اوله جراحت اي جوان بابل اقليم ده ياد  
 ياغي يقا مغرب ايلند يکي سلطان چقانيلک مغرب  
 و با وار و در کتتاب قزلق اوله در قحنتلوق  
 حساب بابل ايلنه اوکوش اوله مطرکني و لاخر  
 اي مختوار چوق اوله بوسال اوله صولوغو غنسه  
 بروق قزلق اوله در و ايلي چوقدر تفوق آت  
 قاتردن توپ چوق تيرنه اولک اردر دانت  
 همو چوق اوله سکون اغنسه اشبوليل جن  
 يا صاحب دريغ چوق اوله انهر استقام و جبي  
 بروق قزلق اوله کورک اوله بيل اسينرک اوله

اوله خلق جماله رفاهیت اوله سکن فرهنگ و  
 شام عرب و جنگ اوله اگر مشرق طرفند کورسه  
 فتنه صیوانش چوق اوله فما القار قیرله مشرقند  
 ای شاه بایسل ایلند اوله برپادشاه اولمک اولدیرمک  
 اوکشدردد عجم اختلاف بن العرب چوق اوله هم  
 سکی شکل مشرق طرفند اولسه الغی قیرله ختلوق  
 و خصومت بن الناس چوق اوله طلقه لوق اولاق  
 کشیلر قتل اوله اکثر بایسل ایلند اوله واکثر  
 ضرب طرفند اولسه یادشاهی هالده اوله بایسل  
 یلند قران اوله یغور از اوله فتنه چوق اوله کوند  
 یوزی مغربدن یانی قمر زسه اکین یورد و جوزلق

و سب سکنده و سک مشرق طرفند یانی قمر زسه شتر  
 فتنه چوق اوله ایل قران اوله و فترت شکار و چشمه  
 هر مکت از کادیار کک عجب کور فتنه ضول  
 اریله بخدی از اوله و انجیل قور یا پادشاه از نظر  
 چوق اوله سلطان مصر عارل اونه از منبر قیسی  
 هر دور الی طلایمچند قاله مشکدر حایر کونک  
 جانلور جانور کک و رشده غشته آشوریش جنگ  
 و خصومت چوق اوله اوت اکین تیمیه تاجی لر  
 چوق زیان اوله فتی قزلق اوله یکلش خیر یله چوق  
 قران اوله هم بر اولور پادشاه دوشله بویک دردی  
 ایچند کونک کک زسه جنگ اونه بویادست

دوشه اوت يېش چوق اولاخصوصا روزه يېلنده  
 بشې ويا تخمېد ويايد بخې کورلېه نعمت  
 و ترصكه چوق اولاه ابر الومك بوق اولاخوژلر  
 الوى چوق اولافى الارض شام اگر صكه بخېد  
 اولا حرب اولاجون يېش اوليخه ن اولاذوآل  
 اگر طقوزده صكه رسته لركله نه واد درد و عحت  
 رنجوهر انا وارا البال اوزمه او ككه دولاي يار  
 صكر او بخې ده كور لورسه ايشته جمله نعمت اربه  
 بخداي اوت بحيت چوق اولاد طوبادر نيناك  
 اعجب من خسته لك چوق قدر اولوم واري قياس  
 كېي فتي دشواد اولا احوان ناس اون برون كورسلو

چكر

چكر كه اولا اوت نربان اتينه اون كېن كور  
 بلورسه چكر صكه چوق اوله و فتي قفق اوله اون  
 او بخې ده صكورلېه اربه بخداي چوق اولاه لكن  
 مصر له مغرب او غر شده اون در بخې ده صكورلېه  
 پادشاهلرد رنج خمه اوله او كش خريسته بوشاه اون  
 بشندن تا اوتوزينه واربخه صكورلېه بغور  
 او كش اولا قيش صوق اوله و با چوق اوله بر و نو پادشاه  
 بوق اولا او جوزلق اسپر لك اولا يلدرد او رسته  
 بوای اي شهر نياده ايلامين و لمز طيفي انا شكار  
 چوق اولا او غري حراي در بوبيا چوق زيان تسه  
 صكر صوبالوبيا بير او كش دېر شده دزاي

چكر

اولا ویش ایوانک نکر آمدن و حیوانتند اولوه

چوق اولاه ایلمل قرجشه بوارده بر و لو شاده اولاه

واک بو صارق اولسه قتی قحط قزقلو اولاه ویزد

بقن نسته لر هانک اوله دورده کسپا چوق

هانک اوله واک بو آید قتی سیل استه غاله اوکش اوله

ارچه و بغدای پنبه دن غیر سی لکن قان اوکش اوله

برشاه عراقه دوشه صور طلقا حق من شعاع یغور

خراب اوله و چوق کسپا غرق اولاه سیل سوکنه

اده وطواد خستای چوق اولاه بدایه که اوک رسد

بکل لر استنه فتنه و حریب اراضی اوکش اوله

تاسرین خسران اولاه وایلمل امین سزین وده عتق

غریز مغرب الینه اولاه رهنه قیر جمع اولاش قدن

عسکر اوزخام قصد مغرب اده لر عری قهاله کولدن

یمز بوییدن اود دشته خستاک غضده اندیشه اوغری

حرامی چوق اولاه اشبولایه قتی یغور یغسه غایت

ایودر کسکری بوی ایچند یغرسه طلو اولنک اولنک

چوق اولاه ای اولو اوغوشده لشکر ودریشه باش

باش الایا نیل اقلیمند در صواش حرب جنک ملخا

قان وار پادشاهه آکتور لر بولار پادشاهی بابلک

اوستون اولاه قن ملخا لری اقلیمین لک کولرین

یغیلبوب شهرتقا ازل ایی باشدن باشه بیقشر

یتا بوانیه کوبیدن طبراق یغسه امینک اوچوزلق

سزوات یمک و درون یچند و صباح اجاله  
 صواچمک زیاده ایوده اوت طنطیم بر زایلینو  
 صواچمک غایت اینوز اوتوز کونوز اول  
 کون جنوب یل اسله محمد فرمودی در هر نیت  
 دتی ایود کلده بشتی کون هوار حیرلنده ندر  
 خسر کبر دره البی کون سعدا کبر دره  
 یدخی کون و سکنی کون دیار شامده  
 زینون دماک دیشلر کون چلتنور بولنور  
 طقوزخی کون ارسولر چو غلوره اوچی کون  
 کسین (خ) تورمیه و هم اکلیا یاد زطوغور  
 اون بشتی کون کونوز اون ساحت قلوز

۵۰

خرفند چوق اوله کن بوعلایمه کیمه اولسه غایت  
 ایودر کی بر کورلسه اوت بخت فوا که کی  
 اوله اوله کن قیش قتی اوله خوف فترت بکار  
 از اسندن چوق اوله غصده و ساهتلق خاتمه یچنه  
 کمنه هج سا و نیمه قارچنده بوای یچنده  
 زنی له اولسه اوت بخت اوکا او جزلق اوله کن  
 قیش قتی اوله بر اولوبک هلاک اوله ایلطلق  
 کاله واکر دون یچندن دیر نور خسته لاق و قیرین  
 و عترت اوکش اوله مخصوصا معسرله بابیل لند  
 درت ایقلیلر قیرله باب قشیرین شاپی  
 صون کوز آسیدر بواید جماع اتمک خنامه و لوق

قیاد رای اتا چوق اولاد برز قیسه بوشنا  
 شام ایلی یونان قزلق قیسه ایشیه انار فرت  
 افنی همه سواحل همه حجاز ارض الیمین قتل و  
 در بولایه ای مؤمن شرقتدن غربه دکن هر کنه وار  
 فتنه و انجوب اولاد هر مرد یار و در زخم شدن  
 کسلا رحمت جکی مشرقه همه بر اولو دشمن  
 چقس چوق خرا بلفکی لیدر ای مرد پاک عیاقیت  
 ضیل خسر اولور هالاک شو یله میرله بولر قانیر  
 انده خیر اوکش اولیا چوق اولاد شر کون آخالنسه  
 بواید قیش قیسه پادشاه لوز کون لوشندخت  
 چوق اولاد خسران جهان یاقیر برنجیه ملالک

h. 10154

کجه اون درت ساعت اولور کونش بویسه  
 قوس برچینن دده یکر مینی کزنه کیهک اوین  
 جانده و درل سکاک کبی اورجک کبی قیرس یازن  
 کسرو دیولر بوی اچیندن کون طوتلسه بعض  
 برلر او جوزلق و بعض برلر غایت قحط اولاد  
سلصوکن خسته لک اولاد وصف چوق قیرله  
 و خوارچ هجوم اینه لایق فوت اولاد در سلطان  
 روه چوق اولاد جهاله سالت اندر عجز بر خوف  
 اولاد نیل بوسیل خراب ای بنجه درین کک اولاد  
 اولاد خراب هم کبر بوی اولسه اگر خسوف  
 خلق ازارندن باده مثال العصفوف هم چکر که چوق

تبار

آوزون اوله الفی قیرله قار یوز بین چین چوق  
 اوله قور قلوبیله زطوغسه بر عجب نقش اوین  
 دسال مال بکلن بوییل فرح بخشول اه قلوب  
 غرق اوله بوییل هر فقیر شو یاله در ماند قله حور  
 حقیر خست لک چوق اوله قریق در جهران التی حقیق  
 قران هندی کران قرجشوب اللربولانه روز کار  
 بیل ایو ککائی بوییل صعب کار زیار قران اوله  
 وایش جماله لمر حق بعد افسون طلبدن دنج غم  
 رطب یابس هر نه سیلندی قوی قویرونی خریف  
 ندرای عمو اشوای دو کله کر کو ککدن بخور  
 بکلن قور قور اوکشد و هم بخورم قرجشه بقدر

سازای برندن این تر قضع این بولاری قطاع  
 الطریق لکن اوکت اولاقون ای رفیق آئی  
 اغلشنه نه در کبور و کتاب بابل اقلیم صو  
 اندر عتاب که عظیم فتنه باله شورش خنک  
 جالشمق طلقشوق هم طوف اور بیل وجوز لقلد  
 ایوردهم آیین چوق بخور اوکشد راوت بچین  
 اقترا چوق در دخی بکلن ~~ص~~ صانه بیل صوکی  
 شیر صافست تمام یاد شاه بکلن ایملک اوله  
 ابل خلق اوستندن کیدن بوتال و قیل کی آئی  
 کورنسه تمام او عری یقار ویه طور قورنجه  
 چوق اوله و کبر بر او تی یقار ویه یسه قیش

خرن بقلو یی صوئین صنوب قیرئوب روئید  
 بوآید مشرق طرفی قزرسه جنوبانده افت ایر شده  
 لکون قزریق اوئیاه اکومغرب طرفند ایسه فنت  
 قیقو مازمت جوق اولاه نخبه و فترت و دیت بذریه  
 خراب اوئش اولاه قجوق دوکاکان کونک  
 عجایب کورسنه نشر اولیه سارق و ققطاع الظرف  
 ویکلش خبر جوق اولاه اختلاف بوئیل اوئش  
 بدو اللولک بر الو بک دشده در مشایبه وئش  
 مصرن خوار جندن قورقو وار مروایندن قیرله  
 حیل طوز احال حق سوز حقد یس کچینه شاه  
 دو بوئیل اوئش قلعده اجا هر فخان حمله قوزسه

بالورده دیو غیبت درهسان اوئش دللورده دیو جوق  
 اولاه ویکلش خبر لوتی نبات ازنباهه اوت بجبین  
 جماله نبات اکوم سغمال اولور سه هر نه طرفند وئسه  
 ابور دقشی قیته اولاه و فترت خبر لوجوق اولاه الف  
 و او مس و با اولاه لکن یغور جوق اولاه بائیل  
 بارس اقلیمندن یکی پادشاه اولاه طوقوز یاله دکن  
 قزریق و فترت کتیه سکی شکل وئسه اکوم شرق  
 طرفندن ایسه اوئش طرف تحطاک و حسان اولاه  
 بائیل پادشاهی البندن چقنه ده (اوج) لکدن صکی  
 کیر وئی له صدر انات ارتقون و اکوم مغرب  
 طرفندن ایسه تورک هجوم اید وئیل (اوج) لکدن

ای خواجه جمع لشکر جا بجا مغرب اقلیده هجوم

این بولاده او غر شوب مغرب چایسین صیلاز

جوق اولایغور ابوردرم نه خوش اولایکین

خیرلق درسنه بواید ککوکدن اورد شه خناب

فزیه وقتاق اولاه اشوای ایچنه یا غرسه بر

حکمر نیده ده ای صاحب فرد مصرالبی تریق

اولا درکی قتی قتلوق اولای در یوزدر رشیدی بربر

ایلدن فاشر ناس از دحام اینه حوایج بی فیا

چوق یغارا ولور سنه بواید همه جوق اولای مرش

و و جاع سقم یغدی یوزدر یوزدر ابلیس هو بو

اولا اولک بویسل ارتا وبا بواید طراق عتبر

روم لی قیت اولاه خلایق بونی سیار دی هم کیمیلر

غریق اولاه اندر مجبور جوق اولای زخمیر سیورق هم

طوت اور بد شکل حیوان کور شه یار شاهلر

اراسند فترت صواش جوق اولاه خلق اوکشی قیرله

او غری جراحی جوق اولاه قارخنه از اولایشه آفت

ایر شه هب یختملر دیمشدر بیل یقین ککور شه

یوای نصفنه دکن منفعتلو بیلر یلومر یی کسان

عمو صاحت ازله در درجه سان ککی نایه در عهد

زاراد او جایی جوق اولاه اگر نصفندن صکن میش

ایکین اوکار اولای سیل جوق اسه فیش قتی اولاه قار

جوق یغایم شه آفت ایر شه اشبو آید برق اولاه

قیش قی اوله قننه مرض جوق اوله مشرقن بوسله  
 اجنار جوق اوله قاضی عمل ایر شخصی جوق اوله  
 قیریلر بکیل بوی ایچیند کون ککورسه  
 وباشکل ودرنورنجر رنجلر جوق اوله چهلر با  
 جوق قیرله یغور یوز جوق اوله اقامت اعلای نظری  
 جوری اوکشل اوله غایه آکین جوق اوله حرب قننه  
 پادشاهدن ارتباطل جوق اوله برافو کین اوله  
 به آیدن بککورنر سه آکین اوت این اوت میش  
 آز اوله بککشل خبر جوق اوله وککسلر جوق  
 غرق اوله بر اولو بک وفات آید بوی ایچیند  
 زلزله اولسه اوجوزلق اوله لکن فترت اولد سندت

عبره قنیل اولسه مفاجاز جوق اوله پادشاه عادل  
 اوله امیر لک اوله و بعض برلر ده یغور از یغ خنلق  
 اوله اوغری حرابی جوق اوله نوز قی اولسه حیوب  
 قی اوله اوک یغور اوکشل یغای قریبده آز اوله  
 و بویاند بوسارق اولسه حیوت بحن ایواولا یقا  
 جانور لری یعنی کینک وطوشن ویچقال قیرله ستانو  
 و طماغوخستانی اوکشل اوله قور یغایغنه صوفلان  
 یادی نا محب سویلر نیش برکوردی ارا نور در  
 وت بحن ای انا مذار جوق کسلر غرق اوله هر  
 در بحار میق کسد و خستق جوق باهالک سنلر  
 چوققد دینی درده ضحان و اشوب آکین قی بیالیسه

طوغر مقلعه طوغر نور خذ و ز موی در تقوی بسند  
 اکا خمس کبر در نوا و در مدی کوی دای  
 نخسده اون ایکی کوته اربعین اول کونیدر اون  
 اوچنجی کجه سنده شلب یلدا در غایت اوزون  
 اولور اون بشر ساحت تمام اولور ککین طغوز  
 ساعت قلور کجه ککونند ز اوج کون بر قسرد  
 اوزر طوره اندن ککونش اون انجی کون کرو  
 دودن و ککونش قراین صور رسک حاج  
 بر جند و دور پس اندن صفر آتف و و  
 کشلردن و جماعتدن و ایقون صکی صواچمک  
 صقنق ککوندر طغلو نور ملک ابودر و شبر

طوغر

و سه بوآید ککونزلزله ککون بر باد شاه کین  
 ایله جمله عالم باد شاهدن دوقته اول هر قایلید  
 وین حق اکا یون زلزله کجه اول ککونیل یقین  
 جوق ایسه یسائر سوقدردی سفین قارا و کشر اول  
 طمان قیش هیتی قیرله قیشدن جانور لر قتی  
 باب ککونون اول  
 اشمه آیی او تو ز ککوندر الک قیش کسید  
 بوآید بلغم و یزاق و نازله و سعل و زکام جمیع  
 بلغمی امراض حرکت ایدر قصد اتمک اوحتاچمک  
 جماع اتمک ابودر و الا صوق اش بیک بر امر در  
 بدی کوی سحد در و ککونجی کون شویله یلدری

کالت ذی شوق اوله یایمیش و قدره  
ستی اوله احرب و یاهریرد چوق و

لیکن اوندک چوق وولہ واکر بجنیبہ واکر جمعد کسہ  
 قیش اور اوق اولہ یازین بغور قارچوق اولہ کور غریب  
 وصفا ر اوی چوق اولہ واکر شنبہ کلدہ قیش  
 قیجا اولہ یازاسقی اولہ یلارچوق اسہ تخی آاز اولہ  
 بوالید اگرچوق قالش قاپدن صو چہ ویای لک  
 یسہ دلور اولہ یام صروع اولہ کی صفتیو کرک  
 بوالید کون طو تسہ قیش قتی اولہ بغور قارچوق  
 یثاقا قیاسا لار سہ یکن ان چوق اولہ شہر  
 و ملوک اور تسدہ جنک و حرب چوق اولہ اخلاص  
 عربد و مغرب اطرافدہ واکر ای طو تسہ اس  
 یجن علف ہمیش ریت بنق ادبہ بغدای موصو

یوک یوکی اوچی کوئده بور و قار شکده بشلر و  
 یوکی یستیغی صکوفه میانه عیدی در انکون  
 کافر میاید سی درد و کربوسای یکشده کله  
 قیش این اویک کاه لکن اویوی چوق اولاه واکر  
 دو شنبه یه کله قیش بشتق اوله آبر مل مایس  
 یغور ناوله لکن کسیر چوق غره اوله ویش  
 افشار شده استما و خستاک یازنن چوق اولاه  
 واکر ششینه کله قیش اراق اولاکم اچوق  
 غرق اوله یازنن خستاک اوله واکر چهار شنبه  
 کله قیش قی اوله قار چوق یغره یازاسی اوله  
 حیوب و تمار غایت چوق اوله حیوانات اوردیه  
 لکن

قبلې همدور د ايلي اړخه ټيټ اولاد د بوبيل در  
 جهان همد فوکه چوق حراب اولو د عيان بجاو  
 بلد کړ طوغا دکاله سوزي چوق اوله صولاد  
 بوبيل دريد بري بارس کرميان ياد شايي يا چنود  
 چوق سوش ايد لر بولاد اثر فرسود سرد وکش  
 اوله افتنده د هر زمان چوق مسلمان قتل اوله د کيلا  
 قان ايل قران اوله کور اولو رفتري هومس نضاي  
 و باد رک ټي هوميضا يفور اچوق در صوبو  
 شرفتنه در عظيم هوا ز ايلي قرچشا الکربا  
 شاهو طريق اود نريان چوق اوله طول حريق  
 بلد اوکش دکاله کراشوي ايلي قتي قتي

يور بيل از اسه مغرب اطراف و قسططين  
 نيمه زرخ راه قار خور چوق اوله کون افتنده  
 قش ټي موت حيوان چوق اوله خصوصاً يخنه  
 اوت بجن چوق اوله اضطراب چوق اوله خلق  
 اراستنه خصوصاً بغداد ده وارض رومد ايلي  
 افلتنده زستان اوله سخت جملې اکين چوق اوله  
 ايلي نکت قيرله حيوان بوبيل در ميسه شمه  
 همس وار در دني رخصه ناسه ايلي بارسو  
 ايلي همکرميان غصه يخنه قان لر زمان بو  
 انايمک اوکشد نرتي روماني بوق اوچوزغند  
 نتي افتر سوز رضو لا خلقک ديلي خاصه بغداد

گنج بوی ایچند شرق طرفندن سکو شکل —

کورنه بغور حبوب بول اوله اوچ آبی مقدار

عورت ارینه اوغول اتاسنه قول افندینه

عسکر یاد شاهنده خرافت این کر تیز مطیع

اولا له سوی مغربه و کر یونشان قیوله حیوان

یا صاحب قران یاد شاهلر جنک ایچند شتر

شور بر برینه زحیر قانلر غشور کسپاله باشلر

اوتش ده کلاه دم یا ملاه انت چوق اوله در سرخ

غده واکر بولاید کوکلر شرق طرفی قزرسه ایلار

بوتاه جنک صواش و غصه چوق اوله واکر

مغرب طرفی قزرسه اوت بچین و جمیع نختار اتو

کورر یخسول بای درت ایقلو لر قریلو هر دیار

هم بر اولو یاد شاه کده بود او غصه اوکشد

خالیق تیغلو چوق زریان ایلمر بوییل انساند صو

سوی مشرقده اوله کر قوس قرچ غصه چوق

اولا خالیق تیغ فتنه اوکشد درخی خرب

اولا چوق اولک اولد هرک صواشک حد یوق

هم و با واد بر بوییل هم فراق قان اوکشد

دو کلور هم اتضاق سوی مغربه اوله کر یونشان

سیل اوله لور و بادر بوجرمان بایسل ایلدن بوییل

بولق صواش ایکی بوله جان اولا بر بوله باشه الا

اوج ایدر کور هم تیز کچو عاقل اولن نور

فلانده

از باغ ایش قتی ولده و یازایو کله لکن نیلک  
 اورا سنده و جناب و حرب چوق اولای سیر یار چوق  
 کسینه قیرله خصوصاً مصریه مغرب از سنده اولای  
 واکر بوی ایچندن دالدر و اولسه امیر بکل اولای  
 اودت، بحین خارمچین اولای او جزئی اوله مخصوصا  
 مصر و لایتنده لایر شاه ی دقالر اکسری بن کسند  
 قورلوی دخی خاص فکری بن طاشیارمالی چوق  
 چون تالک واریشما و رالطواری ناکور و نایان  
 بوزارای کامکاری شعادت سوز خواجه جیقه در  
 الا و دیکه لایر یوق بیقه در چوق نربان این  
 اول اقلیمده تمام صکن هب قبی بولاری شاه شام

کلاه واکر هواده بر عجب کور رسنه ناس قیرله انعام  
 حقیقت بی تپاس اریپنه بخدای اوله شمر شمار  
 حبوب کی قتی درختالک اندر صعوب مشرق  
 ایندن کی بر بک جقه شام این الوب بخه  
 شهر لری یغا یا بله فاسق حواری اشام ایلی  
 فرت اولکدر و قتی مشک حال بی بایلای و عجم  
 اقلیم بنام یا غلق ایدر بولار اوج بیال تمام  
 کوه بوی ایچندن تالک جانور صورت کورنده خنوج  
 جقه شروفتنه اوله یاد شاهلر رعیتده ظلم  
 جرت اینار لایر ک غایت قتلوق اوله واکر  
 بوی ایچندن تالک کورلسه اوندن خبری بیش

وسایعیدن خلقه زیان چوق اوله وهه مش  
 بهیما قتی تو قویسه سیل قراق اوله یکلش کاره  
 اوله و بادشاهل ظلم چوق اوله بال و قیون ایی  
 اوله و اکثر بوسارق کورسه بهمه زیان اوله بادشاهل  
 ظلم و اوغلر و حرب اوکش اوله سیل قتی استی  
 اوله و قیش قتی اوله و قحط طلق و خستاک و حرب  
 و اوله و اوله و اوله چوق اوله و بر اوله و بادشاه  
 دوشه کورک کورسه مصرای غایت او جوزلق  
 اوله ترکستاندن بیخه چقه شامه یورپ بکارنی  
 ضوقه بکار ظلم و زلزله و چکرکه چوق اوله و اکثر  
 یورکوله حرب اوکش اوله بیخه بشاکر کسانه و بیخه

و اکثر کورکدن یورکوله و دوشه خرب قته اوکش  
 اوله الا سیل صوکی غایت خوشلق اوله یورای  
 ایچنده قتی یغور یغسه سیل اتملوا اوله بادشاه  
 عدل اوله صقی یغور چوق اوله ااروم ایلندن  
 بر شهر خراب اوله یورای طلوع یغسه اسینک اوله  
 الا اوت یچن چوق اوله لکن اوغریلر خواطر چوق  
 اوله وهه چوق دونا لر صکی اسان یوراین توز  
 یاقنل طیراق یغسه کن اوکات اوله کنی اتملوا  
 سیل اوله یورای حرمی ظلم چوق اوله حرب قتی  
 اکسک اوله یوراین تورنغا و صوغلیان یاغسه  
 قته چوق اوله اول بهارده خستلق اوله بادشاهل

اوی دنیان کیسایه اوله فوقه دون ایچند دیر  
 کنی یوزمین بی قیاس اوله بوسیل اوت یجن  
 سیل اولکات اوله اوکاه بر طغام الایر سلطان  
 ودر انعام **کانون** حسن  
 اشو آلیک کوپن اوتوز بر در اوتقه قیض آتسید  
 بنار در لر **ککیر** لر لیجه بو آید حکیمه کور  
 معین اچنور سیر فوات و سر مساق و صوق اندین  
 بیه ز ک کرایه و جاعه ایا و طکلی صبر اچند  
 یودر یو ایدک اول کجه سنک آری قلنا سدر  
 شامو لر غایت اعتیال یور لر اوتل یاند و در لر  
 یو ایدک اول کونند عیسی علیه السلام سنت اولوب

کیمدر خراب اوله لکن سیل صوبک ایمنک  
 اوله و اگر یو ایدن زلزله اولسه تهار خستلاک چوق  
 اوله در اوتل بهار ستملور ایتده جیان چوق اوله  
 دایمال سویلر حقیقت در رموز یا غلق ایاری  
 بکل بر زمان چوق مرید لشکر ای صا حب قر  
 شش اوکش اوله بوسیل در یی خلاص بکلر اچند  
 اوکشدر اختلاف نجه شهر زلزله خراب اوز نیله  
 همدردت ایقلولر دینی قیله هه آلا آلمن اوکده  
 ای ذاقه وقت هر جیوب اوله طلوی در فوق  
 تحت دینه ترکین کوقتی سیل اسادر کوک و رسله کولیک  
 یاقتی کوک و رسله بر اولو شاه کلاه در فجاوت موت

اولا هس بر لود، اي طو تلسه بهجور انعام اوله  
 اوت بچين بمش جنوب غايت اوکات اوله کن  
 عراق افلند قتل قاتل وخر بک اوله مشرق طرف  
 شامه ب باغي يورديه و هم شامه خستاک و با  
 اوله و کن سکون غلند القيا يمشه آفت کور  
 نور و يازاني اوله فضاء الظريق و سراق و خرب  
 جوق اوله خصوصاً قسططينيه اوله و کن آبي  
 اغلند ب باغي نور و بر سکون در القيا بر  
 خستاک واقع اوله اوت تيزکجه قيشه قيع اوله  
 بغرا غري و ساق و تيزکجه و خارا و در شرمند  
 جوق اوله قوير قلو بيلد سکون سه کن ياغ

الغني کونند بر ساعت اود در هس في الجماله ابي  
 صور طلع اولوز اول ساعت بولميدو عيسايل  
 خاچلرين صوبيه دو کو لوه اون انجي کوي سکونيد  
 اون ساعت اولوز و بوايد کونش دلو بر جند  
 داخل اولوز بکرميني سکونده اربعين تمام اولوز  
 بکرمي دور دنجي کون و حوش طيور بر بيرينه قونش  
 بشلر لى اندن کيرن کين اکند اود و بوي آيد  
 کن سونتر سس بيل برکت لارا زسرا قلبد و لا  
 يازاني اوله و هم شاه فارس و فاندن برالو  
 بک در جند شمس غراب و نج پايان اين و کن  
 و کن سکون طو نغفه يقين طو تلسه قوت جوق

پادشاهه سیاحت ایند لکن پادشاه عایشه دونه  
 هازان این مغرب ایسه بربر الی و فزیک الی قریق  
 اولی اوت امین لک اول کونک مشرق طرف قزرسه  
 بیل صولنه مشرق طرفند مغرب وکش و لا و فقی  
 قیش اول قسطنطین حراق اوکش اول سواحاند  
 قزلق و با اول مغرب طرفی قزرسه بوز ککر  
 اولناد اول طرفند واقع اوله کون عجایب کورنه  
 حبوب انعام بول اوله هریرد لکن طاعون  
 جوق اوله واکر و علامت کجند اولسه بن العرب  
 اختار ف جوق اوله قار بوز جوق اوله ریتون بینو  
 اولیه حراق جوق اوله خصوصاً قسطنطیند

و قوشلر و بالی لوجوق اوله لکن روبر الی بولش  
 ضرر اشدر هم جدال قان وکش دوکاله جوقدر  
 انتقال مصر الی بولق و بادر هم الور مغرب  
 اطرافند جنک و از هم هجوم بویارد بلرد و کله  
 زلزله اوله القیه خستلک اوله حبوب اوکات  
 اوله لکن مغربد فتنه حرب اوله مشرق طرفند  
 الکور سخمه اولسه امین لک اوله اکراکات  
 اوله اتا طوک یوز قش از لایشه اجبار قورت الی  
 بر دشمن بلور پادشاهی رنجید این واکر مغرب  
 طرفند اولسه اوج سیل بخدای ایوا اوله لکن رزید  
 قزلق اوله واکر مشرق طرفند سکون شکل ایه برکی

وهم بوابی ایلده قتل و لا و بویون کوکون و درسه  
 حرب و کشترا و لا خصوصاً عرب و سندن و زیر  
 دو کوکشترا کجه اولان نشان اندر سماکی قتی قزلق  
 دچی و با و لا فتنه دن و شانه جیاله باش یازین  
 استیلر قتی درنه قیاس واکر بویون و طنو یغسه  
 هر جویوب و هم نوباد شاهل عدل چوق و لا  
 وخت راجسی چوق اولاه ویش اویش کانت  
 ایون خاترا سده حرب اولاه و دوق قزلق  
 چوق اولاه واکر بویون صوغیلان و قوز یغسه  
 یغسه او غریب صریح اولاه بادشاها و سندن  
 چوق جنک اولاه و قتل و لا قتی واکر قوز قوز

کوککن حیوان صورت کورسه قیش قتی و لا  
 و هم قزلق اولاه و هم حرب اوکشترا و لا بر بارک  
 اولاه توک کورک کورسه او تینه دکن اولاه کوروش  
 ایلده املک یوق خیر سوز در جریان خاصه استبول  
 ایچند در جدال ارض شرق هم سوا حال هم شمال  
 قوزجسته اقلهر و لا لیت لیک غم دیر شد و سندن  
 عساکر در هم کورسه بکر میادک از غش قتل  
 اولاه در ای سخی البش نگر می ایلده او تون را سندن  
 کورسه یغور لوق اولاه و هم سیل اولی قزلق و صوک  
 و جوز لوق اولاه دیوانده بندر و اولسه یغور و ختله  
 و حرب اوکشترا اولاه خصوصاً با بکن و صریح لیت

قیامت اولاهوت بحین و کاش خسر جوق اولاه قار  
 بوزده جوق اولاه و اگر بر سکور سد جوب جوق  
 بنده او جوزلق اولاه رعیت لر فرخند اولاه لکن  
 زلزله آرکشد و همه اولاه و اولد مرگ و کمر  
 بویایر بر دیر بنده قزلق اولاه و خستاک اولده  
 و باد شاهلر جنگ ابد خلق زبون ابد و اول  
 و لایش کرده بلون دریایی اول بری همه بایسه  
 و دشمن یانی خوف ایچین قالده اطلال دین  
 کون همه و باد در بر بوسیل ابراهیمون و اگر کجیب  
 دیر بنده او غری حوای جنگ آرکش اولاه بویکه  
 نایک شمشیر بونکا فتواریس دیر لر صوت قیش

اوت بحین هر جوب اولاه و باد شاهلر اولد  
 بر خنک جنگ اولاه و بیملک آخری کورامیزلک  
 اولاه مانع جوق اولاه صوماں او جوزلق اولاه اوت  
 یحیی ایوا اولاه بغور و قیش اولاه و در لور نعمت بول  
 اولاه و اگر قیامت سیل استه قتل و اولاه رور لیلک قزلق  
 دوشه مشرق ایلند خربلر طوطشه دوشه لشکر  
 بوریا طالع صحرای عدوت بوریه هر و لایست قزلق  
 اولاه کیش قیامت باد شاهلر قله خلعت زحمت قیامت  
 اولاه کولکوسیدن طرب شام ایلند بجه شهر  
 اولاه خراب بر و بری حبسه اولد و اوله سیل  
 صوکی صراف بشیر ایوا سیل این سرفوخک

کون یی دبرالتندی جانو لیرضی و چمنه بشلر  
 بکری بدی کونی صوبیه چمن دوشر چمن دد کلریک  
 کونش ایستونک تاثیر در برین و صوبیه وهوانیه  
 ویدرک بوغدر و زهره نیک اغوشن المقدور ویکری  
 النخی کونی برد عجز و کیکر و ویدی کوند و اوچی  
 شباط ندر دردی آرد ندم واکر بوآیه کولت  
 طوتله جعفر صادق ایدر سیل قراق اولای قیرله  
 طوار قورد و قوش بجان حیوان اولای و حرب فتنه  
 چوق اولای هر بر سر، قزاق اولای پارسدن بر پادشاه  
 چند چرت و لایتنار دینه واکر ای طوتله قیش  
 قی اولای بش اوت بچمن و هر جوب ابوا اولای

آیدر عدد ایام بکری سکر در و دایچی دبی بوغدر  
 بواید صیوانک بکری جانو ره پانچان صوبیور  
 قانلار قده چشلر جماع از اتمک کرک و سرستی ملک اولور  
 واول کونی قار و بغور بغیر البته ویا جیلر بدی  
 کونی چمن بر دوشر بر وایتدن سکرینی کونی بر دوشر  
 اوان النخی کونی صوبیه دوشش ویکری دردی کونی  
 هواییه دوشش اوان بشنخی کونی انجیلر صوبیور  
 طر چمنک نش، بشلر زارن بدی کونی کوند  
 اوان بر ساعت اولور کونش بوآید حوت بر چمن  
 و نو بر چمنک انجیلر بشلر چمن بیتی ویکری دردی  
 کونی چمن هواییه دوشش برین عند البعضی کونی

ایامیه در هر پادشاه قرن برین سیر جمله سیاه پنه  
چاشمق طوق شمشق بخجه قان بخجه اه اوی بخجه ذر  
فغان فترت طلعا بن طایف قتی بیت زن هم  
اود دلیم عمارتی غرق اوله در بویل سخین هم در  
بحار بحر اوله در اجندن هر تکه وار هم اوله بی  
حد قتل تیر و تیغ هم عجب شاه پی اوله در زنی در تیغ  
همه اوله اوله سالامو در و در تیغ هم حامله حوز تلن  
جبانه هم ککین بر بک کچی قدری بیجا شر  
قسمطنین ایچندن ای خواجه کرد و شده کوکدن  
نجو بی ای مرد پاک ایل امین سوز اولو شاد اوله  
هلاک اکو سغملدن بود و خبر مشرق اطرافدن

و یابین اسیر اوله ای یلمر سوزی سه و کتر زلزله  
چوق واقع اوله کر قس اولسه طوطی قدر خسوف  
قیغوف فترت چوق اوله ای جان شفوف اوز یابین  
سوز ایچندن در بی حوزی قتی جنت این در اهل  
اسامه اوله اخر خطاب کافری شویله قرالزنی  
حساب و اگر ککون غلله ناله سعال غار  
اخری اوله یغور و کین اوکات اوله لکن اوز سله  
برنج ازیله ای اغلله قش و ش اوله یغور  
واقت یجن غلام چوق اوله الا سوکندن خسته لک  
وارد و اگر ساجلو بیلر طوطی سده بار شاه اوله  
تقت اوله سبیدن چوق اوله قتل قوت یاغلق

اوکش اوله برنجي جانور بر جوق نريان ايدن ايني قيرله يش  
 اوکات اوله يککش خبر و سئالما ندر ايا يلمه کافرا ورتندن  
 حرب جوق اوله حاقبت نصرت سئالما ندرک اوله کافري  
 غايت قتل اوله بويدين کولک هرته طرفي قزار سه او سر  
 بغور دلوله اوله ککن پادشاهي هانان اوله کوندر  
 عجايب کورنده او غري حراي جنگ و حرب اوله  
 و عورتلر او غلارن بر قشوق جوق اوله براري بلنوق  
 کشيه موت يتشه عجم پادشاهي اوله اول ايلد جوق  
 ويا اوله واکر ککوک حيو ان صورتي کورنده حرب  
 و قزاق اوله و باللو شاهل ظلمي جوق اوله پادشاه  
 دنيا دن کين واکر بويدين ککوک کورنده برخب

کورنده اگر کون صوغشي بکاري شاهن  
 بولدر نور جوبر و ب جوق جفا ايلد حاقبت  
 سلطان جوق و جوت و ين طوقه نوز نازک بولدر  
 دي فن سويده مغربن اوله ککوک و حاقبت  
 دشمن اوله در سلطانده هر پادشاهلوق قلا بولدر  
 هانانک مملکتکاري يقينه اي اصل باک مصر  
 ايلي جنگکده خصوصتده طول بوزيله اقليم ولايت  
 اوله هر طرفدن خريف ارتق سيلم مغرب  
 اقلي جککا و دليم اوج اوله الله قتي قزلق  
 اوله خلق شاردن شان قتي طماغاله واکر بويدين  
 سکو شکل ايله بغور جوق اوله لکن قزلق خسته

اوک

چوق اولاه خصوص بابيل و زنكيه را قلمبند  
اولاه واکر بوايدن قريغا يغسه و يا صوغليان  
يغسه قزلق و استمه و در ليمه و در لودختانک  
اولاه خصوصاً عورتلره و او غلجتلان و حيوانات  
عجب چوق اولاه واکر بوايدن قتي نور  
اولاه سيل اوکندن حرب جنک اولاه آککين  
اخري غايت امينلک اولاه واکر بوايدن بوسارق  
اولاه جويان چرت اولاه بر اين چوق قيرلک  
سيل اولادن طلقلق اولاه اخري کيرف امينلک اولاه  
واکر بوايدن قتي سيل استمه ياز ايوکک اولاه  
استي اولاه يميشنه افنت ايرشده اکين ايو اولاه حرب

سيل اولاه در سيويات و يمشن واکر قتي کورلسه اغلجر  
و يمشن زبان اولاه صوقدن قزلق اولاه حرب ازلن  
حرب اوکشر اولاه بوايدن يلد رمر ولسه يغمور يغيا اکين  
اوکات اولاه صولر طلتا اليايل صوکندن طلقلق و حرب  
چوق اولاه واکر بوايدن کويدن يرد و دشمنه طلقلق  
واختلک و اوغري و حراي شتر فتنه چوق اولاه سيل  
صوکندن بر اولوشاه دنيا دن صککين واکر بوايدن  
قتي يغمور يميشنه سيل غايت برکت اولاه خلقلک کوکل  
نشار اولاه واکر بوايدن طلوع يغسه هر سيرد و فترت اولاه  
لشکر اهللندن و قتلخ الطريدان غايت غايت اخجه  
صوغني قزلق اولاه واکر بوايدن طلقق يغسه قزلق و فترت

الغياهي بوکا ییلن آبی در لر عیسی یار مارت  
 در لر بلغهک حکمی ککیدر اخلاف دیر شر  
 باش اغریسی وجبان حرکت ایدر اوستا چمتک  
 و باجهامت و با قصد ادر مرک کرک بونک اورد  
 آکینچی ککونی خمسین تمام اولور و جهامت بودر  
 اون اجینچی کوئی کیم به ککوندز برابر اولور  
 اون آکلی ساعت اولور اول کوته خور و پذیرش  
 اول بهار دیر لور ککونش حال بور جند اولور  
 اون آتینچی ککوندن یاران ایندن کوز لرین  
 آجوب جقم زیر این کوتهک یمشد بکری  
 یشی کوئی نصاری برآمد زیر مریمک

اوکش اولایر شاه دوشده اورنه کوز صولک  
 ککوز آبی ختاک چوق اوله صوبک امینک  
 اولایر زله اولسه بو ایدر ای دد اوربی امرین  
 شیر اچندد اقلیم او جزوق اولایر اوی تخمین  
 خلقه خیری اولایسه غنیمت اولاک اقلین  
 قره قیقه که فخط لقر و باد رانی دون لیندن  
 دیرنه ای پشا فتلر چوق اولایر صولک  
 یاجری کیدر در لایر حساب اول ولایت  
 اوکش قیاله خراب قیش قی اوله صولک طوله  
 عیون هم بکت اوی قیاله خلقی زبون باب  
 ماه آزر او تو بر ککوندک یا زانیمک  
 الف

حملي اوكون ظاهرا ولدې واکړ بوايد ککون  
 طوطسه جوب و نعايم جوق اولا الاشامه  
 ايلند برپا شاه اولدر لر اول ولايت لر د فرت  
 اول باخ ابو اولا قيش روزر الا دوم ايلند  
 حرب اوکشد مساندلر کافري قير و جوق  
 قلعه لر فتح اوله واکړ کور طوتلو رک برکي  
 قزل اولسه حرب و قزلق اوله بوايد اي طوتسه  
 مصر يانده يغبانيا يغمور وهر بر پادشا هالانک  
 اولافرت و قزلق اوله وچکر که اوله واکړ طوتلو قن  
 يوزي آق اوله يغمور جوق اوله نعتلر او جوزلق  
 اوله واکړ قيقه اولسه صناف رسد جوق اوله ياخذ

اوله

اوزما و ايسيه واکړ کور اغلنده ميکوتور  
 اوجوزلقدر اکي آي کور بلکر اغلنده  
 ختاي جوق اوله اولوشاه حرب اجند اقلند  
 چقه قحطاق اوله اي اغلنده زراع و نباتات  
 غايت اورد واکړ آي اورتسند اغلنده بر اولو  
 کچي اوله قويرقلي يلدز طونغسه اکرمغرب  
 طرفند ايسه مغرب و افريجن حرب و جنگ  
 اولمک اولدر من جوق ايله و قزلق اوله اوسيل  
 بوشانده تيله جوق کچي ايسيه بولر خوف حذر  
 سويل مشرق اوله کور بوشان اولر غرقه  
 پنجه کوي اوله ويران پادشا هاري خوار جوق

مشرق طرفند سكونكل اولسه جنوب جوق  
 اوله كن صلفلق اولم و كو مغرب طرفند كوردنه  
 اوج باله دكن بعض برلده قتلوق اوله ضلوعننه  
 او جود اوله پادشاه جوق ضلوعن كوكك مشرق  
 طرفه قورسه ييل او جوزلق و امين اوله خلق  
 غایت فرجه در و كو مغرب طرفه قورسه قار  
 قيش قيش و س او جزلق اوله برلك شاهنشاه  
 عاصي اوله جوق زواید صیله محاکت خراب  
 ايله كو كده عجب كورنده جوق اوله و بار  
 دينا ايجي قيفياد و شنه قمو اوله و كجي زلزله  
 حد سن ضلوعن هم شتا جوق اوله تخيل بش

يونف اوليني ولايت يقادر ييل ضلوعنند قوم  
 بر خوش ياد شاه ايل امين لك اوله اقلتم پ بناه  
 كو اول ييل زك صجي او زون اوله اوج ييل دكن  
 درد و محنت ستايد اكسك اوليه و كو بو آيد  
 ييل زاتلسه بر طرفه اوله طرفك ياد شاه اوله  
 يارجوي فترت حرابي و او غري جوق اوله كن  
 ييل صو كنند غايت امين لك اوله و آيد مشرق  
 انكو صمخال اولسه ايلي ياد شاه او رتند جوق  
 جنك اوله و كو مغربه كورنسه اوج ييل  
 قيق قزلق اوله بابل اقلتمند خواجه چقه  
 جوق ياد شاه قيد بنده ايل و ب عمارت يري يض

بو نشان هربین او جوزلق عادالقا اوله لککن  
 ولایت عربده برافون بک دوشنه فتنه اوله یلدرم  
 اولسه خجوب شمار چوق اوله لککن قنده اوله  
 قان دوکملک و حیوانات قیرلق چوق اوله واکر  
 بوآید کورککدن بین اود دشنسه اوغری حرای  
 وفرت ظلم عوانلق چوق اوله قارقیش قیت اوله  
 دیوآید یغور قتی یغسه خجوب شمار ابو اوله  
 لککن سیال آخرندن برزجک حیوانات قیرله  
 و بوآید ظلو یغسه طلقلق و اوغری و حرای  
 اولوب ال بولک بلوک اولوب بربرینه قریق  
 چوق اوله واکر بوآید کورککدن قزل طبراق

دوی ای اتانعت و غله اسین لک جمله ابود و  
 لکن امراض مختلفه و موت المغاجان واردر  
 ولایت عراقده و عربده و تمامه حرب اکرش  
 اوله وبر اوکوشی اوله سیال آخرندن برشاه برشاه  
 اوله واسین لک و او جوزلق اوله واکر بوآید  
 کورککده جانور لر صورتی کورندن یغور لک  
 جیب اوکسه قزلق اوله جهران اوغری حرای  
 اکبیمین چوق اوله و کورک کورلسه یغور جوب  
 نه ان و نباتات چوق بته و غایت از جوزلق  
 اوله لکن درود و فزت حرب چوق اوله و بر  
 اولوبک فوت اوله واکر نی کور لککن اوله  
 بوزنه

هېڅ قېرله رتخړخړ احکيا له ضغيفين اوله سرور زير  
 شو په صقار چغه اندک نيزير جوهر پکين و نذر  
 الزخاک اوله غصه سندن ياد شاده يي پاک اوله  
 حرب اوکشي اوله جناير قله جنک سې اوکشي اوله  
 غصه اسه جهاني قيله تنک زير نه اولور سه  
 طلغه اوله نل سويلنه يکش خبر لير بللو سې قطع  
 سارق قتل اوکشي اوله يوپيل خلقتک احوال  
 يوز فتنه دوز ايل ياد شايي هم اوله مصرک هلاک  
 چون بوقلميد دکا در بيمه پاک مصراليد در تارکله  
 فتنه صواش تان اوکشي دوکيه به در تونک باش  
 همه سکل بکل قيلار زخام قيرله حيوان اوچونز لند

عبد

يفسه يوز يلدنک حرب و فتنه و قتل اوله ونجه  
 کسکه لول اجلقدن اوله لره واکر بوايد صوغلي  
 يفسه صور طاشه نباتات اوکله لکن خسته لک  
 چوقدر ريشه افت ايرشه واکر بوايد فتي  
 نوز اولسه فتنه حرب ويکش خبر لير وختاک  
 اوکشي اوله ویشتر اوکرا برو نباتات اوکيه واکر  
 بوايد يوسادق اولسه نباتات بول اوله بقعه  
 عوانلق ومرض وکس وکس وکس وکس وکس وکس  
 واکر بوايد فتي يال استه جوبات جوق اوله  
 يمشه آفت ايرشه خستاک و سوت جوق اوله  
 خصوصاً شهر قسطنطين اجي دروازن فوج

طوایمک و سر همک مجبور در آبی نشسته لرزان  
 صفتی که در خصوص نور بدن و اگر بویاید  
 که در طوالتیله امراض و اسقام و حجب و حجب  
 قیغی بکارده چو قدر در لولیتان بلور اترک  
 تات اولک اولد رمنک آکشی در خلائق نبات  
 که در اول اوله کونشی شهس بار چو اوله  
 بویال و با چو قدر شاد و غایه آلا سقط چوق  
 اولد بر اولو پادشاه اوله حرب قزلبق چوق اوله  
 خصوصاً ارض عجمه و اگر مغرب طرفند طوالتیله  
 دوم ایلی قزلبق اوله هم بکلری چوق قیرله و آکشی  
 بویاید آبی طوالتیله پیش اولیه خصوصاً اوزم

طعام الاکسکرا قیغی طایق اولاک و درین یچینک  
 دیرغه ایلمک از اوله و پادشاه صلد اوله در سرلی  
 جنک قتل و موت اگر خصوصیت بی درنگ نیکای نزدیک  
 ای دلریا اندشتن اترق اوله در همه و با با سب  
 ماه نیسلی اوزقه یاز آسید و اربیل دولی اوتوز  
 سکونند بدیخی کونندن البته بغور یفا اگر بغنه  
 بارلی الجمله بر قیغی ضلیله در و اگر ضمنه سه نیل  
 مشکالین نباتات بتیله ریس ربونک ازنی کرک  
 آدم و وفات اندی اوله اوچنی کوی کیکجه بی  
 اوله بر ساعت اولو و کونشی قور بر جند اولو بر  
 ایدر قار و بغور و بولت بود و حجام و جامع و طایف

همدستی قریق اولاد رهم و با شو به طارلق  
 ککو خواجه کیا عیابا اقلی قنتق در قتی  
 دنیا یی بکوز چوق ایتی هیرجی ملکی امین  
 سوز در پی ککران چوق اولاد اوغری حراچی  
 نی امان دو کله یلدر بواتی کرا نر فاک بر معطر  
 شاه چون اولاهلارک غصه لوا اولاخلایوق  
 بینه غم ایل بلادر طلع عسک ار قده هدر  
 طوغه کر شردن اکو سغمالی بوز ضلع در در  
 اهورا ایلی حرب اوکش اولاد پی اول ایلده همد  
 قچمه قومه جوق اولاد اخیو تم قیش قی اوله  
 بویالی ناملار بایل المند یغایغور وقار

والاحرب وفزت اوله دیار و زخستاک لر حرقاقلر  
 چوق اوله واکر بوا مید ککون غلله به کلرک  
 ظله و دولو بللر و انواع خستاک و فسق و فجور چوق  
 اوله واکنه آفت اوشه ای بنجه غریز نلیال  
 اوله شامدن بر اولوبنک اوله ادی عالمه یاللاه  
 بوا یی آیی آغلانسه صورطاننا جوب و شمار  
 نباتات اوکله وعدل امین لک چوق اوله لکن  
 اوغری ساری زلزله چوق اوله واکر بوا یی قریق  
 یلدر طوغه کسزین بر شاه اوله طلع قلع و حرا  
 و بکلر سندن چوق اولاد جاهی ایلاری روم  
 اقلی تنک چوق اوله فتنه خصوصیت دخی بندک

اول طرفه تار قيش و حرب جدال جوق اوله  
 لكن سالك صوبي اميالك اوله واکر بوآيد کونک  
 عجايب کورنده يغور جوق يفا صولطشا و  
 درياده کسيمار جوق غرق اوله بکلر آرنند  
 حرب فتنه ورعتيه ظلم جوق اوله واکر بو  
 آيد ککوکن حيوان صوبي کورنده الامز  
 ولتقام و حرب واکر کولک وقانلرد وکلمک  
 اوکش اوله دشمر برپاد شاه ازله واکر بو  
 ايك اول کولک کونک کورنده محبوب ثناء  
 و نباتات حوب اوله واکلنجي کولک ککورنده  
 روبريلندن عسکر دبرنده و بر شاه اوله ودرزنج

واکر جنوب کورنده بابان قار ختاک جوق  
 اوله مغرب جدال اوکش اوله واکر مغرب ککورنده  
 شامنه قزلب و حرب جوق اوله اويلدن کونک  
 ککورنده يغور جوق اوله اوله بها وويلان  
 صکر ککورنده اوکورند وک يرد اناجيق  
 خبر واهر اضغتلفه جوق اوله واکر بوآيد شمشک  
 کورنده شرق يارس ايله خراسان ايلي قزلب  
 اوله واهر قيش قبي اوله ايلي ايلک واکر غرب  
 ککورنده او طرفه تار يغور قيش قبي  
 حرب فتنه اوله وباد شاه ظلمي جوق اوله  
 واکر بو ايل ککون قزرسه هر نه طرفه اولورسه

استه اوزمه خال و لاه و اکرای صوکنده اوله  
 بوعلامت کلایکی سال اوله اشو دید کو من نسنه  
 یعنی قزلق و او قزلق و فترت امیرنک اوله  
 واکو بو آیدن بیان در و شسته او قزلق و امیرن  
 لک اوله ایکن نزله و سعال و سیاه خستاک  
 چوق اوله خصوصاً بایان اوله واکو بو آیدن  
 صوکنده اوت در و شسته طلق و حروب  
 رجیب ارکش ارلا شسته انت ایرشده سرت  
 ایقل حیوان چوق قیرله واکو بو آیدن قتی بغور  
 یغنه جویب ثمار نباتات ایوا اوله و همد  
 امیرنک اوله واکو بو آیدن طلوی یغنه اکین اوکات

کویب صوکنده دوم ای قزلق اوله و پش پی  
 التجی بد پی کویب صوکنده دروع و شمار این  
 اوله استبول قتلق اوله بدنجسیدن اون کون  
 دین کورلسه عراق ایلی و بایل ایلی آجغه درینو  
 اوکا اوندان یکرپی صوکنده دین کورلسه قزلق  
 اوله یکرسیدن یکرپی بشه دین صوکنده  
 قزلق و خستاکه زحی چوق اوله و مرایی دیر  
 اوله صوکنده اوله یکرپی بشدن اوتوز دیر  
 صوکنده او جوزلق اوله مقام لک خستاک  
 آتیش اوله بعضی همیشه فساد بشته قسطه  
 حروب شدید اوله واکو صوکنده لکین بادر صب

افاندر و هم خلقه و با واد و کز بواين قتي سيل  
 استه بغور چوق يقه اوزه بيميه بشر نماکي انچون  
 دوکاله دانال هم ايد بوسيل بش چوق اولاه اتا  
 و با و استيه و صفلا و سودا و قزلر و اخنچ قلم اولور  
 چوق اوله والاه او جورلق اوله و حرب و جنگ چوق  
 اوله والاه شتر قدن چقه کن رنجي شتر قسططين  
 باصه اياغي و زيت اوکش اوله واکوز لوله اولسه  
 بواي انجي البر اولونتي بکسکين اي معبر خور  
 او جور قلدرد خالمر باغي هم رصه اقليمه ياد بيلک  
 اياغي دو مارلي قزل قلدرد قيرله در غم حرب اوکشدرد  
 اي بخا مردم برعد و هو اوله بوسيل مفا جان ريخ

افاندر

اولاه جمله اوت جيمين اليش از اوله درد و حزين  
 سيل اوله و سر و باد داشکار خستک انواي اوله  
 در هر ديار بواين قزل طيرلق يغسه آين و ميش  
 قتي بته کن غله چوق اوله يغدي اقليم طلفلق  
 اوله بواين قور بغا يغسه خستک و درمله ولما  
 قوري آخري و در لوم خيل چوق اوله و فلفلق  
 و حيوانات قزلق چوق اوله واکوز بواين قتي  
 تور قويسيه خوار جلر بلور سيه و حرب جلال  
 چوق قدر خصوصاً خساندن سيل صوپي اميرک  
 اوله واکوز بوايد بوسادق اولسه يکاش کلاره  
 اود شتق و در شتق چوق اوله والقيبا و ميشه

هالك اولاً حرب وخرابلق هر اقلید، جوق اوله واکر  
 اون بشندن صکن طوتلسه قزلق و باجوق اوله  
 شمار ایل باله اوله واکرای طوتلسه قش طخر ایلوق  
 و باد رحبه واکری بوسیل امین سوز کارد و در تلو خشتلق  
 جوق اوله واکر کون آغلنسه، و غری حرای و فتنه  
 جوق اوله و در سلطانتد موت واقع اوله و در لور  
 بدعتلق قوپ واکری واکره واکرای آغلنسه جنوب  
 و شمار ایل اوله واکر امین سر لک و قحط اوله  
 واکر قوتلم یلدر طوغسه آلمن ایلور ایل خنوج  
 الوم ایل قزلق در اوجان اوجا دو، ایل طایف  
 اوله و در ککمان فتنه غالب در بوسیل ایل قزلق

و غم خنده جوق در بوللر اندر عجمه واکر کجه و نزل اوله  
 بابل خراسان ایل غایت فزرت اوله جوق کشی لر  
 میرله یازوقی استی اوله واکر در نور کین طلو و فیس و ناله  
 عجمه فزرت اوله افشا و ایل فزرت اوله مغرب طریف  
 هم استینلک و هو او جوق و نلق اوله با و کین انا میر  
 صول یا زان کسند او تو بر کوند  
 مایس دیرو بولر این صف جوق و غلو و طوز ایل مسکدن  
 برهین ایلر لور و اون در دنجی کون کجه اون شاعت  
 قلو و و کونش جونا بر جند ایلور واکر بر ایل  
 کون طوتلسه طالعلق و قحطلق و قرانلق و عقوق  
 جوق اوله واکر و تلر کین او کس قزل اوله بر باد شا

جوق اولای ایلی ولایت خراب ایدک غرب طرفی قزاسر  
 مصر بله مشربین اولای بونلاز بو عجب کورک و رینه  
 اندر همای قتی قزله اولای دودر شای قیقلای اولای  
 اولوی طلغونترت طولای دینا ایچی اکین ایودر  
 تیخامدی فی الآر و اقلای قزقلای قتی اولای اکین  
 یصل سوکنده هم دیار یکی ایلی هم مصر ایلی هم جوق  
 اولای و بار دوزنیم مصر سلطانین دشمنه غالب  
 اولای اکین یصل سوکنده وقات ایله کونک بیا نور لیر  
 صوری کورنسه زلزله و لغری حرای و خواجه  
 و حریب جوق اولای عشراق لیر کورک کورلده  
 و بالماض مختلفه جوق اولای خصوصاً که ملک

هم و بیا جوق دوزن کور لیر حریبی بابل ایله قحط لای  
 قتی و قسط طین مداینه صواش و خرابی جوق  
 اولای و روم شاهی غازیلین غلبه اولای و بونایله  
 و مغرب ایله خرابی و قان و کلاک جوق اولای  
 مشرق طرفه کور سغمل کورنسه قوی و صفر  
 و آت قیرله و حریب و صواش و خستای جوق  
 اولای خصوصاً بایله و خراسان اوت و اکین اوکاه  
 و اکور حریب کورنسه و اجوق اولای و بکلرک  
 طبر اولای و فترت اولای اکین بیا دشا غالب  
 اولای کورک مشرق طرفی قزارسته ذروع و شمار  
 و یغور جوق اولای اکین بیل ایچیند حرای خرسوز  
 جوق

کو کندن اژدها د شمشه اغری و حرابی و قتل  
 امراض مختلفه اوله و هم تبرک اوله سیاهانه  
 جوق زیان این و اگر قتی یغور یغسه بر باد شا.  
 مغربین جوق خشم این و اگر قتی یل یله یغسه  
 غایت اینین ترلق اوله و اگر نو آیین طالع یغسه  
 ایکی عسک ب. دیله اوغری شه جوق سیاهله اوله  
 و الا ترینک شاهی دوشه و اگر بوی این ترلق  
 طایق یغسه یغور از یغسه و اگر این ب. ب. کاظم  
 جوق اوله و اگر صوغلیان و یا قور یغسه یغسه  
 و یا قور یغسه قحط و ترلق و طالع و عوانلق  
 اوله اختلاف معیشت کمر اوله و اگر قتی قور اوله

عجمین بشت از اوله حیوانات اوکا و جوزلق اوله  
 لکس حیوانات عجم جوق قیرله اختلاف این  
 عرب نی اشتباه هم هالاک اوله یغسه بر باد شاه  
 عتر او سطل کور یغسه قیرله آت شام یغاده  
 جوق اوله فساد یکر میدن بینه وار یغسه کور  
 چکر که جوق اوله و اوغرا یغته و خستاک اوله  
 و اگر آی صوکنند و کور یغسه زومدن جیندن  
 بوسل کور و یخی سل و یا خستاک جوق و ترلق  
 او جوزلق و سیل امیر لک در و الا قیون قران  
 وارد و بوی این یلد و اوله اوغری حرابی  
 و انواع مرض و اوله اولد و مکر جوق اوله و کس  
 کور

افت ابرشه کینه و هم از بسته هم استه پالسر تی  
 در بوستان تیرله بویا کی قیراله آت هم ولایتار  
 و بابا در واقعات زلزله اولسه بویا کی اکر فزرت  
 اوکش اولور در هر خطرتنتنه قاتی در غایت  
 هر دیار چوق اولور بویا کی فوآله بی شمار مغرب  
 اینده فتنه در هر حروب بابا اقلیمند وار  
 هر بویا کی حروب هم عجب مالکی مفاجا اولور  
 شند اقلیمند بر زرخ کویم بخوریک حد نیک  
 درای این جنک فتنه در قتی یونان زمین  
 بابا اقلیمی خراب اندر خراب قان کو درینه بولان  
 افتاب کریمه در نه افت بی صکران قونیه

طوار آز اولور سیل ایل اولور ایل مین لک اولور چوق  
 چار یا قیرله خستاک چوق اولور ایل مین اولور  
 و کتر بویا کی این سارق اولور ایل مین ایل مین اولور  
 اورقه ده چوق کسنلی هلاک اولور اولور ایل مین  
 بغدای اوکله واکر قتی سیل استسه قورقلند در  
 قتی قیلندر در سنده خلقه زخمی غصه چوق  
 اولور بولور برادی غرق اولور در دکر لرد کچ  
 مترق اضرائی حروب هر هیروم هر غصا کی  
 در شانی ارض روم روم اینده بر اولور بول  
 اولور در افتین اوکار اوکش بر اولور اولور زنگبار  
 اقلیمی قتی بی صکران طرف اولور در قتی هندو

زبون خستاك چوقدر مرصدر در خطر چوق بنا  
 بويل مناعلو فطر بايت هاستر ستر  
 اشواي الك باي اسيدد كوني او تو در مر بر آيد  
 غايه صفر نكدر ستمه و در لته و صفراوي موصلا  
 جوق اولور اكشيلر ملك طلكيلك سولچمك مفيد  
 اون بيش كيجه طفقو ز ساحت قلور كو نش كرو  
 دونر انقلاب صفيدن عرب و عجم بو كو ندر غرت  
 ايدر تيكي ري بنجي كوني نيل بول تور مولور نجي  
 دم در كي ري انجي سكوني حضرت داود دم وفات  
 اندي واکر بو اچين و كي ري طفوز نجي كوني حضرت  
 سلیمان دم وفات اندي واکر بو آيدن كون طو نسته

هم صغف اولان قتران بابل اقلمي خراسان ايله هم  
 طلغلق اولان بونينه حكراي بنجه خيال ازاعت  
 ني عدد و وقت كلما دين براغوري ولد دنور كن  
 الك اولسه نرك بر او لو شاه ارپشه تيزه نرك  
 فتنه چوق اولان صواشدن هم جهران حرب  
 اشوني فراوان اولان قان كسر اولان اول دفعه  
 قوس و فرج اوله هر دو بوش ارته فرج اوت  
 نجمن اكن ايرد راشق سيل هم نعايمدن اوچن  
 لقد بللوسيل ياد شاه قوتلنه چوق اولان  
 ملك چوق اچا اقليم ولايت بي مال اولك ولايت  
 شاه شاد در دكون جمله دشت لوني قسياله

هجوم اين دڭخو بار سخت دليم هم عرب ملڪي و با  
 درې عظيم سوي مغرب و اوله كرا و ازم  
 چغه خارت ايدوب بڅه شهر لړ ايل طغلق  
 ايدر لاري مرد ك ر چوق اوله اوغري حماني  
 اشكاهم جم ملڪي قحط اتقدد بر زمان چوق اوله  
 فتنه دليم د و كاله قان يلدز او كوش د و كورسه  
 اي عزيز طرا و اوله دينا پمشي اوله قير او ن ككند  
 قريخ سوز در جهان قير له انعام او كوش اوله قران  
 لشكر اهلند ن بڅه بلو كشي قير له توه بيار  
 تشويشي كرونه بوايد مشرق د تروس قريخ نير  
 اولوشاهي عنوان اولوب قيله طرح بڅه دشمناري

براولوشاه اوله و قزلق اوله خصوصي و واري  
 ولايتند و كراي طو تسنه يا زاسني اوله واغري  
 وحتاوي وصفاروي امراض اوله و عوانلق و حرب  
 چوق اوله و عجمند و بابلك چكر كه چقه و و مساله  
 عرب اوي بغلق اين و كرا ككون آغلنسه شهر  
 قسطنطين دني ملك عجم قتي قزلق اوله آزيه  
 چوق اوله كميل غرق اوله و كراي آغلنسه شهر  
 و محبوب شاعر عدل انصاف چوق اوله لك  
 خستاك اوله و سجالو يلدز طوغسه مشرق طايبي  
 قتي قحط اوله بكونه ديم سكا ايلل پين ستر  
 اوله افترت جهان هم قتي ككون سكلدر بر زمان

چوق اولاد را شو بيل سوي مغرب اولاد شو علمه برکتي  
 شاهينه عاصبي اولاد ابد الموبيل اكي بولک اوله دره  
 بر زمان حرب اوکش اولاد ليمود و کله قان قبرله بوق  
 جري بولمور و هر هلاک اولاد لايه قيني عدد شاه  
 ايلي ستون اولاد بوق انتقال انتقال اوله عدد و دست  
 مجال قبرله حيوان واردر هم مرض هر نباتات  
 چوق اولاد دراي خذ حکمني دکله قورسه انسان  
 اول طرف فقرت در دطلغه جربان اول طرف هم  
 کي تحطاف در قتي اللقران اولاد کور و لار شتبه  
 فقرت اوکش در دغي حرب اولاد قش قار اوکش اولاد  
 حکازي مشکل اشتر کور هواد، بر عجيب کور درسه

مقربو رادير پنجه شهر لري کوي کوي شهر اين اشبو  
 بيل پنجر کينه بربک کيسر الا اوخوز لقي اولادخير  
 کشر اي پنجه قلعه اولاد شامده هالاک صوديار  
 بکر ايلي کي خشنوناك چوق اولاد بوبيل مرض وار  
 طب اوق شهر قسطنطين پنچند در سفي مغرب  
 اطرافنده اولور سه نشان اوغزشه لشکر اوکش  
 دکله قان قتل اوکش اولاد قرا نك حد بوق قنلق  
 اولاد درجه بان رخص بوق پنجه شهر اولان ويران  
 اورده تراب بيقله کويار جماله سبي اولاد خراب  
 مصر سلطان هم رور شاهيه ايله اين جنگ رور  
 شايحي اوله کور بوي يرم اولاد مشرق بيل حرب

اولا هم درم کز نو کی کسرتی کو زله خلق عدالت  
 ایند در بعض خشنه خشمیکه طولله دیرانجه یا و زلق  
 اولا در بورجه ران دودنر یوزن سوکی افتد قان حرب  
 و جنگ ارتد جهن کجه در یوردنی قیوب او یورد  
 تدن فجه در کمر نیوب کز طولو یغدرسه سیاه خلقت  
 احوالی اوای دهنایا درم اولسه بوای بیخو رفت  
 اولا عیون انرا و خیاض صوغلا اون آیین او قیوس  
 در او طغام قیست یزلق اشتکالی ای امام خلق ارانند  
 صواش هم رفتنه وار منفعت دیر لمر هر نه که وار  
 کسری و دوشسه هوادن مثل نار چوق اولد  
 قیغوفک غغصه وار ظاهر اولانفتنه هم قریب

ناس دوت ایتلو قرقر یله فی قیاس قزلق اولاقط  
 اولا هم بیل چوق اولاطغه ولایت باللوبیل شام  
 شرق عرض عرب ای بو افاضه چوق در اوله هم  
 کیمیل غرق اولاکر نو آید کسرتی حیه حیوان  
 بربر یله جنگ اید ایکی سلطان بر اولو سلطان  
 دوشه در در جدال طلغلق اولا اوکشد رانقلا  
 کز نو آید کور لسه کور ای امیر حرب طلغا و طاق  
 جهن اولادیر بکل اوله اوکشد و یاز قیوس  
 خاین و کذاب اوکشد و کی سقین چوق اولا  
 خاین امین لاک کید در مطره یا ز بوی چوق  
 ایتی ایند در سیل و جز قزقر قتی ویراب عی غرق

نود قویب ایچی حدن اولا واکین از اولا اغریلویا بیله  
 از اولا یغور طلق اولا زمان پادشاهلر حرب  
 ایدوب دوکله قان واکر بوسارق اولسه بویای  
 غصه و حرب چوق اولا بینالت اطین جنگ  
 اولا حرب هم صناش کور لیر اوغراشد جیش بیه  
 آفت ایرشه درجیش درت ایتلو قیرله اوکماز  
 تخیش غایله قیت اولا بوسیل مرایش قیلر انشو  
 ای ایچسن ریج اولا کر قتی زکیا دهن دایلی قزلق  
 قوتد رتی آب جوی شمارا اولا همه جیوبات  
 الا قوز اوکا اولا جوقدر خیانت همه چکی که ولا  
 غایله قیت اوله سیوبات ای عی غرق اولا بوسیل

دینی ایل امین سزکلدر اولا دای سنی پادشاهلرد  
 شداید جنگ اولا قتل وکش اولا حکا کرتک اوله  
 انشو آیدک چون یغورسه مطر قتال اولا ریخ اولا بودرد  
 خبر چوق اولا امراض وکشدر خستاک ییل صوگند  
 وهم خیر بر اغاجیه لقی انشو ای ایچسن یغورسه کرطلو  
 قزلق وطلغدر ای تختلو غصه و تشویش کوکلان  
 دو قله یاس حرب خستاک اوکشدر ییل قیاس کر ریخ  
 طبراق برای اسیناک اولا در خستاک انواعی مضار  
 طلوردر ایدوب و بیدای قوردر لو تخیش غایله جوق  
 اولا در جیوبات اوکا قوردر یغورسه ویا صوغلیان  
 بویای قزلقو قیغوریه انجینه یغورل بای کر قتی

انبوی او تو کز کون و بوی او بوی مستندان مستحق  
 کردار عالم بودند بر حکمت سوبلش در اگر  
 بر کسند بر سفید ارچه و با بقای و یا  
 خود و با طاری و هر حیوانات توید او شدند  
 اترس صاحب صود کسند او ان النبی کون کجایره  
 ایچرو قوسه کوندن طشر و جهر سه اون یانخی  
 کون صباح نظر اتسه هر قفسی او کار جده نو دور  
 آتی ککه کلیمک بیل کولر سید بر اکیم تیسر  
 بر سه دانی سفید در دشمن و بوی او کشتی اسد  
 بر جند در او ان النبی کونیه کجده اون ساعث  
 قنور بکری در دخی کونند کس و قیش معیج

دکر لرد کج و اگر بوی ببرد بر نسه یای ایتی اوله  
 بنمود و پیش جوق اوله بابل و خراسان مخالفت  
 به نیاخت کل جوق اوله و اگر جوق دبر نسه  
 د و مایلی قزاق و هر طلق اوله کلا فر جوق  
 قیرله و بابل و خراسان ابله دانی بوسیل و جوق  
 اوله قات جوق قیرله قسطنطنیه دیار بکر و ختک  
 غایت اکی جوق اوله و اگر د و خله دبر نسه اوله  
 و لایسته بر شهر خراب اوله و یای ایتی اوله طلق  
 جوق اوله خصوصاً شهر بابل و اگر دبر نور کس  
 یا ملور یا بنور بیل و بزرگی اوله اورنگ  
 پادشاهی بنورن غلبه ابله و کشتی و زینت بزرگ

اولا قترله حيوان قتي اي اصل پاك همدرا ولو  
 دهلاك وهو طغلق اولاه واكر يارزد وشسه  
 قنلق وحرب بين الملوك وانواع موضع چوق  
 اولاه مغرب طرفند شكشك اولسه وشمشك اولسه  
 اوجوزلق اولاه سيل اولند حرب وريخ چوق  
 اولاه آخرند كرو ايو اولاه مشرق طرفند  
 اولسه اول ولايت بغا اولاه ويا خود الدند  
 چقه بيش او كاد اولاه مغرب طرفند اكر سغه  
 اولسه مغرب شاهيله مصر سلاطاني او غرشنه  
 ومصر سلاطاني قچه ومصر اينده بغا اين لوبير  
 بلدن كرف مصر ايندك خالي ايو اولاه مغربند وهر

اولغه بشلر سه غايت ايورد واكر بواين كوين  
 طوطلسد صو چوق اولاه وجوب بافت از اولاه بكار  
 اراسند حرب چوق اولاه سپاهيلر قيرله هر  
 يورد وهر و با اولاه و بواين آي طوطلسه  
 يخور چوب ثمار چوق اولاه صولر طشنه چخ  
 شهر لر ين خراب اين كرو كوز و قش فصالر  
 خستاك اولاه واكر كرون آغلندسه طلقلق  
 وهو خستلق چوق اولاه چنه شاهلر و چنه بابلر  
 بخسول اولاه واكر آي آغلندسه يخور چوب چوق  
 اولاه شمار اوليه ياي استي اولاه وفتنه چوق اولاه  
 واكر قوبر قلوبلر طوطلسه انواع درلور مضام چوق

کون کورلعه مصرده و شامد و سواحان غلق  
 چوق اول و بر اولو شاد اوله فترت و قرتل اوله  
 و هم اولو لول اوله شرف حجاز امین لک اوله اولون  
 یگری به دین کورلعه اوله زیان حرب چوق  
 اوله والایش اولیه الا مشرق الی مصر الی  
 و شمال اقلی غایت خوشلقد عشر آخره کورنه  
 ینوق ایوا اوله عرب فترت اوله خصوص دمشق  
 و کورلعه کن طلو بغسه فیش فاروقی اوله  
 لکن او جوزلق اوله و اگر بو آید بلدم دوشه  
 جوب و شمار قار و بغور قیش از اوله کچی چوق  
 قیرله و هم بر باد شاه اوله او غری حرامی چوق

کورد

عجمد قزلق و طلق چوق اوله و اگر کک  
 مشرق طرفی قزرسد ظلم و فتنه و چکرک  
 ز قزلق و صورت مفاجه چوق اوله مغرب طرفی  
 قزرسد فرنگله اهل اسلام چوق جنک اینک  
 مسلمانلر کک افری قیرله و اگر کک  
 عجایب کورنسه حرب چوق اوله یا یاتی اوله  
 و اوت ججن چوق اوله و بغداد شاهی اوله ایل  
 فتنه طوله سیل و بالور در و من چری و پرسته  
 و مسلمانلر بر حصار او غور لیا و بر اولو کچی  
 اوله مغرب کک چوان صورتی کورنسه  
 طلق و حرب چوق اوله بوا یک اوله دکن

قاتل چوق دو قله و صمد كنز لرد و كك سيار چوق  
 شرق اولاد و اكر بو آيد بوسارق اولسه ورنوك  
 لشكري بكنه عاصي اوله و پنجه لر هانك اوله  
 ايل خراب اولوب بكتل اوله و اكر بو آيد قتي سيل  
 استه بغور و كور ايل لوند قتي چوق بغه قش  
 قتي اوله خستاك چوق اوله و اول ديوك شاهي  
 علان اوله ايل طلغا اوله ايل ظلم ارتد مغرب ايلي  
 دود ايل قله افلا و صمد و باله ايل شوييل خايت  
 ضنه شامه بر عادل و ذير قوچه عدل ايل  
 اوج سال اندن كجه دين بركيدد در كنن كلن كجه  
 و اكر نزلله اولسه قتي صعب اوله سال اولمك

اوله كو كدن اولد يغسه و با وانواع درلو خستاك  
 و طلغا و چكركه و قزلق و انواع مريض چوق  
 اوله و اكر بو آيد قتي بغور بغسه خاله نماز آن  
 اوله ستمه سر سارو كن لرد و كك سيار غرق  
 اولق چوق اوله و اكر قتي طللو بغسه حربا اولك  
 اولد زنه قزلق و امراض مختلفه چوق اوله و اكر  
 قزل طبراق يغسه ايل قتي قيرله مشرق شاهي هانك  
 اوله جريسي چوق قيرله و اقلبي طلغ اوله و اكر  
 قور يا صوغليان يغسه جوب و شمار اوليه  
 قزلق و قزلق و حراي و عمار قزلق ايل چوق اوله  
 و اكر قتي نوز قوبسه حرب و صواش چوق اوله

برچند اولورژون اوچنی کیمه سی ساعت اون  
 برزولورژون بشنچی کو یی حضرت مریم انا وفات  
 ایتمی یکوی البی کو یی ایی رسا کن ولورژان  
 مناله سلوی بیغغه بشلر یکوی طقوزنی کو یی  
 واکر نوآید کون طو تلسه برزولورژان شاه اول  
 طلق اول اوغری حرای غصده قیغوخ  
 اراسند چوق اول اعربده و بابا بد خست  
 و سواش چوق اول یغور وارچه اکین نرخ اورق  
 اول واکر بوآید ای طو تلسه بابا دشان لغ  
 قصد اید حرب جنک چوق اول بیچارک  
 باشی کیمه عاقبت سلطانک ایلی اوستون

اولدرمک چوق اول انتقال همه و باد درخاروق  
 نامراد نیجه بلیش یاد اوله بلیشه یار قورقو اول  
 خایوق سینه پانک طلق اول بوسیل یقالو اول  
 چاک ای نیجه شهر لوبیقله اول خراب خنت در  
 دیله درنی حساب واکر دون انچند دبرنسه  
 سرشار اولا بابیل خرابان طلق اولا کور  
 تیر کیمه بابا بر صفتک کورنیا آید  
 کونلر او تو روز در اغستوس در لرغایف ای  
 در صوق نسلر بشلر همک ایو در جماع اتکلر  
 بوزیمکلر و صوق سیل طوق نغده صفت کورک  
 واکر کوی صوموغه بشلر نوآید کونش سناه  
 بریند

نفوس بکرا اندر عراق که اکا سلطان جایشه  
 اتفاق شوق دد جنگ و لا که کان اولاصو  
 کوه قان کنون ای مختلفو جوق اوله قیغور فرج  
 کوچ اوله در بر اولو سلطان جهراندن کیدن در  
 اوغری حرامی قحخلق جوق اوله در لیکه سلطان  
 الی اوستون اولاد و اگر اول حاله طلوعیغه امیش  
 مختلفه جوق اوله اما وجوز لغد و اگر بو آید  
 یلدر دوشسه جوب نباتات ایود رتار و غریب  
 حرامی جوق اوله و اگر بو آید اکو سخا کورن  
 اسیر و خستاکل اولک و اولدر هرک هر بر و بر  
 اولانجه بناسر و بنجه قلع عمل آله و اگر بو آید نهند

اوله و دشمنی هب قیر اندن صکی سلطان اوله  
 تحت کجه اوغلی سلطان اوله ینه و الاشام  
 قشاق اوله و هم خستاک اوله و قیش و قش اوله  
 روزنامه صاغلق اولانجه قش اوله بو آید  
 کون آغلانسه بدی بال طلق اولان خلق  
 تعبد اوله اختلاف جوق اوله عرب و رتند  
 مشرق دن بر شاه قویله یوریه ولایت خیال بجه  
 کن و جوزلق اوله و اگر بو آید آی اغلنسه یغور  
 از یغله ککن جوب ثمان هم حیوانات و هم  
 صیت و سلامت حدن ایشه غایت نباتات  
 یلدر بو آید قویرتی یلدر زطوغسه جمع اوله

کورسه اوکوره یی سندی بر ویر ویر ویر  
 ایل فترت اوله وه قتلوق اوله فسق و فسق  
 انواع درلو اوله خستلک و خاتونلر اوخلان برقوق  
 چوق اوله اورده کوز و کوز صونک آسند چوق  
 اوله اکس باغ و نباتات ایوانلر یکر مسندن صند  
 کورسه یاد شاهلرد، عداوت چوق اوله و  
 بنجه اقلملر یقاله و بعضی الیمشلی کور کور  
 کورسه بود کور اولان احوال کلچک پیل نزل  
 واکر بو آیین یالدر و دشمنه یایی بی اوله بوش  
 جنگ در ویشه ایلملغنه اوله واکر بو آیین ویر  
 دوشمنه طغلق و اسینانک و قرقوق و قرق

کورسه اوکوره یی حرابی و عوالمق حرب و جنگ  
 ویرنجی چوق اوله هر سیر و هر مرض مختلف  
 اوله واکر کور کور طرف طرف قورسه جوب  
 و شمار چوق اوله قیش و قار قی اوله و هر حرب  
 جنگ چوق اوله واکر بو آیین کور کور عجب  
 کورسه تخیل اوکاد اوله و غایت اوچرلق اوله  
 ارض هر قیله حجاز و غیره یی طغلق اوله  
 و اولدر ملک و هر ونا و خستلک چوق اوله بو آیین  
 و کور جانور صورت کور و کورسه اوچورلق  
 اوله و اوله اوکوره شاه اوله طغلق ییل آخری  
 کور و سینگ اوله و امرض چوق اوله واکر بو آیین

کور

واکر بویاید بوسه رقی اولسه بکلر ودرسدن جلد  
 جوق اوله و هم قزلق اوله و خستاک اوله و عیوی  
 جوق اوله واکر بویاید قتی سیالستسه جوق بزیر  
 این القی قیرله قزلق اوله واکر طلوع جوق بغسه اکر  
 ویاغ اودت اولدک قحاک اوله و یول اورچی  
 خواجه اوله در جوق زیان بوسیک بریرد و اوله  
 حکه سوردر تمام اولمز نصیحت به محتاج تیش  
 اردن طشاهه اوزاق اوله واکر بویاید زلزله اوله  
 خستاک طلوعه سیاه جهنم طوله قیش لاری کلوب  
 جوق اکرین جوریه شامه قطان ووب و هم  
 خواجه دوریه واکر بر فور کن کنه دلد کولک

قیش دوریه و هم یغنه صو نر جوق اوله و نجه  
 اکملر جوریه ویش از اوله و طراض و قتلوق جوق  
 اوله واکر قتی طلوع یغنه طلق اولمک و اولد ملک  
 و قزلق و امراض مختلفه جوق اوله واکر کولک  
 قزل طبراق یغنه اوغری و حرابی و قزلق  
 امینک جوق اوله خصوصاً که مصر ایله قزلق  
 اکتینک اوله واکر نوید تور یغنه ویا صوفجان  
 یغنه اعداد پر شده لشکر ایله اوغرشه غصه  
 جوق اوله خستاک طلوعلق و هم قزلق اوله  
 سیاه صوکنده واکر بویاید قتی تور قویسه صو  
 واکملر آرا اوله ضلعه و زلزله خندان جوق اوله

الماسی و اناسی دی دن کتدی و یو پئی لوبی نور  
 قیادینه واره اون دد پئی کو پئی عید الفصیب  
 اولور خیزور حید یوم احد کلسه سیل انوکله  
 یغور ویش جوق اولو و حرب حو اذ جوق  
 اولو سیما هاند یله بنی اصف زنگ ورتندن  
 جوق اولو و امراض جوق اولو و یوراشنگ کلسه  
 سیل انو جریق اولو و بیل آخوند عساکر جمع ووب  
 حرب جوق اولو سنک و بغداد و ویت وهر  
 یرده و مغرب بر شاه چقده دو کلی اقبی دتا ویت  
 ثلثایه کلسه حبوب اوکا زیت اوک ویت  
 اوکشن اولو دخی جبراد ال اتیه زیان و یومار جبر

قیش فشی اولو بالابلک و هم جوق فترت اولو  
 و کس درون ایچندن دیر نور کس هر تخی اولو او جبر  
 بول هم شمار بالا او غری حری جوق او بر بوز جری  
 یونو قیرله عاقبت سلطان الی استون اولو  
 نایب یونو یونو نایب کوز بیست  
 او نور کوند نو آید حکم سورا کور طتلور  
 و سموز لور سنک ایور دکن صغر انتدن و بریاندن  
 و خنامه وار مقدر حذر ککر کور واکشیلر  
 یمکدن صفت ککر کور ویشنجی کور و حضرت  
 زکریاء م انادر طوغدی و کورنجی کور و  
 حضرت مریم م انادر طوغدی طوغدی کور و

اولہ حرب و طاعنی جوق اولہ مشرق دربار  
 یاد ایله کرب اوغرتش جوق آدمایق دربار  
 طرفندن آخر طرف چخشت واکر بویاد ایرضوت  
 یغور و صورت اولہ لکن قیش قتی اوله سبوت  
 و شمار اوله اولاد خدای اؤکش اوله عدل جوق  
 اوله لکن برادر آمد بلون سلطان بوزاری قیر  
 مغربن دخی ارض عجم حرب و جند و جگر  
 جوق اوله دوسد و دکنارند بوقاعه  
 یقاله واکر بویاد کون اغلنسه اکی عسک و غرش  
 آت ایاغندن اخده بر اولوشاه دوشده اوله  
 و اوله مرک طلفاق اوغری حرای و هو خشت

ککسا صاع و حرب خدای تطویر خسته  
 ککسا قار و قیش و بر دختی اوله زکار و لغوغ  
 ارض جوق اوله و هو بر شاه دنیادن کین لکن  
 و جوزلق اوله و یور جمعیه کلسه یغور واکش  
 اوله و نجده یورده خرابلق این اربه اؤکا و غدای  
 اولیه حیوانات جوق قیرله عسک جمع اوله قتل  
 جوق اوله و یور سینه کلسه او جوق اوله قیش  
 اوله بدین شیهه عوانلق جوق اوله و بویاد کونشر  
 میراندن اوله و اون التی کون کجه و ککوندن بر  
 اوله و بویاد کون صوغاج بوطاغندن اؤز  
 ککسه ایه واکر بویاد کون صوغتسه بر اولوشاه



حیوانات و شمار جوق و نه انجمن رفت بر شند

و او نندن یکرمیده دکن کورلسه و با او شمار

و غلبه آفت ایرشه یکرمیدن او نوز دکن و لسه

اسنلک و او جوزلق و صاغلوق و هرهنه سراد اوزر

اوله و اگر تو آید تالرمه دشمنه یغور و جوب

و شمار جوق اوله و همه او خرق اوله آکسن

حرب و جنگ اولک اولد رملک جوق اوله و اگر

ککودن اود و دشمنه یغور جوب شمار

جوق اوله و همه او جن اوله اگر حرب و جنگ اولک

اولد رملک جوق اوله و باد شاهه انوار دوزن مرش

ایرشه و قیون قیونله نی یغور یغره خایت و جوق

وقت و نه بر سر و بحر و قوت

اوله و هر هنر و جوق اوله و اگر تو آید تالرمه

حیوان صوری کورنده و عیتلر بکلون یوز جوق

بکلورنی یونله جوق کوچ این لور او رش طغوش

جوق اوله ناکا سلطان ادا دیند و بوالک

اوسته و این کورنده و بکلور و رور و رور

او مولدق دستلر بلون بر خجبت درله اول کولک

کورلد و کی اوازی ایشتدن کک سینه سوچی هرچی

اوله چنارن بیاز حیوانلوی قیونله آدملر دینی

استماع و او غریب و کوز غریبی و افواج امرض جوق

اوله قش قش قش و رطوبت و رطوبت جوق قیونله

واکر بویاد بوساراق اونسک پادشاهلریغلق لیلیر  
 اولنک اولدورملک غصده و قیغوجوق اولد واکر  
 بویاد قیتی سیل استده جیوب تمار اوکا و او جوق  
 اولد و بکلر اراسند حرب جوق اولد یاد یخی کن  
 جوق زحمت ویر بویاد بر دیرنسه قتلوق  
 وختلک اوکش اولد همه بر اولوبک اولد واکر  
 دن ایچنده دیرنسه یغور جوق یغده صور ضنا  
 اکین اوکا اولد کوستان وزنکیا رقی و با  
 اولد واکر جیو مرایی یکشنبه ککوننه کورنیه  
 یغور جوق اولد اکین آفت اولد حیوان جوق  
 تلف اولد اشبوخته اولان کشتی تیر صحت بولنه

ولا لکن بیلد و باد شه و یاد یخی ککین جوق  
 زحمت ویر اما نیر جقه لیده واکر بویاد قیتی  
 طلویسه یغور جوب جوق اولد و همدا جوق  
 اولد لکن امر اض مختلفه جوق اولد بر اولوبک  
 دوشه اولد واکر بویاد ککدن قزل بلراف  
 یغده طلوجوق اولد سیل قراق اولد یغور جوب  
 نباتات آزارله واکر بویاد قیری بیلد و با  
 صوخلان یغده انواع مرضلر و طغلا جوق اولد  
 صوبی سینلک اولد واکر بویاد قیتی نور قوبله  
 غله جوب و تمار غایت او جوق اولد لکن  
 حنک نصوبت جوق اولد سیل آخیری سینلک اولد

کون سکون رسنه باين يني قمران اوله جيند لاجسه  
 چوق اريان ديدن لر سيبا بيلستور وکي سفن کتک  
 وکي يورت صوت تفاق ديور وده وکي نو سکون  
 هسته اوسه تير بخت بونه وکي آدينه کونده  
 سکون رسنه حسنه و قتل و ظلم جوق اوله  
 نجه سي خراب اوله و مشر اغا جنده آفت ايرنه  
 طر قو سکون و بکاه ايشه بشارت ايردر  
 واکر نو سکون رسنه ايرلا اوله وکي بيل  
 تير شفا بولده واکر شنبه کونيه نور رسنه قيسر  
 قتي اوله حسنه چوق اوله رور ايلند عرب  
 ايلي سلاسله اوله عراق و حرب جوق اوله ورو  
 Beblali bivan da cinlar Edome  
 Seferne girt nebe veyen yurt tutmak  
 dsa

وکر و شنبه بوسه کورنه جوب فوله وده  
 آتک ره باخانچي بخت بون بکي بيم واونده  
 واونده وکي وکي وکي وکي وکي وکي وکي  
 بشارت بوجمله ايردر باش بون و حتامه کيرمه  
 وکي وکي وکي وکي وکي وکي وکي وکي  
 تير بخت بونه واکر شنبه سکون رسنه  
 ايشه بيشه آفت ايرنه و طلق جوق بخت جوب  
 چوق قيرنه واکر سکون چوق اوله وکي بيل  
 وکان اندورن رحمت بولده واکر چهار شنبه کونيه  
 سکون رسنه قيسر وکي اوله جوب و شمار  
 ايشه کون وکي وکي وکي وکي وکي وکي وکي

سوند - سنده وين تيز صحت بول بکلر

واراق وبيع شر ايلک يورد آتته بنکدات

صقنه ويکی سنه رضوتوق

ايورد کلدور لايعلله

هذا الغيب الامم لاله

حول وفاقه

الابنه

العلي

سنة

100011

Günden hasta olalar tiz sihhar bula Buzlar varmak w  
şirā eylemek eyüdur. Ata barmet den sokma ve yon'i nasire  
tutmak eyü pe deşildur. La yalemül-jayba 111allah La  
vela kumete illo Billaah

El-saligy

El-azim

Sene

100011